TS. LÊ ANH XUÂN
NGUYỄN THÚY HỒNG - NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN - VŨ THỊ HỒNG LÊ
BÙI THÙY LINH - NGÔ THỊ THANH

199 BÀI VÀ ĐOẠN VĂN HAY

LỚP 6

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TS. LÊ ANH XUÂN - NGUYỄN THÚY HỒNG
NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN - VŨ THỊ HỒNG LÊ - BÙI THÙY LINH - NGÔ THỊ THANH

199
BÀI VÀ ĐOẠN VĂN HAY
Lớp 6

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

LỜI NÓI ĐẦU

Bài văn là nơi thể hiện rõ nhất năng lực, kĩ năng và kiến thức của người học văn. Yêu cầu học sinh *làm văn* là hình thức kiểm tra đánh giá phổ biến của bộ môn Ngữ văn. Hầu hết các đề thi (thi học kì, thi thử, thi tốt nghiệp, thi tuyển sinh), đề kiểm tra (kiểm tra 45 phút, 15 phút) đều yêu cầu học sinh làm văn. Tuy nhiên, tuỳ cấu trúc đề thi, mục đích kiểm tra và thời gian làm bài mà người ra đề có thể yêu cầu học sinh viết *bài văn* hay *đoạn văn*.

Nhằm gợi mở một cách làm văn cho học sinh khi học và thi môn Ngữ văn, chúng tôi biên tập bộ sách ***199 bài & đoạn văn hay***. Bộ sách được biên soạn theo chương trình Tiếng Việt (đối với cấp Tiểu học), chương trình Ngữ văn (đối với cấp Trung học cơ sở và Trung học phổ thông). 199 đề bài trong sách bao gồm các mức độ từ dễ đến khó để phù hợp với yêu cầu của người học từ cơ bản đến nâng cao.

Cuốn ***199 bài & đoạn văn hay lớp 6*** bao gồm các nội dung:

- Văn kể chuyện
- Văn miêu tả
- Đề văn tích hợp
- Đơn từ

Bộ sách không tránh khỏi những hạn chế. Chúng tôi mong nhận được ý kiến góp ý của bạn đọc.

Nhóm tác giả

VĂN KỂ CHUYỆN

Đề 1. Em hãy kể tóm tắt truyện *Con Rồng, cháu Tiên.*

Bài làm

Xưa, ở miền đất Lạc Việt có một vị thần thuộc nòi Rồng, tên là Lạc Long Quân. Trong một lần lên cạn giúp dân diệt trừ yêu quái, Lạc Long Quân đã gặp và kết duyên cùng nàng Âu Cơ vốn thuộc dòng họ Thần Nông, sống ở vùng núi cao phương Bắc. Sau đó Âu Cơ có mang và đẻ ra cái bọc một trăm trứng. Sau đó, bọc trứng nở ra một trăm người con. Vì Lạc Long Quân không quen sống trên cạn nên hai người đã chia nhau người lên rừng, kẻ xuống biển, mỗi người mang năm mươi người con.

Người con trưởng theo Âu Cơ, được tôn lên làm vua, xưng là Hùng Vương, đóng đô ở đất Phong Châu, đặt tên nước là Văn Lang. Khi vua cha chết thì truyền ngôi cho con trưởng, từ đó về sau, cứ cha truyền con nối đến mười tám đời, đều lấy hiệu là Hùng Vương.

Đề 2. Em hãy kể tóm tắt truyền thuyết *Bánh chưng, bánh giầy.*

Bài làm

Vua Hùng Vương thứ sáu muốn tìm trong số hai mươi người con trai một người thật tài đức để nối ngôi nên đã ra điều kiện: không nhất thiết là con trưởng, ai làm vừa ý nhà vua trong lễ Tiên vương sẽ được truyền ngôi.

Các lang đua nhau sắm lễ thật hậu, thật ngon. Lang Liêu, người con trai thứ mười tám, rất buồn vì nhà nghèo, chỉ quen với việc trồng khoai trồng lúa, không biết lấy đâu ra của ngon vật lạ làm lễ như những lang khác. Sau một đêm nằm mộng, được một vị thần mách nước, chàng bèn lấy gạo nếp, đậu xanh và thịt lợn làm thành hai thứ bánh, loại hình tròn, loại hình vuông dâng lên vua cha. Vua thấy bánh ngon, lại thể hiện được ý nghĩa sâu sắc nên lấy hai thứ bánh ấy tế Trời, Đất và lễ Tiên vương, đặt tên bánh hình tròn là bánh giầy, bánh hình vuông là bánh chưng và truyền ngôi cho Lang Liêu.

Từ đó, việc gói bánh chưng và bánh giầy cúng lễ tổ tiên trở thành phong tục không thể thiếu trong ngày Tết của người Việt Nam.

Đề 3. Em hãy kể tóm tắt truyện *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh.*

Bài làm

Hùng Vương thứ mười tám có một người con gái tên là Mị Nương, người đẹp như hoa, tính nết hiền dịu. Vua Hùng muốn kén cho nàng một người chồng xứng đáng. Đến cầu hôn có hai vị thần tài giỏi ngang nhau, đều xứng làm rể Vua Hùng.

Một người là Sơn Tinh - chúa vùng non cao. Một người là Thuỷ Tinh - chúa vùng nước thẳm. Để lựa chọn được chàng rể xứng đáng, Vua Hùng bèn đặt ra điều kiện: "Ngày mai ai mang lễ vật gồm: Một trăm ván cơm nếp, một trăm nệp bánh chưng, voi chín ngà, gà chín cựa, ngựa chín hồng mao, mỗi thứ một đôi đến trước thì ta sẽ gả con gái cho". Hôm sau, Sơn Tinh mang lễ vật đến trước, cưới được Mị Nương. Thuỷ Tinh đến sau, không lấy được vợ, đùng đùng nổi giận, đem quân đuổi theo đòi cướp Mị Nương. Thần hô mưa gọi gió, dâng nước sông lên cuồn cuộn làm cho thành Phong Châu ngập chìm trong nước. Sơn Tinh không hề nao núng. Thần dùng phép bốc từng quả đồi, dời từng dãy núi, đắp thành dựng luỹ, ngăn chặn dòng lũ. Hai bên đánh nhau kịch liệt. Cuối cùng Thuỷ Tinh đuối sức phải chịu thua. Từ đó, oán nặng thù sâu, hàng năm Thuỷ Tinh vẫn làm mưa gió, bão lụt, dâng nước đánh Sơn Tinh nhưng năm nào cũng mang thất bại trở về.

Đề 4. Hãy kể tóm tắt truyện *Thánh Gióng*.

Bài làm

Vào đời vua Hùng Vương thứ sáu, ở làng Gióng có hai vợ chồng ông lão tuy chăm chỉ làm ăn, lại có tiếng là phúc đức nhưng mãi không có con. Một hôm bà vợ ra đồng ướm chân vào một vết chân to, về thụ thai và mười hai tháng sau sinh ra một cậu con trai khôi ngô. Điều kì lạ là tuy đã lên ba tuổi, cậu bé chẳng biết đi mà cũng chẳng biết nói cười.

Giặc Ân xuất hiện ngoài bờ cõi, cậu bé bỗng cất tiếng nói xin được đi đánh giặc. Cậu lớn bổng lên. Cơm ăn bao nhiêu cũng không no, áo vừa may xong đã chật, bà con phải góp cơm gạo nuôi cậu. Giặc đến, cậu bé vươn vai thành một tráng sĩ, mặc giáp sắt, cưỡi ngựa sắt, cầm roi sắt xông ra diệt giặc. Roi sắt gãy, Gióng bèn nhổ cả những bụi tre bên đường đánh tan quân giặc.

Giặc tan, Gióng một mình một ngựa trèo lên đỉnh núi rồi bay thẳng lên trời. Nhân dân lập đền thờ, hàng năm mở hội làng để tưởng nhớ. Các ao hồ, những bụi tre đằng ngà vàng óng đều là những dấu tích về trận đánh của Gióng năm xưa.

Đề 5. Hãy kể tóm tắt truyện *Sự tích Hồ Gươm*.

Bài làm

Giặc Minh đô hộ nước ta, chúng làm nhiều điều bạo ngược. Lê Lợi dựng cờ tụ nghĩa tại Lam Sơn nhưng ban đầu thế yếu, lực mỏng nên thường bị thua. Đức Long Quân quyết định cho nghĩa quân mượn thanh gươm thần để giết giặc.

Một người đánh cá tên là Lê Thận ba lần kéo lưới đều gặp một thanh sắt, nhìn kĩ hoá ra một lưỡi gươm. Sau đó ít lâu, Lê Lợi bị giặc đuổi, chạy vào rừng bắt được chuôi gươm nạm ngọc trên cây đa, đem tra vào lưỡi gươm ở nhà Lê Thận thì vừa như in, mới biết đó là gươm thần.

Từ khi có gươm thần, nghĩa quân đánh đâu thắng đấy, cuối cùng đánh tan quân xâm lược.

Một năm sau khi thắng giặc, Lê Lợi đi thuyền chơi hồ Tả Vọng ; Long Quân sai Rùa Vàng lên đòi lại gươm thần. Từ đó, hồ Tả Vọng được đổi tên thành hồ Hoàn Kiếm.

Đề 6. Em hãy kể tóm tắt truyện cổ tích *Thạch Sanh*.

Bài làm

Thạch Sanh vốn là thái tử (con Ngọc Hoàng), được phái xuống làm con vợ chồng người nông dân nghèo khổ nhưng tốt bụng. Chàng sớm mồ côi cha mẹ, sống lủi thủi dưới gốc đa, hái củi kiếm sống qua ngày.

Lí Thông - một người hàng rượu - thấy Thạch Sanh khoẻ mạnh bèn giả vờ kết nghĩa anh em để lợi dụng. Đúng dịp Lí Thông đến lượt phải vào đền cho chằn tinh hung dữ ăn thịt, hắn bèn lừa Thạch Sanh đến nộp mạng thay cho mình. Thạch Sanh đã giết chết chằn tinh. Lí Thông lại lừa cho Thạch Sanh bỏ trốn rồi đem đầu chằn tinh vào nộp cho vua để lĩnh thưởng, được vua phong làm Quận công.

Nhà vua có công chúa đến tuổi kén chồng. Trong ngày hội lớn, công chúa bị đại bàng khổng lồ quắp đi. Qua gốc đa chỗ Thạch Sanh đang ở, nó bị chàng dùng cung tên bắn bị thương. Thạch Sanh lần theo vết máu, biết được chỗ đại bàng ở. Vua mất công chúa, vô cùng đau khổ, sai Lí Thông đi tìm, hứa gả con và truyền ngôi cho. Lí Thông lại nhờ Thạch Sanh cứu công chúa rồi lừa nhốt chàng dưới hang sâu.

Thạch Sanh giết đại bàng, lại cứu luôn thái tử con vua Thuỷ Tề bị đại bàng bắt giam trong cũi cuối hang từ lâu. Theo chân thái tử, chàng xuống thăm thuỷ cung, được vua Thuỷ Tề khoản đãi rất hậu, tặng nhiều vàng bạc nhưng chàng chỉ xin cây đàn thần rồi lại trở về gốc đa.

Từ khi được cứu về, công chúa không cười không nói. Hồn chằn tinh và đại bàng trả thù, vu vạ cho Thạch Sanh khiến chàng bị nhốt vào ngục. Chàng đánh đàn, công chúa nghe thấy liền khỏi bệnh câm. Thạch Sanh được vua cho gọi lên. Chàng kể lại rõ mọi việc. Vua giao cho chàng xử tội mẹ con Lí Thông. Được chàng tha bổng nhưng hai mẹ con trên đường về đã bị sét đánh chết, hoá kiếp thành bọ hung.

Thạch Sanh được nhà vua gả công chúa cho. Các nước chư hầu tức giận đem quân sang đánh. Thạch Sanh lại lấy đàn ra gảy khiến quân địch quy hàng. Ăn không hết niêu cơm nhỏ của Thạch Sanh, quân sĩ mười tám nước kính phục rồi rút hết về. Nhà vua nhường ngôi báu cho Thạch Sanh.

Đề 7. Em hãy tóm tắt truyện cổ tích *Em bé thông minh*.

Bài làm

Có ông vua nọ, vì muốn tìm người hiền tài nên đã cho một viên quan đi dò la khắp cả nước. Viên quan ấy đến đâu cũng ra những câu đố oái oăm, hóc búa để thử tài mọi người hy vọng tìm ra người hiền tài giúp nước.

Một hôm, viên quan thấy hai cha con đang làm ruộng bèn hỏi một câu rất khó về số đường cày con trâu cày được trong một ngày. Ông bố không trả lời được, cậu

con trai nhanh trí hỏi vặn lại khiến viên quan thua cuộc. Biết đã gặp được người tài, viên quan nọ về bẩm báo với vua. Vua tiếp tục thử tài cậu bé, bắt dân làng đó phải làm sao cho trâu đực đẻ ra trâu con. Bằng cách để cho nhà vua tự nói ra sự vô lí trong yêu cầu của mình, cậu bé đã cứu dân làng thoát tội. Cậu tiếp tục chứng tỏ tài năng bằng cách giải các câu đố tiếp theo và được nhà vua ban thưởng rất hậu.

Vua nước láng giềng muốn kéo quân sang xâm lược nhưng trước hết muốn thử xem nước ta có người tài hay không bèn cho sứ giả mang sang một chiếc vỏ ốc vặn thật dài và đố xâu sợi chỉ qua. Tất cả triều đình không ai giải được lại tìm đến cậu bé. Với trí thông minh khác người, lại sống gần gũi với thực tế, cậu bé vừa chơi vừa giải đố, kết quả là tránh được cho đất nước một cuộc chiến tranh. Nhà vua thấy thế bèn xây dinh thự ngay cạnh hoàng cung để cậu ở cho tiện việc hỏi han, đồng thời phong cho cậu làm Trạng nguyên.

Đề 8. Hãy kể tóm tắt truyện cổ tích *Sọ Dừa*.

Bài làm

Có đôi vợ chồng già hiếm muộn con cái, phải đi ở cho nhà phú ông.

Một hôm bà vợ vào rừng hái củi, uống nước trong cái sọ dừa, về nhà có mang, ít lâu sau sinh ra một đứa bé kì dị, không chân không tay, tròn như một quả dừa. Thấy đứa bé biết nói, bà giữ lại nuôi và đặt luôn tên là Sọ Dừa.

Thương mẹ vất vả, Sọ Dừa nhận chăn đàn bò nhà phú ông. Cậu chăn bò rất giỏi, con nào cũng béo mượt. Ba cô con gái nhà phú ông thay nhau đưa cơm cho Sọ Dừa. Hai cô chị kênh kiệu thường hắt hủi Sọ Dừa, chỉ có cô út đối đãi với cậu tử tế.

Phát hiện ra vẻ đẹp bên trong cái vẻ kì dị của Sọ Dừa, cô út đem lòng thương yêu. Sọ Dừa nhờ mẹ đến nhà phú ông hỏi vợ. Phú ông thách cưới thật to nhưng thấy Sọ Dừa mang đủ đồ thách cưới đến, đành phải gả cô út cho chàng. Ngày cưới, Sọ Dừa hiện nguyên hình là một chàng trai trẻ đẹp khiến hai cô chị vô cùng ghen tức.

Nhờ chăm chỉ đèn sách Sọ Dừa thi đỗ trạng nguyên và được nhà vua cử đI, sứ nước ngoài. Trước khi đi chàng đưa cho vợ một hòn đá lửa, một con dao và hai quả trứng gà để đề phòng tai hoạ.

Sọ Dừa đi vắng, hai người chị tìm cách hãm hại cô út, đẩy cô xuống biển hòng cướp chồng em. Nhờ có các đồ vật chồng đưa cho, cô út thoát chết, được chồng cứu trên đường đi sứ về.

Hai vợ chồng đoàn tụ. Hai cô chị xấu hổ bỏ nhà đi biệt tích.

Đề 9. Kể tóm tắt câu chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*.

Bài làm

Một ông lão đánh cá nghèo ra biển. Lần thứ nhất kéo lưới chỉ thấy có bùn, lần thứ hai kéo lưới được cây rong, lần thứ ba thì bắt được con cá vàng. Cá vàng kêu van, hứa trả ơn và ông lão đã thả.

Mụ vợ biết chuyện, mắng lão một trận và năm lần bắt ông ra biển, đòi cá vàng đáp ứng những yêu cầu của mụ:

Lần thứ nhất, mụ đòi cá giúp cho một chiếc máng lợn mới.

Lần thứ hai, mụ vợ lại "quát to hơn" và bắt ông lão ra biển đòi cá vàng một cái nhà rộng.

Lần thứ ba, mụ vợ "mắng như tát nước vào mặt" ông lão và đòi làm một bà nhất phẩm phu nhân.

Lần thứ tư, mụ vợ lại "mắng lão một thôi" và đòi cá cho làm nữ hoàng.

Lần thứ năm, mụ muốn làm Long Vương để bắt cá vàng hầu hạ.

Cá vàng tức giận, lấy lại tất cả những thứ đã cho và ông lão trở về lại thấy túp lều nát ngày xưa, trên bậc cửa, mụ vợ đang ngồi trước cái máng lợn sứt mẻ.

Đề 10. Hãy kể tóm tắt câu chuyện *Cây bút thần.*

Bài làm

Mã Lương là cậu bé mồ côi thông minh và say mê học vẽ từ nhỏ. Em vẽ khắp nơi trên núi, ven sông, dưới nước, trên tường... nhưng vì nghèo, dẫu ước ao em vẫn không mua được bút vẽ.

Một hôm em nằm mơ được cụ già râu tóc bạc phơ cho chiếc bút thần bằng vàng. Mã Lương cảm ơn và vô cùng vui sướng.

Mã Lương vẽ chim, chim bay lên trời, vẽ cá, cá trườn xuống sông. Em vẽ cuốc, vẽ cày, vẽ đèn, vẽ thùng múc nước cho người nghèo trong làng.

Tên địa chủ biết chuyện bèn sai đầy tớ bắt Mã Lương về vẽ cho hắn. Bị từ chối, hắn tức giận, đem giam Mã Lương vào chuồng ngựa và bỏ đói.

Mã Lương vẽ bánh để ăn, vẽ lò để sưởi. Địa chủ tức giận sai đầy tớ giết Mã Lương để cướp bút thần. Mã Lương vẽ thang để trèo ra ngoài, vẽ ngựa để chạy trốn, vẽ cung tên bắn chết tên địa chủ đang cầm dao đuổi theo.

Dừng chân ở một thị trấn, Mã Lương vẽ tranh bán để kiếm sống. Vì sơ ý em để lộ cây bút thần. Tên vua tham lam, tàn ác bắt Mã Lương vẽ theo ý hắn. Mã Lương cũng không chịu, em thậm chí còn chơi khăm nhà vua. Thay vì vẽ rồng, vẽ phượng, Mã Lương vẽ con cóc ghẻ, con gà trụi lông. Vua tức giận cướp lấy cây bút thần nhưng hắn vẽ núi vàng thì thành ra núi đá, vẽ cả thỏi vàng thì thành ra con mãng xà toan nuốt chửng cả vua.

Thấy không ăn thua, vua bèn xuống nước dỗ dành và hứa gả công chúa cho Mã Lương. Mã Lương vờ đồng ý rồi vẽ biển xanh, vẽ thuyền rồng cho vua cùng cả triều thần đi chơi ngắm cá. Cuối cùng, Mã Lương vẽ cuồng phong dữ dội nhấn chìm thuyền rồng, chôn vùi tên vua tham lam, độc ác.

Sau đó không ai biết Mã Lương đi đâu. Có người nói em đã trở về quê cũ nhưng cũng có người nói em đi khắp nơi, dùng cây bút thần để giúp đỡ những người nghèo.

Đề 11. Kể lại câu chuyện để giải thích vì sao người Việt Nam tự xưng là Con Rồng, cháu Tiên.

Bài làm

Cu Mít nhà tôi năm nay mới 5 tuổi nhưng rất thích học làm người lớn. Tối nào cũng vậy, cứ bảy giờ tối là cu cậu ngồi trước màn hình ti vi xem thời sự cứ như ông cụ non. Hôm ấy, cũng như thường lệ, cu cậu đang xem rất chăm chú thì bỗng thấy gãi đầu gãi tai. Một lúc sau thì chạy ra hỏi nhỏ tôi: "Anh Tí ơi! Sao trên ti vi cứ bảo người Việt Nam ta là con Rồng cháu Tiên. Họ nói sai phải không anh. Anh em mình là con của ba mẹ và ông bà đấy chứ! Anh Tí nhỉ?". Nhìn cu Mít ngây ngô mà tôi phì cười. Tôi xoa đầu Mít và bảo: "Ừ, anh em mình đúng là con của ba mẹ và cháu của ông bà, nhưng nguồn gốc xưa kia của chúng ta là con cháu Rồng Tiên. Hôm trước được học bài "Con Rồng cháu Tiên" anh mới biết đấy. Để anh kể cho Mít nghe nhé!". "Vâng ạ!" - Cu Mít mắt sáng như bắt được một chú siêu nhân không lồ vậy. Mít ta chăm chú nhìn tôi chờ đợi. Hắng giọng, tôi bắt đầu kể:

Ngày xưa, ở miền đất Lạc Việt, bây giờ được gọi là Bắc Bộ, có một vị thần thuộc nòi Rồng, con trai của thần Long Nữ, tên là Lạc Long Quân. Thần trông rất khác lạ. Mình rồng, sống ở dưới nước, chỉ thỉnh thoảng thần mới lên trên cạn thôi! Thần có sức khoẻ vô địch, hơn cả siêu nhân và có nhiều phép lạ hơn cả Tôn Ngộ Không. Thần rất tốt bụng. Không những giúp dân diệt trừ Ngư Tinh, Hồ Tinh - những loài yêu quái bấy lâu làm hại dân lành - mà Thần còn dạy dân cách trồng trọt, chăn nuôi và cả cách ăn ở. Khi xong việc, Thần thường về thuỷ cung chăm sóc mẹ. Chỉ khi có việc thần mới hiện lên.

- Ước gì em được gặp Thần nhỉ? Cu Mít chen vào.

- Trật tự nào! Anh đang kể mà.

Bấy giờ, ở vùng núi cao phương Bắc, có nàng Âu Cơ thuộc dòng họ Thần Nông, xinh đẹp tuyệt trần. Nghe tiếng vùng đất Lạc có nhiều hoa thơm cỏ lạ, nàng bèn tìm đến thăm. Âu Cơ và Lạc Long Quân gặp nhau, hai thần đem lòng yêu nhau rồi trở thành vợ chồng giống như ba và mẹ của Mít và anh Tí ý - Thấy cu Mít có vẻ hiểu, tôi nói tiếp - Hai thần sống ở cung điện Long Trang rất to và đẹp. Bên ngoài còn có bao nhiêu là hoa thơm cỏ lạ và nhiều muông thú dạo chơi, vui đùa. Được ít lâu sau, Âu Cơ có mang. Đến kì sinh thì một chuyện kì lạ đã xảy ra. Nữ thần sinh ra một bọc trăm trứng; trăm trứng nở ra trăm người con hồng hào, đẹp đẽ lạ thường. Đàn con không cần bú mớm mà lớn nhanh như thổi, mặt mũi khôi ngô, ai cũng khoẻ mạnh như cha.

Cuộc sống của họ cứ thế êm đềm diễn ra. Nhưng Lạc Long Quân vốn quen ở nước, sống mãi trên cạn không quen nên thường hay buồn rầu. Cuối cùng, không chịu nổi, Lạc Long Quân đành từ biệt Âu Cơ và đàn con để trở về thuỷ cung. Một mình ở lại nuôi con, Âu Cơ tháng ngày chờ mong trong buồn tủi. Không chịu nổi cảnh ngóng trông dài đằng đẵng, Âu Cơ gọi chồng lên than thở:

- Sao chàng bỏ thiếp mà đi, không cùng thiếp nuôi các con?

Lạc Long Quân bèn nói:

- Ta vốn nòi Rồng ở miền nước thẳm, nàng là dòng Tiên ở chốn non cao. Kẻ ở cạn, người ở nước, tính tình, tập quán khác nhau, khó mà ăn ở cùng nhau một nơi lâu dài được. Nay ta đưa năm mươi con xuống biển, nàng đưa năm mươi con lên núi, chia nhau cai quản các phương. Kẻ miền núi, người miền biển, khi có việc gì thì giúp đỡ lẫn nhau, đừng quên lời hẹn ước.

Nàng Âu Cơ nghe theo và đưa con lên đường.

Người con trưởng theo Âu Cơ được tôn lên làm vua, lấy hiệu là Hùng Vương. Mít có nhớ năm ngoái Mít được ba mẹ cho đi hội đền Hùng không? Đó chính là đền thờ các Vua Hùng - con cháu của Lạc Long Quân và Âu Cơ đấy.

Ngày xưa chỗ đó gọi là Phong Châu. Tên nước thời xưa được đặt là Văn Lang. Trong triều có tướng văn, tướng võ; con trai vua thì gọi là lang, con gái vua gọi là Mị Nương. Khi cha chết thì ngôi báu được truyền cho con trưởng, mười mấy đời truyền nối ngôi vua đều lấy hiệu là Hùng Vương.

Chính bởi thế mà hiện nay, người Việt Nam ta - con cháu Vua Hùng - khi nhắc đến nguồn gốc của mình thường xưng là con Rồng cháu Tiên.

Giờ thì Mít đã hiểu tại sao các cô phát thanh viên lại bảo người Việt Nam là con Rồng cháu Tiên chưa? - Tôi hỏi.

- Rồi ạ! - Mít đáp nhanh nhảu - Mít cũng là con Rồng cháu Tiên phải không anh Tí?

- Ừ! Đúng rồi. Vì thế nên Mít phải nghịch ít thôi, chăm học đọc, học viết vào để xứng danh con cháu Tiên Rồng.

- Em biết rồi ạ!

Nhìn cu Mít vui sướng vì được nghe chuyện, tôi lấy làm tự hào lắm. Tôi thấy mình cũng oai ra phết. Ít ra tôi cũng hiểu rất rõ về nguồn gốc của dân tộc - nguồn gốc Rồng Tiên.

Đề 12. Trong vai Lạc Long Quân, kể lại truyền thuyết *Con rồng, cháu Tiên*.

Bài làm

Ta là Lạc Long Quân, vốn thuộc nòi Rồng, con trai của Thần Long Nữ. Gia tộc ta định cư hàng ngàn năm nay tại vùng đất Lạc Việt phì nhiêu. Sinh ra, ta đã mang mình rồng, có sức khoẻ vô địch và biết rất nhiều phép lạ. Họ hàng nhà rồng của ta vốn quen sống dưới nước nên chỉ thỉnh thoảng mới lên trên mặt đất. Mỗi khi lên cạn, ta thường dùng phép thần thông của mình để diệt trừ Ngư Tinh, Hồ Tinh, Mộc Tinh - những loài yêu quái bấy lâu làm hại dân lành. Thương đời sống của nhân dân còn cực khổ, ta bèn dạy họ trồng trọt, chăn nuôi và cách ăn ở. Xong việc, ta lại về thuỷ cung báo hiếu với Thần Long Nữ - mẫu hậu của mình. Chỉ khi có việc cần ta mới hiện lên.

Vào một ngày đẹp trời, trong khi đang đi thăm thú dân tình, ta gặp một người con gái xinh đẹp tuyệt trần đang dạo bước gần cung điện Long Trang. Hỏi ra mới biết nàng tên gọi Âu Cơ, thuộc dòng họ Thần Nông sinh sống ở vùng núi cao

phương Bắc. Nghe tiếng vùng đất Lạc có nhiều hoa thơm cỏ lạ, nàng tìm đến thăm. Sau nhiều lần trò chuyện, ta và nàng đem lòng thương mến nhau rồi chúng ta kết duyên vợ chồng, cùng nhau chung sống trên cạn ở cung điện Long Trang.

Ta hạnh phúc vô cùng khi ít lâu sau Âu Cơ mang thai. Sau chín tháng mười ngày, thật kì lạ, nàng sinh ra một bọc trăm trứng. Kì lạ hơn nữa, trăm trứng nở ra một trăm chú bé con bụ bẫm, trắng trẻo, hồng hào. Trông chúng mới đáng yêu làm sao. Bởi ta là giống Rồng, vợ ta - nàng Âu Cơ lại là giống Tiên nên những đứa con của chúng ta sinh ra không cần bú mớm mà tự lớn lên như thổi, mặt mũi khôi ngô và đứa con nào cũng có sức khoẻ như ta. Từ khi có đàn con khoẻ mạnh, xinh đẹp, cuộc sống của vợ chồng ta ngày càng hạnh phúc và vui vẻ. Cung điện lúc nào cũng rộn rã tiếng, cười nói, nô đùa của bọn trẻ. Thế nhưng không hiểu sao trong lòng ta luôn cảm thấy một nỗi trống trải không yên. Đó là nỗi niềm nhớ sông, nhớ nước, nhớ quê hương...da diết. Nỗi nhớ cứ ngày một trào dâng trong lòng ta. Cuối cùng, không thể sống mãi trong nỗi nhớ nhung được nữa, ta đành từ biệt người vợ yêu và đàn con để trở về thuỷ cung. Thật tội nghiệp! Âu Cơ phải ở lại một mình nuôi con, tháng ngày chờ đợi mong ta quay về. Ta biết nàng buồn tủi cho phận mình lắm! Nhưng ta cũng không thể sống mãi trên cạn được. Ta vốn nòi Rồng ở miền nước thẳm, nàng là dòng Tiên ở chốn non cao. Kẻ ở cạn, người ở nước, tính tình tập quán khác nhau khó mà ăn ở cùng nhau lâu dài được. Cuối cùng, sau bao ngày trăn trở nghĩ suy, ta quyết định nói hết tâm ý của ta cho nàng. Hiểu được suy nghĩ và những khó khăn của ta, Âu Cơ đồng ý đưa năm mươi con lên núi. Năm mươi người con còn lại theo ta xuống biển. Tuy xa cách nhưng khi có việc vẫn giúp đỡ lẫn nhau, không bao giờ quên lời hẹn ước.

Với tài năng và sức mạnh của thần, người con trưởng của ta theo mẹ được tôn lên làm vua, lấy hiệu là Hùng Vương, đóng đô ở đất Phong Châu, đặt tên nước là Văn Lang. Trong triều đình có tướng văn, tướng võ. Những đứa cháu của ta sinh ra trai thì gọi là lang, gái thì gọi là Mị Nương. Con cháu ta thay phiên nhau đời đời cai quản đất Phong Châu. Hiệu Vùng Vương được giữ đến 18 đời. Cứ cha truyền con nối không hề thay đổi.

Dù sống xa sông cách núi nhưng con cháu của ta luôn tự nhắc nhở nhau biết mình đều là con Rồng, cháu Tiên, phải thương yêu, giúp đỡ nhau khi khó khăn hoạn nạn, làm cho nước nhà ngày càng thêm phồn vinh, hùng cường.

Đề 13. Trong vai Âu Cơ, hãy kể lại câu chuyện *Con Rồng, cháu Tiên.*

Bài làm

Ngày xửa ngày xưa...

Cái "ngày xửa ngày xưa" ấy, cách nay khoảng bốn nghìn năm có lẻ. Thuở ấy Trái Đất còn hoang sơ lắm. Trên bờ muông thú chạy tung tăng, chim chóc líu lo ca hát. Dưới nước cá từng đàn bơi lội nhởn nhơ.

Ta tên là Âu Cơ, con gái út Thần Nông - vị thần được giao đảm nhiệm công việc trông cấy trên thiên đình và coi sóc việc nhà nông dưới trần gian. Được cha mẹ cưng chiều, ta thường cùng các chị em tiên nữ xuống trần gian du ngoạn ngắm cảnh đó đây.

Một lần, đang tung tăng bên bờ suối mát, ta bất chợt trông thấy một trang tuấn kiệt. Trong chàng thật khôi ngô, tuấn tú với chiếc vòng ngọc trai lấp loá, răng trắng như ngà voi, thân hình dẻo dai như cá mập đang bơi lội. Giọng chàng âm vang như tiếng chuông, đôi mắt thăm thẳm như sóng nước biển khơi. Khỏi cần nói ta đã bối rối như thế nào. Ta định trốn vào sau lưng mấy cô bạn nhưng chàng đã trông thấy, liền tiến đến bắt chuyện. Tên chàng là Lạc Long Quân, con trai Thần Long Nữ, chủ nhân của biển khơi.

Hôm sau chàng lại đến, không quên mang theo rất nhiều trai ngọc để làm quà. Mấy nàng tiên thoáng cái đã biến đâu mất, để ta ở lại một mình. Muốn chạy trốn mà sao chân bước không nổi...

Chúng ta kết hôn rồi cùng nhau sống những ngày tháng hạnh phúc ở cung điện Long Trang.

Chẳng bao lâu ta có mang. Chàng mừng lắm. Chẳng ngờ khi sinh ra lại chỉ thấy một cái bọc, trong bọc có trăm trứng. Một hôm, chúng ta ra ngoài, khi về gần đến nhà bỗng nghe tiếng trẻ nô đùa, cười nói ầm ĩ. Đến nơi thì chao ôi! Cả một đàn đúng một trăm đứa trẻ đang chạy nhảy và cười đùa. Bọc trăm trứng của ta đã nở thành trăm con. Có một đứa đã vui, bây giờ niềm vui được nhân lên đúng một trăm lần.

Những đứa trẻ lớn nhanh vùn vụt. Thoáng cái, chúng đã thành những chàng trai dũng mãnh.

Cuộc sống tưởng như hạnh phúc trọn vẹn của ta bắt đầu có nỗi buồn, đó là chồng ta nhớ biển đến bần thần, rồi chàng về lại thủy cung, để ta ở lại với bầy con, ngày đêm trông ngóng. Ta nhẫn chàng đến hỏi:

- Tại sao chàng không ở lại cùng thiếp nuôi dạy các con?

Chàng nói hai chúng ta, kẻ giống Rồng, người dòng Tiên tập quán khác nhau, không thể chung sống lâu dài. Nay chàng đưa năm mươi con xuống biển, ta đưa năm mươi con lên rừng. Kẻ miền ngược, người miền xuôi nhưng khi có việc phải giúp đỡ nhau. Ta nghe cũng thấy phải.

Cuộc chia tay đầy lưu luyến và bịn rịn. Ta nhìn theo cha con chàng đi tận phía xa, lòng tràn ngập yêu thương.

Con trai cả ở lại cùng ta, được phong làm vua, xưng là Hùng Vương, đóng đô ở Phong Châu. Thông lệ cứ đời sau thì con trưởng lại lên nối ngôi, xưng là Hùng Vương thứ hai, thứ ba... Tất thảy trải qua mười tám đời như vậy.

Lại nói về những đứa em. Sau khi chia tay cha mẹ, chúng toả đi khắp nơi, lập thành các bộ tộc, dần dần nói những thứ tiếng khác nhau, phong tục, thói quen cũng khác. Dù không mấy khi gặp được nhau nhưng tất cả vẫn luôn nhớ đều là anh em một nhà. Mỗi khi quân giặc bên ngoài kéo đến xâm lược, chúng lại bảo nhau chung sức lại đánh đuổi kẻ thù.

Bởi thế nên trên đất nước Việt Nam ngày nay có tới trên năm mươi dân tộc nhưng tất cả đều là anh em một nhà, đều là con cháu của ta.

Đề 14. Trong vai Lang Liêu, em hãy kể lại câu chuyện *Bánh chưng, bánh giầy.*

Bài làm

Ta tên là Liêu. Là con trai nhà vua nhưng ta không giống các anh em khác, quanh năm thức khuya dậy sớm trồng ngô khoai, cấy lúa. Trong nhà ta chỉ ngô lúa là nhiều.

Một hôm, vua cha gọi chúng ta lại, phán rằng:

- Cha biết mình gần đất xa trời. Cha muốn truyền ngôi cho một người trong số các con. Các con hãy làm cỗ để cúng tổ tiên. Ai làm được món ăn quý vừa ý ta thì sẽ được chọn.

Nghe vua cha phán truyền như thế, các hoàng tử anh em của ta thi nhau cho người đi khắp nơi tìm kiếm thức ăn quý, nào là sơn hào hải vị, nem công, chả phượng để mong được làm vua. Ta không có điều kiện làm việc ấy mà cũng không muốn thế vì ta nghĩ món ăn dâng cúng Tiên vương phải do tay mình làm ra. Ta băn khoăn, lo lắng bao ngày. Ta nhiều lúa gạo, đậu đỗ, ngô khoai, nhưng những thức đó thì tầm thường quá, biết làm thế nào? Một đêm, ta mơ thấy thần tiên mách bảo: "Hãy lấy gạo làm bánh mà tế lễ". Càng ngẫm ta thấy lời thần thật đúng, các thứ của ngon vật lạ kia ăn mãi rồi cũng chán, còn lúa gạo thì dùng được mãi. Ta bèn chọn lấy thứ gạo nếp trắng ngon nhất, ngâm kĩ, làm bánh hình vuông gói trong lá dong. Nhân bánh bằng thịt lợn, đậu xanh. Ta lại làm thêm một thứ bánh hình tròn bằng cách giã mịn cơm nếp đã đồ thật dẻo. Những thứ bánh ấy thật thơm ngon, ta sung sướng dâng cúng Tiên vương.

Ngày lễ Tiên vương, các anh em ta dâng lên bao nhiêu của ngon vật lạ nhưng vua cha chỉ lướt qua. Đến mâm cúng của ta, Người dừng lại rất lâu. Ta tâu bày những lời thần mách bảo. Sau khi cùng triều thần ăn thử, Người rất vừa lòng và phán rằng, bánh hình vuông tượng trưng cho đất, có cây cỏ muông thú, đặt tên là bánh chưng, bánh hình tròn tượng trưng cho trời, đặt tên là bánh giầy.

Vua cha trang trọng tuyên bố ta được giải nhất và được truyền ngôi. Ta vô cùng sung sướng và cảm động. Từ đó, ta luôn chăm lo cho việc trồng cấy, chăn nuôi của nhân dân để nhà nhà đều được no ấm.

Đề 15. Hãy kể lại câu chuyện *Bánh chưng, bánh giầy* theo trí tưởng tượng của em.

Bài làm

Vua Hùng Vương thứ sáu mở cuộc thi chọn người nối ngôi. Vua ra điều kiện: trong lễ tế Tiên vương, ai làm vua hài lòng, người đó sẽ được truyền ngôi. Các lang liền toả đi khắp nơi tìm bạc vàng châu báu, của ngon vật lạ để dâng lên. Thấy thế, Lang Liêu rất bối rối. Là con trai nhà vua nhưng chàng rất nghèo, không thể tìm được những đồ quý hiếm. Chàng băn khoăn, trằn trọc suy nghĩ...

Thế là sắp đến ngày lễ Tiên vương rồi. Ngày kia trong triều sẽ mở đại tiệc. Hẳn các lang anh đã chuẩn bị được nhiều của ngon vật lạ lắm. Nào là nem công chả phượng, nào là yến huyết, vi cá... Vua cha rồi sẽ khen nức nở, chỉ việc chọn món

nào ngon nhất mà thôi. Mình không ham gì ngôi cao, chỉ mong ước được sống bình yên như thế này. Nhưng, dẫu sao cũng là tấm lòng, giá như mình có một món gì đó thật ý nghĩa dâng lên Tiên vương và cũng là để thể hiện lòng thành kính đối với vua cha thì tốt quá.

Lang Liêu ngủ thiếp đi, trong mơ chàng thấy một cụ già râu tóc bạc phơ chống gậy đến nói:

– Lang Liêu ạ, ta biết con tuy nghèo nhưng rất có hiếu. Con chỉ muốn có một món quà gì đó để dâng lên Tiên vương và cũng để tỏ lòng hiếu thảo đối với vua cha phải không? Vậy ta hỏi con: Con làm nghề nông, trên đời cái gì cao nhất?

– Dạ, trời ạ!

– Thế cái gì gần gũi và quý nhất?

– Dạ, đất ạ!

– Vậy con hãy lấy những sản vật do chính tay con trồng cấy và nuôi nấng để làm ra món ăn gì đó vừa tượng hình được cho trời vừa tượng hình cho đất. Đó chính là món quà quý nhất con có thể dâng lên Tiên vương.

Cụ già nói xong liền hoá thành một làn khói mỏng bay đi. Lang Liêu giật mình tỉnh dậy. Nhớ lại giấc mơ vừa qua, chàng vô cùng mừng rỡ.

Sáng hôm sau, Lang Liêu nhờ mẹ lấy cho ít lá vẫn dùng làm bánh. Chàng chọn thứ gạo ngon nhất, trắng nhất, mổ một con lợn béo lấy những miếng thịt ngon nhất. Sau đó chàng lấy lá gói thành thứ bánh vuông vức như mặt đất bao la. Xong xuôi chàng cho vào nồi luộc. Qua mấy canh giờ, mùi bánh chín bốc lên thơm nức cả làng xóm. Ai đi qua cũng ghé vào xem, khen rằng chưa từng có ai gói được thứ bánh thơm như thế. Cũng thứ cơm nếp thơm ngon ấy, chàng giã mịn, nặn thành thứ bánh tròn vành vạnh như bầu trời buổi sớm.

Sáng hôm sau, mẹ Lang Liêu đội mâm bánh tròn đi trước, Lang Liêu đội mâm bánh vuông theo sau. Hai mẹ con vào đến trong cung thì mọi người đã tề tựu đông đủ.

Lễ Tiên vương xong, vua cùng các quan đại thần đi một vòng qua các mâm cỗ nếm thử. Đến mâm nào Người cũng chỉ nếm qua một miếng lấy lệ, tỏ vẻ không vui. Những gan hùm, tay gấu, tim voi, đến cả vi cá mập, lòng cá Ông..., Người cũng vẫn thường ăn hàng ngày, có gì lạ đâu? Người buồn vì thấy trước một thử thách như thế, các lang không nghĩ được cái gì có ý nghĩa, chỉ biết có mỗi cách là đi các nơi tìm của ngon vật lạ.

Đến hai mâm bánh của Lang Liêu, nhà vua bỗng dừng lại, ngẫm nghĩ. Từ hai mâm bánh bình dị toát lên một thứ mùi vị thật nồng nàn, thân thuộc. Mùi của nếp mới quyện trong sương sớm, của rơm tươi vừa gặt toả ra ngan ngát. Trong làn hương thoang thoảng, thấp thoáng bóng những người nông dân cặm cụi trên đồng, bên những cánh cò mải miết, phảng phất phía xa những làn khói lam chiều...

Người sai lấy dao cắt bánh rồi chia cho mỗi người một miếng. Ai ăn cũng tấm tắc khen ngon. Nhà vua hỏi Lang Liêu:

– Ai bày cho con làm hai thứ bánh này? Chúng có ý nghĩa như thế nào?

Lang Liêu vội quỳ xuống thưa:

– Muôn tâu vua cha, thứ bánh hình tròn này chính là tượng cho bầu trời cao xa, nơi có đức Ngọc Hoàng cùng Tiên vương ngự trị, còn thứ bánh hình vuông này là tượng cho mặt đất rộng lớn, nơi có vua cha đang cai quản muôn dân, gìn giữ nền thái bình muôn thuở. Bánh được làm từ gạo nếp, đỗ xanh, thịt ngon do chính bàn tay con làm ra. Chính tấm lòng kính yêu của con đối với vua cha đã mách bảo cho con đấy ạ!

Vua đỡ Lang Liêu đứng dậy. Nhìn thẳng vào mắt chàng, Người nói:

– Con không những là một đứa con có hiếu mà còn là một người rất yêu lao động, biết quý trọng những gì do bàn tay lao động làm ra.

Rồi trước mặt đông đủ văn võ bá quan, Người tuyên bố:

– Như ta đã nói từ trước, người nối ngôi ta phải nối được chí ta. Chí ta là muốn lo cho muôn dân được hưởng thái bình muôn thuở, ngày càng no đủ, sung túc. Muốn làm được điều đó, người đứng đầu thiên hạ phải hiểu được nghĩa lí của trời đất, phải biết yêu lao động, trân trọng từng hạt gạo do người nông dân đã phải một nắng hai sương, lam lũ vất vả làm ra. Lang Liêu tuy không phải là con trưởng, xưa nay cũng không mấy khi được ta quan tâm săn sóc nhưng nó lại là người gần ta và hiểu được ta hơn ai hết. Từ hôm nay, ta tuyên bố, Lang Liêu chính là người sẽ thay ta trị vì thiên hạ.

Mọi người nhất loạt quỳ xuống, hô vang:

– Đức vua vạn tuế! Vạn vạn tuế!

Nhà vua nói tiếp:

– Ta cũng tuyên bố, từ nay trở đi sẽ lấy hai thứ bánh này để cũng tổ tiên. Thứ bánh vuông này gọi là bánh chưng, bánh tròn gọi là bánh giầy...

Triều vua Hùng Vương thứ bảy đã được lập ra như thế đó. Và hai thứ bánh chưng, bánh giầy ngày ấy cùng với phong tục cúng lễ tổ tiên ngày tết, vẫn còn được lưu truyền cho mãi đến bây giờ.

Đề 16. Trong vai sứ giả, hãy kể lại câu chuyện *Thánh Gióng*.

Bài làm

Trong cuộc đời có những chuyện thật kì lạ. Ta may mắn được chứng kiến câu chuyện về Phù Đổng Thiên Vương. Hôm nay ta sẽ kể cho các cháu nghe chuyện ngày xưa chàng đã đánh đuổi giặc Ân như thế nào.

Nghe tin giặc Ân sắp sang xâm lược, triều đình vô cùng lo lắng. Nhà vua cử ta đi khắp nơi kêu gọi người tài đánh đuổi quân thù. Khi ta đến kêu loa ở vùng làng Gióng thì có bà cụ ngập ngừng gọi ta vào nhà. Ta vô cùng ngạc nhiên khi thấy trong nhà chỉ có chú bé chừng ba tuổi, trông rất khôi ngô. Chú bé cất giọng nói:

– Ngươi về bẩm với nhà vua, rèn cho ta một con ngựa sắt, một chiếc roi sắt và một chiếc nón bằng sắt, ta sẽ đánh tan quân giặc này.

Ta choáng váng trước những lời nói ấy. Cậu bé này thì đánh sao nổi giặc? Nhưng thấy thái độ nghiêm túc của cậu bé, ta ngạc nhiên vô cùng. Chào hai mẹ con bà cụ ra về, ta lân la hỏi thăm hàng xóm bà con kể rằng, và được họ cho biết. Hai ông bà vốn nghèo khó, lại hiếm muộn đường con cái nhưng sống rất lương thiện, phúc hậu. Một hôm, bà lão ra thăm đồng, thấy một vết chân rất to bèn ướm thử chân vào. Thế rồi có mang. Hai ông bà mừng lắm. Nhưng một năm sau, bà cụ mới sinh, lúc đó ông lão đã mất. Kì lạ thay, đứa bé đẹp đẽ đáng yêu nhưng không nói không cười, đặt đâu nằm đấy. Năm nay nó đã ba tuổi mà mọi sự vẫn không thay đổi.

Chắc đúng là người nhà trời xuống giúp nước ta rồi. Ta vội trở về tâu trình lên nhà vua. Người nửa tin nửa ngờ song vẫn tập hợp tất cả sắt thép mọi nơi, tất cả thợ giỏi đều được vời về cung đề kịp rèn một con ngựa sắt, một chiếc nón sắt và một cây gậy sắt lớn.

Giặc đã đến chân núi Trâu, thế nước vô cùng nguy ngập. Ta tuân mệnh vua mang đến các thứ cậu bé yêu cầu. Ta vô cùng ngạc nhiên khi thấy trước mắt mình không phải là một cậu bé mà là chàng thanh niên khỏe mạnh. Chàng vươn vai hóa thành tráng sĩ, mình cao hơn trượng. Tráng sĩ đội nón sắt, cầm gậy sắt, nhảy lên lưng ngựa. Ngựa sắt vươn cổ hí lên một tiếng, lửa phun rừng rực đốt cháy trụi cả một bụi tre đầu ngõ.

– Lạy mẹ, con đi!

Chàng nói rồi ra roi. Ngựa tung bờm phi thẳng đến chỗ quân giặc. Khắp nơi nhân dân nô nức cầm dao, gậy theo sau. Ngựa phi đến đâu, tre hai bên đường vàng xém đến đây (sau này được gọi là tre đằng ngà). Vết chân ngựa in xuống đất thành một dãy ao hồ (bây giờ vẫn còn ở làng Phù Đổng).

Trông thấy ta từ xa, quân giặc vội quay đầu, vứt giáo tháo chạy. Nhưng chúng chạy đâu cho thoát? Ngựa phun lửa đốt chúng cháy trụi từng mảng, roi sắt vung lên một lần thì đã có cả chục thằng bị hất tung lên trời.

Bỗng "rắc" một cái, chiếc roi sắt gẫy làm đôi. Quân giặc thấy thế mừng rỡ, định hè nhau xông lại. Sẵn các bụi tre bên đường, chàng vươn mình nhổ bật lên, quật tứ bụi xuống đầu giặc. Chẳng mấy chốc quân giặc đã không còn một mống.

Giặc tan, tráng sĩ một mình một ngựa lên núi. Lên đến đỉnh, chàng cởi áo giáp vắt trên ngọn cây cao, rồi cùng ngựa sắt từ từ cất mình bay vào không trung.

Nhà vua về thăm làng Gióng, được dân làng kể: từ sau khi gặp sứ giả, cậu bé lớn nhanh như thổi. Cơm ăn bao nhiêu cũng không no, áo vừa may xong đã chật, bà con phải góp cơm gạo nuôi cậu. Giặc đến, cậu vươn vai hóa thành tráng sĩ oai phong lẫm liệt, đánh tan giặc rồi về trời. Nhà vua phong chàng là Phù Đổng Thiên Vương, lập đền thờ ngay tại quê nhà, hàng năm mở hội rất to. Năm nào ta cũng đến hội để tỏ lòng ngưỡng mộ chàng, người anh hùng của nhân dân.

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN
LC/ 2861

Đề 17. Trong vai người mẹ, hãy kể lại câu chuyện *Thánh Gióng.*

Bài làm

Mấy đêm nay cu Bi không chịu đi ngủ sớm. Nó vẫn quen trước khi đi ngủ được bà kể cho nghe một câu chuyện. Vậy mà bà đi lên Bắc Giang mãi chưa về. Bố nó kể chuyện gì nó cũng không nín, đành dỗ rằng: "Cu Bi cứ ngủ đi, tí nữa bố nhờ bà tiên đến kể chuyện Thánh Gióng cho con nghe". Cu Bi vẫn ấm ức nhưng rồi cũng ngủ thiếp đi. Quả nhiên trong mơ, nó thấy một bà cụ đến kể cho nó nghe câu chuyện ngày xưa...

"Cháu ạ, bà chính là mẹ của Thánh Gióng đây. Bà sẽ kể cho cháu nghe chuyện Thánh Gióng đánh giặc Ân như thế nào nhé.

Ngày ấy ông và bà đều đã già mà chưa có nổi một mụn con. Ông bà buồn lắm nhưng không biết làm thế nào. Một hôm bà ra đồng, thấy một vết chân rất to giữa ruộng, liền ướm thử chân vào đấy. Không ngờ về nhà bà mang thai. Một năm sau, bà sinh được một cậu con trai bụ bẫm, kháu khỉnh. Bà mừng không để đâu cho hết, nghĩ chắc vì mình ăn ở hiền lành nên được Trời Phật thương.

Em bé rất khoẻ mạnh, đẹp đẽ, chỉ có điều từ lúc lọt lòng cho đến năm lên ba tuổi, nó không hề nói cười hay nô đùa chạy nhảy, suốt ngày nằm quay mặt vào vách, mặc cho bà ra sức chuyện trò, dỗ dành. Bà đã khóc rất nhiều nhưng đứa vẫn cứ đặt đâu nằm đấy, không nói không cười.

Năm ấy, giặc Ân sang xâm lược nước ta. Quân giặc rất đông và hung ác, đi đến đâu chúng tàn phá, cướp bóc đến đấy. Quan quân triều đình đánh nhau với chúng mấy trận toàn thua, tình thế nước nhà thật vô cùng nguy ngập.

Một hôm bà đang thu dọn nhà cửa, chuẩn bị chạy giặc thì có tiếng sứ giả rao:

– Bớ làng trên xóm dưới! Bớ nhân dân khắp chốn cùng quê! Giặc Ân đã sang xâm lược nước ta, gây ra bao tội ác. Đất nước lâm nguy. Ai có tài hãy ra giúp nước!

Nghe sứ giả nói vậy, bà vừa thu dọn vừa lẩm bẩm than phiền: "Con người ta ai cũng hết lòng vì dân vì nước. Con nhà mình đã ba tuổi rồi mà vẫn cứ nằm một chỗ thế kia. Không biết lớn lên có đỡ đần được cha mẹ chút gì không chứ chẳng mong giúp nước." Bất chợt có tiếng nói:

– Mẹ ra mời sứ giả vào đây cho con!

Bà giật mình, sửng sốt. Ai vừa nói câu ấy? Nhưng trong nhà có ai đâu? Không có lẽ...

– Kìa mẹ! Mẹ ra gọi sứ giả vào đây đi! Nhanh lên, kẻo ông ấy đi mất bây giờ!

Bà mừng cuống. Đúng là nó rồi. Không ngờ vừa nói câu đầu tiên, nó đã đòi đi đánh giặc. Không kịp hết ngạc nhiên, bà vội chạy ra mời sứ giả vào. Nó bảo ông ta:

– Ngươi về bẩm với nhà vua, rèn cho ta một con ngựa sắt, một chiếc roi sắt và một chiếc nón bằng sắt, ta sẽ đánh tan quân giặc này.

Sứ giả kinh ngạc quay về cung. Bà quay vào nấu cơm cho con. Bỗng dưng nó ăn rất khoẻ, bao nhiêu cơm cũng không đủ. Bà con làng xóm nghe tin, tới tấp mang cơm mang cà sang góp. Chẳng mấy chốc đã có bảy nong cơm, ba nong cà bày ra.

Thế mà nó cũng chỉ ăn loáng cái đã hết. Con bà lớn nhanh quá. Áo thì vừa may xong đã chật căng đứt chỉ.

Sứ giả mang roi sắt, ngựa sắt, nón sắt đến. Con bà vươn vai hóa thành tráng sĩ, mình cao hơn trượng. Tráng sĩ đội nón sắt, cầm gậy sắt, nhảy lên lưng ngựa. Ngựa sắt tung bờm hí vang rồi cất vó phi như bay, bụi cuốn theo mù mịt. Dân làng nô nức cầm gậy gộc, dao cuốc chạy theo. Bà cũng đã già, lại là phụ nữ, đành ra ngõ ngóng tin con thắng trận trở về.

Chẳng mấy chốc đã có tin vui. Quân giặc bị đánh tan tác, tháo chạy về nước. Đám đàn ông trai tráng trong làng cũng đã trở về, náo nức ca ngợi con trai bà giỏi giang như thần. Bà cứ chờ, chờ mãi mà vẫn không thấy nó trở về. Lòng người mẹ nóng như lửa đốt. Linh tính bảo bà rằng con bà sẽ không bao giờ trở về nữa.

Thế rồi một ngày kia, bà nằm mộng thấy có sứ giả nhà trời về báo: sau khi đánh tan giặc Ân, Ngọc Hoàng đã ra lệnh triệu con bà về thiên đình gấp, vì thế nó không kịp về chào từ biệt mẹ già. Bà đem câu chuyện trong mơ kể cho dân làng nghe, lúc bấy giờ họ mới nói thật với bà rằng: chính mắt họ trông thấy tráng sĩ cưỡi ngựa leo lên đỉnh núi rồi cả người cả ngựa bay thẳng lên trời như một ánh chớp sáng.

Mọi người đều gọi nó là Thánh Gióng. Nhà vua thấy nó được sinh ra ở làng Phù Đổng, phong cho nó làm Phù Đổng Thiên Vương. Nhưng đối với bà, đó mãi mãi vẫn đứa con bé bỏng...".

Sáng hôm sau cu Bi ngủ dậy thì đã thấy bà nó đang quét lá ngoài sân. Mà sao trông bà giống bà cụ trong câu chuyện hôm qua đến thế!

Đề 18. "Ta là Thánh Gióng, người con của làng Gióng và cũng là người anh hùng có công dẹp giặc Ân đem lại thái bình cho đất nước dưới thời Hùng Vương thứ sáu...".

Dựa vào truyền thuyết *Thánh Gióng*, em hãy kể tiếp câu chuyện trên.

Bài làm

Ta là Thánh Gióng, người con của làng Gióng và cũng là người anh hùng có công dẹp giặc Ân đem lại thái bình cho đất nước dưới thời Hùng Vương thứ sáu. Thủa ấy, giặc Ân thường xuyên sang xâm chiếm bờ cõi nước Việt. Nhân dân phải chịu nhiều đau thương. Nỗi thống khổ của nhân dân Lạc Việt vang lên tận trời xanh. Ngọc Hoàng thương xót muôn dân trăm họ nên đã cử ta xuống trần giúp dân đánh giặc giữ nước. Tuân lệnh Người, ta lập tức lên đường. Nhìn khắp nhân gian, từ nơi này sang nơi khác mà ta vẫn chưa tìm thấy gia đình ưng ý để đầu thai. Một hôm, đến làng Phù Đổng, ta may mắn gặp được một cặp vợ chồng ông lão phúc hậu và rất chăm chỉ. Trong làng trong xóm ai ai cũng yêu mến và kính trọng. Ấy vậy mà hai vợ chồng vẫn chưa có được một mụn con. Ta quyết định chọn gia đình ông lão. Biết mỗi sáng bà lão thường ra đồng làm việc nên ta đã hoá phép thành một dấu chân to in trên mặt đất. Đúng như ta tiên đoán. Hôm sau, bà lão ra đồng, trông thấy vết chân dị thường, không khỏi tò mò, bà liền đặt chân mình lên ướm thử. Sau buổi đó bà thụ thai. Mười hai tháng sau, bà lão sinh ra một cậu bé mặt mũi khôi ngô và bụ bẫm. Đứa trẻ đó chính là ta. Tất cả mọi người trong làng ai cũng vui lây cho gia đình bà lão. Do mệnh trời ban xuống nên từ khi lọt lòng đến lúc ba tuổi ta không nói không cười và cũng không biết đi. Mẹ ta lo buồn lắm.

Bấy giờ giặc Ân sang xâm phạm bờ cõi nước Việt. Thế giặc mạnh và hung ác. Đi đến đâu chúng lại gieo tai ương đến đó. Nhà vua lo sợ bèn sai sứ giả đi khắp nơi rao tìm người tài giỏi cứu nước, cứu dân. Nghe được tiếng sứ giả, ta biết là thời điểm mình ra giúp dân đã tới. Ta bèn cất tiếng nói: "Mẹ ơi! Mẹ ra mời sứ giả vào đây cho con thưa chuyện." Mẹ ta ngạc nhiên và mừng rỡ, bà bèn chạy ngay đi gọi sứ giả. Gặp được sứ giả, ta mừng lắm, bèn nói: "Ông về tâu với vua sắm cho ta một con ngựa sắt, một cái roi sắt và một tấm áo giáp sắt, ta sẽ phá tan nát lũ giặc này."

Nghe ta nói xong, sứ giả lấy làm kinh ngạc và mừng rỡ, vội vàng về tâu vua. Nhà vua cho là điềm trời giúp mình nên ngay lập tức sai người làm gấp những thứ ta dặn.

Để có đủ sức đánh tan giặc Ân, kể từ đó ta ăn rất khoẻ. Ta ăn bao nhiêu cũng không no, áo vừa may xong đã căng đứt chỉ. Mẹ nghèo không đủ sức nuôi ta, bà con hàng xóm biết chuyện bèn cùng nhau góp sức mong ta sớm đánh đuổi giặc Ân, cứu nhân dân khỏi biển khổ. Người cho gạo, người cho vải, người cho cà. Nhờ công sức của tất cả mọi người, ta lớn nhanh như thổi. Chẳng mấy chốc ta đã vươn vai biến thành một tráng sĩ khôi ngô tuấn tú, thân hình vạm vỡ, chân tay rắn chắc. Đúng khi ấy thì sứ giả đem các thứ ta cần đến. Ta liền mặc ngay áo giáp sắt, tay cầm roi sắt, chân bước lên ngựa rong ruổi ra sa trường sau khi đã từ biệt quê hương.

Cưỡi trên mình ngựa sắt oai dũng, ta xông thẳng vào trận địa. Đem hết sức mạnh trời ban, ta đánh thẳng vào hàng ngũ của địch. Chúng kinh hồn bạt vía, dẫm đạp lên nhau mà chết. Giặc chết như rạ, tướng giặc kinh sợ bèn tìm đường tháo chạy. Ta vội thúc ngựa đuổi theo, bỗng nhiên roi sắt gãy. Nhìn thấy bụi tre gần đó, ta bèn nhổ chúng quật vào đám giặc. Chỉ một lát sau, giặc tan vỡ. Ta đuổi đến tận chân núi Sóc cho đến khi không còn bóng một tên giặc nào. Nhiệm vụ đã hoàn thành, ta bèn phóng ngựa lên đỉnh núi, cởi giáp sắt bỏ lại, rồi cưỡi ngựa sắt về trời bẩm báo với Ngọc Hoàng.

Nhà vua nhớ công ơn của ta bèn phong ta làm Phù Đổng Thiên Vương và lập đền thờ tại ngôi làng mà ta sinh ra - làng Gióng. Hiện nay, tháng tư hàng năm, người dân nơi đây lại tưng bừng mở hội đón ta về thăm lại quê xưa và cũng để khắc ghi mãi chiến công này. Những bụi tre trước kia ta dùng làm vũ khí đánh giặc vì bị ngựa phun lửa cháy nên trở nên vàng óng, những vết chân ngựa để lại giờ đã trở thành những hồ ao liên tiếp.

Đề 19. Trẻ em vẫn mơ ước vươn vai một cái là trở thành tráng sĩ như Thánh Gióng. Em hãy tưởng tượng mình mơ thấy Thánh Gióng và hỏi Ngài bí quyết, xem Ngài khuyên em như thế nào.

Bài làm

Trời đã về khuya, mọi vật bắt đầu chìm vào trong giấc ngủ, chỉ còn nghe thấy tiếng dế kêu ri ri ngoài vườn. Em vẫn không tài nào ngủ được bởi không khí hội Gióng vẫn còn âm ỉ trong người. Ngồi tựa lưng vào bậu cửa, em mơ màng nhớ lại bầu không khí sôi động của đám rước ban chiều.

Đang tha hồn theo mây gió thì bỗng đâu một vầng sáng xuất hiện khiến em hoa cả mắt. Đằng sau vầng sáng đó là một cánh cửa mờ ảo được tạo bằng sương và khói. Vẫn chưa hết ngạc nhiên thì vẳng lại từ sau cánh cửa là tiếng ngựa hí vang

xen lẫn tiếng binh khí chạm vào nhau nghe sắc lạnh. Tò mò, em bước chân vào trong làn khói sương và ngạc nhiên thay trước mắt em là một quang cảnh vô cùng hỗn loạn. Xác giặc chất thành đống, những tên còn sống đang toán loạn tìm đường tháo chạy. Từ đằng xa một tráng sĩ thân hình cao lớn vạm vỡ, oai phong lẫm liệt đang vung roi sắt đánh giết quân thù. Lại gần hơn nữa thì thấy rõ hơn con ngựa tráng sĩ đang cưỡi không phải ngựa thật mà là một con ngựa sắt miệng còn đang phun lửa về phía kẻ thù. Trận đánh đang hồi ác liệt thì bỗng đâu roi sắt gãy, tráng sĩ bèn nhổ những cụm tre bên đường quật vào giặc tơi bời. Ngây người trước cảnh tượng cực kì hùng tráng ấy, em không thốt nên lời.

Ước mơ gặp Thánh Gióng đã có trong em từ lâu bởi em luôn xem Ngài là thần tượng của mình. Giờ đây khi tận mắt được trông thấy Ngài hùng dũng giết giặc, em không khỏi không cảm động. Bạo dạn, em tiến lại gần Ngài và cất tiếng hỏi hết sức cung kính.

- Ngài có phải Thánh Gióng - anh hùng của làng Phù Đổng, người có công đánh đuổi giặc Ân trong truyền thuyết?

Nhìn em một hồi, Thánh Gióng đáp, giọng sang sảng:

- Đúng vậy. Nhìn ngươi rất lạ, chắc không phải người nơi đây?

- Ngài nói đúng, cháu là người của tương lai ngàn vạn năm sau. Nhưng cháu cũng là "con Rồng cháu Tiên" giống như nhân dân nước Việt, là con cháu của Ngài...

- Ra là vậy. Thế ngươi gặp ta có chuyện gì?

- Thưa, cháu rất ngưỡng mộ tài năng phi thường của Ngài, cháu cũng muốn mình có thể vươn vai thành "Thánh Gióng". Ngài chỉ cho cháu bí quyết có được không?

Nghe ước muốn ngây ngô của em, Thánh Gióng cười vang. Tiếng cười của Ngài làm những bụi tre gần đó rung lên. Xong Ngài nói:

- Cháu yêu, ta rất vui khi thấy cháu quý mến ta, nhưng quả thật ta không có bí quyết nào để nói cho cháu. Có chăng thì đó chính là tình yêu thương và đùm bọc của nhân dân làng Gióng nói riêng và nhân dân Lạc Việt nói chung với ta. Cháu thấy đấy, nếu không nhờ cơm gạo, áo quần,... của bà con chòm xóm thì ta đâu có thể dễ dàng vươn vai thành tráng sĩ như bây giờ. Và nếu không có ngựa sắt, áo giáp sắt, roi sắt trợ giúp thì ta thật khó khăn khi đánh đuổi giặc Ân. Chiến thắng vẻ vang này không phải công sức của mình ta. Nó là kết quả của tinh đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau của nhân dân Đại Việt. Cháu nhìn xem, thanh roi sắt cứng cáp là thế ấy vậy mà đánh mãi cũng phải gãy, nhưng bó tre thân thuộc kia sao lại bền đến vậy? Bởi nó không chỉ có một mình, nó có sự gắn kết của nhiều thanh tre. Đoàn kết và yêu thương chính là sức mạnh chiến thắng mọi kẻ thù.

Nghe người anh hùng làng Gióng tâm sự, em cảm thấy mình hiểu ra nhiều điều và càng khâm phục Ngài hơn. Em đang định hỏi tiếp thì Ngài đã thúc ngựa hí vang và phóng vút đi. Vẳng lại bên tai chỉ còn tiếng chào từ biệt. Thế rồi cả người và ngựa từ từ bay lên trời, nhìn từ xa vẫn còn thấy một vệt sáng le lói lẫn vào trong mây khói...

Bỗng có ai đó lay em rồi có tiếng mẹ gọi:

- Dậy đi con! Lên giường mà ngủ chứ! Ngồi đây khéo cảm lạnh bây giờ.

Em mở mắt, choàng tỉnh giấc. Hoá ra tất cả chỉ là một giấc mơ, một giấc mơ rất thú vị. Giấc mơ đã giúp em hiểu hơn về người anh hùng làng Gióng và hiểu hơn về "bí quyết" vươn vai Phù Đổng của Thánh Gióng nói riêng và của dân tộc Việt Nam ta nói chung trong những năm tháng đánh giặc cứu nước cũng như xây dựng xã hội mới sau này.

Đề 20. Trong vai Thuỷ Tinh, em hãy kể lại truyền thuyết *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh*.

Bài làm

Chào các bạn trẻ! Ta là Thuỷ Tinh, một người đã không biết bao nhiêu lần đánh nhau với Sơn Tinh để cướp Mỵ Nương, nhưng không hiểu tại sao lần nào ta cũng thua.

Nguyên do cũng vì hôm ấy, ta nghe bọn thuỷ binh bàn tán xôn xao rằng: Hùng Vương thứ mười tám có một người con gái tên là Mỵ Nương, người đẹp như hoa, tính nết hiền dịu, ngài thương yêu con gái hết mực, muốn kén cho con một người chồng xứng đáng. Không đợi chờ gì nữa, ta liền đến xin cầu hôn nàng. Nào ngờ khi vừa đến thì gặp một người cùng chung mục đích. Anh ta mặc bộ áo giáp, bước đi rất mạnh mẽ. Cúi xuống lạy vua Hùng rồi anh ta bắt đầu trổ tài: vẫy tay về phía đông, bỗng dưng phía đông nổi cồn bãi; vẫy tay về phía tây, phía tây mọc lên từng dãy núi đồi. Mọi người đồn rằng, anh ta tên là Sơn Tinh, là chúa tể của vùng non cao. Anh chàng giỏi giang đấy, nhưng so sao được với ta, chúa miền nước thẳm. Ta vuốt nhẹ bộ quần áo được tết bằng những chiếc vẩy cá to và cứng đang mặc rồi xin được trổ tài. Ta vung tay, cất tiếng gọi oang oang. Bỗng đâu một luồng gió mạnh nổi lên, rồi mây đen ùn ùn kéo đến, mưa trút xuống ào ào. Nhìn xung quanh thấy nhà vua và triều thần, ai nấy đều khiếp sợ, ta vui lắm. Trổ tài xong, ta cũng lạy tạ vua Hùng. Ngài băn khoăn không biết chọn ai, từ chối ai, bèn phán:

- Hai chàng đều vừa ý ta, nhưng ta chỉ có một người con gái. Thôi thì ngày mai, ai đem sính lễ đến trước ta sẽ gả con gái cho.

Chúng ta tâu hỏi đồ sính lễ cần sắm những gì, ngài nghĩ ngợi một lúc rồi bảo:

- Một trăm ván cơm nếp, một trăm nệp bánh chưng, voi chín ngà, gà chín cựa, ngựa chín hồng mao, mỗi thứ phải đủ một đôi.

Thật tức, những thứ đó sẵn có ở chỗ Sơn Tinh, ta tìm kiếm thì khó khăn lắm. Nhưng một người tài giỏi như ta, không có gì là không làm được. Nào ngờ hôm sau, mới tờ mờ sáng, Sơn Tinh đã đem đầy đủ lễ vật đến rước Mỵ Nương về núi.

Ta đến sau, không lấy được vợ, đùng đùng nổi giận, đem quân đuổi theo đánh Sơn Tinh. Vừa đuổi theo, ta vừa hét; "Sơn Tinh, trả Mỵ Nương cho ta!" Trận đánh giữa hai chúng ta diễn ra thật ác liệt. Ta hô mưa, gọi gió, làm thành giông bão rung chuyển cả đất trời. Nước ngập nhà cửa, ruộng đồng, tưởng như thành Phong Châu đang nổi lềnh bềnh trên biển nước. Ta đinh ninh chắc hẳn mình giành lại được Mỵ Nương nên rất đắc chí. Nhưng không, dù gió thét ào ào, mưa trút như thác, Sơn Tinh vẫn đứng vững vàng, nét mặt bình thản bốc từng quả đồi, dời từng dãy núi ngăn chặn dòng nước lũ. Hắn và ta đánh nhau ròng rã mấy tháng trời. Cuối cùng, ta đuối sức, đành rút quân về.

Từ đó oán nặng, thù sâu, năm nào ta cũng làm mưa gió bão lụt dâng nước đánh hắn. Nhưng lần nào cũng vậy, vẫn không thắng nổi hắn để cướp lại Mỵ Nương, ta phải lủi thủi rút quân về, với tâm trạng đầy oán hận.

Đề 21. Kể lại truyện *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh* bằng lời của vua Hùng.

Bài làm

Ta là Hùng Vương đời thứ mười tám. Ta có một người con gái gọi là Mị Nương, người đẹp như hoa, tính tình lại hiền dịu nên ta rất mực yêu thương, chiều chuộng. Khi Mị Nương đã đến tuổi cập kê, ta muốn kén cho con một chàng rể thật xứng đáng. Vì vậy, ta đã cho người đi loan báo khắp nơi, mong tìm được chàng rể ưng ý.

Chẳng bao lâu sau đã có hai chàng trai đến cầu hôn. Ai cũng mang cốt cách phi phàm, không giống người thường. Trong bụng ta đã có phần ưng ý lắm. Một người tự xưng là Sơn Tinh, tướng mạo khôi ngô, dáng vẻ hùng dũng và oai phong. Sơn Tinh mặc áo bằng da hổ trắng, vai mang cung tên, tay cầm rìu lớn, giọng nói oang oang. Người này tài phép cao cường: vẫy tay về phía đông, phía đông lập tức nổi lên nhiều cồn bãi; vẫy tay về phía tây, phía tây mọc lên từng dãy núi đồi. Ta và triều thần ai nấy đều khâm phục hết sức. Người thứ hai cũng hùng dũng không kém. Người đó tự xưng là Thuỷ Tinh, sống ở miền nước thẳm. Sơn Tinh có thân hình to lớn, tóc xanh, xoăn tít. Vị chúa vùng nước thẳm khoác trên mình bộ giáp bằng vảy cá, sáng lóng lánh dưới ánh mặt trời. Tay cầm một thanh mâu lớn, cao hơn trượng. Khi thanh mâu vừa được vung lên thì ở đâu kéo đến một luồng gió mạnh kèm theo mây đen và chỉ một lát sau, mưa trút xuống ào ào, khiến tất thảy đều kinh sợ. Cả hai người đều tài giỏi, đều xứng đáng làm rể ta. Nhưng ta chỉ có một người con gái, biết nhận lời ai, từ chối ai. Suy nghĩ đắn đo mãi không được, ta bèn triệu các Lạc hầu, Lạc tướng vào bàn bạc. Sau khi bàn bạc xong xuôi, ta phán như sau:

- Cả hai Ngài đều vừa ý ta. Song ta chỉ có một người con gái, biết gả cho ai bây giờ? Thôi thì ngày mai, ai đem sính lễ đến trước, ta sẽ gả con gái cho người đó.

Sơn Tinh và Thuỷ Tinh đều đồng ý với quyết định của ta. Hai chàng còn hỏi ta lễ vật gồm những gì. Suy nghĩ hồi lâu, cuối cùng vì có phần ưng Sơn Tinh hơn nên lễ vật ta đưa ra gồm toàn những thứ có thể dễ dàng tìm thấy ở trên cạn: "Một trăm ván cơm nếp, một trăm nệp bánh chưng, voi chín ngà, gà chín cựa, ngựa chín hồng mao, mỗi thứ một đôi."

Quả thực, trời không phụ lòng người. Sáng tinh mơ hôm sau, khi ta còn đang yên giấc, Sơn Tinh đã đem lễ vật đến trước điện. Lễ vật đã đầy đủ, ta cho phép Sơn Tinh rước Mị Nương về núi. Đoàn rước dâu vừa đi được một đoạn thì Thuỷ Tinh đem lễ vật đến. Nghe tin ta đã gả Mị Nương cho Sơn Tinh, Thuỷ Tinh điên cuồng giận dữ, đem quân đuổi theo. Ta không thể khuyên giải được nên cho người phi ngựa hoả tốc báo tin cho Sơn Tinh. Nghe tin, Sơn Tinh không hề nao núng mà còn động viên để ta yên tâm. Nhưng lòng ta như có lửa đốt khi nghĩ lại ánh mắt đỏ ngầu, tiếng thét man rợ của Thuỷ Tinh lúc nghe tin mình đến trễ, không cưới được vợ. Cùng lúc đó, từ phía cung điện, ta lại nhìn thấy những vầng mây đen cùng

những con cuồng phong đang ùn ùn kéo tới chỉ chờ đợi nhấn chìm thành Phong Châu của ta trong biển nước. Một dự cảm không lành ngập tràn trong lòng ta. Quả thật, điều ta lo sợ đã xảy ra. Thuỷ Tinh hô mưa, gọi gió, dâng nước làm ngập nhà cửa, làng mạc. Thành Phong Châu dần dần ngập chìm trong nước. Ta và triều thần tìm mọi cách đưa người dân lên núi cao lánh nạn mà trong lòng vẫn không nguôi lo lắng cho vợ chồng Mị Nương. May thay, trước những đòn tấn công dữ dội của Thuỷ Tinh, Sơn Tinh cũng không hề thua kém, một tay bốc từng quả đồi, một tay đội từng dãy núi, ngăn chặn dòng nước dữ. Binh tôm, tướng cá của Thuỷ Tinh kéo đến đâu đều bị mãnh hổ và voi trắng hạ gục đến đấy. Nước dâng cao lên bao nhiêu thì đồi núi cao lên bấy nhiêu. Trận đánh càng ngày càng gay go ác liệt. Cuối cùng, Thuỷ Tinh đuối sức, đành rút quân về trong nhục nhã ê chề.

Từ đó, oán nặng thù sâu, hàng năm Thuỷ Tinh lại dâng nước đánh Sơn Tinh. Vào những ngày ấy, ta và các Lạc hầu, Lạc tướng góp sức cùng Sơn Tinh, mong chàng giành thắng lợi, mang lại bình yên cho muôn dân. Quả là như vậy, năm nào Sơn Tinh cũng giành thắng lợi, Thuỷ Tinh đánh mãi, mỏi mệt lại rút quân về. Nhưng sau bao lần thất bại mà Thuỷ Tinh vẫn không thôi ý chí báo thù, đúng như câu ca dao:

"Núi cao sông hãy còn dài
Năm năm báo oán, đời đời đánh ghen".

Đề 22. Em hãy đóng vai Rùa Vàng để kể lại truyện truyền thuyết *Sự tích hồ Gươm*.

Bài làm

Ta là Rùa Vàng, một vị quan dưới trướng Lạc Long Quân. Hôm ấy, trong lúc ta đang ghi chép sổ sách trong thư phòng thì được tin Đức Long Quân triệu kiến gấp. Ta bèn tức tốc vâng mệnh, đến điện gặp Ngài. Vừa tới nơi ta đã nghe giọng nói như sấm rền của Long Quân:

- Ngày mai, lúc Lê Lợi cưỡi thuyền rồng trên hồ Tả Vọng dạo chơi, ngươi hãy nổi lên đòi lại thanh gươm thần cho ta.

Vâng mệnh Long Quân ta lui về thư phòng, chuẩn bị ngày mai thực thi mệnh lệnh.

Nhớ lại năm xưa, vào thời giặc Minh đặt ách đô hộ ở nước Nam, nhân dân cực khổ vô cùng. Bởi bọn giặc vô cùng hung ác, chúng coi người dân như cỏ rác, làm nhiều điều bạo ngược, thiên hạ ai ai cũng căm giận đến tận xương tuỷ. Bấy giờ ở vùng Lam Sơn, nghĩa quân nổi dậy chống lại chúng. Nhưng trong buổi đầu thế lực còn non yếu nên đã nhiều lần thất bại. Thấy vậy, để giữ đúng lời hứa với nàng Âu Cơ năm xưa "khi có việc cần thì giúp đỡ lẫn nhau", Đức Long Quân đã quyết định cho nghĩa quân mượn thanh gươm thần Ngài vẫn đeo bên người để con cháu đánh đuổi giặc ngoại xâm, giành lại đất nước. Lúc đó chính ta là người mang gươm cho nghĩa quân mượn.

Ta đã tìm hiểu rất kĩ và biết rằng ở vùng Thanh Hoá có một người đánh cá tên là Lê Thận, tính tình hiền lành, chất phác, sau này sẽ tham gia nghĩa quân nên ta quyết định chọn chàng làm sứ giả trao gươm báu.

Như thường lệ, vào một đêm trăng sáng, gió thổi mát lạnh, Lê Thận đem lưới ra thả xuống sông bắt cá. Đã chờ sẵn từ lâu, ta bí mật bỏ lưỡi gươm vào trong lưới của anh ta. Lúc kéo lưới lên, thấy nặng nặng, chàng đã mừng thầm, chắc hẳn là có cá to. Nhưng khi thò tay xuống chẳng thấy cá đâu mà chỉ thấy gươm báu dưới dạng một thanh sắt chàng, bèn vứt đi và lại thả lưới tiếp. Phải vất vả ba lần ta mới khiến anh chàng nhận ra đó là lưỡi gươm và chịu mang về.

Quả nhiên, về sau Lê Thận gia nhập đoàn quân khởi nghĩa Lam Sơn. Chàng hăng hái, gan dạ, không nề nguy hiểm. Vì vậy, một hôm chủ tướng Lê Lợi cùng mấy tuỳ tòng đến nhà Thận. Thanh gươm thần gặp được chủ tướng nên tự động sáng rực lên trong túp lều tối om. Lấy làm lạ, Lê Lợi cầm lên xem và thấy hai chữ "Thuận Thiên" khắc sâu vào lưỡi gươm. Song chuyện đó cũng nhanh chóng bị quên đi, không ai biết đó là báu vật.

Cho tới một hôm, bị giặc đuổi, Lê Lợi và các tướng sĩ rút lui mỗi người một ngả. Lúc chạy ngang qua một khu rừng, Lê Lợi bỗng thấy có ánh sáng trên ngọn cây đa. Ông trèo lên mới biết đó là một chuôi gươm nạm ngọc. (Đó chính là phần chuôi của thanh gươm thần vốn do Đức bà Âu Cơ cất giữ. Người cho chim thần đem đến đặt trên ngọn đa). Lê Lợi nhớ đến phần lưỡi gươm ở nhà Lê Thận bèn lấy chuôi gươm giắt vào lưng.

Ba ngày sau, khi gặp lại mọi người trong nhà Thận, Lê Lợi bèn đem chuyện bắt được chuôi gươm kể lại cho họ nghe. Và khi đem lưỡi gươm tra vào chuôi thì vừa như in.

Lê Thận bèn nâng gươm lên ngang đầu, cung kính nói với mọi người:

- Đây là ý trời phó thác cho minh công làm việc lớn. Chúng tôi nguyện đem xương thịt của mình theo minh công, cùng thanh gươm thần này để báo đền Tổ quốc!

Đến đây, nhiệm vụ của ta đã hoàn thành, thanh gươm thần đã được đặt vào đúng vào vị trí của nó.

Thế mà cũng đã một năm trôi qua rồi. Quả nhiên từ khi có thanh gươm thần giúp sức, nhuệ khí của nghĩa quân ngày một tăng mạnh, liên tiếp giành được thắng lợi, làm cho quân Minh bạt vía, kinh hồn. Lê Lợi giờ đã lên làm vua, lấy hiệu là Lê Thái Tổ.

Miên man trong những kỉ niệm của một năm trước, ta không ngờ trời đã sáng. Ta liền vội và lên đường, thực hiện nhiệm vụ mà Long Quân giao. Kia rồi! Đoàn thuyền rồng đã hiện ra trước mắt. Ta từ từ nổi lên mặt nước và bơi ra đón trước mũi thuyền. Ta cất giọng chậm rãi: "Xin bệ hạ hoàn gươm lại cho Long Quân".

Sau khi nghe ta nói, Lê Lợi nâng gươm hướng về phía ta và nói: "Xin Thần Kim Quy về báo lại với Đức Long Quân rằng Lê Lợi thay mặt muôn dân kính cẩn đội ơn Ngài đã cho mượn gươm báu giúp dân, giúp nước. Xin cho chúng dân đổi tên hồ này thành hồ Hoàn Kiếm để đời đời nhớ đến công đức của Ngài". Nghe xong, ta bèn ngậm gươm thần rồi lặn xuống nước.

Trở về Long Cung, ta tâu lại những điều Lê Lợi đã nói với Long Quân. Người rất vui và hài lòng. Người giao cho ta nhiệm vụ hàng năm nổi lên mặt hồ một lần để xem xét dân tình, kịp thời báo cho người khi con cháu lâm nguy. Rùa Thần ta rất đỗi vinh hạnh nhận sứ mệnh cao cả đó.

Đề 23. Em chuẩn bị múc nước để tưới cho cây trong vườn thì thấy một chú bọ hung mắc nạn. Em thương tình cứu giúp rồi có một cuộc trò chuyện thú vị với chú bọ hung.

Hãy đóng vai chú bọ hung ấy để kể lại truyện *Thạch Sanh*.

Bài làm

Vào một buổi sáng chủ nhật đẹp trời, tôi rong chơi trong khu vườn nọ rồi không may mắc nạn. Đang loay hoay không biết làm sao thì có một cô bé ra vườn tưới cây đã thương tình cứu tôi.

Tôi vô cùng cảm kích trước lòng tốt của cô bé bởi tôi mắc nạn đã lâu mà không có ai cứu giúp. Ai trông thấy họ hàng bọ hung chúng tôi cũng ghét bỏ và chỉ muốn đi xa. Nhiều khi chính bản thân tôi cũng thấy tự ghét chính mình, ghét những việc mình đã làm trước đây. Cô bé có lẽ không hiểu nên tôi kể cho cô nghe câu chuyện của tôi. Câu chuyện rất dài...

Kiếp trước tôi cũng được làm một con người sống trên trần gian. Tên tôi là Lí Thông, làm nghề bán rượu. Nhưng sau khi mắc sai lầm tôi đã bị trừng phạt biến thành bọ hung, suốt đời chỉ ở những xó xỉnh hôi hám và bị người đời khinh ghét. Tôi bị trừng phạt vì đã đối xử không tốt với Thạch Sanh, cậu em kết nghĩa của tôi. Thạch Sanh là chàng trai mồ côi nhưng tốt bụng, hiền lành và khoẻ mạnh. Khi về ở với mẹ con tôi, cậu ta rất được việc, chịu khó làm ăn mà không đòi hỏi điều gì. Thạch Sanh tốt bụng là thế mà tôi đã bao lần lấy oán trả ơn. Tôi đã lừa cậu ấy đi canh miếu thờ nhưng mục đích thực là để thế mạng tôi cho mãng xà. Nhưng Thạch Sanh không chết mà còn giết được con vật độc ác nữa. Thế là tôi nghĩ cách cướp công và đuổi Thạch Sanh đi. Sau khi đến kinh thành dâng công lên hoàng thượng, tôi được bổ chức quan Quận công danh giá. Sống trong sung sướng, tôi dần dần quên đi người em kết nghĩa tốt bụng của mình.

Một thời gian sau, nhà vua tổ chức hội kén rể cho công chúa. Nàng xinh đẹp quá khiến tôi cũng mơ ước được làm phò mã. Nhưng không may nàng bị con đại bàng quái ác tha đi mất. Mất con, nhà vua vô cùng đau khổ. Người sai tôi đi cứu công chúa và hứa gả nàng cho tôi. Trong niềm vui sướng ngập tràn tôi cũng vô cùng hoang mang lo sợ, không biết công chúa ở đâu mà tìm.... Và một lần nữa tôi may mắn được Thạch Sanh giúp. Tôi không muốn gặp lại cậu em kết nghĩa này nhưng nghĩ chỉ có cậu ấy tìm được nơi công chúa bị giam giữ nên lợi dụng. Thạch Sanh vốn thật thà nên nhận lời giúp ta không chút nghi kị. Sau khi cứu được công chúa, ta đã lấp miệng hang lại, vĩnh viễn chôn vùi chàng ta.

Tôi khấp khởi vui mừng vì mang được công chúa trở về cho hoàng thượng. Tôi đã nghĩ đến cảnh tượng một hôn lễ hoành tráng và được làm phò mã nhà vua. Nhưng dường như ước muốn ấy không được thực hiện. Công chúa sau khi được cứu ở hang về thì bị câm không nói năng được gì nữa. Nàng lúc nào cũng buồn rười rượi. Việc cưới xin đành phải hoãn lại. Trong lòng tôi lo lắng không yên.

Trong ngục tối, bỗng một hôm vang lên tiếng đàn. Tiếng đàn nghe mới não nùng làm sao, nó vang động đến tận hoàng cung, nó làm cho công chúa tự nhiên nói được. Câu đầu tiên nàng nói là muốn cha cho gặp người gảy đàn. Linh tính tôi mách bảo có chuyện không hay nhưng vẫn cố chờ đợi. Không ngờ tôi lại gặp

Thạch Sanh. Thật éo le biết bao. Mọi tội lỗi của tôi bị vạch trần trong phút chốc. Bao mơ ước giàu sang, phú qui và lễ cưới với công chúa đã không còn. Có lẽ tôi sẽ bị mất mạng nữa. Nhưng nhờ có Thạch Sanh tốt bụng, tôi được tha tội chết, về quê sinh sống làm ăn. Nhưng lưới trời lồng lộng, không bị chết dưới đao kiếm nhà vua lại bị trừng phạt bởi đao kiếm nhà trời. Thần sét được phái xuống trừng phạt tôi. Thế là từ đó, tôi không được đầu thai làm kiếp người nữa mà đời đời làm gã bọ hung hôi hám ở xó xỉnh tối tăm.....

Cậu em kết nghĩa Thạch Sanh của tôi, sau đó đã được lấy công chúa. Lễ cưới của họ tưng bừng lắm. Nhưng lại vướng vào loạn 12 nước chư hầu kéo sang đánh vì trước kia bị công chúa từ hôn. Tôi nghĩ chắc lần này Thạch Sanh khó chống đỡ được. Nhưng tài ba thay, chàng ấy nhờ có tiếng đàn và niêu cơm thần kì của mình mà đánh thắng được lũ giặc, không tốn một mũi tên. Khâm phục thay cho tài trí Thạch Sanh.

...Tôi hối hận lắm vì những sai trái của mình. Đời đời, kiếp kiếp tôi chỉ là con bọ hung bị ghét bỏ. Tôi chỉ ao ước một lần được hoá kiếp làm người, khi ấy tôi sẽ không làm điều xấu xa nữa. Không biết đến khi nào điều ước xa xôi đó mới thành hiện thực...

Đề 24. Thay ngôi kể để bộc lộ tâm tình của một nhân vật truyện cổ tích mà em yêu thích.

Bài làm

Ngồi thu mình trong căn buồng giam chật hẹp, Thạch Sanh rơi vào tâm trạng rối bời, suy nghĩ mông lung.

Trước nay, Thạch Sanh ta vốn sống lương thiện, chẳng hại ai bao giờ. Ấy vậy mà sao trời đất không thương lại để ta rơi vào tình trạng như hiện nay. Tưởng đâu có một người anh em cùng giúp đỡ nhau trong cuộc sống, ai ngờ ta lại bái một kẻ bất nhân làm anh. Lí Thông ơi Lí Thông! Sao ngươi nỡ tâm hại ta đến bước đường cùng. Hoá ra tình anh em trước nay chỉ có mình ta coi trọng thôi ư? Thật đáng buồn. Thì ra từ trước đến nay ngươi chỉ lợi dụng ta để mưu lợi cho bản thân? Việc canh miếu thần chỉ là một âm mưu thế mạng, việc giúp ta trốn hình phạt của nhà vua chỉ là trò bịp bợm để tranh công? Tất cả đều là lừa lọc và giả dối. Ta đâu phải vì muốn lập công, lĩnh thưởng mà giết chằn tinh, chẳng qua là để tự vệ và nếu vì tự vệ mà giúp nhân dân diệt trừ một mối nguy lớn âu đó cũng là việc nên làm. Chỉ xót xa một niềm, Lí Thông sống quá bạc. Không còn tình anh em, hắn cũng chẳng còn tình người. Hắn chỉ vì lợi ích cá nhân mà đang tâm lấy đá lấp hang, muốn đưa ta vào chỗ chết. Hành động bỉ ổi của hắn thật đáng cho ta căm hận. May thay, thế giới rộng lớn, đường đi muôn ngả, ta nhờ có con trai vua Thuỷ Tề mà thoát khỏi hang đá, được xuống thuỷ phủ chơi lại còn được tặng cây đàn mang về làm bạn. Không muốn tranh giành với đời, với người, ta đã lặng lặng quay về gốc đa xưa sinh sống. Ấy vậy mà Lí Thông kia vẫn chẳng buông tha. Hắn lại còn đem bạc vàng bỏ vào gốc đa, vu vạ bắt ta vào chốn này. Chỉ có thể là hắn. Không thể còn ai khác.

Lí Thông bạc ta đành cam tâm, nhưng cớ sao một người con gái trong trắng, hiền lành và yếu đuối mà sao cũng quay lưng với ta. Sao nàng không lên tiếng nói

rõ mọi việc trong hang đại bàng? Nàng không muốn nói hay nàng không thể nói? Chẳng lẽ trên đời này không còn ai tốt không còn chỗ cho ta dung thân hay sao? Nỗi buồn này biết tỏ cùng ai? Đàn ơi! Giờ ta chỉ có ngươi bầu bạn, ta chỉ có thể tin tưởng vào ngươi mà thôi!

Cây đàn như có tâm hồn, nó như thay lời Thạch Sanh ngân lên những khúc ca ai oán.

"Đàn kêu: Ai chém chằn tinh
Cho mày vinh hiển dự mình quyền sang?
Đàn kêu: Ai chém xà vương
Đem nàng công chúa triều đường về đây?
Đàn kêu: Hỡi Lí Thông mày
Cớ sao phụ nghĩa lại rày vong ân?
Đàn kêu: Sao ở bất nhân
Biết ăn quả lại quên ân người trồng?..."

Đề 25. Kể lại một truyện cổ tích *Sọ Dừa* bằng lời của Sọ Dừa.

Bài làm

Nhân dịp quan Trạng đi sứ thành công trở về, nhà vua cho mở tiệc rượu chúc mừng. Các quan lại trong triều đều có mặt đầy đủ để chúc tụng. Rượu đã ngà ngà say, vua cao hứng nói lớn:

- Sọ Dừa! Trẫm đã nghe thiên hạ đồn đại nhiều về cuộc đời của ái khanh. Nhưng trẫm chưa rõ thực hư thế nào. Nay nhân buổi tiệc rượu, lại có mặt đầy đủ bá quan văn võ trong triều, ái khanh hãy kể cho mọi người cùng nghe được không?

Sọ Dừa biết từ chối không bằng tuân mệnh, chàng bèn thưa:

- Muôn tâu bệ hạ! Thần được mẫu thân kể rằng: Trước đây, phụ mẫu thần rất nghèo nhưng ăn ở hiền lành, nhân đức, chẳng làm hại ai bao giờ. Ấy vậy mà sao trời chẳng thương, đã năm mươi tuổi mà vẫn chưa có được một mụn con. Phụ mẫu thần rất buồn khổ về việc này.

Thế rồi, vào một hôm trời nắng to, mẫu thân thần vào rừng hái củi cho chủ. Vì khát nước quá mà không tìm thấy suối, lại thấy cái sọ dừa bên gốc cây đựng đầy nước mưa, bà liền bưng lên uống. Sự việc tưởng chừng như rất đơn giản ấy lại khiến mẫu thân thần có mang. Có lẽ bởi sự việc kì lạ như vậy nên sau này thần mới mang tên là Sọ Dừa.

Chẳng bao lâu sau, phụ thân thần qua đời, rồi mẫu thân sinh ra thần. Thật đáng buồn là khi sinh ra thần không có hình dáng con người như bây giờ. Nghe đến đây, nhà vua và triều thần đều rất ngạc nhiên và tò mò.

- Thế hình dáng ái khanh lúc đó ra sao? - Nhà vua hỏi.

- Muôn tâu, thần không chân, không tay, tròn như quả dừa.

- Quả thật là chuyện kì lạ, hiếm có xưa nay. Chắc mẫu thân ngươi phải đau khổ lắm!

- Bệ hạ đoán rất đúng ạ! Mẫu thân thần rất buồn, bà còn định đem vứt thần đi. Nhưng thần đã cất tiếng van xin.

- Người nói được ư?

- Tâu vâng. Không hiểu sao vừa sinh ra thần đã nói được. Đó cũng là một điều kì lạ. Mẫu thân nghe xong thì mủi lòng nên giữ thần lại nuôi và đặt cho thần cái tên Sọ Dừa.

Vài năm sau, tuy thần đã lớn nhưng hình dáng vẫn như cũ. Con người ta bé tí đã chăn bò, chăn trâu cho chú giúp cha mẹ trong khi thần chẳng làm nổi việc gì, gia mẫu không khỏi không phiền lòng.

Thần biết vậy nên cũng xin đi chăn bò. Gia mẫu nửa tin nửa ngờ, nhưng cũng đến xin phú ông cho thần chăn bò thuê. Thấy hình dáng thần kì dị nên ban đầu ông ta không đồng ý. Sau lão thấy nuôi thần không tốn cơm, trả công lại ít hơn trẻ khác nên đồng ý cho thần đến làm. Từ đó, sáng sáng thần lăn ra đồng. Tối đến, sau khi đã lùa bò vào chuồng, thần lại lăn về nhà. Nắng cũng như mưa, thần đều hoàn thành tốt công việc. Phú ông thấy vậy mừng lắm.

Lại kể, nhà phú ông có ba cô con gái. Hai cô chị thì kiêu kì, thấy thần xấu xí thì khinh ghét, hắt hủi. Riêng cô út lại rất hiền lành, hay thương người nên đối đãi với thần rất tử tế. Thần cũng đem bụng thầm thương mến cô. Đến ngày mùa, người làm ra đồng cả nên các cô phải thay phiên nhau đưa cơm cho thần.

Ở trong lốt sọ dừa đã lâu, thần phát hiện ra mình còn một lốt thật nữa. Bởi vậy, những lúc chăn bò một mình thần thường bỏ lốt sọ dừa xấu xí và trở thành hình dáng một chàng trai như hiện giờ. Những lúc đó, thần thường ngồi trên chiếc võng đào mắc vào hai cành cây và thổi sáo. Một hôm, đương lúc thần thổi sáo thì có tiếng động ở phía bụi cây. Giật mình, thần chui ngay vào lốt sọ dừa. Lúc đó thần không biết là ai. Mãi sau này thần mới biết là cô út mang cơm đến, nghe tiếng sáo thấy lạ, bèn nấp nghe. Về sau, khi lấy nhau rồi nàng mới kể rằng sau nhiều lần nghe tiếng sáo, nàng sinh lòng yêu mến, bao của ngon vật lạ đều mang đến cho thần.

Phần thần thì thấy nàng hiền lành lại đối tốt với mình nên cuối mùa, thần giục mẫu thân đến hỏi nàng về làm thê tử. Gia mẫu hết sức sửng sốt, không dám đi. Nhưng do thần nằn ni quá nên người cũng chiều lòng. Gia mẫu đành mang buồng cau đến nhà phú ông. Chê thần hình dáng dị dạng, xấu xí nên phú ông không muốn gả con. Để dễ dàng từ chối và cũng muốn mỉa mai nhà thần, ông thách cưới rất lớn: *"Một chĩnh vàng cốm, mười tấm lụa đào, mười con lợn béo, mười vò rượu tăm"*.

Thần đã đoán trước mọi việc nên đã chuẩn bị đâu vào đấy. Với phép thuật mà thần có thì việc này không khó. Đúng hẹn, thần cùng gia nhân mang lễ vật đến. Phú ông dù tức giận nhưng vẫn phải làm theo đúng lời hứa. Lão hỏi ý kiến các con. Hai cô chị đều giãy nảy lên chỉ riêng nàng út là bằng lòng. Đến ngày cưới thần bày cỗ bàn trang trọng, bỏ lớp vỏ sọ dừa, hoá lại làm người sánh duyên cùng nàng út. Mọi người ai nấy đều bất ngờ. Người vui nhất là mẫu thân và nàng út.

- Chắc từ đó cuộc sống của người hạnh phúc lắm phải không? Nhà vua hỏi.

- Tâu vâng. Từ khi trở lại hình dáng con người, thần cùng gia đình sống rất hạnh phúc. Nhưng thần thiết nghĩ đã là đấng nam nhi thì phải *"đầu đội trời, chân đạp đất"*, phải ra giúp nước giúp dân. Do đó, thần miệt mài học tập và tham gia ứng thí.

- Ngươi nghĩ thế ta thấy rất phải - Nhà vua gật đầu hài lòng.

- Nhờ ân đức của bệ hạ, thần đã đỗ Trạng nguyên. Sau đó, như bệ hạ đã biết, thần được người tin tưởng giao cho trọng trách đi sứ. Dự cảm ở nhà nương tử thần sẽ gặp điều không lành nên trước khi đi thần đã để lại cho nàng một hòn đá lửa, một con dao và hai quả trứng gà phòng thân rồi dặn nàng phải luôn đem theo bên mình. Dặn dò mọi việc xong xuôi thần mới lên đường.

- Sau đó ít lâu, trên đường về nước, thuyền của thần có đi qua một hòn đảo hoang. Thần nghe có tiếng gà kêu rất lạ:

"*Ò... ó... o...*

Phải thuyền quan trạng rước cô tôi về"

Thần bèn cho thuyền ghé vào xem thì liền gặp lại thê tử của mình. Sau bao ngày xa cách nay được gặp lại nàng, thần mừng rỡ vô cùng.

- Tại sao nương tử ái khanh lại có mặt trên hòn đảo hoang? - Nhà vua tò mò hỏi.

- Thần cũng thắc mắc vì chuyện này nên cũng đã hỏi nàng. Hoá ra từ lúc thần và nàng kết duyên, các chị của nàng sinh lòng đố kị, ghen ghét. Họ muốn hại nàng để thay làm bà Trạng. Đúng là lòng dạ con người thật khó lường. Nhân lúc thần đi vắng, hai chị sang rủ nàng đi chơi. Nàng vốn không nghi ngờ gì nên đi theo họ. Chẳng ngờ khi thuyền ra đến biển, hai chị đẩy nàng xuống nước và bỏ về. Đang chới với trên biển thì một con cá kình lao đến nuốt nàng vào bụng. Sẵn trong người có dao, nàng đâm chết cá. Xác cá lềnh bềnh trên mặt biển rồi dạt vào một hòn đảo hoang. Nàng lấy dao khoét bụng cá chui ra, lấy đá cọ vào nhau bật lửa lên rồi xẻo thịt cá nướng ăn, sống qua ngày chờ thuyền đến cứu. Hai quả trứng thần cho nở ra một đôi gà đẹp làm bạn với nàng. Cứ thế, nàng sống một mình trên đảo hoang cho đến khi gặp thần.

Nghe xong chuyện thần vô cùng phẫn nộ. Thần bèn đưa vợ về nhà, mở tiệc mừng, mời bà con đến chia vui nhưng thần chưa để nàng xuất hiện vội. Thần muốn thử xem hai cô chị sẽ cư xử ra sao?

Hai à không biết gì, thấy thần về thì có vẻ mừng rỡ lắm. Họ tranh nhau kể chuyện nương tử thần gặp rủi ro rồi giả vờ khóc nức nở ra chiều thương tiếc lắm. Quả là độc ác, nhẫn tâm. Thần tuy giận tím gan nhưng cố nén và bỏ đi. Tiệc xong, thần đưa nương tử ra. Hai cô chị xấu hổ quá phải bỏ làng ra đi. Và bây giờ thần đang sống rất hạnh phúc với gia mẫu và nương tử của mình. Chuyện của thần chỉ có vậy thôi ạ!

Nhà vua nghe xong câu chuyện lấy làm lạ lùng. Suy nghĩ hồi lâu, người cho rằng đó là ý trời sai Sọ Dừa - một người tài giỏi xuống giúp nước nên rất trọng dụng và ban thưởng hậu hĩnh. Kể từ đó về sau, Sọ Dừa sống rất hạnh phúc. Câu chuyện về cuộc đời chàng được nhân dân truyền tụng từ đời này sang đời khác cho đến tận ngày nay.

Đề 26. Em hãy đóng vai cô út để kể lại câu chuyện *Sọ Dừa*.

Bài làm

Tối hôm đó, nàng Út đang ngồi may áo cho chồng thì con nàng chạy đến bên cạnh. Bằng giọng nói ngây ngô, đứa con hỏi mẹ:

- Mẹ ơi, tại sao cha lại tên là Sọ Dừa? Tụi bạn con cứ bảo cái tên ấy xấu ơi là xấu mẹ ạ!

Mỉm cười hiền từ, nàng Út nhìn con âu yếm: "Tên của cha là do bà nội đặt cho. Xung quanh cái tên đó có rất nhiều chuyện kì lạ. Mẹ sẽ kể cho con nghe".

Đứa bé tròn mắt ngạc nhiên, ngồi im chờ đợi.

Ngày xưa, ông bà nội rất nghèo, phải đi làm thuê cho nhà phú ông - ông ngoại con. Ông bà nội hiền lành, chịu khó nhưng đã ngoài năm mươi mà vẫn chưa có một mụn con nên buồn lắm. Chính bởi vậy nên có lẽ trời đất thương tình mới tạo ra một chuyện lạ kì.

Một ngày nọ, trời nắng to, bà con vào rừng hái củi, khát nước quá mà không tìm thấy suối. Chợt bà nhìn thấy cái sọ dừa bên gốc cây to đựng đầy nước mưa, bà bưng lên uống. Chẳng ngờ khiến bà có mang cha con.

Thật là buồn, chẳng bao lâu sau, vì tuổi già sức yếu nên ông con mất. Bà sinh ra cha con. Lúc đó cha không có hình dáng giống như bây giờ.

- Thế hình dáng cha con thế nào hả mẹ?

- Cha con không chân, không tay, tròn như một quả dừa. Bà buồn lắm, toan vứt đi thì cha con lên tiếng.

- Cha con vừa sinh ra mà đã nói được ạ? Thằng bé ngạc nhiên.

Nàng út mỉm cười. Đúng vậy. Cha con bảo: "Mẹ ơi, con là người đấy. Mẹ đừng vứt con đi mà tội nghiệp". Nghĩ lại thấy thương, bà con đành để cha lại nuôi và đặt tên là Sọ Dừa. Lớn lên cha con vẫn không khác lúc nhỏ, cứ lăn lông lốc trong nhà chẳng làm được việc gì. Trông thấy con người khác mới tám tuổi đã biết chăn bò giúp cha mẹ, bà buồn lắm. Cha con biết chuyện nên cũng muốn đi chăn bò giúp bà. Ban đầu bà cũng lưỡng lự, sau thấy cha con cương quyết quá, bèn đến gặp ông ngoại con. Ông ngoại mới đầu không đồng ý vì ông nghĩ với hình dáng kì dị như vậy làm sao cha con chăn bò được nhưng sau lại đồng ý.

Khác với suy nghĩ của mọi người, cha con chăn bò rất giỏi. Hằng ngày cha lăn sau đàn bò ra đồng, tối đến lại lăn sau đàn bò về chuồng. Ngày nắng cũng như ngày mưa, bò con nào con nấy bụng no căng. Ông ngoại mừng lắm.

Mẹ cũng nghe gia nhân trong nhà bàn tán nhiều về cha con nhưng cũng chưa có dịp gặp mặt. Thế rồi đến ngày mùa, tôi tớ ra đồng làm cả, mẹ và các chị thay phiên nhau đưa cơm cho cha con. Các bác của con vốn không ưa cha nên thường hắt hủi chàng. Mẹ thấy thương cảm cho cha nên đối xử với ông như với mọi người khác, không hề phân biệt.

Một hôm, cũng như mọi ngày, mẹ mang cơm đến chân đồi thì nghe thấy tiếng sáo véo von. Giữa nơi đồng không mông quạnh này tại sao lại có tiếng sáo hay đến vậy? Nghĩ thế nên mẹ rón rén bước lên, nấp vào bụi cây xem ai mà lại tài giỏi đến

vậy. Mẹ rất ngạc nhiên khi trước mắt mình là một chàng trai khôi ngô đang ngồi trên chiếc võng đào mắc vào hai cành cây, thổi sáo cho đàn bò gặm cỏ. Lúc đó mẹ không biết đó là cha con. Mải nghe tiếng sáo, mẹ lỡ chân đạp vào một cành khô. Nghe thấy tiếng động, chàng trai biến mất, chỉ thấy cha con ở đó. Nhiều lần như vậy, mẹ biết cha con không phải người phàm trần, mẹ đem lòng yêu cha, có của ngon vật lạ đều giấu đem cho.

Dường như cũng hiểu tâm ý của mẹ nên cuối mùa, cha con về giục bà đến hỏi mẹ về làm vợ. Bà hết sức sửng sốt, nhưng cha con nằn nì dữ quá nên đành chiều lòng. Bà đem buồng cau đến nhà ông ngoại. Ông ngoại con đương nhiên không đồng ý vì hình dáng cha con kì dị quá, nhà lại nghèo, ông ngoại sợ mẹ và các bác khổ. Ông ngoại muốn bà nội từ bỏ ý định đó nên thách cưới rất nặng: một chĩnh vàng cốm, mười tấm lụa đào, mười con lợn béo, mười vò rượu tăm. Nhưng ông ngoại không ngờ rằng những thứ đó không gây khó khăn nổi cho cha. Đúng ngày hẹn, cha sai cả chục gia nhân khiêng lễ vật đến. Ông ngoại đành bằng lòng. Các bác con không ai muốn lấy cha, chỉ có mẹ đã yêu cha từ lâu nên đã ưng thuận theo cha con về làm vợ.

Trong ngày cưới của cha mẹ, một điều ngạc nhiên đã xảy ra. Cha con bỏ lớp sọ dừa, biến thành hình dáng đẹp đẽ như bây giờ. Mọi người ai ai cũng ngạc nhiên và sửng sốt. Mẹ và bà có lẽ là hai người hạnh phúc nhất.

Cha và mẹ sống với nhau rất hạnh phúc. Nhưng cha con là bậc thần tiên, được trời cử xuống giúp dân giúp nước nên mẹ không thể luôn giữ ở mãi bên mình được. Cha con đã tu chí học tập và vào kinh ứng thí. Bằng tài năng của mình, cha đã đậu Trạng nguyên và được nhà vua cử đi sứ. Trước khi đi cha có cho mẹ một con dao, một hòn đá lửa và hai quả trứng gà. Mẹ không biết cha có ý gì nhưng vẫn nghe lời cha, đi đâu cũng mang theo bên mình.

Từ ngày cha con đi, mẹ ở nhà buồn nên thường đến chơi với các bác con. Một hôm, các bác rủ mẹ đi thuyền ra biển chơi. Mẹ vui vẻ đồng ý. Mẹ có ngờ đâu các bác con từ khi thấy mẹ và cha lấy nhau đã sinh lòng ghen ghét, luôn tìm cách hãm hại mẹ. Thuyền ra đến biển, nhân lúc mẹ không để ý, hai bác xô mẹ xuống nước. Khi mẹ đang chới với giữa dòng thì ở đâu xuất hiện một con cá kình rất to. Nó há miệng nuốt chửng lấy mẹ. Tuy rất hoảng sợ nhưng nhớ lời cha dặn, mẹ đem dao ra đâm chết cá, xác cá nổi lềnh bềnh trên mặt nước rồi dạt vào bờ. Mẹ mổ bụng cá chui ra thì thấy mình đang ở trên một hòn đảo hoang, không một bóng người. Thật may vì cha đã cho mẹ những vật dụng cần thiết để có thể sống sót trên đảo hoang. Mẹ lấy hai hòn đá cha cho cọ vào nhau, bật lửa lên, rồi xẻo thịt cá nướng ăn, sống qua ngày, chờ có thuyền đi qua cứu. Cũng may mẹ có hai chú gà nở ra từ hai quả trứng mà cha cho mẹ làm bạn nếu không mẹ sẽ buồn lắm.

Một hôm, có một chiếc thuyền cắm cờ đuôi nheo lướt qua đảo. Con gà trống mẹ nuôi gáy to ba lần:

"Ò... ó...o

Phải thuyền quan trạng rước cô tôi về."

Mẹ cũng như linh tính đó là thuyền của cha con nên vội chạy ra phía bờ biển. Quả nhiên đó là thuyền của cha con. Nghe tiếng gà kêu kì lạ, cha cho thuyền vào

xem. Mẹ gặp lại cha vui mừng khôn xiết. Cha rất ngạc nhiên vì gặp mẹ nơi đảo hoang này. Khi nghe rõ sự tình, cha vô cùng tức giận, người bèn đưa mẹ về nhà, mở tiệc mừng. Bà con đều đến chia vui. Cha không cho mẹ ra ngay mà bảo mẹ ngồi đợi ở trong buồng. Các bác của con khi nghe tin cha con về vẫn không hay biết mẹ cũng về theo nên tranh nhau đến gặp cha con, kể lại mọi việc và còn tỏ ra đau xót lắm. Mẹ không ngờ các chị lại ác với mình như vậy, mẹ buồn không thể nói được gì. Cha con tức giận lắm khi thấy thái độ đó. Cha bèn đưa mẹ ra giới thiệu với mọi người. Hai bác lúc đó xấu hổ quá bèn bỏ đi, đến giờ cũng không biết là đi đâu. Mẹ cũng đã tha thứ cho hai bác và rất mong gặp lại các bác ấy. Còn về phần mình, con thấy đấy, mẹ rất hạnh phúc khi sống cùng cha và càng hạnh phúc hơn khi giờ có thêm con - đứa con ngoan ngoãn bé bỏng của mẹ.

Vừa nói, nàng út vừa lấy tay xoa đầu con. Đứa bé cười tươi và nói: "Mẹ ơi, cha thật là cừ. Bây giờ con thấy không có cái tên nào hay hơn tên của cha đâu mẹ ạ!" Nàng út cười và ôm bé vào lòng.

Đề 27. Hãy tưởng tượng và kể lại truyện cổ tích *Sọ Dừa* theo một kết thúc mới.

Bài làm

Sau khi cứu vợ mình ra khỏi hoang đảo và trở về, Sọ Dừa đã mở tiệc ăn mừng linh đình nhưng lại giấu vợ mình trong buồng. Hai cô chị mừng thầm, trong lòng nghĩ chắc là sẽ thay em làm bà trạng. Họ thi nhau khóc lóc kể lể về việc cô em út chẳng may gặp nạn, làm ra vẻ họ rất thương tiếc đứa em gái của mình. Sọ Dừa không nói một lời nào. Tiệc xong, Sọ Dừa gọi vợ ra. Mọi người vây quanh cô, mừng cô trở về. Hai người chị thấy em, vừa hoảng hốt vừa xấu hổ, lén ra về lúc nào không biết. Khi nhìn lại, cô út không thấy hai chị, liền sang nhà phú ông hỏi:

- Cha ơi, cha có thấy hai chị của con không?

Phú ông trả lời:

- Cha cũng định sang nhà con để tìm chúng. Cha cũng không biết có chuyện gì xảy ra.

Và thế là họ bắt đầu chia nhau ra tìm, tìm mãi không thấy. Sọ Dừa còn hỏi thăm các vị quan lại xem có thấy họ không. Một năm rồi hai năm trôi qua, cô út không còn trách giận hai người chị độc ác mà chỉ còn nỗi nhớ thương, lo lắng cho họ.

Một hôm, cô bàn với Sọ Dừa rằng:

- Chàng ơi, hai năm qua, chắc các chị gặp nhiều nỗi khổ lắm. Ngày mai thiếp muốn lên chùa thắp hương để cầu thần linh trên trời soi đường chỉ lối cho mình tìm ra họ.

– Thế thì hai vợ chồng ta cùng đi.

Trên đường trở về, thấy hai người phụ nữ gầy gò, rất giống chị của mình cô liền chạy theo, hóa ra là họ thật. Cô hỏi:

- Hai chị về nhà đi!

Chị cả trả lời:

– Bọn chị có lỗi với em nhiều lắm. Các chị chẳng còn mặt mũi nào mà về nhà nữa.

Cô em út bảo:

– Hai chị là chị của em, dù có làm chuyện gì không đúng đi nữa thì em cũng tha thứ. Nhớ lại ngày bé, chúng mình yêu thương nhau biết bao. Thôi trở về đi, cha và em đều nhớ thương các chị.

Hai người chị nghe thế liền rưng rưng nước mắt, đắn đo suy nghĩ mãi, cuối cùng họ quyết định:

– Thế thì nghe lời em vậy. Chị em ta cùng về.

Thế là họ đã có những ngày tháng vui vẻ. Hai cô chị đã chăm chỉ làm việc và biết quan tâm đến mọi người. Sau này họ đều lấy được người chồng tử tế và càng yêu thương kính trọng Sọ Dừa và cô em út của mình.

Đề 28. Đóng vai cá vàng trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* để kể lại câu chuyện ấy.

Bài làm

Tôi vô cùng tức giận trước lòng tham của mụ vợ ông lão đánh cá khi mụ ta muốn làm Long Vương ngự trị trên biển và bắt tôi hầu hạ. Không thể tha thứ cho kẻ vô ơn này, tôi đã để mụ ta trở với chiếc máng lợn cũ sứt mẻ...

Sinh ra và lớn lên trên vùng biển rộng lớn mênh mông, tôi là chú cá vàng thần kì tự do và hạnh phúc. Tôi không nghĩ sẽ có một lúc nào đó mình bị mất tự do nên ngày nào cũng tung tăng bơi lội. Tôi thoả thích vừa bơi vừa ngắm đất trời và khám phá các ngõ ngách của vùng biển. Bỗng một hôm, mải rong chơi, tôi mắc vào lưới của một ông lão đánh cá hiền lành. Tôi van xin và được ông lão thả ra. Vô cùng cảm kích, tôi muốn trả ơn ông lão. Nhưng ông lão chẳng muốn gì, còn cầu mong trời phù hộ cho tôi mặc dù cả ngày nay ông chưa bắt được gì ngoài bùn và rong biển. Tôi tự nhủ, nếu ông lão có bất cứ điều ước nào tôi sẽ sẵn lòng giúp đỡ. Gặp được người nhân hậu như ông lão thật may mắn cho tôi.

Nhưng không may cho ông lão, khi về nhà kể lại cho vợ nghe, ông đã bị mụ ta mắng ngay là đồ ngốc. Rồi bắt ông ra biển gặp tôi đòi một cái máng lợn mới. Thương ông lão hiền lành, tôi đáp ứng ngay yêu cầu của mụ vợ. Nhưng cứ mỗi lần như thế, mụ ta lại đòi hỏi những thứ lớn hơn. Lần thứ hai, mụ ta đòi một cái nhà rộng. Ngay lập tức, túp lều của ông lão biến thành ngôi nhà đẹp, có cổng lớn bằng gỗ lim, trong ngoài sáng sủa, có lò sưởi, quét vôi trắng xoá...Khi điều mong muốn này được đáp ứng, vợ ông lão nghĩ ngay đến việc đòi một thứ khác. Đến lần thứ ba, mụ muốn thay đổi thân phận mình từ một nông dân quèn thành bà nhất phẩm phu nhân. Cũng như hai lần trước, tôi đồng ý. Vợ lão đã biến thành một người khác, đứng trên thềm cao, mình khoác áo lông, đầu đội mũ nhiễu hoa, cổ quấn ngọc trai, tay đeo nhẫn vàng, chân đi giày đỏ. Ông lão tưởng như thế đã làm thoả mãn yêu cầu của vợ mình. Còn tôi, tôi vẫn chờ đợi ông lão đến để xem yêu cầu thứ tư của mụ là gì, bởi một người có lòng tham không đáy sẽ không dừng lại khi chưa đạt đến đích cao nhất. Quả như thế. Lần thứ tư, mụ ta muốn mình làm nữ hoàng.

Tôi vẫn chấp nhận. Thế là mụ ta biến thành một nữ hoàng thực sự ngồi bên bàn tiệc sang trọng. Lần này mụ ta đã quên hẳn người chồng tốt bụng của mình, ra lệnh đuổi ông đi. Binh yên được mấy tuần, ông lão lại lóc cóc đến tìm tôi. Tôi không ngạc nhiên mà thấy thương thay cho ông lão. Lần này yêu cầu của mụ vợ làm ông đau khổ và sợ hãi. Mụ ta muốn làm Long Vương ngự trên mặt biển và bắt tôi phải hầu hạ. Có lẽ mụ ta đã đi quá giới hạn mà không biết. Tôi là một chú cá vàng thần kì tự do của biển cả, tôi mang niềm vui đến cho người khác nhưng lòng tốt của tôi đã không được trân trọng. Danh dự của tôi bị xúc phạm nặng nề. Vì vậy, dù ông lão là ân nhân nhưng tôi cũng không thể thoả mãn yêu cầu của mụ ta như những lần trước nữa. Tôi lặng im không nói gì, quẫy đuôi lặn sâu dưới đáy biển. Tôi quyết định lần này sẽ dành cho mụ vợ một sự bất ngờ. Và khi ông lão trở về nhà, hết cả cái máng lợn mới, mất cả ngôi nhà rộng, lâu đài và cung điện nguy nga, hết cả ngôi vị nhất phẩm phu nhân, nữ hoàng cao quí. Trước mặt ông lão chỉ còn túp lều nát ngày xưa và trên bậc cửa, mụ vợ đang ngồi bên cái máng lợn sứt mẻ...

Đối xử với ân nhân của mình như thế, cá vàng tôi cũng đau khổ lắm. Nhưng đạo lí không cho phép tôi dung túng mụ vợ tham lam kia. Lòng tham, ích kỉ và sự bội ơn phải chịu sự trừng phạt thích đáng.

Đề 29. Trong vai mụ vợ, hãy kể lại chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng.*

Bài làm

Cứ nghĩ lại hồi ấy, tôi lại thấy hối hận biết bao nhiêu. Giá như lúc đó, tôi không quá tham lam, không có ảo tưởng điên rồ để bây giờ lại trở về con số không, làm mất lòng tin của chồng mình thì tốt biết bao! Và chắc hẳn bây giờ các cháu đã biết tôi là ai, tôi chính là mụ vợ thật đáng ghét trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*.

Hồi ấy, vợ chồng sống rất an bình. Tôi ở nhà may vá lưới và làm những công việc nhà, tôi còn nuôi được một con lợn mập mạp. Ông lão nhà tôi thì đi đánh cá, hôm có, hôm không. Tuy hai vợ chồng tôi già lại sống cảnh nghèo túng trong một túp lều lụp xụp trên bờ biển nhưng cuộc sống của chúng tôi vẫn êm ấm. Cho đến một ngày...

Tôi đang loay hoay trước cái máng lợn vừa bị mẻ một miếng lớn thì ông lão đi đánh cá về. Ông ấy vui vẻ kể cho tôi nghe về chuyện con cá vàng biết nói, nó hứa đáp ứng mọi yêu cầu nhưng ông lão không cần gì cả. Lúc đầu, tôi không tin, nghĩ ông ấy đùa, nhưng thấy thế, tôi tin là thật. Một cơn giận bùng lên, trong đầu tôi có ý nghĩ: "Nếu có con cá vàng ấy nói thật thì sao lão ngốc nghếch đến mức không xin gì cả? ". Tôi vội nói với lão chồng:

- Ông thật quá ngu ngốc! Ông nhìn xem nhà cửa chúng ta thế nào, cả cái máng cho lợn ăn cũng tả tơi. Ông hãy ra biển xin ngay con cá vàng một cái máng lợn ăn mới đi!

Thế là chồng tôi đi ra biển. Tôi không biết ông ấy có xin con cá được không nhưng vẫn háo hức muốn nhìn thấy phép màu của con cá lạ. Tôi đợi một phút, hai phút rồi năm phút chẳng thấy gì. Bỗng, một luồng sáng bao quanh cái máng lợn.

Rồi khi ánh sáng biết mất... Trời! Trước mắt tôi, cái máng lợn mới toanh chẳng sứt mẻ gì cả hiện ra. Chồng tôi chạy về đến túp lều và vô cùng thích thú khi thấy cái máng mới. Tôi nhìn quanh và tự hỏi: "Có con cá có phép thuật như vậy tại sao mình phải sống trong một túp lều tồi tàn rách nát này cơ chứ?". Tôi nói với chồng:

- Ừ! Thì đã có máng lợn mới rồi. Nhưng ông có thấy chúng ta đang sống trong một cái lều rách nát không? Hãy đi mau ra biển và xin con cá một ngôi nhà mới. Nhanh lên!

Thế là chồng tôi lại chạy ra biển. Tôi trông theo cái bóng khuất dần của chồng và mong chờ. Quả nhiên, chỉ một lát sau, tôi bàng hoàng khi thấy mình không còn ngồi trong túp lều tồi tăm nữa mà là một ngôi nhà khang trang với đầy đủ tiện nghi và sáng sủa. Tôi sung sướng ngắm mái nhà sơn đỏ với ống khói nhỏ cao. Tôi quả thật chưa bao giờ dám nghĩ mình có được ngôi nhà đẹp vậy.

Nhưng niềm vui chẳng kéo dài. Chỉ vài ngày là tôi cáu kỉnh vì ý nghĩ: "Thế khi đã có nhà mới rồi, mình vẫn phải làm những công việc nhà ư? Không! Không thể như thế! Tôi muốn có người hầu kẻ hạ". Thế là tôi đanh mặt lại và nghiêm giọng nói với ông lão:

- Tại sao tôi lại lấy ông cơ chứ? Ông chỉ là một gã đàn ông ngu ngốc. Tôi không muốn làm một mụ nông dân quèn nữa, tôi muốn trở thành nhất phẩm phu nhân. Ông hãy đi mau ra biển và xin con cá. Nhanh lên!

Chồng tôi kêu lên:

- Bà có điên không vậy? Đã có nhà mới rồi thế mà còn muốn là nhất phẩm phu nhân ư?

Lúc đầu, ông ta lên giọng thế, nhưng tôi chỉ dọa nạt một hồi là ông phải đi. Trong chốc lát, tôi choáng váng khi thấy mình đang ở trong một tòa nhà tráng lệ. Trên người tôi, một bộ váy áo mềm mại, lấp lánh, nhìn quanh những cô gái đang quỳ dưới chân tôi. Một cô gần tôi nhất nói: "Thưa nhất phẩm phu nhân! Phu nhân còn cần gì nữa không ạ?" Thì ra điều tôi mong muốn đã thành hiện thực. Thế là từ bây giờ tôi có thể chơi bời thoải mái rồi!

Tôi đứng trên thềm cao, sai phái gia nhân việc này việc nọ. Tôi thấy mình thật cao quý. Bỗng tôi nhìn thấy chồng tôi, cái vẻ mặt nhếch nhác, quần áo tồi tàn đến phát ghét. Tôi đuổi ông ta xuống chăm sóc cho ngựa.

Vui vẻ được mấy hôm, rồi tôi lại nghĩ: "Dù làm nhất phẩm phu nhân đi nữa thì vẫn phải cúi mình trước những ông hoàng bà chúa! Mình phải làm nữ hoàng cho cả thiên hạ quỳ xuống dưới chân!". Thế là tôi cho gọi ông chồng đến và bắt ông ta phải đi xin con cá vàng cho tôi làm nữ hoàng. Ông lão giãy lên nói:

- Thôi tôi xin mụ. Mụ ăn chẳng biết đường ăn nói chẳng biết đường nói mà đòi làm nữ hoàng ư?

Tức điên người, tôi tát cho ông ta một cái trời giáng, đây là lần đầu tiên tôi đánh ông chồng. Tôi gào to:

- Mày dám cãi một bà nhất phẩm phu nhân à? Có đi không hay là ta sai người lôi đi?

Nhìn ông lão lủi thủi đi, tôi hả hê lắm. Thế là chỉ trong giây phút tôi đã trở thành nữ hoàng, điều mà tôi nằm mơ cũng không được. Đầu đội vương miện, tôi uể oải nhâm nhấp những món ăn của phương xa mà thị nữ dâng lên. Ông lão đã trở về, nhìn tôi cười:

- Tâu nữ hoàng, bây giờ nữ hoàng đã vừa lòng rồi chứ ạ?

Tôi không thèm trả lời, ra lệnh đuổi lão đi.

Nhưng chỉ vài hôm, tôi chán làm nữ hoàng, liền sai người đi tìm ông chồng, bắt ông ta đòi con cá vàng cho tôi làm vua của biển cả. Ông ấy không dám nói một lời, lủi thủi đi. Tôi mơ màng nghĩ đến cảnh mình làm Long Vương ngự trên mặt biển, con cá vàng hầu hạ bên người tôi và làm theo mọi ý muốn của tôi. Chợt đâu óc tôi quay cuồng, lâu đài biến mất, kẻ hầu người hạ, vàng bạc cũng tan, tất cả trở về như cũ, tôi là một bà lão nghèo nàn, mặc cái váy vá ngồi trước cái máng lợn sứt mẻ trước túp lều lụp xụp.

Dù bây giờ, ông chồng tôi đã tha thứ cho tôi nhưng không bao giờ tôi lại tha thứ cho mình. Đây chính là một bài học thật xứng đáng đối với tôi. Mong rằng đừng ai phạm sai lầm như tôi. Xin chào tạm biệt các bạn.

Đề 30. Em hãy tưởng tượng một kết thúc khác cho câu chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng.*

Bài làm

Lần thứ năm ông lão ra biển nhờ cá vàng giúp đỡ cũng là lần biển cả nổi cơn dông tố kinh khủng nhất như để phản đối sự đòi hỏi quá mức của mụ vợ. Cá vàng thương ông lão - vị ân nhân tốt bụng của mình mà đã đáp ứng nhiều yêu cầu của mụ.

Lòng tham của mụ vợ ngày càng đi quá xa. Từ một nông dân quèn ngồi bên cái máng lợn cũ sứt mẻ thành một bà nhất phẩm phu nhân rồi nữ hoàng với cung điện nguy nga, lộng lẫy và người hầu kẻ hạ tấp nập. Sự tham lam đã làm mụ mờ mắt mà vô ơn quên đi, đối xử tệ bạc với người chồng tội nghiệp. Tưởng rằng đã thoả mãn nhu cầu của mụ vợ thì không ngờ một lần nữa ông lão lại lóc cóc đi ra biển. Lần này không bình thường như những lần trước, mụ muốn làm Long Vương ngự trên biển và bắt cá vàng hầu hạ theo ý muốn. Có lẽ được hưởng quá nhiều sự sung sướng của cuộc sống trần gian mà mụ ta muốn được đến một không gian mới. Nhưng mụ đã không biết rằng, cá vàng rất tức giận và sẽ không bao giờ đáp ứng yêu cầu của mụ nữa.

Ông lão vẫn kiên nhẫn đứng trên bờ biển chờ đợi câu trả lời của cá vàng. Mặc dù biết lần này mụ vợ của lão đã quá đáng nhưng ông cũng mong cá vàng sẽ giúp như những lần trước để ông không phải khổ sở vì mụ ta. Một lúc lâu sau, cá vàng xuất hiện. Nhìn ông lão với ánh mắt thông cảm, cá vàng lên tiếng: "Ông lão ơi. Tôi rất biết ơn vì ông đã cứu mạng tôi. Nếu không có ông thì tôi cũng không thể vẫy vùng trên biển cả được nữa. Vậy nên tôi rất muốn trả ơn ông, trả ơn thật hậu để đáp đền lòng tốt của ông. Những lần trước tôi đều giúp ông làm cho mụ vợ thoả nguyện. Nhưng lần này thì không được đâu ông lão ạ. Tôi không thể để mụ vợ ông ngang ngược làm Long Vương, lại càng không thể phục tùng mụ ta. Như thế, danh

dự của một cá vàng thần kì của biển cả này sẽ bị xúc phạm. Dù không làm được điều ông mong muốn nhưng tôi có cách này giúp ông không bị mụ vợ la mắng...". Ông lão khuôn mặt rạng ngời xin cá vàng giúp. Ông lão thấy mình cũng không chịu được sự quái ác của mụ ta nữa.

Theo lời cá vàng chỉ dẫn, ông lão đi về nhà. Mụ vợ lúc này đang là nữ hoàng quyền uy nên lớn tiếng quát tháo tất cả mọi người. Thấy ông lão về mà mình vẫn chưa biến thành Long Vương mụ ta lại nổi cơn thịnh nộ, bắt ông đến gần đoạ nạt. Ông lão bình tĩnh nhắn lại lời của cá vàng: mụ đừng đòi hỏi gì thêm nữa, hãy yên vị là một nữ hoàng sang trọng đi. Ngay tức khắc, ông lão bị lôi ra đánh và rồi lại lủi thủi đi ra biển. Cá vàng hiện lên "Ông lão ơi, ông đừng buồn nhé. Nếu mụ ta không biết trân trọng ông, không biết trân trọng những gì đang có thì mụ ta sẽ mất tất cả. Ông cứ yên tâm quay về đi". Ông lão nghe lời cá vàng ra về. Và ngạc nhiên chưa, mụ vợ ông không còn là nữ hoàng kiêu sa nữa mà giờ đây trở về là bà nhất phẩm phu nhân rồi. Nhưng ông lão cũng không được yên. Mụ ta giày vò ông, nói cá vàng vô ơn, không đáp ứng được mong muốn của ân nhân mình. Mụ vợ nói nhiều quá khiến ông không chịu được đành phải đi ra biển. Cá vàng lại xuất hiện, khuyên ông lão yên tâm ra về. Và lần này mụ vợ ông không còn ngôi vị gì nữa mà trở về với ngôi nhà nhỏ bên bờ biển. Mụ ta bắt đầu thấy lo lắng. Mỗi lúc mụ ta lại mất đi một thứ vô cùng quí giá, mất hết quyền uy, tiền bạc, mất hết cung điện nguy nga, người hầu kẻ hạ, giờ chỉ còn duy nhất một căn nhà. Mụ ta đang thấy sự trừng phạt của cá vàng. Mụ ta lo sợ rằng nếu còn đòi hỏi nữa chắc sẽ phải quay về với căn lều nát và cái máng lợn sứt mẻ. Mụ ta vô cùng hoang mang, mụ không muốn mình nghèo khổ như xưa, đến một tấm lưới lành lặn cũng không có. Sống trong thiếu thốn, cực nhọc gần hết cuộc đời rồi mụ vẫn chưa một lần được sung sướng. Mụ mong muốn một lần trong đời được hưởng thụ tất cả. Thế nên nhân cơ hội cá vàng trả ơn mụ thực hiện điều ước đó. Mụ không ngờ cá vàng lại hào phóng đến thế nên mỗi ngày đòi hỏi cao thêm. Cuối cùng, mụ nhận ra mình đi quá xa rồi và muốn xin cá vàng một căn nhà rộng, đẹp. Như thức tỉnh sau cơn mê dài, mụ khẩn khoản nhờ ông lão dẫn ra biển gặp cá vàng.

Cá vàng xuất hiện. Không chờ mụ nói gì, cá vàng hô biến và trong chốc lát, mụ ta không chỉ còn cái máng lợn mới, tấm lưới đánh cá lành lặn mà còn cả ngôi nhà rộng đẹp, chắc chắn. Mụ ta ngạc nhiên và sung sướng lắm, tha thiết cảm ơn cá vàng. Cá vàng quẫy đuôi rồi lặn mất xuống đáy biển sâu.

Ông lão cùng vợ trở về nhà, trong lòng biết ơn cá vàng tốt bụng. Mụ vợ đã nhận ra lỗi của mình và xin ông lão tha thứ. Từ đó, dựa vào những gì cá vàng giúp đỡ hai vợ chồng ông lão chăm chỉ làm ăn, sống vui vẻ hoà thuận. Vợ ông lão cũng không còn mơ tưởng đến những gì quá xa xôi nữa.

Đề 31. Viết tiếp phần kết chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng.*

Bài làm

Ông lão đi về thấy mụ vợ ngồi bên cái máng lợn sứt mẻ. Đôi mắt ông lão buồn thăm thẳm nhìn chăm chằm vào mụ vợ. Thời gian dường như lắng lại trong phút chốc. Ông lão lặng lẽ quay đi về phía bờ biển. Từng con sóng trắng xóa đập vào

vách đã vỡ tan. Ông lão ngạc nhiên khi thấy bầu trời vẫn xanh trong như mọi ngày và nắng vẫn vàng tươi. Từng hàng cây phi lao rì rào trong gió. Gió thổi từ biển vào đem theo hơi nước mát rượi. Mặt Trời khuất dần sau dãy núi xa. Ánh tà dương đỏ rực bao nhiêu thì lòng ông lão lại buồn bấy nhiêu. Trái tim ông đau như cắt. Ai có ngờ đâu người vợ chung thủy của mình trong phút chốc lại bị mờ mắt bởi cảnh xa hoa, mỹ lệ trong cung điện vàng son. Trời bỗng đổ mưa tầm tã. Mưa nặng hạt dần, ông lão vẫn ngồi dưới gốc cây dừa bên bờ biển. Dường như ông lão muốn cơn mưa rửa trôi hết bao ưu tư, phiền muộn trong lòng. Trong tâm trí ông giờ đây chỉ có duy nhất một suy nghĩ, đó là có nên tha thứ cho mụ vợ hay không. Ông lão đứng dậy, bước đi, mặc cho cái lạnh tê tái dưới cơn mưa. Con đường quen thuộc về nhà sao hôm nay ông lại muốn nó dài, dài mãi. Nhưng không! Túp lều rách nát xưa đã hiện ra trước mắt ông. Mụ vợ vẫn đang ngồi nhìn trời mưa tầm tã, hy vọng ông lão sẽ tha thứ cho mình. Ông lão lẳng lặng bước vào trong túp lều. Túp lều tuy rách nhưng xưa kia nó ấm áp biết chừng nào, giờ tại sao lại trở nên hiu quạnh, trống vắng. Mưa ngoài trời đã ngớt. Ông lão nằm trong túp lều mà lòng lo lắng, không biết mụ vợ làm gì giữa trời giá rét. Ông trăn trở, suy nghĩ và thiếp đi lúc nào không biết. Bình minh thật đẹp! Ánh nắng ban mai chiếu xuống khoảng sân trước túp lều của vợ chồng ông lão. Lúc này, ông lão đã tỉnh giấc và bước ra ngoài sân. Đôi mắt ông lão ánh lên vẻ hốt hoảng, lo sợ. Mụ vợ đã ngất lịm trước sân. Đôi môi mụ tím tái. Chân tay lạnh ngắt. Đôi mắt ông lão đỏ hoe. Nhìn mụ vợ mà ông lão lại thấy thương. Ông lão chạy ra bờ biển và hét to:

– Cá vàng ơi! Hãy cứu mụ vợ của tôi với! Đời này, kiếp này tôi sẽ không quên ơi cá vàng đâu! Cá vàng ơi cá vàng! Mụ ta đã hối cải rồi. Cá vàng ơi! Tôi xin cá vàng!

Tiếng kêu tuyệt vọng của ông đã làm cá vàng nổi lên. Cá vàng nói:

– Ông lão! Đây là lần cuối cùng tôi giúp ông. Hy vọng từ sau vụ việc này mụ vợ ông lão sẽ làm ăn lương thiện. Còn bây giờ, ông lão hãy về đi! Mụ vợ ông lão đã được cứu sống rồi!

Vừa dứt lời, cá vàng đã lặn xuống lòng biển sâu. Ông lão đi về nhà. Mụ vợ đã được cứu sống. Như lời cá vàng nói, từ đó trở đi mụ vợ ông lão đã làm ăn lương thiện, đối xử tốt với ông lão. Sự cố gắng lao động của hai vợ chồng ông lão đã được đền đáp. Rồi gia đình ông xây được một căn nhà thay cho túp lều xưa và sống hạnh phúc đến hết đời.

Đề 32. Kể lại câu chuyện *Cây bút thần* theo lời kể của em.

Bài làm

Ngày xưa có một em bé rất thông minh tên em là Mã Lương. Cha mẹ em mất sớm. Em thích học vẽ từ nhỏ nhưng không có tiền để mua bút. Hàng ngày em tập vẽ bằng cách đi kiếm củi, em lấy que vạch xuống đất vẽ những con chim bay trên trời. Lúc cắt cỏ, em nhúng tay xuống nước vẽ con cá con tôm. Khi về nhà, em vẽ mọi đồ đạc lên tường.

Mã Lương học vẽ rất say mê và em tiến bộ rất mau. Em vẽ cái gì cũng giống như thật nhưng chỉ khổ nỗi là không có bút.

Một hôm, nằm mơ em thấy có một ông già râu tóc bạc phơ hiện ra đưa cho em một chiếc bút và nói:

– Đây là bút thần, nó sẽ giúp con nhiều.

Mã Lương vui sướng reo lên.

– Cây bút đẹp quá! Cháu cảm ơn ông, cảm ơn ông!

Mã Lương chưa kịp nói hết lời ông già đã biến mất. Khi tỉnh dậy, em thì thấy mình đang cầm cây bút thần đó và rất lấy làm lạ.

Mã Lương cầm cây bút vẽ con chim, chim tung cánh bay, vẽ con cá, cá trườn xuống nước. Mã Lương rất thích, rồi em cầm cây bút này đi vẽ cho những người nghèo khó trong làng, nhà nào thiếu cái gì Mã Lương vẽ cho cái đấy.

Chuyện đến tai tên địa chủ. Hắn liền sai người đến bắt Mã Lương về nhà vẽ theo ý hắn. Mã Lương tính tình khảng khái nên không vẽ bất cứ cái gì mà tên nhà giàu độc ác yêu cầu. Hắn tức giận nhốt em vào trong chuồng ngựa. Vài hôm sau, hắn cứ tưởng là Mã Lương chết vì đói và lạnh. Lúc nhìn thì thấy Mã Lương đang ăn bánh và ngồi cạnh lò sưởi, hắn tức quá, bắt bọn đầy tớ đến giết Mã Lương để lấy cây bút thần.

Mười tên đầy tớ xông vào chuồng ngựa thì Mã Lương đã vượt qua tường bằng chiếc thang mà em vẽ. Thoát khỏi nhà tên địa chủ, Mã Lương vẽ một con ngựa và nhảy lên mình ngựa phóng đi. Chẳng bao lâu có tiếng ồn ào ở sau lưng, Mã Lương biết là bọn chúng tới gần, em giương cung bắn vào tên địa chủ và cưỡi ngựa phi thẳng. Sau mấy ngày đêm em dừng lại bên thị trấn nhỏ. Hàng ngày em vẽ tranh để đem bán sống qua ngày nhưng đều có tình vẽ dở dang. Một hôm khi vẽ một con chim không có mắt, em vô tình đánh rơi giọt mực, mực rơi đúng vào chỗ mắt chim, con chim tung cánh bay. Việc đó làm chấn động đến cả thị trấn, rồi đến tai vua, vua bắt Mã Lương vào cung để vẽ. Mã Lương biết vua là kẻ tham lam nên em không vẽ, vua bảo em vẽ con rồng thì em vẽ con cóc ghẻ, vua bảo em vẽ con phượng thì em vẽ con gà trụi lông, nhà vua tức tối nhốt Mã Lương vào ngục và cướp cây bút thần. Nhà vua vẽ núi vàng song khi xem lại thì không phải là quả núi vàng mà là những tảng đá lớn. Rồi lão lại vẽ tiếp những thỏi vàng. Một viên chưa đủ, hắn còn muốn vẽ một thỏi vàng dài thật là dài, lúc nhìn lại thì không phải là thỏi vàng mà là một con mãng xà đang bò lại phía hắn. May có người đến cứu, nếu không thì nó đã cắn chết nhà vua. Biết nếu không có Mã Lương thì sẽ không làm gì được, vua đành thả Mã Lương ra và hứa sẽ gả công chúa cho. Mã Lương giả vờ đồng ý. Vua trả bút thần cho em vào bảo em vẽ biển, biển mênh mông không có sóng. Nhà vua ngắm nhìn rồi bảo:

– Sao biển này không có cá?

Mã Lương chấm vài chấm, biển hiện lên đầy cá khiến vua rất thích. Vua bảo Mã Lương vẽ một con thuyền để đi dạo. Có thuyền rồi, vua và các quần thần cùng hoàng hậu, công chúa, thái tử lên thuyền ra khơi.

Thuyền đi quá chậm. Vua đứng trên mũi thuyền kêu lớn: "Cho gió to lên, cho gió to lên!".

Mã Lương tô thêm vài nét bút đậm. Sóng biển nổi lên. Mã Lương lại tô thêm vài nét sóng nữa, sóng biển nổi lên cuồn cuộn. Biển động. Vua cuống quýt kêu lên:

- Đừng cho gió thổi nữa. Đừng cho gió thổi nữa!

Mã Lương không hề đếm xỉa đến những lời nói đó mà cứ thế vẽ những đường cong lớn. Sóng biển xô vào bờ hết đợt này đến đợt khác.

Vua bị ướt hết quần áo một tay ôm lấy cột buồm một tay ra hiệu gào to: "Mã Lương không vẽ nữa". Mã Lương vờ như không nghe thấy, cứ tiếp tục vẽ. Gió bão càng to rồi vùi chôn cả thuyền vua vào lớp sóng dữ.

Sau khi vua chết, câu chuyện Mã Lương được truyền khắp nước. Không ai biết là Mã Lương đi đâu. Người ta đồn rằng chàng về nơi thôn dã sống yên bình bên những người nông dân lương thiện.

Đề 33. Tưởng tượng một đoạn kết mới cho một truyện cổ tích nào đó.

Bài làm

Cây bút thần từ lâu đã không được dùng đến. Hôm nay, nhân buổi đại tiệc mừng chiến thắng, nhà vua mới mang ra vẽ để thần dân trăm họ được thưởng thức. Nhà vua anh minh ấy không ai khác chính là cậu bé Mã Lương thuở nào. Sau khi trừng trị tên vua gian ác, cậu đã được nhân dân tôn sùng làm hoàng đế đứng lên trị vì đất nước.

Thuở nhỏ, Mã Lương là cậu bé mồ côi cha mẹ từ sớm. Mã Lương rất thích học vẽ và vẽ rất đẹp, tưởng như mọi thứ em vẽ đều thành sự thật. Nhưng vì nhà nghèo, em không mua nổi một cây bút. Niềm mơ ước giản dị ấy đã thấu đến các vị thần linh. Vì thế, em đã được tặng một cây bút thần. Cây bút này quả là kì diệu. Vẽ con chim, con chim tung cánh bay lên trời, vẽ con cá, con cá trườn xuống sông bơi lội...Thế là từ đó em dùng cây bút thần vẽ giúp cho mọi người dân nghèo trong làng. Ai thiếu gì em cũng vẽ cho nhưng chỉ vẽ những công cụ dùng để sản xuất. Mã Lương tuy nhỏ nhưng có tấm lòng thật nhân ái. Mọi người trong làng đều biết ơn em.

Rồi câu chuyện về cây bút lọt đến tai tên địa chủ gian ác. Hắn bắt Mã Lương phải vẽ theo ý muốn của hắn. Nhưng không chịu phục tùng trước cái xấu, em đã kiên quyết chiến đấu đến cùng. Bằng tài năng và trí thông minh của mình, em thoát khỏi tay tên địa chủ ấy...Trốn đến một thị trấn nhỏ, Mã Lương vẽ tranh để bán ở phố. Tranh em vẽ rất đẹp nhưng bao giờ cũng thiếu một bộ phận nào đó. Do một lần sơ ý em làm lộ bí mật và bị tố giác với vua. Những gì Mã Lương được nghe, được thấy về tên vua tàn ác này đã khiến em rất căm giận. Những gì vua mong muốn em đều không làm theo mà cố ý vẽ khác đi. Nhà vua tức giận, cướp cây bút thần của Mã Lương. Nhà vua đâu biết rằng chỉ có tài năng như Mã Lương, có tấm lòng nhân ái, bao dung như em mới có thể sử dụng được cây bút thần. Bút thần chính là sứ giả được phái đến bên em, để em giúp đỡ những người nghèo khổ. Với những kẻ tham lam, độc ác như tên địa chủ và bây giờ là nhà vua thì cây bút thần thành cây bút trừng trị. Nhà vua không thể điều khiển nó theo ý mình.

Biết không thể làm gì nếu thiếu Mã Lương, hắn dụ dỗ em nhiều điều danh lợi. Mã Lương vờ như đồng tình để tìm cách trừng phạt hắn. Nhà vua muốn dạo chơi

bằng thuyền trên biển. Mã Lương vẽ ngay một biển cả mênh mông, xanh biếc, không một gợn sóng. Trên con thuyền buồm lớn, đầy đủ vua quan, hoàng hậu, công chúa và hoàng tử. Mã Lương bắt đầu cho những cơn gió đầu tiên thổi lên nhè nhẹ. Nhưng nhà vua lại muốn những con gió lớn hơn, ngay tức khắc, em đáp ứng yêu cầu. Gió thổi mạnh lên, biển động, thuyền lắc lư nghiêng ngả. Nhà vua sợ hãi kêu Mã Lương đừng cho gió to nữa. Nhưng mặc những lời kêu than, em tiếp tục đưa những nét bút thành những đường cong lớn làm cho gió to, sóng xô vào thuyền hết đợt này đến đợt khác. Mã Lương tranh thủ cơ hội này trừng trị thích đáng tên vua và những tên tham quan làm hại dân chúng. Nỗi căm giận ấy khiến em vẽ những cơn gió to hơn. Và cuối cùng, sóng biển nổi lên như những trái núi khổng lồ ập đến nuốt chửng con thuyền. Con thuyền chở vua quan, hoàng tộc đã vĩnh viễn nằm sâu dưới đáy biển cùng tội ác của chúng.

Câu chuyện Mã Lương trừng phạt vua quan độc ác đã lan truyền khắp nơi. Ai cũng biết ơn và ca tụng em. Còn Mã Lương, sau chuyện đó đã cùng cây bút thần đi đâu không biết. Nhân dân cả nước đều đồng tình tôn em làm nhà vua mới bởi một người tài năng, đức độ như Mã Lương sẽ giúp cho dân chúng thoát khỏi cơ cực, lầm than. Tất cả mọi người đều đi tìm Mã Lương...Cuối cùng mọi người đã tìm thấy khi Mã Lương đang vẽ, nhưng không phải bằng bút thần mà bằng chính cây bút em mua được do lao động. Trước tấm lòng của nhân dân, Mã Lương đồng ý về cung làm hoàng thượng. Đúng như mong mỏi của nhân dân, Mã Lương là vị vua anh minh, sáng suốt và nhân hậu, lúc nào cũng vì dân chúng. Cũng từ khi làm vua, Mã Lương không dùng đến cây bút thần nữa. Nhà vua muốn bằng chính tài năng của mình mà trị vì đất nước và cũng muốn rằng, con dân của mình dựa vào sức mạnh của mình mà đi lên...

Hôm nay, nhà vua cho mở đại tiệc mừng đoàn quân chiến thắng trở về. Trong không khí vui mừng của ngày hội lớn, nhà vua lấy cây bút thần ra vẽ, tặng cho dân chúng một món quà. Đã lâu không dùng đến bút thần nhưng nhà vua vẫn vẽ rất đẹp. Và ai cũng thấy, đó chính là cậu bé Mã Lương ngày nào...

Đề 34. Em hãy hóa thân vào một trong bốn nhân vật : Chân, Tay, Tai hoặc Mắt, Miệng để kể lại câu chuyện *Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng*. Em rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy?

Bài làm

Chân, Tay, Tai, Miệng và tôi - Mắt, từ xưa vẫn sống chung hoà thuận với nhau, không bao giờ tranh cãi hay tị nạnh điều gì. Chúng tôi lúc nào cũng vui vẻ và sống có ích. Nhưng có một chuyện xảy ra làm tôi vô cùng ân hận.

Là cô gái duy nhất trong nhà, tôi cũng hay đỏm dáng với hàng mi cong nên được nhiều người khen ngợi. Nhưng phải hiểu công việc tôi làm mới thấy hết được nỗi vất vả. Tôi thường được gọi là cửa sổ tâm hồn, là nơi con người thu nhận mọi hình ảnh của thế giới. Một ngày, ngoài những giây phút ngắn ngủi được nghỉ ngơi, tôi lúc nào cũng chăm chỉ làm việc. Có nhiều lúc tôi cảm thấy căng thẳng. Tôi vốn là cô bé mỏng manh, dễ bị tổn thương nên khi có hạt bụi nhỏ bay vào cũng làm tôi đau. Có vật gì cứng rơi vào thì ngay lập tức tôi bị ốm. Tôi tự nhủ công việc của

mình thật nặng nhọc. Mà không chỉ tôi, cậu Tay, cậu Chân cũng vậy. Ngày nào hai cậu cũng hoạt động hết công suất. Công việc cứ nối tiếp công việc, đến cuối ngày hai cậu mỏi nhừ. Với những người làm công sở thì Tay và Chân đỡ vất vả. Nhưng với những ai lao động lam lũ suốt ngày không quản nắng mưa như bác nông dân, chú thợ xây hay chị lao công thì hai cậu cứ quần quật từ mờ sáng đến tối mịt luôn. Thỉnh thoảng tối tối, chúng tôi có đến thăm nhau nhưng mới nói được mấy câu. Mắt tôi đã muốn khép lại, hai cậu Tay, Chân cũng muốn duỗi ra chẳng buồn trò chuyện. Hàng xóm của chúng tôi là bác Tai điếm tĩnh. Cả ngày bác không nói câu gì, chỉ chăm chú vào công việc. Bởi công việc của bác cũng rất vất vả. Tuy không hoạt động nhiều như tôi, mất sức như cậu Tay, cậu Chân nhưng có khi bác đau hết mình mẩy vì phải nghe những lời lẽ không hay, thô tục... Những lúc như thế bác mệt mỏi, nằm nghỉ ở nhà không thiết tha nghe hát nữa...

Bỗng một ngày tôi nhận thấy, chúng tôi làm việc quá nhiều mà lão Miệng thì quá an nhàn. Suốt ngày lão chỉ chơi thong dong, chờ chúng tôi làm việc, đến giờ cơm lão lại là người hưởng thụ. Cực nhọc là thế mà chúng tôi đâu được biết đến thứ ngon của lạ nào, đâu biết cái gì ngọt bùi ngon lành. Tất cả mọi thứ làm ra lão hưởng hết. Tôi tức giận lắm, rủ cậu Tay cậu Chân, bác Tai đến nhà lão Miệng, nói cho lão biết rằng từ nay chúng tôi sẽ không làm gì nữa, lão tự làm tự sống. Lão Miệng bất ngờ lắm. Nói xong chúng tôi bỏ ra về, để lại mình lão thơ thẩn như vẫn không tin vào những điều chúng tôi vừa tuyên bố.

Từ hôm đó, chúng tôi không làm gì nữa. Tôi chỉ ngồi chơi mà không hoạt động. Cậu Tay, cậu Chân cũng không buồn làm việc. Bác Tai ngày cũng như đêm chỉ nằm yên trên giường nghe nhạc mà bác thích.... Cứ như thế được một hôm, hai hôm rồi ba hôm chúng tôi bỗng thấy mỏi mệt rã rời. Ai cũng thấy trong người không được khoẻ, như muốn lăn đùng ra ốm vậy. Tôi không còn làm điệu hay duyên dáng nữa, ngày hay đêm đều thấy lờ đờ không rõ. Hai mi nặng trĩu như buồn ngủ mà không ngủ được. Cậu Tay, cậu Chân không hoạt bát nhanh nhẹn, chạy nhảy như thường ngày mà lừ đừ không buồn cất mình lên. Bác Tai đến lúc này cũng không nghe hò hát nữa bởi nghe gì cũng không rõ, lúc nào cũng ù ù như xay lúa ở trong. Chúng tôi ở trong hoàn cảnh éo le ấy suốt một tuần. Đến ngày thứ bảy, chúng tôi thấy không thể kéo dài tình trạng này thêm nữa, phải chấm dứt ngay nếu không cả bọn sẽ chết. Tôi tìm đến cậu Tay, cậu Chân, bác Tai bàn cách. Tôi nhận ra là mình đã sai. Chính tôi là kẻ đã gây ra chuyện này, tự dưng bắt bẻ lão Miệng. Tôi không biết rằng lão cũng có công việc của mình, tuy đơn giản là nhai thôi nhưng quan trọng không kém công việc của chúng tôi. Không có lão chúng tôi không thể có năng lượng để làm việc. Thế là cả bọn chạy vội đến nhà lão Miệng. Lão cũng như chúng tôi, nhợt nhạt cả hai môi, hai hàm thì khô như rang không buồn nhếch mép. Thấy chúng tôi đến, lão mừng lắm. Có lẽ lão đợi chúng tôi từ lâu lắm rồi. Hai cậu Tay và Chân vội vàng tìm thức ăn cho lão. Lão ăn xong, dần dần tỉnh lại. Chúng tôi cũng thấy sảng khoái trong người, sung sướng như sắp bị tử thần mang đi nhưng vì còn luyến tiếc trần gian mà được ở lại. Mọi người lại thân thiện với nhau, sống hoà hợp như ngày nào. Riêng tôi vì xấu hổ với bác Tai, cậu Tay cậu Chân và nhất là với lão Miệng mà từ đó trở đi càng chăm chỉ làm việc hơn.

Qua chuyện này tôi thấy mình lớn hơn và bớt đỏm dáng. Cũng từ chuyện này tôi tự rút ra cho mình bài học. Trong cuộc sống, không ai có thể tồn tại được một

mình mà phải nương tựa vào nhau mà sống. Không ai là thừa hay vô ích cả, tuỳ theo năng lực bản thân mà họ làm những công việc thích hợp. Nếu hiểu nhau, biết đoàn kết bên nhau, tôn trọng nhau thì công sức của mọi người sẽ được góp lại thành sức mạnh to lớn....

Câu chuyện của cô Mắt tôi là như vậy đấy. Các bạn đừng bao giờ như tôi nhé. Vì ích kỉ, các bạn sẽ chẳng bao giờ được thanh thản mà đôi khi còn làm cho người xung quanh bị tổn thương nữa...

Đề 35. Đóng vai người khách qua đường để kể lại truyện *Treo biển* và cho biết suy nghĩ của em đối với mỗi lần chủ cửa hiệu thay biển. Em rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy?

Bài làm

Tuần trước, ta đi qua ngã ba đầu phố thấy một cửa hàng bán cá đề biển: "Ở đây có bán cá tươi". Nghe đến "cá tươi" ta vui mừng bước vào định mua một ít. Đang chờ người bán hàng gói cá thì ta nghe thấy một người khách cười nói:

- Nhà ông này có bán cá ươn hay sao mà biển phải đề là "cá tươi"?!

Không hiểu có phải chủ hàng nghe thấy câu nói ấy hay không mà hôm sau, đi qua, ta đã thấy chữ "tươi" bị bỏ mất. Biển hiệu chỉ còn: "Ở đây có bán cá"! Ta thấy rất thú vị bèn lân la đến gần quầy hàng định bụng hỏi chuyện ông chủ. Lúc ấy, có người đi qua lại bảo:

- Chẳng bán cá ở đây thì bán ở đâu!

Người chủ lập tức hạ biển, bớt chữ. Thế là cái biển chỉ còn ba chữ: "Có bán cá". Ta định góp ý với ông chủ nhưng thấy tình hình ấy thì không nén được cười thầm trong bụng. Được rồi! Cứ chờ xem số phận cái biển sẽ ra sao!

Ít ngày sau ta lại qua đó. Thật kinh ngạc! Cái biển chỉ còn một chữ: "Cá". Nghe người qua đường kể thì hoá ra, có một người khách đến mua hàng, ông ta nói với chủ hàng rằng:

- Bày cá ra chẳng để bán thì để làm gì mà còn phải viết "có bán"!

Vậy là ông chủ lại hạ biển, bớt chữ! Tôi bật cười, cố tình nói một câu rõ to để trêu đùa ông chủ quán ba phải này:

- Chưa đến đầu phố đã ngửi thấy mùi tanh, đến gần thì thấy cá. Vậy phải đề biển làm gì!

Nói rồi, ta chờ phản ứng của ông chủ quán. Quả nhiên, lựa lúc vắng khách, ông ta cho hạ rồi cất cái biển đi luôn!

Ông chủ hàng cá thật là người thụ động, ba phải - "con tám cũng ừ, con tư cũng gật". Treo biển lên để quảng cáo là một công việc rất có ý nghĩa nhưng chính ông ta cũng không nhận thức được ý nghĩa đó, không có chủ kiến của mình, rốt cuộc treo lên rồi lại cất đi chỉ vì những ý kiến vô thưởng vô phạt. Việc làm khi đó vừa tốn công, phí sức lại vừa đáng chê cười.

Từ việc làm kì quặc của người bán hàng này, tôi hiểu rằng khi làm việc gì cũng phải suy nghĩ trước sau. Cũng có thể lắng nghe góp ý của người khác nhưng phải

cẩn trọng suy xét đúng sai, phải có chủ kiến khi làm việc kẻo phí công vô ích mà lại mang tiếng *"Đẽo cày giữa đường"*, bị thiên hạ cười chê mà vẫn không mang lại kết quả việc làm như mong muốn.

Đề 36. Tưởng tượng và kể lại cuộc gặp gỡ với người bán cá trong truyện ngụ ngôn *Treo biển*, khuyên ông ta treo lại tấm biển lên.

Bài làm

Một hôm trong bữa cơm, bố tôi kể một câu chuyện rất buồn cười : một ông mở hàng bán cá, hôm đầu treo tấm biển : "Ở đây có bán cá tươi". Chẳng biết nghe người ta xui thế nào, cứ mỗi hôm ông ta lại tháo bỏ đi một chữ, rốt cuộc đến cái biển cũng tháo xuống nốt. Thật là "Đẽo cày giữa đường".

– Ông ta còn ở đấy không bố? Tôi hỏi.

– Còn chứ, vẫn bán cá như mọi ngày, chỉ không treo biển mà thôi.

Vì tò mò, hôm sau tôi quyết định ra phố gặp người bán cá để hỏi về chuyện tấm biển. Đến nơi, thấy ông đang ngồi buồn thiu bên sọt cá, tôi hỏi :

– Có đông khách không bác?

– Khổ quá cậu ạ. Từ hôm tháo tấm biển xuống, chẳng có mấy người mua. Thỉnh thoảng gặp được khách quen, hỏi thì họ báo : "Thấy ông tháo biển đi, tưởng không bán nữa, chúng tôi đã mua ở hàng đằng kia rồi". Chẳng lẽ lại treo biển lên. Nhưng kể ra mấy tay ấy nói cũng có lí.

– Họ nói sao hả bác?

– Tôi treo biển : "Ở đây có bán cá tươi". Một tay đi qua bảo : "Nhà này trước nay chỉ bán cá ươn hay sao mà phải bảo là tươi", nếu tất khách hàng đều nghĩ vậy thì tôi còn buôn bán làm sao, thế nên tôi mới bỏ chữ "tươi" đi chứ.

- Bác hồ đồ quá. Cá có bao nhiêu loại nhưng đều phải tươi mới ngon, viết thế là phải chứ.

- Lại có người khách vào mua hàng nhìn tấm biển nói: "Ông bày cá ở đây, chẳng bán ở đây thì bán ở đâu, không nhẽ người ta vào hàng hoa mua cá hay sao mà phải đề là "*ở đây*". Nghe cũng phải, thế là tôi bèn tháo hai chữ ấy.

Tôi buồn cười bảo :

– Hai chữ ấy có thừa đâu. Bác không thấy ông hàng rắn thì đề "Ở đây có bán rắn", ông bán thịt chó đề "A ! Đây rồi ! Cầy tơ bảy món", trẻ em thì rao "Báo đây ! Báo đây !" à? Hai chữ "*ở đây*" là để khiến cho người mua phải chú ý. Thế còn ba chữ "có bán cá", sao bác lại tháo xuống?

– Một người khác góp ý : "Bác bày cá ra, không để bán thì để chơi hay sao mà phải đề là "*có bán*"?. Hắn nói cũng đúng đấy chứ !

– Đành rằng thế ! Nhưng đó chỉ là cái lí bề ngoài. Nhưng nếu bác bày cá mà không đề "*có bán*", người ta biết đâu rằng bác là người bán cá, nhỡ bác thu mua cá thì sao? Có hai chữ ấy để khách hàng khỏi băn khoăn vẫn hơn chứ !

– Cậu nói thế cũng có lí lắm. Nhưng tôi hỏi cậu : người khuyên tôi bỏ nốt chữ "*cá*" đi vì : "chưa đến đầu phố đã thấy tanh nồng mùi cá. Ai chẳng biết nhà ông bán cá mà phải để biển". Hắn là hàng xóm của tôi đấy. Cậu giải thích ra sao?

Tôi ngẫn người. Ừ nhỉ ! Biết giải thích thế nào? Bỗng tôi nhớ, có lần bố tôi bảo: "Thiên hạ nhiều người thích đùa, thấy người ta gần ngã, đã không kéo dậy lại còn đẩy thêm cái nữa cho ngã hẳn. Tuy nhiên như vậy cũng không hẳn là ác ý. Bởi càng ngã đau thì càng nhớ lâu, lần sau càng cẩn thận hơn". Tôi đem nguyên ý đó nói lại với bác bán cá, luôn thể khuyên bác cứ treo lại tấm biển như cũ. Bác bán cá xem chừng đã nghe ra, gật đầu đồng ý, lại hỏi tôi làm sao mà có thể nói tường tận thế? Tôi chỉ biết mỉm cười.

Bác tặng tôi một con cá thật to để cảm ơn. Nhưng tôi từ chối và đi về nhà.

Hôm sau tôi ra, thấy hàng cá của bác đã treo lại tấm biển thật to và đông khách như xưa.

Đề 37. Kể lại câu chuyện *Ếch ngồi đáy giếng* và cho biết em đã rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy, em sẽ vận dụng những bài học đó vào cuộc sống như thế nào?

Bài làm

Tối thứ bảy hàng tuần, tôi đều được bà kể cho nghe truyện ngày xưa. Trong đó có những câu chuyện ngụ ngôn tuy ngắn nhưng thật hay và bổ ích, giúp con người thấy được nhiều bài học trong cuộc sống. Hôm nay, bà đã kể cho tôi chuyện "Ếch ngồi đáy giếng".

Bà nội tôi thuộc rất nhiều ca dao, tục ngữ, thành ngữ... Vì thế khi nói chuyện bà hay chêm vào đó những câu tục ngữ lạ mà tôi không hiểu. Những lúc như thế bà lại cặn kẽ giảng giải. Hôm nay, bà nói về câu tục ngữ "Ếch ngồi đáy giếng" chỉ những kẻ dù hiểu biết rất cạn hẹp nhưng lúc nào cũng huyênh hoang, tự đắc. Rồi để giải thích cho tôi hiểu hơn, bà kể lại cho tôi nguồn gốc câu thành ngữ ấy.

Ngày xưa, có một chú ếch sống trong một cái giếng nhỏ. Vì sống ở đó lâu ngày nên nó không biết thế giới ở ngoài kia ra sao. Xung quanh nó chỉ có vài con cua, ốc, nhái bé nhỏ...nên tưởng rằng mình là to là mạnh nhất. Ếch ta tự hào lắm về tiếng kêu ồm ộp của mình. Mỗi khi nó kêu làm vang động cả cái giếng nhỏ, khiến những con vật kia rất hoảng sợ. Ếch cứ ngỡ mình rất oai. Ngẩng mặt lên nhìn trời, nó thấy bầu trời chỉ bằng chiếc vung chứ không cao và rộng lớn như người ta thường đồn đại. Ếch ta kiêu hãnh lắm và cho rằng trời quá bé nhỏ còn nó mới xứng là một vị chúa tể. Suy nghĩ ấy đã làm cho ếch ta coi thường mọi vật. Trong cái nhìn của ếch thì chẳng có ai bằng nó cả. Thế nên, một năm trời mưa to, nước trong giếng dâng cao, đưa ếch ta ra ngoài. Quen cái nhìn cũ, quen cách nghĩ cũ, ếch huyênh hoang đi lại trên đường, đi khắp nơi như chốn không người. Theo thói quen, nó cất tiếng kêu ồm ộp và tưởng rằng ai cũng sợ như dưới đáy giếng kia. Nó đưa cặp mắt lên nhìn và vẫn cho rằng bầu trời bé tẹo như cái vung nên chẳng để ý gì đến xung quanh. Bỗng nó thấy tối sầm lại, không nhìn rõ gì nữa. Một vật gì rất lớn che mất tầm nhìn của nó. Nó đâu biết rằng đó là chân của một con trâu nên đã bị giẫm bẹp. Thế là hết đời một con ếch ngông nghênh.

Nghe câu chuyện bà kể, tôi thấy chú ếch con thật đáng chê trách. Những người trẻ, ít kinh nghiệm, hiểu biết nhưng lại là những người có tính cách hung hăng, huyênh hoang, ngông nghênh nhiều nhất. Có lẽ vì còn chưa hiểu biết nhiều nên họ mới làm những việc kém hiểu biết. Vì thế, những người trẻ tuổi phải cố gắng mở rộng tầm hiểu biết của mình, không chỉ trong sách vở mà còn nhiều lĩnh vực khác, không chủ quan hay kiêu ngạo. Những tính cách đó chỉ làm hỏng một con người mà thôi, đôi khi còn làm cho người khác bị tổn thương nữa.

Bao giờ kể chuyện xong bà cũng giúp tôi rút ra những bài học quí báu, không cao sang, xa vời mà rất thực tế, gần gũi. Tôi luôn lắng nghe những điều bà dặn để áp dụng vào cuộc sống. Bản thân tôi cũng như tất cả mọi người, không ai là hoàn hảo nên luôn phải học hỏi lẫn nhau, những khiếm khuyết của mình sẽ được tri thức của người khác bổ sung và ngược lại. Do đó, không được giấu điểm yếu kém. Bà còn bảo tôi phải học thật chăm để không bị kém hiểu biết, có như thế mới không suy nghĩ hay hành động thiếu hiểu biết. Quả thực những điều bà dặn dò tôi đòi hỏi một sự cố gắng nỗ lực và tự giác rất lớn nhưng dù thế nào tôi cũng không thể để mình như chú ếch ngồi đáy giếng được.

Truyện ngụ ngôn *Ếch ngồi đáy giếng* của ông cha ta thật sâu sắc. Nói chuyện của loài vật nhưng mục đích là nói chuyện loài người. Bất kì ai khi đọc truyện cũng sẽ tự rút ra được cho mình bài học cần thiết và bổ ích.

Đề 38. "Mẹ ạ! Con vừa đi chơi với anh Chuột Nhắt và Chuột Cống thì bị bác Mèo đuổi theo. Nhưng lạ lắm cơ mẹ ạ! Bác ta chỉ rượt theo hai anh kia, còn con, bác ta hình như không nhìn thấy mà còn có vẻ sợ nữa kia. Vì thế mà con mới chạy thoát đấy. Tại sao vậy mẹ nhỉ".

Em hãy thay lời Chuột Chù mẹ để giải thích cho chú Chuột Chù con bằng cách kể lại câu chuyện *Đeo nhạc cho mèo*.

Bài làm

Chuột Chù con vừa hoảng hốt vừa thoáng vui mừng chạy ào về nhà. Gặp mẹ, chú ta nói không kịp thở: "Mẹ ạ! Con vừa đi chơi với anh Chuột Nhắt và Chuột Cống thì bị bác Mèo đuổi theo. Nhưng lạ lắm cơ mẹ ạ! Bác ta chỉ rượt theo hai anh kia, còn con, bác ta hình như không nhìn thấy mà còn có vẻ sợ nữa kia. Vì thế mà con mới chạy thoát đấy. Tại sao vậy mẹ nhỉ". Chuột Chù mẹ đang dở tay đan khăn, nghe con hỏi vậy bèn mỉm cười ngừng tay đan. Chuột Chù mẹ khẽ kể:

"Ngày xưa, bởi mèo cứ ăn thịt họ chuột nhà ta mãi nên chúng ta phải tìm cách tự bảo vệ giống nòi. Cả làng chuột họp nhau lại. Đến dự có tất cả từ các chức sắc trong làng từ ông Chuột Cống đến những bậc cùng đinh như nhà chú Nhắt. Buổi học bắt đầu, mỗi người một ý ầm ĩ cả lên. Ông Cống thấy vậy bèn đập bàn đưa ra sáng kiến của mình:

- Ta cứ đeo vào cổ mèo một cái lục lạc. Hắn đi đến đâu, lục lạc kêu đến đấy. Anh em ta nghe thấy mà biết đường chạy!

Ông Cống vừa dứt lời cả làng đã reo hò ầm ĩ! Người ta ngợi ca ông Cống đúng là người học cao biết rộng! Chuyện, ông Cống làng ta cơ mà!

Nhưng đến khi bàn chuyện đeo lục lạc cho mèo thì cả họ nhà ta ngơ ngác: Ai sẽ đeo nhạc cho mèo?

Có người bảo ông Cống nghĩ ra thì không gì tốt bằng để ông Cống đi. Nhưng ông Cống nói giọng giận dỗi rằng ông là người quyền cao chức trọng, lao động trí óc đã mệt rồi, ai lại bắt ông hạ mình làm những việc nhỏ nhặt như thế! Thực ra ông nói vậy không phải là không có lí con ạ. Nhưng ai đi bây giờ? Ông Cống bèn đề cử bác Nhắt. Nhưng nói thì nói vậy, bác Nhắt cũng chẳng bằng lòng. Bác ấy bảo dù gì cũng là chức sắc trong làng, vác lục lạc đi đeo cho gã mèo hung ác ấy thì xấu mặt họ chuột nhà ta. Vậy là bác ấy để cử cha con. Con biết đấy, cha con vốn tính nhu mì, ít khi phản đối ai điều gì. Nghe đến tên mình, ông cũng gật đầu.

Cầm lục lạc đi, cha con cũng rất lo. Nhưng nhiệm vụ làng giao biết làm sao được! Vừa mới thấy cha con rón rén đi đến, lão mèo xấu xí đã nhe nanh, giơ vuốt. Cha con hoảng hốt vội vứt lục lạc chạy về báo làng. Cái lục lạc bị rơi mạnh cũng kêu lên ầm ĩ khiến chính lão mèo cũng sợ. Bởi thế, cứ nhìn thấy chuột Chù nhà ta là lão lại nghĩ đến tiếng kêu của chiếc lục lạc tai quái, lão chẳng dám động đến chúng ta mà chỉ rình bắt họ nhà ông Cống, bác Nhắt. Về phía làng chuột chúng ta, từ đó, không ai dám bàn đến cái lục lạc nữa. Bởi thế nên đến tận bây giờ, mèo vẫn cứ ăn thịt chuột.

Con thấy đó, một sáng kiến hay kế hoạch tốt phải có điều kiện để thực hiện nó. Dù tốt đến mấy nhưng không thể thực hiện được trong thực tiễn thì đó cũng chỉ là những kế hoạch, sáng kiến viển vông, không có giá trị. Giống như cái kế hoạch đeo nhạc cho mèo của làng chuột nhà ta. Khi đã bắt đầu thực hiện thì phải xem xét đến người thực hiện kế hoạch. Đó phải là người có đủ phẩm chất, năng lực để thực hiện nó. Nếu chỉ đùn đẩy, trốn tránh trách nhiệm, bắt một ai đó phải nhận thì dù kế hoạch có tính thực tiễn cũng chưa chắc đã thực hiện được. Ông Cống và bác Nhắt tuy là chức sắc trong làng nhưng nhát gan quá! Cha con thì nhu mì, lại bị ép nhận nhiệm vụ nên hẳn nhiên là không đủ dũng khí để làm việc".

Chú Chuột Chù con trong mắt nghe mẹ kể chuyện. Chú tự nhủ sẽ ghi nhớ kĩ câu chuyện này, nhất là những lời căn dặn của mẹ.

Đề 39. Nhập vai chú voi trong câu chuyện *Thầy bói xem voi* để kể lại câu chuyện ấy. Em rút ra được bài học gì từ câu chuyện này?

Bài làm

Tôi là một chú voi già trong đoàn xiếc ở kinh thành. Ngày nọ, ông chủ đưa chúng tôi về một làng quê để biểu diễn. Ở đây, có lẽ người ta chưa từng thấy anh em họ hàng của tôi bao giờ nên nhắc đến voi ai cũng háo hức. Vé bán một buổi sáng mà đã hết veo!

Buổi chiều hôm ấy, cậu bé giúp việc đưa tôi ra đồng ăn cỏ, lúc trở về, cậu lại dắt tôi ra chợ để mua đồ. Đang đi, chợt bên đường có năm ông thầy bói già cứ đùn đẩy nhau điều gì không rõ. Bác bán rau nói với cậu bé đi cùng tôi: "Này cháu! Năm ông thầy bói muốn cháu dừng con voi lại để họ xem nó thế nào có được không?". Cậu bé nhìn tôi như muốn hỏi ý kiến, thấy tôi huơ vòi cậu bèn vui vẻ

nhận lời. Thú thực, tôi thấy xúc động vì tấm lòng của người dân nơi đây dành cho mình. Bởi vậy, ai nỡ từ chối đề nghị như thế của những người già, họ lại bị mù nữa có chứ. Thật tội nghiệp quá!

Tôi dừng lại, năm ông thầy bói theo lời hướng dẫn của cậu bé đi cùng, đò gậy lại gần tôi. Năm người bọn họ, người ôm chân tôi, người xoa vòi tôi, người sờ tai tôi, người lại vuốt ngà tôi, người thứ năm thì cứ vỗ tay bồm bộp vào bụng tôi! Tôi thấy nhột lắm nhưng gắng nín nhịn chiều họ. Đột nhiên, ông sờ vòi nói to:

- Ôi chao! Tôi tưởng con voi thế nào! Hoá ra nó sun sun như con đỉa.

Ông sờ ngà tiếp lời:

- Ông nhầm rồi! Nó chắn chẳn như cái đòn cân.

Ông thầy sờ tai không chịu nhường:

- Ai bảo thế! Nó bè bè như cái quạt thóc.

- Nhầm! Nhầm hết! Nó như cái cột đình - Thầy sờ chân quát to!

Thầy sờ đuôi giơ gậy lên như sẵn sàng đánh nhau với ai:

- Bốn ông sao ngốc nghếch thế! Nó tun tủn như cái chổi sể cùn!

"Như con đỉa!", "Như cột đình!", "Như đòn cân",... Năm ông ôm tỏi với nhau, mặt ai cũng đỏ gay gắt. Cậu bé đi cùng hốt hoảng đẩy mấy ông thầy kì lạ kia ra. Còn tôi lúng túng tìm cách thoát ra khỏi đám đông đang xúm xít lại xem.

Tối hôm ấy, dân làng đến xem chúng tôi rất đông. Nhìn thấy tôi, tất cả ồ lên vỗ tay. Họ còn bàn tán ríu ran về chuyện mấy ông thầy bói. Thì ra, tôi đi khỏi rồi, năm ông còn đánh nhau đến chảy máu đầu!

Tôi vừa buồn cười, vừa tức giận. Sai lầm của các thầy bói là ở chỗ mỗi thầy chỉ *sờ* một bộ phận của tôi và bảo rằng đó là cả con voi tôi. Vòi, chân, tai, ngà, đuôi đúng là của con voi tôi thật, nhưng mới chỉ là những bộ phận riêng lẻ, chưa phải là cả con voi. Giá các thầy ấy chịu khó lắng nghe ý kiến của nhau, hỏi cậu bé đi cùng tôi... thì đã biết tôi là như thế nào và đâu đến nỗi đánh nhau đến thế!

Đề 40. Đóng vai người hàng xóm của anh chàng có *Lợn cưới, áo mới* để kể lại câu chuyện thú vị này. Em rút ra được bài học gì cho bản thân mình?

Bài làm

Hàng xóm nhà tôi là một anh chàng kì quặc! Tính anh ta chẳng khác trẻ con là mấy, đặc biệt cái tính hay khoe của.

Hôm ấy, tôi đi vớt bèo dưới ao làng. Trời vừa sáng, tôi cắp thúng ra ao, vừa đến nơi đã thấy anh hàng xóm đứng ngó nghiêng ở ngã ba cạnh bờ ao. Anh ta mặc một chiếc áo mới màu nâu sậm. Chà! Lại sắp khoe rồi đây! Để tránh rắc rối, tôi phải đi đường vòng để tránh gặp. Vớt bèo dưới ao, thỉnh thoảng ngẩng lên, tôi vẫn thấy anh ta đứng đó ngó nghiêng. "Đen cho anh ta rồi - Tôi thầm nghĩ - Có lẽ sáng này không ai đi đâu ra khỏi làng". Mãi đến chiều mới thấy một người hớt hải chạy đến. Anh ta hỏi anh hàng xóm của tôi:

- Bác có thấy con lợn cưới của tôi chạy qua không?

Tôi suýt bật cười! Trời ơi, lại thêm một anh khoe của nữa! May sao tôi nén được để chờ nghe câu trả lời của người hàng xóm. Anh hàng xóm của tôi trả lời rành rọt từng tiếng một:

- Từ lúc tôi mặc cái áo mới này, tôi chẳng thấy con lợn nào chạy qua đây cả!

Đến đây, tôi bật cười thành tiếng. Hai anh chàng hợm của quay ra nhìn tôi đỏ mặt.

Tính khoe của có thể biến con người thành những kẻ lố bịch, hợm hĩnh, trở thành đối tượng cho mọi người cười chê như vậy. Bởi thế, sống ở đời phải biết khiêm nhường. Huống chi, của cải chưa phải là điều quan trọng thể hiện giá trị con người. Từ câu chuyện về những anh chàng hay khoe của, tôi luôn tự nhủ mình như thế.

Đề 41. Đóng vai thầy Mạnh Tử lúc còn bé để kể lại câu chuyện *Mẹ hiền dạy con*.

Bài làm

Ta là Mạnh Tử, ta được người đời tôn là một trong những ông tổ của Nho gia. Ta còn nổi tiếng bởi đạo đức trong sạch và sự chăm chỉ hiếm có. Sở dĩ ta được như vậy là vì được mẹ ta hết lòng dạy dỗ, bảo ban. Ta còn nhớ mãi những câu chuyện mẹ ta dạy ta thời thơ bé.

Ngày ta còn nhỏ, nhà ta ở gần một nghĩa địa. Hàng ngày, mẹ đi làm ruộng, ta ở nhà cùng đám trẻ đi chơi. Hàng ngày thấy cảnh người làng đi đưa ma, kẻ thì khóc lóc, người đào huyệt chôn thây kẻ chết chúng ta thấy lạ làm và thích thú vô cùng. Ta cùng đám bạn rủ nhau bắt chước. Một đứa được cử làm người chết cho những đứa khác khiêng. Bọn ta giả khóc lóc rồi đào huyệt, chôn người giống hệt một đám tang. Hôm ấy, "đám tang" đang diễn ra thì mẹ ta về. Bà thấy vậy hốt hoảng chạy lại hỏi han. Ta vô tư trả lời người: "Chúng con bắt chước những người kia" rồi chỉ tay về phía đám ma đang đào huyệt chôn thây người ở nghĩa địa. Chẳng hiểu sao mẹ ta buồn phiền lo lắng nói: "Chỗ này không phải chỗ con ta ở được". Rồi ít lâu sau mẹ bán dần đồ đạc trong nhà chuyển nhà ra gần chợ.

Ở gần chợ, ta lại thấy người người buôn bán tấp nập, mặc cả, cãi vã lẫn nhau. Ta thấy những điều đó khá lạ kì. Càng lạ kì hơn là những người cãi nhau càng lớn, mặc cả càng nhiều thì càng mua được nhiều đồ rẻ. Ta cũng bắt chước cách ấy, rủ mấy đứa trẻ con nô nghịch, buôn bán với nhau. Một ngày nọ, bọn ta đang chơi trò ấy thì mẹ ta về. Người nhìn thấy chúng ta thì làm rơi cả liềm cả cuốc, người lo lắng nói: "Chỗ này cũng không phải chỗ con ta ở được". Ít ngày sau, mẹ ta lại chuyển nhà ra gần một trường học.

Ở gần trường, ta thấy học trò đi học rất đông. Ta lại thấy họ lễ phép nghe lời thầy giáo, chăm chỉ học hành. Ta bèn bắt chước học tập lễ phép, cắp sách vở đi học. Mẹ ta thấy vậy thì vui vẻ mỉm cười: "Chỗ này là chỗ con ta ở được đây". Và nhà ta ở hẳn đấy đến giờ.

Một ngày nọ, ta thấy người hàng thịt giết lợn. Ta hỏi mẹ: "Người ta giết lợn làm gì?". Mẹ không nhìn ta mà nói: "Để cho con ăn đấy". Ta cứ nghĩ đó là một lời nói đùa bởi nhà ta nghèo ít khi được ăn thịt lợn. Vả lại, ta đã thấy nhiều nhà giết

lợn nhưng đã thấy ai cho thịt bao giờ. Không ngờ, trưa hôm đó, ta thấy mẹ đi mua thịt lợn về cho ta ăn thật.

Khi ta lớn hơn một chút, ta được mẹ cho đi học. Một hôm, ta thấy bài học khó khăn bèn bỏ học về nhà chơi. Về đến nhà, ta thấy mẹ đang dệt vải. Mẹ hỏi ta: "Vì sao con về?". Ta đáp: "Con không muốn học". Mẹ cầm dao cắt đứt tấm vải và bảo: "Con đang đi học mà bỏ học, thì cũng như ta đang dệt tấm vải này mà cắt đứt đi vậy". Ta vô cùng ân hận vì dệt vải vất vả vô cùng, mẹ đã thức bao đêm mới dệt được phần vải ấy. Chỉ vì ta mà người đã bỏ đi bao công sức của mình. Từ đó, mỗi lần nản việc học hành, ta lại nghĩ đến mẹ để cố gắng chuyên tâm học tập.

Ta học tập chuyên cần, khi lớn lên, nhớ lại những chuyện đã qua ta càng thấy thấm thía ý nghĩa sâu xa của những việc mẹ làm, từ những việc chuyển nhà hay cắt đứt tấm vải đang dệt dở. Sau này ta được người đời tôn vinh là bậc đại hiền, nổi tiếng về đạo đức và hiểu biết rộng chính là nhờ cách dạy con như thế của mẹ ta.

Làm con, ta thiết nghĩ trước hết phải lấy việc tôn kính cha mẹ làm đầu. Không những thế, để làm vui lòng cha mẹ, mỗi chúng ta cần phải ra sức học hành. Con cái học hành chăm chỉ, giỏi giang, đó cũng là ước nguyện, là niềm hi vọng trọn đời của cha mẹ. Học hành chăm chỉ, giỏi giang, thiết nghĩ đó cũng là cách đền đáp công ơn có ý nghĩa nhất của con cái đối với cha mẹ của mình.

Đề 42. Thay lời nhận vật Phrăng (văn bản *Buổi học cuối cùng* của A.Đô-đê) kể lại buổi học cuối cùng.

Bài làm

Vừa đến trước cửa lớp, tôi thở hổng hộc sau một chặng đường chạy gấp. Nhưng, trái với âm thanh ồn ào của ngày thường, ồn ào như một phiên chợ, lớp học của tôi lại yên tĩnh đến lạ kỳ. Một cảm giác ngạc nhiên xâm chiếm tâm hồn tôi. Tôi bước đi, nhẹ nhàng từng bước một, rón rén, rón rén tới trước cửa lớp. Tôi hơi giật mình hoảng hốt khi thấy thầy Ha-men vẫn đứng đó với cái thước khủng khiếp kẹp ở nách. Thấy chậm rãi quay ra phía cửa, tôi sợ hãi muốn chạy thật nhanh ra khỏi đây để tránh né ánh nhìn nghiêm khắc của thầy. Nhưng rồi:

- Phrăng, con hãy vào đi, lớp học bắt đầu mà thiếu vắng con đấy.

Tôi hơi ngạc nhiên nhưng không giấu được sự xấu hổ khi bước vào lớp. Còn ngạc nhiên hơn nữa khi tôi nhìn xuống và thấy dân làng đang ngồi rất đông ở chỗ trống cuối lớp. Khi đã bình tĩnh được một chút, tôi để ý thấy thầy giáo tôi đang mặc bộ quần áo chỉ dùng trong ngày chủ nhật hoặc khi có thanh tra tới. Vẫn cái giọng dịu dàng, buồn rầu như lúc tôi mới vào lớp, thầy đứng trước lớp, giọng run run thông báo tin quân Phổ đã cấm dạy tiếng Pháp ở An-dát và Lo-ren, thầy giáo mới ngày mai sẽ tới. Những lời đó như một tiếng sét đánh ngang tai. Tôi cảm thấy không tự kiềm chế được nữa. Không biết những con chim đang gù trên mái nhà kia, chúng có phải hót bằng tiếng Đức không nhỉ? Tôi ghì chặt những cuốn sách tiếng Pháp như không muốn nó rời xa mình. Tôi bỗng nhớ lại cảnh những người dân đứng xúm quanh các bảng dán cáo thị. Đáng ra tôi phải đoán được từ trước

chứ. Tôi nghĩ tới những lúc mình rong chơi ngoài đồng nội càng thú vị bao nhiêu thì tôi ân hận bấy nhiêu, tôi căm ghét cái thằng Phrăng mình quá. Rồi như bị tạt một gáo nước lạnh, tôi nghĩ: "tại mình tất cả". Tôi chợt nhớ đến thầy Ha-men. Thấy tôi vẫn đứng đó, mắt nhìn rầu rĩ vào một nơi xa, với những suy nghĩ miên man. Hôm nay, thầy dạy chúng tôi về quy tắc ngữ pháp. Chợt, tôi nghe thấy tên mình đứng dậy đọc quy tắc phân từ. Tôi chẳng biết làm gì mà chỉ đứng trơ ra giữa lớp. Thầy nhìn tôi buồn bã, giảng cho chúng tôi: Chúng ta luôn chần chừ, chỉ nghĩ tới rồi ngày mai sẽ học, rồi cứ thế, cứ thế mãi. Thầy trách mình, trách cả mọi người nữa. Suốt cả buổi học, tôi cảm thấy chưa bao giờ yêu tiếng Pháp đến thế, chưa bao giờ hiểu đến thế. Rồi tôi cứ say mê theo bài giảng của thầy. Thầy nói: Nếu chúng ta nắm vững ngôn ngữ mẹ đẻ thì chẳng khác gì có được chìa khóa giữa chốn lao tù. Buổi học say mê cứ kéo dài mãi nếu tiếng kèn lính Phổ đi tập về không vang lên, tiếng chuông nhà thờ không điểm 12 giờ. Tôi muốn gào lên "Thầy ơi, con mới chỉ biết viết tập toẹ. Thầy ơi, cho con xin lỗi, thầy ở lại với con". Rồi nhìn thầy. Không biết điều gì đã ngăn tôi lại. Thầy nghẹn ngào, không nói thành lời, bất chợt thầy tôi dằn mạnh viên phấn viết lên bảng: "Nước Pháp muôn năm!"

Rồi thầy bảo chúng tôi ra về. Chúng tôi lưu luyến chào thầy. Mấy đứa con gái lén chùi nước mắt. Không biết rồi còn được gặp lại thầy Ha-men thân yêu nữa không?

Đề 43. Em hãy kể lại tình huống gay cấn bộc lộ phẩm chất của Thái y lệnh trong truyện *Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng* và nhận xét về hành động của ông trong tình huống đó.

Bài làm

Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng là một câu chuyện kể thời trung đại. Câu chuyện tuy ngắn nhưng có nhiều tình huống hay gợi sự hấp dẫn cho những ai đã từng đọc nó. Tuy nhiên, ai đã từng xem qua truyện hẳn đều có chung nhận định: tình huống "Thái y lệnh với người nông dân và viên sứ giả" là tình huống gay cấn nhất. Đó là chi tiết giúp bộc lộ toàn bộ vẻ đẹp phẩm chất của người thầy thuốc.

Vào một năm mất mùa, nhân dân đói kém, sinh bệnh ốm liên miên. Một hôm, có người nông dân hối hả chạy đến thưa rằng:

- Trong nhà có người xem ra nguy kịch vô cùng, mong ngài đến giúp.

Nghe xong chẳng chút chần chừ, thái y lệnh khoác túi thuốc đi ngay. Nhưng vừa ra đến cổng ngài gặp sứ giả do vương sai tới:

- Trong cung có bậc quý nhân bị sốt, vương triệu đến khám - vị sứ giả kia truyền lệnh.

Nhưng vị lương y đáp:

- Bệnh đó không nguy, nay mạng sống của người đàn bà này chỉ còn trong gang tấc, không đi nhanh ắt không chữa kịp.

Quan trung sứ tức giận nói:

- Ông định cứu mạng người mà không cứu mạng mình sao?

Thái y lệnh đáp:

- Tôi có tội nhưng tính mệnh còn trông chờ vào chúa thượng. Còn người kia nếu không kịp chữa sẽ chết, chẳng biết trông cậy vào đâu.

Nói rồi ông cùng người nông dân đi cứu người đàn bà đó.

Cuối cùng, thái y lệnh được tha, không những thế ông còn được khen là thầy thuốc giàu y đức. Nhưng xét từng tình huống, việc thái y lệnh đi cứu người đàn bà đang nguy kịch thay vì vào cung khám bệnh là mắc phải tội phạm thượng khi quân. Và nếu phải một ông vua chuyên chế chắc thái y lệnh đã mất mạng rồi. Nhưng điều quan trọng là ở chỗ một người tuy biết nếu không tuân lệnh mình sẽ mất đầu mà vẫn quyết đi cứu người tính mạng đang nguy kịch. Hành động đó khẳng định bản chất và y đức tuyệt vời của người thầy thuốc. Đồng thời cũng khẳng định một chân lý: người thầy thuốc không chỉ có tài chữa bệnh mà còn phải có một tấm lòng nhân đức, yêu thương bệnh nhân đến mức không hề run sợ trước uy quyền và cám dỗ.

Đề 44. Khi đã già, Dế Mèn thường kể lại cho các cháu của mình nghe về những cuộc phiêu lưu trước đây và giúp các cháu rút ra những bài học bổ ích. Hôm nay, Dế Mèn kể về Dế Choắt. Em hãy thay lời Dế Mèn để kể lại kỉ niệm về chú Dế Choắt bất hạnh.

Bài làm

Mỗi năm, khi đông qua xuân tới, tôi lại bồi hồi khi thấy mình đứng tuổi. Nhìn các dế con, dế cháu bây giờ tôi như nhìn thấy chính mình của nhiều năm về trước, cũng nhanh nhẹn, nhiệt tình nhưng hay xốc nổi. Vì thế, thỉnh thoảng tôi kể lại cho con cháu nghe về cuộc phiêu lưu trước đây, giúp chúng rút ra bài học bổ ích. Bỗng nhớ tới anh bạn Dế Choắt hàng xóm, tôi kể lại cho chúng nghe một kỉ niệm buồn mà tôi không bao giờ muốn nhắc lại nữa...

Hôm đó, một buổi sáng mùa xuân, mưa bụi bay lất phất. Dế con, dế cháu hội họp đông đủ ở nhà tôi. Trong niềm xúc động, tôi bùi ngùi nhớ về anh bạn Dế Choắt đáng thương, vì tôi mà nhận một kết cục bi thảm. "Các con biết không, trước đây ta có một người bạn hàng xóm Dế Choắt. Nhà anh ở ngay kế bên nhà ta. Không được may mắn khoẻ mạnh, Choắt yếu ớt, ốm đau thường xuyên. Nhìn anh ta đã thấy ngay cái vẻ yếu đuối, sợ sệt. Người gầy gò và dài lêu nghêu như một gã nghiện thuốc phiện....còn mặt mũi thì lúc nào cũng ngẩn ngẩn ngơ ngơ. Tính nết thì ăn xổi ở thì, cũng do hay ốm đau mà Choắt không làm được gì cả. Cái nhà anh ta ở mới tuềnh toàng làm sao, đào rất nông mà không có các ngách thông nhau để chạy khi hiểm nghèo. Thật không có đầu óc nhìn xa trông rộng. Choắt ăn ở như thế làm ta tức tối lắm mà sinh ra coi thường. Ta khoẻ mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm tính rông nổi của tuổi trẻ nên Choắt sợ lắm. Có hôm sang chơi, nhìn nhà cửa luộm thuộm, bề bộn, ta lên giọng mắng mỏ, dạy cho Choắt một bài học. "Ôi thôi, chú mày ơi! Chú mày có lớn mà chẳng có khôn". Lúc đó không hiểu sao ta lại nói như vậy với một anh chàng ốm yếu chẳng làm được gì như Dế Choắt. Có lẽ ta không còn đủ tỉnh táo để suy xét điều gì nữa, ta chỉ nói cho sướng miệng, chỉ muốn ra oai để thoả mãn tính tự kiêu của mình mà không để ý đến cảm giác người khác như

thế nào. Trước những lời mắng mỏ của ta, chàng Dế chỉ im lặng ngoan ngoãn. Càng như thế ta càng cho mình ghê gớm lắm. Rồi Choắt dè dặt nhờ vả ta đào giúp một cái ngách thông sang bên nhà mình, phòng khi tắt lửa tối đèn có thể chạy sang. Nhưng lúc đó, tính ích kỉ, coi thường người khác của ta trỗi dậy mạnh mẽ. Không suy nghĩ, ngay lập tức ta thẳng thừng từ chối và không quên kèm theo một điệu bộ khinh khỉnh. Xong, ta ra về mà trong lòng không một chút bận tâm, bỏ mặc anh Choắt đáng thương...

Cái thói hung hăng, hống hách ấy chỉ mang vạ vào thân thôi các con biết không. Vì cái thói ấy mà giờ đây ta vẫn còn ôm một nỗi ân hận, ân hận mãi suốt cuộc đời và không thể làm lại được. Thế nên ta mong các con hãy lắng nghe những điều ta sắp nói đây để mà không bao giờ được lặp lại những sai lầm đó.

Hôm ấy, nhìn thấy chị Cốc bỗng ta nghĩ ra một trò nghịch dại và rủ Choắt chơi cùng. Dù đang lên cơn hen, Choắt vẫn gắng gượng trả lời câu hỏi của ta. Nhưng khi nghe nhắc đến tên chị Cốc thì Choắt ta hoảng sợ xin thôi, đã thế còn khuyên ta đừng trêu vào, phải biết sợ. Nghe thật tức cái tai. Đời này ta nào đâu biết sợ ai ngoài ta, chỉ có ta quát tháo và dọa nạt người khác chứ làm gì có chuyện kẻ khác bắt nạt ta. Tức giận, ta quay lại cất tiếng trêu chị Cốc, chứng minh cho Choắt thấy sự dũng cảm của mình. Nhưng chị Cốc không phải hiền lành. Nghe tiếng trêu, chị ta trợn tròn mắt, giương cánh lên, như sắp đánh nhau. Lúc đó quả ta có thấy sợ nên vội chui tọt vào hang, lên giường nằm khểnh. Lúc bấy giờ, ta không hề nghĩ đến anh bạn Dế Choắt tội nghiệp và cũng không thể tưởng tượng được chuyện sắp xảy ra. Đến hôm nay nghĩ lại, ta vẫn còn thấy rùng mình.

Không may, chị Cốc không thấy ta nhưng lại thấy Dế Choắt đang loay hoay ngoài cửa hang. Chị đồ cho Choắt nhưng tất nhiên là anh ấy nói không phải. Để trút giận lên kẻ dám bạo gan trêu mình, chị Cốc mỗi câu "Chối này" lại giáng một mỏ xuống người Choắt. Nằm tận đáy hang mà ta cũng khiếp đảm, im thin thít huống chi người yếu đuối như Choắt làm sao chịu được vài nhát mổ ấy. Lúc đó, ta giận con mụ Cốc kia sao độc ác mà không nghĩ ra rằng lỗi lầm là do mình gây nên. Chị Cốc đi rồi ta mới dám bò sang tìm Choắt. Ta không nghĩ mọi sự nghiêm trọng đến mức này. Choắt không dậy được nữa, nằm thoi thóp. Nhìn Choắt ta mới nhận ra nguyên do là từ mình. Ta hối hận lắm. Ta nhận tội với Choắt nhưng cũng chẳng thể làm Choắt sống lại được. Và không ngờ trước khi ra đi, một người yếu đuối như Choắt đã nói lại với ta những điều thấm thía: "Ở đời mà có thói hung hăng bậy bạ, có óc mà không biết nghĩ, sớm muộn cũng mang vạ vào mình đấy". Thế rồi Dế Choắt ra đi. Thôi thôi, thế là ta đã gây nên tội. Vì ta, chỉ tại cái tính ngông cuồng, kiêu căng, ích kỉ của ta mà Choắt đã phải lìa xa cõi đời. Choắt ra đi để lại cho ta bài học đương đời đầu tiên đau xót...Đứng lặng giờ lâu trước mộ, lòng ta nặng trĩu..

Các con của ta. Hôm nay ta đã kể cho các con nghe về lỗi lầm, sai trái một thời của ta. Hi vọng rằng, từ câu chuyện ấy các con sẽ tự rút ra bài học cho mình để không đi theo vết xe đổ. Các con hãy nhìn ngoài kia xem, mùa xuân đã tới rồi, cuộc đời sẽ mở sang một trang mới. Ta chúc các con sẽ thành những người tốt...

Đề 45. Viết đoạn văn ngắn tự giới thiệu về bản thân.

Bài làm

"Sinh em ra trên đời, bố mẹ đặt tên: Hồng Giang
Một dòng sông màu hồng mơ mộng
Giữa vạn vật và muôn sắc màu của trời đất cao rộng.
Mong cho em một hạnh phúc tươi hồng"

Đỗ Hồng Giang là tên mà ba mẹ đặt cho lúc em mới ra đời. Nhưng mọi người trong nhà vẫn quen gọi em là Bé Còi. Cái tên đó xem ra rất hợp với thân hình nhỏ nhắn và nói đúng hơn là còi cọc của em. Ăn rất khoẻ nhưng em nghịch cũng dữ nên mẹ bảo em không thể lớn được. Tuy là con gái nhưng em nghịch như tụi con trai. Mỗi buổi chiều đi học về em thường cùng tụi thằng Sơn, thằng Phúc xách chai đi đổ dế. Hôm nào chán tụi em lại rủ nhau đi đánh đáo, đánh khăng. Trong nhà em toàn bi, anh, quay, không thể kiếm đâu ra một con búp bê hay một bộ đồ hàng cả. Ba thường vừa cười vừa trêu em: "đáng lẽ Bé Còi nhà ta phải là con trai mới đúng". Những lúc như thế em thường đỏ mặt bỏ chạy. Nghịch ngợm là vậy nhưng em cũng chăm học lắm nhé! Ở lớp Bé Còi toàn đứng đầu thôi. Năm ngoái em còn được nhà trường cử đi thi học sinh giỏi môn Toán nữa đấy. Mơ ước lớn nhất của em là được trở thành phi công, lái những chiếc máy bay thật lớn, thật to bay lên bầu trời cao và trong xanh trên kia.

Em tin chắc rằng mình sẽ thực hiện được ước mơ đó.

Đề 46. Viết đoạn văn ngắn kể về gia đình mình

Bài làm

Tôi rất yêu và tự hào về gia đình mình.

Gia đình nhỏ của tôi lúc nào cũng ngập tràn tiếng cười của bố, giọng nói ấm áp của mẹ và sự hiếu động của em trai. Bố tôi vốn là bộ đội chiến đấu ngoài chiến trường, đến nay vẫn công tác trong ngành quân đội. Có lẽ vì trải qua những năm tháng đấu tranh và rèn luyện, bố tôi trở nên cương trực và nghiêm khắc hơn nhưng cũng rất vui tính, dí dỏm. Nhìn bề ngoài, bố là người cứng rắn nhưng bên trong lại sống rất tình cảm. Bố là trụ cột vững chắc trong gia đình. Bố không chỉ là điểm tựa tinh thần cho mẹ mà còn là tất cả với chị em tôi. Khác với bố, mẹ là người phụ nữ yếu mềm, dịu dàng và đảm đang. Như những người phụ nữ Việt Nam tự bao đời nay vẫn thế, mẹ chịu thương chịu khó, hi sinh mà không một lời than vãn. Mẹ luôn coi chăm sóc gia đình là niềm hạnh phúc. Với chúng tôi, mẹ vừa là người bạn vừa là người thầy vĩ đại nhất. Bố mẹ là thần tượng trong trái tim tôi. Vui nhộn, hiếu động nhất nhà không ai khác là cậu em trai sáu tuổi. Năm nay, nó sẽ vào lớp một. Nhìn cậu hào hứng chuẩn bị mọi thứ cho năm học mới, tôi như gặp lại chính mình của năm năm về trước, cũng hồn nhiên trong sáng như thế. Tuy hiếu động nhưng em ngoan và rất thông minh. Hai chị em tôi có thể chơi với nhau suốt ngày không chán. Nếu một ngày mà thiếu vắng tiếng nói tiếng cười của em, gia đình tôi dường như trống trải, nhất là tôi sẽ nhớ em vô cùng...

Gia đình nhỏ của tôi thật hạnh phúc. Cũng sẽ có lúc khó khăn hay gặp phong ba giông tố nhưng gia đình tôi vẫn sẽ mãi kiên cường vì trong mọi người đều có một trái tim yêu thương, tin tưởng.

Đề 47. Em hãy kể lại chuyện gia đình em vào một tối thứ bảy.

Bài làm

Công việc của bố em rất bận rộn lại cách nhà rất xa nên gia đình em ít có dịp sum họp đông đủ. Buổi tối thứ bảy vừa qua là dịp để cả nhà em quây quần trò chuyện.

Vừa nghe tiếng bố ngoài cửa, chị em tôi đã cuống quýt chạy đến mở cửa rồi chưa kịp đợi bố cho xe vào nhà đã ôm vai, bá cổ bố, cu Chuột còn bắt bố bế nữa! Mẹ nhìn cảnh tượng ấy thì cười nói: "Nào, Chuột xuống cho bố rửa mặt cái đã, bố đi đường xa chắc mệt lắm rồi!". Thế là Chuột tụt xuống nhưng còn phụng phịu.

Mẹ cất áo và cặp cho bố rồi nhắc bố đi tắm, nước ấm mẹ vừa pha. Lúc mẹ vào nhà thì chị em tôi đã ríu rít ngồi đoán xem hôm nay bố mua quà gì.

Khi bố xong việc cũng là lúc mẹ pha nước cam cho bố. Mẹ hỏi han bố xem công việc cơ quan tiến triển đến đâu. Trong khi bố mẹ nói chuyện, chị em tôi vui đùa tranh giành nhau những tập truyện, những gói bánh bố mang về làm quà. Cả nhà trò chuyện xong, bố cùng tôi lên phòng của tôi. Bố hỏi rất cặn kẽ về tình hình học tập, xem lại những bài tôi đã học, giảng những bài tôi chưa hiểu kĩ. Bố và tôi chơi trò "bingo" giống như trong tiếng Anh. Bố ra một chủ đề nào đó, ví dụ như "mùa xuân", tôi sẽ viết năm từ về chủ ấy, bố sẽ viết mười từ cũng về chủ đề này. Bố sẽ đọc mười từ của mình, nếu tôi có cả năm từ giống từ của bố thì tôi sẽ hô "bingo". Bố và tôi chơi rất vui, hết chủ đề này sang chủ đề khác, và cũng khá nhiều lần tôi hô "bingo". Cu Chuột phải chơi một mình thì có vẻ ganh tị. Chú ta chạy sang phòng tôi giận dỗi: "Ứ ừ, con không biết đâu, bố chỉ chơi với mẹ và chị thôi, chẳng chơi với con gì cả!". Bố vội thanh minh: "Trời ơi, xin lỗi Chuột yêu của bố. Nào, đồ chơi đâu, đưa đây bố con mình cùng chơi nào!". Bố chơi ô tô, máy bay, người máy,... với cu Chuột. Còn tôi xuống phụ mẹ làm bếp. Nhân dịp bố về, hôm qua mẹ bảo tôi mua đỗ xanh, đường phèn,... về để mẹ nấu chè. Chà! Thơm quá! Mẹ thật tâm lí! Cả nhà quây quần bên chiếc bàn tròn nhâm nhi bát chè đỗ xanh nóng hổi thì thật tuyệt. Cả nhà tôi trò chuyện vui vẻ, cu Chuột còn lên hát và múa những bài học ở mẫu giáo làm cả nhà còn vui hơn, tiếng cười và vỗ tay vang rộn rã!

Những buổi tối thứ bảy như thế tôi không thể nào quên. Tổ ấm gia đình thực sự là nơi hạnh phúc nhất!

Đề 48. Kể về một người thân của em (ông bà, bố mẹ, anh chị,...).

Bài làm

Chú Thắng là em trai của bố tôi. Chú là người tôi luôn yêu quý và kính phục.

Tôi thích nhất là được về quê thăm gia đình chú ở Tuyên Quang mặc dù tôi say khổ say sở mỗi khi đi xe khách. Bởi tôi thích được chạy nhảy nô đùa trong khu

vườn rộng và thoáng mát của chú.

Là một người rất yêu cây cối nên chú dành hẳn một khoảng đất và trồng thành một khu vườn nhỏ (nói là nhỏ chứ thực ra nó rộng đến 300m²). Ở giữa chú xây một hòn non bộ. Trong đó chú thả bao nhiêu là cá: một đôi cá vàng xinh xắn, một đôi cá thần tiên điệu đà, lại thêm một bầy cá bảy màu đủ các thế hệ ông bà, cháu chắt.... Chung quanh có đủ thứ cây: cây cảnh trồng trong bồn lớn như vạn tuế, sứ, mai, quỳnh. Các cây ăn quả bao gồm đu đủ, nhót, chuối, mít, khế, roi và hồng xiêm... Ở trước cửa nhà chú còn trồng bao nhiêu là hoa. Nào hoa hồng, hoa loa kèn, hoa cúc, lại ca một khóm hoa tigôn nữa chứ. Chú bảo thím rất yêu hoa, phải trồng thật nhiều hoa để cho thím ngắm.

Căn nhà chú tôi đang ở cũng thật khác lạ với những gian nhà tập thể hay những ngôi nhà ống ở thành phố. Đó là một ngôi nhà trông như nhà sàn của người dân tộc. Trước cái cổng sắt to là hai cây đại lớn. Ngay sau đó là một nếp nhà ba gian lợp cọ khô rất đẹp. Trong nhà mọi thứ đều bằng gỗ và tre cả. Nhìn cách sống là biết chú rất thích gần gũi với thiên nhiên.

Không chỉ yêu thiên nhiên và cây cối, chú còn một sở thích nữa là câu cá. Hồi tôi ở đây thường thấy chú cùng người bạn thân - chú Quang cá - ra hồ ngồi câu. Chú có thể quên ăn mà ngồi câu từ sáng đến chiều, nếu thím tôi không ra gọi chắc chú cũng chưa chịu về. Những chiếc cần câu đủ kiểu loại, kích cỡ được chú giắt đầy trên gác mái. Trước đây, khi mới học câu, chú thường buồn bã đem xô không trở về. Nhưng chỉ một tháng, sau khi được anh bạn Quang cá truyền nghề, chú lên tay hẳn. Hàng ngày, gia đình chú tôi cứ gọi là ăn cá thay cơm. Cả con miu chột cũng suốt ngày được đánh chén món khoái khẩu. Những lúc câu được nhiều cá như vậy chú thường cười rõ to, mới đi về đến cổng mà tôi đã nghe rõ mồn một tiếng cười vang của chú.

Tôi quý chú còn vì tính tình chú xởi lởi, dễ gần. Đã ngoài bốn mươi nhưng tính chú tôi vẫn trẻ trung lắm. Chú thường là người bày ra những trò chơi trong nhà. Đặc biệt chú thường rủ bọn tôi (gồm cả con gái chú) trêu chọc thím. Không khí trong nhà chú lúc nào cũng vui như tết chứ không trầm trầm như nhà tôi.

Tuy bên ngoài lúc nào cũng cười cười nói nói nhưng chú cũng là một người rất hay suy nghĩ. Nhiều lần chú tâm sự: "Cuộc sống của chúng ta không phải lúc nào cũng tốt đẹp đâu cháu! Nhưng cháu hãy nhớ rằng mỗi ngày là một món quà mà cuộc sống ban tặng cho chúng ta. Vậy tại sao chúng ta lại lãng phí nó chứ. Hãy sống hết mình để về sau nhìn lại cháu không cảm thấy hối tiếc". Những câu nói đó khiến tôi suy nghĩ mãi...

Năm ngoái, bố muốn gia đình chú dọn xuống Hà Nội sống cho gần anh, gần em nhưng chú nhất định không chịu. Chú bảo không thích cuộc sống chật hẹp và bó buộc. Chú muốn sống nhàn tản bên cây cối của mình. Lúc đó tôi nghĩ chú không khác gì những ẩn sĩ thời xưa, thích sống lánh đời.

Tuy là con trai nhưng chú tôi lại nấu ăn rất giỏi. Trong khoản này bố tôi phải thua xa. Chú không ăn thịt chó bao giờ nhưng món xào lăn của chú không vị khách nào có thể từ chối hay bỏ dở. Bao giờ quán của chú cũng đông khách nườm nượp. Mỗi lần về quê là tôi lại có dịp thưởng thức tay nghề của chú. Ăn vào là mê ngay từ đầu lưỡi mê đi.

Cuộc sống của chú tôi đang yên lành thì đột nhiên năm ngoái chú tôi bị tai nạn ô tô. Vì cứu một vị khách đi cùng mà chú bị thùng hàng đè. Chiếc xe bị lật xuống suối, chú bị ngâm dưới nước gần một tiếng đồng hồ. Lúc được cứu lên, chân chú không còn nhận ra hình dáng nữa. Anh em trong nhà ai cũng thương chú lắm! Vào bệnh viện Xanh pôn, bác sĩ bảo phải cưa chân. Thím tôi ngất lên ngất xuống. Một bầu không khí buồn bã bao trùm lên toàn gia đình. Chú tôi chắc sốc lắm. Trở thành một người tàn tật quả là một điều khó có thể tưởng tượng với chú. Mọi người tưởng chú sẽ phát điên, nhưng trái lại, chú rất bình tĩnh, cố gắng để người thân không ai phải buồn vì mình. Nhiều lần lên thăm chú, tội cứ khóc mãi. Lúc đó, chính chú lại là người dỗ dành, an ủi tôi. Chú cười và nhắc lại câu nói cũ: "Mỗi ngày là một món quà mà cuộc sống ban tặng cho chúng ta. Chú sẽ không để phí một ngày nào đâu cháu". Lúc đó, tôi thấy chú thật dũng cảm. Tôi rất tự hào vì mình có một người chú kiên cường đến vậy.

Nhờ trời phù hộ, cuối cùng chân chú không bị cưa. Và sau nửa năm điều dưỡng, chú đã đi lại được tuy hơi khó khăn đôi chút. Nhưng trong mắt tôi, chú lúc nào cũng thật sự hoàn hảo.

Một năm sau, trở về thăm quê, tôi lại bắt gặp hình ảnh thân quen của chú trước đó. Chú đang hì hục ngồi rang thính thơm lừng. Nhìn thấy tôi chú cười to: "A! Cái Hồng về chơi đấy à? Cất đồ đi rồi đi câu cá với chú. Mồi xong rồi đây". Vừa nói chú vừa giơ chảo thính lên. Tôi cười tít mắt, dạ rõ to rồi chạy lại vào nhà...

Đề 49. Kể về một thầy giáo mà em quý mến.

Bài làm

Đã qua gần sáu năm cắp sách đến trường, tôi ấn tượng với rất nhiều thầy cô giáo. Thầy cô luôn để lại trong tôi những hình ảnh đẹp và mãi không phai mờ. Nhưng đặc biệt nhất với tôi và cũng là người tôi quí nhất - thầy giáo dạy tôi hồi lớp 5.

Tôi thấy rất ít người lựa chọn nghề làm thầy giáo. Thế mà thầy giáo tôi lại rất say mê với sự nghiệp trồng người này. Thầy tâm sự với chúng tôi, thầy muốn làm thầy giáo từ khi học cấp 2. Mỗi lần ngồi nghe thầy giáo giảng bài thích lắm. Trông thầy đứng trên bục giảng chững chạc, tự tin và được học trò yêu mến, thầy đã nuôi ước mơ từ đó. Về nhà, thầy bắt tụi em nhỏ ngồi sắp hàng ngay ngắn và thầy giả làm thầy giáo. Lạ lùng thay, bọn trẻ lại ngồi nghe đến say mê. Không biết chúng hiểu mấy phần "thầy" giảng nhưng đứa nào mặt mũi cũng ngơ ngẩn, say sưa. Có khi "thầy" nói xong rồi mà chúng vẫn ngồi bần thần, lúc đó phải gọi lớn chúng mới như sực tỉnh. Đó là động lực đầu tiên giúp cho ước mơ của thầy thành hiện thực.

Con đường đến với nghề của thầy cũng lắm gian nan. Vì thế mà bây giờ thầy dành cho nghề một tình yêu thật mãnh liệt. Là con trai cả trong gia đình có truyền thống làm bác sĩ, thầy được bố mẹ định hướng cho thi vào trường đại học Y. Ngay từ nhỏ, gia đình thầy đã mong muốn như thế. Thầy vốn học giỏi lại thông minh, nhanh nhẹn nên cả nhà đặt niềm hi vọng rất lớn. Nhưng năm lớp 12,

bất ngờ thầy thông báo với gia đình sẽ thi vào Trường Cao đẳng Sư phạm, Khoa Tiểu học. Đó là một cú sốc với gia đình, nhất là người cha của thầy. Gia đình kịch liệt phản đối quyết định của thầy, nhiều lúc làm thầy rất khổ sở nhưng chưa có lúc nào thầy dao động. Thầy vững vàng với quyết tâm của mình và kiên trì thuyết phục mọi người. Ngày đi thi cũng là ngày thầy buồn nhất. Không một lời chúc, không một sự động viên, thầy đi thi chỉ có một mình. Nhìn chúng bạn có người thân chăm sóc, thầy cũng thấy tủi thân. Nhưng lúc đó thầy nghĩ mình càng phải cứng rắn và mạnh mẽ. Rồi khi đỗ thủ khoa, niềm vui của thầy cũng không được trọn vẹn. Gia đình thông báo sẽ không trợ cấp cho thầy ăn học trong ba năm. Thế là một mình thầy lại phải chống đỡ, xoay sở với biết bao khó khăn trong những năm học Cao đẳng. Vừa đi làm thêm vừa đi học, thầy bất chấp khó khăn để đạt được ước mơ của mình và để chứng minh cho gia đình sự lựa chọn của thầy không sai.

...Nhìn thầy giáo trẻ của chúng tôi lạc quan, hài hước đứng trên bục giảng ít ai có thể nghĩ rằng con đường thầy đã đi thật dài khi phải vượt qua một mình. Nhưng giờ đây thầy là một người thầy rất thành công. Không chỉ là thầy giáo dạy giỏi mà thầy còn được tất cả học trò chúng tôi yêu quí. Chúng tôi yêu quí thầy vì con người thầy tốt bụng. Tuy còn trẻ nhưng trong mắt chúng tôi thầy rất chững chạc, vững vàng. Thầy nghiêm khắc trong giờ học nhưng ngoài giờ thầy như một người khác, gần gũi, thân thiện và hài hước. Thỉnh thoảng, thầy đá bóng với các bạn nam, nhìn lúc đó thầy như trẻ thơ vậy. Đặc biệt, với vẻ ngoài đẹp trai, cao lớn và hát hay nên mỗi khi đứng trên sân khấu biểu diễn chúng tôi cảm giác đó không còn là thầy nữa mà là một nam ca sĩ có tiếng đang phiêu du cùng tình cảm của mình. Ấn tượng nhất là nụ cười của thầy. Thầy cười thật rạng rỡ, nhìn thầy cười người đang buồn bã cũng thấy vui lây.

Có một lần thầy ốm. Không thấy thầy đến lớp cả lớp nhốn nháo hẳn lên. Cuối giờ học chúng tôi đến nhà tìm thầy. Thấy chúng tôi đến, thầy xúc động lắm. Thầy bắt tay từng đứa một, rồi giữ ở lại ăn cơm. Bữa cơm mẹ thầy nấu hôm đó thật ngon và ấm cúng. Thầy trò vừa ăn vừa nói chuyện rôm rả. Dường như cũng nhờ đó mà gia đình hiểu hơn quyết định của thầy.

Bây giờ thật khó để tìm thấy một người con trai Hà thành nào như thầy - thầy giáo dạy Tiểu học của chúng tôi. Với học trò, thầy vừa là thầy giáo nhưng hơn thế - thầy còn là một người bạn lớn.

Đề 50. Kể về một cô giáo mà em quý mến.

Bài làm

Với mỗi học sinh, các bạn sẽ có một tấm gương thầy cô giáo mẫu mực, đáng yêu đáng kính của riêng mình. Với riêng tôi, tôi sẽ không thể nào quên cô Minh, giáo viên chủ nhiệm lớp 6H của tôi bây giờ.

Cô Minh là giáo viên chủ nhiệm và cũng là cô giáo dạy Tiếng Anh của lớp tôi. Cô có dáng người cao và gầy. Đôi mắt cô rất sáng và đẹp. Dáng cô đi lúc nào cũng nhanh nhẹn và có phần vội vã. Cũng đúng thôi vì cô là một giáo viên dạy giỏi của trường nên cô thường xuyên bận rộn với rất nhiều việc.

Còn tôi lại là một đứa học sinh nhút nhát và nắm bắt bài rất chậm. Nhất là với môn Tiếng Anh thì tôi càng chậm hiểu hơn nữa. Tuy thế, tôi cũng chẳng dám hỏi ai bao giờ. Ai mà thèm quan tâm đến một đứa học dốt như tôi chứ! Cô Minh cũng vậy thôi. Cô cũng sẽ chỉ thích những bạn học giỏi, thông minh.

Cứ thế, tôi tự cô lập mình trong cái thế giới vỏ ốc của mình. Điểm kiểm tra thấp dần, đến nửa đầu học kì một thì tôi là một trong những học sinh yếu nhất lớp. Tôi chán nản vô cùng và trở nên ít nói, ít chơi với bạn bè cùng lớp. Chắc rằng cũng chẳng có ai muốn chơi với tôi.

Một hôm, khi tôi đang gật gù buồn ngủ thì có tiếng hỏi:

- Lát nữa chắc cô kiểm tra đấy, cậu học với tớ không?

Tôi ngao ngán ngẩng lên thì thấy Bình - cậu lớp trưởng học giỏi nhất lớp đang chờ mình trả lời. Phần vì nể, phần vì lo kiểm tra thật tôi đành gật đầu. Thật không ngờ, Bình lại giảng hay đến thế. Cậu ấy nói đến đâu tôi hiểu đến đấy. Sau buổi ấy, tôi thường xuyên được bạn ấy giúp đỡ rất tận tình...

Cứ như vậy, tôi học khá dần lên, tôi luôn cảm ơn Bình đã giúp đỡ tôi nhiều đến thế. Cho đến một ngày...

Hôm ấy, khi tôi đang sung sướng cầm bài kiểm tra Tiếng Anh được điểm 8 thì có tiếng gọi tôi lên phòng giáo viên gặp cô chủ nhiệm. Tôi lo lắng không biết có chuyện gì. Tôi đâu có mắc lỗi gì mà cô cần gặp tôi? Nhưng thật lạ là nhìn thấy tôi cô lại tươi cười. Bảo tôi ngồi xuống bên cạnh, cô nhìn tôi với ánh mắt đùa vui:

- Bạn Bình có hay bắt nạt em không?

Thấy tôi vẫn ngơ ngác. Cô lại hỏi:

- Em và Bình cùng học với nhau vậy có gì không muốn hỏi các thầy cô em cứ hỏi bạn ấy nhé!

Rồi giọng cô trầm xuống :

- Cô rất tiếc là không có nhiều thời gian để theo sát và giúp đỡ các em. Cô chỉ nắm được tình hình lớp qua các bạn cán bộ lớp. Bình đã hứa là sẽ giúp đỡ em vậy em yên tâm và cố gắng nhé!

Bây giờ thì tôi đã hiểu ra tất cả! Thì ra, cô đã họp cán bộ lớp, hỏi han về tình hình học tập của từng người rồi phân công học sinh giúp đỡ lẫn nhau. Tôi đã từng nghĩ cô là người lạnh lùng, chỉ thích những học sinh giỏi và ghét bỏ những đứa học kém như tôi. Thật không ngờ!... Trở về lớp học, tôi thấy xúc động quá ! Vậy là chưa bao giờ tôi đơn độc, còn có biết bao người chăm lo, giúp đỡ tôi học hành. Và tôi thầm biết ơn tất cả những điều tốt đẹp cô giáo chủ nhiệm đã mang đến cho tôi.

Đề 51. Kể về thầy cô giáo của em (người quan tâm, lo lắng và động viên em học tập).

Bài làm

Năm lớp 5 tôi được may mắn học thầy Phong. Cho đến giờ chúng tôi vẫn còn nhớ mãi những kỉ niệm về thầy.

Dáng người thầy cao to, đâu phải đến hơn mét bảy, gần mét tám. Tầm tuổi thầy mà cao như vậy thật hiếm có. Tóc thầy đã điểm hoa râm, xoăn tít rất lạ. Mắt

thầy to, sáng. Ánh nhìn sắc lạnh và rất nghiêm. Nhưng khi cười trông thầy thật hiền từ.

Thầy Phong dạy hay nhất là môn Toán. Bình thường lúc giảng bài thầy rất say sưa. Giọng nói chậm rãi nhưng nhịp tay cứ thoăn thoắt ghi những công thức lên bảng. Thầy không thích ngồi trên bàn giáo viên lâu. Thầy thường hay đi lại quanh lớp nhìn chúng tôi loay hoay tính toán. Và đặc biệt, thầy rất vui khi chúng tôi tìm ra những cách giải mới, hay và khác cách giải của thầy.

Đầu năm học, khi mới học thầy, trong lớp đứa nào cũng sợ thầy một phép. Thầy cứ vào là lớp im phăng phắc, không dám ho he một tiếng. Gọi dạ bảo vâng. Bởi trông thầy nghiêm nghị quá. Mái tóc xoăn chải gọn ra sau, chiếc áo sơ mi trắng cộc tay và chiếc quần âu luôn được là phẳng nếp. Thầy ít khi nói đùa. Đang giảng bài mà phát hiện anh chàng nào hi hoáy làm việc riêng hay cười đùa là thầy dừng lại ngay. Bằng ánh mắt nghiêm nghị, thầy nhìn thẳng vào người đó. Lúc ấy, chàng ta chỉ có nước xấu hổ mà tự động đứng lên xin lỗi thầy. Xong, thầy không nói gì, lại tiếp tục giảng bài say sưa như chưa có chuyện gì xảy ra. Chính vì thấy nghiêm nghị thế nên chúng tôi ít khi dám trò chuyện với thầy bên ngoài giờ học.

Mãi đến 20/11, kỉ niệm ngày Hiến chương các nhà giáo Việt Nam, bọn chúng tôi mới khám phá hết con người của thầy. Thầy là một con người rất tình cảm. Thầy rớt nước mắt khi nhận từ chúng tôi những bài hát và lời chúc chân thành. Đáp lại chúng tôi được thưởng thức giọng ca trầm ấm hay hơn cả Trọng Tấn của thầy. Chưa bao giờ chúng tôi thấy thầy cười tươi và nói nhiều đến vậy. Thầy kể cho chúng tôi nghe hồi còn trẻ, thầy và các bạn học trong lớp tre nứa, vừa học vừa nghe tiếng báo động. Những lúc trời mưa, lớp dột, cả thầy và trò ngồi dúm lại một góc mà vẫn ướt. Hồi ấy khổ nhưng mà vui lắm. Ai cũng chăm học và ngoan ngoãn.

Khi đã gần gũi với thầy hơn, chúng tôi phát hiện ra nhiều điều mới từ thầy. Thầy là một nhà giáo rất tâm huyết với nghề. Thầy thường bỏ hàng giờ đồng hồ, thậm chí cả buổi chiều thứ bảy chủ nhật để kèm thêm cho những bạn kém mà không lấy tiền. Thầy rất kiên nhẫn. Thầy giảng thật chậm, thật kĩ. Khi chúng tôi đã hiểu thầy mới chuyển sang bài khác.

Năm học cuối cấp của tôi trôi qua rất nhanh. Ngày chúng tôi ra trường cũng là ngày thầy về hưu. Thầy buồn lắm khi phải xa chúng tôi, xa lớp học trò cuối cùng của thầy, xa nghề dạy học. Cho đến giờ tôi còn nhớ mãi bài thơ thầy đọc trong buổi lễ chia tay:

"Hãy nhìn đi em - con đường phía trước
Còn rất dài, cũng thật nhiều chông gai.
Thầy cô sẽ không dắt em đi suốt con đường dài
Chỉ mong sao
Mỗi bước em đi trên chặng đường mới,
Em vững vàng,
Vấp ngã - biết đứng dậy,
Chẳng bao giờ đánh mất niềm tin."

Đề 52. Em đã được học rất nhiều thầy cô giáo và có những kỷ niệm sâu sắc, em hãy kể lại một trong những kỉ niệm đó.

Bài làm

Tôi đã được học và tiếp xúc với rất nhiều thầy cô giáo. Nhưng tôi không thể nào quên được cô Nguyệt đã dạy tôi hồi còn học lớp 3 trường Tiểu học mà tôi từng có lỗi.

Tôi còn nhớ đó giờ học Tập đọc trong buổi học đầu tiên với cô. Cô giáo đang viết trên bảng, nét chữ rung rung, không thẳng hàng, lớp tôi xì xào, đưa mắt nhìn nhau. Tôi thấy khó chịu trong lòng nên đứng lên nói:

- Thưa cô! Chữ cô viết khó đọc quá ạ!

Dường như cô Nguyệt đứng lặng người. Đôi mắt cô chớp chớp, mặt cô đỏ bừng, rưng rưng nước mắt. Phải mất mấy phút lớp mới học được. Trước khi nghỉ cô Nguyệt nhỏ nhẹ nói:

- Cô xin lỗi các em vì dạy quá giờ. Còn chữ viết thì... cô sẽ cố gắng trình bày đẹp hơn.

Hôm đó, đến phiên tôi và Hoàng trực nên phải đến lớp sớm hơn mọi người. Thấy Hoàng thấp thoáng ngoài lớp, tôi khẽ bước đến bên cậu ấy và nhìn vào.

Trời! Cô đang mải mê nắn nót chữ viết. Thảo nào, mấy hôm nay cô viết chữ đã đẹp hơn.

Cô đang viết bỗng viên phấn trên tay cô rơi xuống, cô ngồi thụp xuống đất, mặt cô ấy có vẻ đau đớn lắm. Cô dùng tay trái nắm bóp tay phải. Hình như rất đau. Tôi và Hoàng chạy vào ôm lấy tay cô, và hỏi:

- Cô ơi! Cô làm sao thế? Cô có sao không?

– Không sao đâu các em ạ, một lát sẽ khỏi. Thỉnh thoảng cô lại bị đau tấy lên khi trời se lạnh. – Cô nói.

Tôi thấy hối hận vì tôi đã hiểu lầm cô. Tôi rớm nước mắt, giọng nói nghẹn ngào:

- Cô ơi! Cô tha cho em nhé, em có lỗi với cô!

Cô đứng dậy, quàng tay lên vai tôi và Hoàng, cô nhìn với vẻ trìu mến:

- Không sao, cô không giận các em đâu. Thôi chúng ta chuẩn bị đi, sắp tới giờ học rồi.

Mặc dù, cô tha thứ cho tôi, nhưng tôi cảm thấy rất hối hận. Tôi tự hứa sẽ học thật giỏi để làm quà tặng cô.

Đề 53. Viết đoạn văn ngắn giới thiệu về một người bạn.

Bài làm

Mùa xuân wake up đất trời
Sức xuân tìm đến nơi nơi rộn ràng
Nhánh đào notice xuân sang...
Sắc hồng dù nhạt nhưng tàn - chẳng phai.

Thời gian thì cứ trôi hoài
Hoa đào vẫn nở trong bài ca xuân".

Đó sáng tác đầu tiên của Tùng - thằng bạn cùng khu, cùng lớp và cùng bàn với tôi.

Nó là một đứa rất thích học tiếng Anh và học môn đó cũng rất giỏi. Trái ngược với tôi vốn dốt đặc môn ngoại ngữ. Ngoài tiếng Anh, niềm đam mê thứ hai của Tùng là làm thơ. Thơ của thằng bạn tôi rất ngộ. Chúng luôn là sự kết hợp giữa hai thứ tiếng: Việt và Anh. Thơ cậu đọc lên nghe rất mới lạ và thú vị. Số tác phẩm mà Tùng sáng tác đã lên đến con số hàng chục. Trong đó đã có mấy bài được đăng trên báo Thiếu niên Tiền phong. Tôi rất ngưỡng mộ tài năng của nó. Không chỉ sáng tác thơ văn rất giỏi, Tùng còn là một tay chơi thể thao rất cừ. Giỏi như vậy nhưng Tùng rất cởi mở, chan hoà và rất gần gũi với các bạn. Trong lớp, Tùng thường hay giúp đỡ bạn bè. Có lần tôi bị ốm, phải nghỉ học một tuần, Tùng rủ các bạn trong lớp đến thăm, chép hộ bài và nói chuyện cho tôi đỡ buồn. Trên lớp là một người trò giỏi, ở nhà Tùng cũng là một đứa con ngoan. Bố mẹ bận công việc từ sáng đến tối nên khi có thời gian rảnh Tùng lại giúp đỡ bố mẹ những công việc nhỏ như cơm nước, quét dọn nhà cửa, chăm sóc cây cối... Bố mẹ rất hài lòng vì có được đứa con ngoan như Tùng.

Đề 54. Kể về một người bạn thân.

Bài làm

Mỗi người ai cũng có những người bạn bè thân thiết của riêng mình, đó có thể là người hợp với bạn về sở thích đối với các môn học, các môn thể thao hay đặc biệt hơn đó là người thường xuyên chia sẻ với bạn những buồn vui trong cuộc sống. Riêng với tôi, bạn thân với tôi là một người tôi yêu mến và khâm phục, bạn là người đã giúp đỡ tôi rất nhiều trong học tập. Bạn là Minh.

Có cái tên của con trai nhưng thực là Minh lại là một cô gái gầy gò và có vẻ yếu ớt nữa. Vầng trán bạn cao và rộng làm lộ rõ sự thông minh. Đặc biệt, cặp kính tròn xoe khiến mọi người khó nhầm lẫn về học lực của Minh. Bạn học giỏi đều các môn, đặc biệt là môn Văn và môn Anh. Các thầy cô giáo và các bạn trong lớp rất yêu quý Minh. Bạn chẳng những học giỏi mà còn là lớp phó học tập gương mẫu và hay giúp đỡ bạn bè nữa.

Còn tôi, khi mới vào lớp, tôi tiếp thu rất chậm và lại nhút nhát. Những bài kiểm tra đầu kì, tôi được điểm rất thấp. Thấy vậy, cô giáo chủ nhiệm bèn họp các bạn cán bộ lớp và hỏi xem có ai có thể giúp đỡ tôi không. Thật bất ngờ, Minh đã giơ tay nhận lời.

Từ khi nhận "trọng trách" ấy, Minh thường xuyên quan tâm, nhắc nhở tôi chép bài và làm bài đầy đủ. Nhưng tính nhút nhát cộng với sự... xấu hổ khiến tôi thường né tránh sự giúp đỡ của Minh. Thậm chí, có lần tôi còn nói với Minh với giọng đầy bực bội:

- Bạn đừng làm phiền tôi nữa! Bạn đừng nghĩ bạn học giỏi thì có thể muốn làm gì tôi cũng được.

Những tưởng Minh sẽ tự ái, bỏ ngay công việc ấy nhưng không ngờ bạn vẫn quan tâm đến tôi... Tôi sẽ vẫn có thái độ như thế với Minh nếu không có một ngày...

Hôm ấy, lớp tôi có bài kiểm tra 45 phút. Suốt một tuần, tôi đã cố gắng ôn tập rất kĩ vừa vì muốn thay đổi điểm số vừa vì muốn chứng tỏ mình không cần ai giúp đỡ. Nhưng đến khi làm bài, tôi vẫn không thể làm tốt được. Ngày cô giáo trả bài, nhận điểm 5 trên tay tôi bật khóc vì nghĩ rằng mình sẽ chẳng bao giờ học khá lên được. Tôi đã cố gắng rất nhiều rồi cơ mà? Tôi đang thút thít khóc thì Minh nhẹ nhàng đến bên và nói:

- Bạn đừng buồn. Mình biết bạn đã cố gắng rất nhiều nhưng có thể là do bạn chưa có phương pháp học đó thôi. Bạn cho phép mình học cùng bạn nhé? Chỉ một buổi thôi, sau đó nếu bạn không thích thì chúng mình không học cùng nhau nữa?

Tôi lưỡng lự một chút rồi đồng ý. Không ngờ, học cùng Minh tôi thấy rất thú vị. Minh nói nhiều điều về cách học mà tôi chưa hề biết. Nhờ những cách học ấy tôi học thuộc nhanh hơn, hiểu bài hơn. Những buổi sau tôi lại tiếp tục học cùng Minh, chia sẻ với Minh rất nhiều chuyện. Và đặc biệt, điểm kiểm tra của tôi cũng cao hơn hẳn.

Minh thực sự là một tấm gương tốt cả về học tập và tinh thần giúp đỡ bạn bè. Tôi tự hứa với mình phải học tập thật tốt để không phụ công Minh đã giúp đỡ.

Đề 55: Kể về một tấm gương tốt trong học tập hay trong việc giúp đỡ bạn bè mà em biết.

Bài làm

Ở lớp 6A, em thân nhất với Khoa. Bạn ấy là học sinh giỏi và ngoan nên được nhiều người quý mến.

Hàng ngày đến lớp Khoa thường mặc bộ đồng phục quy định của trường: Chiếc quần tây xanh đậm và chiếc áo sơ mi trắng. Khoa có làn da hơi ngăm đen, dáng người cao thon thả, khuôn mặt hình trái xoan với chiếc mũi hếch ngộ nghĩnh và đôi mắt lúc nào cũng như cười.

Khoa là người vui tính và hay nói chuyện vui đùa suốt ngày, với bạn bè thì luôn nhiệt tình giúp đỡ. Điểm số các môn học, các bài kiểm tra thường kỳ của bạn ấy lúc nào cũng cao. Học giỏi như vậy nhưng chẳng bao giờ thấy cậu có một hành vi nhỏ nào biểu hiện của tính kênh kiệu. Bạn bè kể cả nam lẫn nữ đều mến và quý Khoa. Cô giáo thường khen Khoa có tính tự lực cao và đó cũng là tính cách đẹp của Khoa mà chúng em cần học hỏi.

Khoa không chỉ là một học sinh giỏi mà cũng là một người chăm làm. Việc gì đến tay Khoa cũng được bạn làm chu đáo và cẩn thận. Ở nhà Khoa là một đứa ngoan. Ngoài việc học, Khoa còn giúp cha mẹ làm một số việc vặt để cha mẹ có thời gian nghỉ ngơi. Góc học tập của Khoa cũng rất gọn gàng và ngăn nắp. Sách vở, đồ dùng học tập thứ nào ra thứ nấy...

Khoa là một người bạn tốt, một tấm gương sáng, xứng đáng là đội viên Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh.

Đề 56. Kể chuyện về một người bạn tốt.

Bài làm

Tôi và Vân chơi với nhau từ năm lớp ba. Đến tận bây giờ nó vẫn là đứa bạn thân thiết nhất và hiểu tôi hơn bất kì ai.

Vân là một đứa cao, to lớn hơn tôi rất nhiều. Mạnh mẽ, vui vẻ và sôi động chính là những từ thích hợp nhất để nói về Vân. Trong khi tôi - đứa bạn của nó - lại thì hoàn toàn ngược lại: bé nhỏ, nhút nhát và hơi tự ti. Với tính cách đó nên khi chuyển vào lớp Vân, ban đầu tôi không có bạn. Tôi chỉ lặng lẽ thu mình trong không gian riêng, không trò chuyện, hay nói đúng hơn là không dám bắt chuyện với ai. Chính chiếc bút chì màu Vân cho tôi trong giờ mĩ thuật đã bắt đầu tình bạn của hai đứa. Nhớ lúc đó tôi đang loay hoay không biết làm thế nào để hoàn thiện hình vẽ ông mặt trời trong khi cây bút chì màu đỏ của tôi không cánh mà bay thì một cánh tay đưa ra, trên đó là thứ tôi cần. Bạn có dùng không? Ưu tiên bạn mới tô trước. Dúi bút vào tay tôi, Vân cười hì hì rồi quay lên. Tôi bất ngờ và cảm động. Không hiểu sao lúc đó, trong trí óc ngây thơ của tôi, Vân như thể là một cô tiên vừa ban cho tôi một phép màu. Từ đó, tình bạn giữa hai đứa bắt đầu.

Trong lớp hai đứa lúc nào cũng như hình với bóng, đi đâu cũng có nhau. Chúng tôi đến trường cùng nhau, ngồi gần bàn nhau, cùng học bài và cùng nhau vui chơi. Những lúc tôi bị bắt nạt, Vân luôn là "bảo kê" số một của tôi. Âu yếm và hài hước. Vân gọi tôi là Ngố còn tôi gọi nó là Voi con.

Chơi với nhau lâu nên Vân hiểu tôi lắm. Những lúc tôi buồn nó thường đến bên tôi ngồi lặng lẽ, không nói gì. Bởi nó biết những lúc thế này tôi chỉ muốn một không gian yên tĩnh, tôi sợ cảm giác bị thương hại.

Bên ngoài trông Vân có vẻ là một đứa nóng tính như Trương Phi nhưng thực ra nó cũng rất tinh cảm. Nó thường viết thư trò chuyện, an ủi động viên tôi. Nó như một người chị lớn, luôn muốn dang rộng cánh tay che chở cho đứa em gái bé nhỏ của mình vậy.

Khi chúng tôi chia tay để sang trường THPT khác nhau, dù rất ghét ngồi tỉ mẩn làm những đồ trang trí thế mà vì tôi, nó chịu ngồi cả tuần trong nhà, quyết gấp bằng được nghìn con hạc tặng tôi. Hôm nó mang đến, mặt tươi như hoa, tay đưa tôi một hộp thuỷ tinh rất to, bên trong là bao nhiêu chú hạc xinh xắn đủ các màu lại còn khuyến mại thêm đôi dây buộc tóc hình xúc xắc rất đáng yêu nữa chứ. Sung sướng và cảm động đến phát khóc, tôi ôm chặt nó, không nói lên lời...

Bây giờ tuy mỗi đứa một trường, gặp nhau không được nhiều như trước nên chúng tôi hay nói chuyện với nhau qua điện thoại. Nhờ ảnh hưởng từ nó mà giờ đây tôi mạnh mẽ hơn rất nhiều, không còn nhút nhát như trước, thậm chí còn rất sôi nổi và hoạt bát. Tôi phải thầm cảm ơn Vân - người bạn yêu quý - đã đánh văng cái tính nhút nhát kinh niên của tôi, giúp tôi hoàn thiện mình hơn. Đối với tôi, Voi con luôn là người bạn mà tôi yêu quý nhất. Không bao giờ tôi muốn đánh mất người bạn này.

"Đôi dây buộc tóc
Bé bé, xinh xinh
Bốn hạt xúc xắc

Lung linh, lung linh

.....

Khi nào nhớ đến tớ
Hay những lúc cậu buồn
Tung xúc xắc này lên
Chúc cậu nhiều may mắn!"

Đề 57. Nhân dịp cùng bố mẹ đi thăm quan (hoặc du lịch), em đã được làm quen với một người bạn mới. Dù cuộc gặp gỡ thật ngắn ngủi nhưng tình bạn ấy vẫn là một kỷ niệm khó phai. Hãy kể lại.

Bài làm

Tôi đã đi nhiều nơi: Đền Hùng, Cửa Lò, Tam Cốc, Phong Nha... Có lẽ cuộc du lịch Đồ Sơn tuy cảnh quan thiên nhiên không đẹp lắm so với các danh lam thắng cảnh tôi từng qua, nhưng nó đã để lại trong tôi một kỷ niệm khó phai.

Nhân dịp chúc mừng tôi đạt giải ba học sinh giỏi cấp tỉnh, bố tôi đã quyết định tổ chức cho cả nhà tôi đi tham quan. Bố nói:

- Mọi năm, nhà ta đã đi rất nhiều thắng cảnh rồi. Năm nay, bố sẽ cho nhà ta đi Đồ Sơn, cả nhà thấy thế nào?

Cả nhà tôi đều đồng ý.

Cái Trang, em gái tôi thắc mắc:

- Thế Đồ Sơn có cái gì hay không, hả bố?

Bố tôi trả lời:

- Tất nhiên là phải có cái hay rồi, con cứ đi rồi sẽ biết, con gái yêu của bố ạ! Còn bây giờ, cả nhà sẽ đi ngủ để mai còn xuất hành sớm.

- Vâng ạ! - Hai chị em tôi cùng đáp.

Tối hôm đó, tôi cứ nghĩ mãi về câu hỏi của cái Trang rồi ngủ thiếp đi lúc nào không biết. Bỗng tôi nằm mơ thấy một ông Tiên đến nói với tôi rằng: "Con sẽ có một người bạn mới, con sẽ..." nhiều lần như vậy.

Bỗng tôi giật mình nghe tiếng mẹ gọi:

- Con ơi, dậy đi thôi, sắp đến giờ khởi hành rồi.

Tôi vùng dậy và cứ nghĩ mãi về câu nói của ông Tiên.

Đúng năm giờ sáng, xe ô tô bắt đầu khởi hành đưa gia đình tôi đến Đồ Sơn. Mải nghĩ về câu nói của ông Tiên tôi chẳng để ý gì đến quang cảnh thiên nhiên bên ngoài cho đến khi mẹ gọi tôi xuống xe khi đã tới Đồ Sơn. Một cái biển to tướng đề mấy chữ: "Hoan nghênh quý khách tới Đồ Sơn". Nhìn những bạn nhỏ cùng bố mẹ đang vui đùa giữa dòng nước biển nhấp nhô, tôi phát thèm liền nói với bố:

- Bố ơi, đi tắm thôi.

Thế là cả nhà tôi cùng đi thay đồ, thuê phao rồi nhảy xuống biển. Đang tắm giữa dòng nước mát lạnh, tôi bỗng nhìn thấy một bạn gái xinh xắn chừng bằng tuổi tôi, bạn không tắm mà đi gom những con ốc, con sò dưới biển cạnh bờ cát. Nhớ tới

lời ông Tiên, tôi liền xin phép bố mẹ ra chỗ bạn và mong rằng lời ông Tiên là sự thật. Tôi từ từ tiến đến chỗ bạn gái đó, tuy hơi sợ nhưng tôi lại háo hức khi nghĩ rằng mình sẽ có một người bạn mới ở thắng cảnh này; đó là chuyện mà các chuyến du lịch khác không có. Tôi lại gần bạn và hỏi:

- Xin chào bạn, mình tên là Yến, còn bạn tên gì?

Bạn gái không khỏi ngỡ ngàng, nhưng vẫn trả lời tôi:

- Dạ thưa chị, em tên là Mai.

- Thế bạn bao nhiêu tuổi?

Mai đáp lại bằng giọng nhỏ nhẹ:

- Dạ thưa chị, em mười hai tuổi ạ!

Tôi liền nói:

- Thế thì chúng ta bằng tuổi nhau đó, bạn đừng xưng chị chị em em với mình.

- Vâng,... vâng ạ! - Mai thản nhiên đáp như vậy.

- Chúng ta kết bạn nha, có được không Mai?

- Được, được ạ - Mai đáp với giọng vui vẻ.

Thế rồi tôi và Mai nắm tay nhau đi tìm và thu gom các con sò và con ốc. Sau đó, chúng tôi xâu thành một chiếc vòng thật đẹp. Tôi bảo:

- Bạn hãy giữ lấy để làm kỷ niệm, rồi sẽ có ngày chúng ta sẽ gặp nhau tại đây. Thôi mình phải ra chỗ bố mẹ rồi còn về ăn trưa.

Mai kéo áo tôi lại và bảo:

- Thôi chị cứ cầm lấy mà làm kỷ niệm, đằng nào thì chị cũng nhặt được nhiều hơn em.

- Không, không, bạn cứ cầm lấy.

- Không, không, chị cứ cầm lấy.

Hai chúng tôi giằng co nhau mãi, cuối cùng tôi đành phải nhận.

Tôi chào Mai rồi ra chỗ bố mẹ. Lúc gia đình tôi sắp ra về, tôi nhìn thấy Mai, trên tay cầm hai chiếc kem và chạy về phía xe, đưa cho hai chị em tôi. Rồi xe bắt đầu chạy, Mai vẫn đứng đó, vẫy tay chào tạm biệt tôi.

Đó quả là một ngày chủ nhật thật thú vị. Nó đã giúp tôi có thêm một người bạn mới ở Đồ Sơn. Dù cuộc gặp gỡ đó có ngắn ngủi thật nhưng nó đã để lại trong tôi một kỷ niệm khó phai. Quả là lời nói của ông Tiên thật hiệu nghiệm và đó cũng chính là lý do vì sao tôi nói với các bạn rằng tôi có ấn tượng với Đồ Sơn đến thế dù nó không phải là thắng cảnh đẹp nhất trong những nơi mà tôi đã được đi. Và cho tới bây giờ, tôi vẫn còn giữ chuỗi ốc và sò mà Mai đã tặng.

Đề 58. Kể về ngày sinh nhật của em.

Bài làm

Ngày sinh nhật của mình, ai ai cũng muốn được người thân và bạn bè quan tâm, chúc mừng động viên... Bởi vậy, tôi đã rất buồn khi sinh nhật của tôi trùng vào những ngày thi học kì: các bạn bận rộn lắm, chẳng ai đến được đâu. Vậy mà,

trong lúc tôi tui thân nhất, điều tuyệt vời đã xuất hiện.

Sáng hôm ấy, mẹ đánh thức tôi bằng một nụ hôn thật kêu lên má rồi hỏi em xem hôm nay sinh nhật, tôi muốn mẹ mua những thứ gì mời các bạn. Tôi buồn thiu lắc đầu:

- Mai chúng con thi học kì rồi... Chắc các bạn chẳng ai đến đâu. Mẹ không cần mua gì hết!

Mẹ mỉm cười:

- Thế sao được con yêu. Mà con cũng không nên buồn. Sinh nhật của mình con phải vui lên chứ! Hơn nữa, còn có bố mẹ và em Hin cơ mà!

Tôi ôm choàng lấy cổ mẹ:

- Vâng, con cảm ơn mẹ! Nhất định con sẽ học và thi thật tốt để mẹ vui!

Nói là làm. Mẹ đi chợ rồi, tôi lấy sách vở ôn bài. Phải rồi, đâu cứ phải ồn ào náo nhiệt mới là sinh nhật! Chỉ cần những người thân yêu quanh ta là rất hạnh phúc rồi. Nén lại nỗi buồn ban sớm, tôi cặm cụi ôn bài... Cứ thế, một ngày trôi qua, trong đầu tôi chỉ có những bài thơ, phép toán, sự kiện lịch sử....

Buổi tối. Trong bữa ăn, cả nhà tôi nói chuyện rất vui vẻ. Mẹ kể ngày mang thai tôi, mẹ đã bị tôi đạp mạnh như thế nào. Bố thì bồi hồi kể ngày tôi sinh, ông đã trồng một cây bưởi, "chính là cây bưởi trước sân nhà ông đó con! Những lần về quê, con còn bé quá nên không ai chỉ cho con". Nghe bố nói vậy, tôi nghĩ thầm trong đầu rằng lần tới về quê, tôi sẽ phải quan sát cây buổi ấy thật kĩ mới được! Bé Hin thì trịnh trọng tuyên bố rằng:

- Nhân dịp sinh nhật chị Bông, em sẽ rủ bố rửa bát giúp chị!

Đang bồi hồi suy nghĩ về cây bưởi "của mình", nghe Hin nói vậy tôi bật cười, bố mẹ cũng lắc đầu cười vang nhìn bé.

Bữa cơm đã xong, mẹ mang ra bàn một chiếc bánh gatô, giục tôi cắm nến với mẹ. Tự nhiên tôi lại thấy buồn. Nhìn chiếc bánh, tôi nghĩ đến sinh nhật những năm trước, bạn bè cầm tay nhau chạy vòng quanh chiếc bánh ga tô hát bài "Chúc mừng sinh nhật" chờ tôi thổi nến... Còn năm nay... Nhưng không muốn cả nhà buồn, tôi cũng gượng cười thắp nến. Bố tắt điện, bố mẹ và Hin vừa vỗ tay vừa hát "Mừng ngày sinh nhật của Bông! Mừng ngày sinh nhật của Bông...". Chiếc bánh được cắt, tôi và Hin bày trò chấm bánh kem vào mũi bố mẹ. Cả nhà trêu đùa nhau cười giòn giã. Bất giác, chiếc đồng hồ điểm chuông chín tiếng keng keng. Tôi giật mình nhìn lên. Chà, mọi năm, vào ngày này, cứ khi cái âm thanh ấy vang lên là các bạn lại lục tục xin phép ra về. Năm nay, có lẽ không ai đến thật.

- An ơi!

Tôi giật mình, không tin vào tai mình.

- An An ơi! Bảo An ơi! - Âm thanh này vang lên lộn xộn, nhộn nhạo hơn.

Tim tôi đập thình thịch, tôi đưa mắt nhìn bố mẹ. Bố ngạc nhiên nhìn tôi:

- Kia, các bạn gọi sao con không thưa? Ra mời các bạn vào nhà đi chứ!

Tôi đứng phắt dậy, chạy ào ra cổng. Các bạn ấy đến thật: Bình, Nhung, Hiền, Huy, Dũng.... Nhìn thấy em, cả nhóm đồng thanh:

- Chúc mừng sinh nhật!

Nhà tôi lại càng ồn ào, vui vẻ hơn. Thì ra, cũng vì bận ôn thi nên các bạn không có nhiều thời gian chuẩn bị (để đi chọn quà), cũng không thống nhất thời gian sớm được với nhau nên người nọ phải đợi người kia hơi lâu. Dẫu vậy, cuối cùng mọi người cũng đã đến! Nhưng... Tôi giật mình chợt nghĩ đến khi sáng, tôi đã nói với mẹ là không cần mua thức gì hết. Không lẽ mời các bạn chiếc bánh đang dùng dở. Nhưng kìa! Tôi thấy bé Hin lon ton bưng ra một đĩa bánh kẹo, mẹ tôi đi sau mang rất nhiều hoa quả... Tôi nhìn mẹ đầy biết ơn, còn mẹ chỉ mỉm cười.

Chúng em đã nói chuyện, cười đùa rất vui vẻ. Tuy các bạn không ngồi chơi lâu như những năm trước được. Chủ đề chính là học thi như thế nào, đã ôn hết chưa, khúc khích tự khen nhau là học giỏi, thông minh, sáng dạ!

Các bạn đã về hết, bố mẹ và em Hin giúp tôi dọn dẹp. Cả nhà ưu tiên để em đi nghỉ trước "lấy sức mai đi thi con ạ" nhưng em vẫn muốn ở lại cùng làm với mọi người. Khi hai mẹ con đứng rửa đĩa, em khẽ thì thầm ngượng ngịu vào tai mẹ: "Con cảm ơn mẹ nhé!". Mẹ khẽ lườm yêu tôi: "Cha bố cô! Lại đi cảm ơn mẹ bao giờ! May mà tôi không nghe cô đấy!". Tôi chỉ còn biết nũng nịu: "Mẹ...".

Ngày sinh nhật của tôi đã diễn ra đầy buồn, vui như thế. Ngày đặc biệt ấy đã cho tôi những bài học thấm thía và cảm động về tình bạn, tình cảm gia đình, đặc biệt là tình mẫu tử.

Đề 59. Kể câu chuyện lần đầu tiên em được đi chơi xa.

Bài làm

Một ngày gần cuối năm học lớp năm của em, cậu Trung đến nhà chơi và hỏi em có cần cậu giúp học bài gì không. Em sung sướng mang bài tiếng Việt ra hỏi cậu về ý nghĩa của câu "Đi một ngày đàng học một sàng khôn". Cậu vui vẻ giải thích:

- Câu này có nghĩa là nếu cháu chịu khó đi đây đi đó thì sẽ được mở mang hiểu biết, ở mỗi một nơi xa lại học thêm được điều hay, điều lạ.

Em phụng phịu:

- Cậu nói vậy thì cháu hiểu nhưng cháu có được đi chơi xa bao giờ đâu! Nơi xa nhất mà cháu từng đi là chợ huyện đấy!

Cậu vui vẻ cười:

- Cháu muốn đi xa thì dễ thôi, nhưng cháu phải chứng minh cho cậu thấy là cháu xứng đáng với phần thưởng đó. Nếu cuối năm cháu đạt học sinh giỏi, cậu sẽ đưa cháu đến một nơi rất hay là Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam!

Cuối năm học đó, nhờ những nỗ lực không ngừng, em đạt danh hiệu quý giá ấy và cậu em đã giữ lời hứa! Đó là chuyến đi xa lần đầu tiên của em.

Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam là nơi trưng bày những hiện vật văn hóa của 54 dân tộc anh em sống trên đất nước Việt Nam. Không chỉ thế, tại đây còn thường xuyên diễn ra các hoạt động văn hóa tinh thần, các trò chơi dân gian của nhiều dân tộc khác nhau rất độc đáo và hấp dẫn. Cậu Trung chọn rất khéo ngày, đó là ngày thứ 7, 30 tháng 5, hôm ấy vừa là ngày nghỉ vừa gần ngày Quốc tế Thiếu

nhi nên bảo tàng có rất nhiều khách vào chơi mà đa số là các bạn thiếu nhi được bố mẹ cho đến.

Xe cậu vừa đỗ lại em đã bị choáng ngợp bởi lượng người rất đông đứng ngoài bảo tàng. Hai bên cổng là những người bán hàng rong: những quả bóng ni lông đầy màu sắc, hình dáng; những con tò he xinh xắn sặc sỡ; những món đồ chơi lạ mắt như máy bay cánh quạt, con chim giấy,... Đứng trước cổng là hàng chục người đang xếp hàng chờ mua vé vào tham quan. Em và cậu cũng trật tự nối tiếp vào hàng người ấy.

Bước qua cánh cổng bảo tàng, em đứng trước một khối nhà mái vòm rất lớn. Trước nhà là một chiếc ao nhỏ, để đi vào khối nhà đó cần đi qua một chiếc cầu xây hình bậc thang. Phía trên công chính to rộng là một dòng chữ băng đá rất nổi bật: Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam. Cậu em bảo đó là khu trưng bày trong nhà. Theo chân cậu, em bước vào trong. Khu trưng bày trong nhà gồm hai tầng. Chính giữa sảnh chính tầng trệt là một cây nêu rất lớn. Nó cao gần chạm mái tầng trên, từ một nhánh chính, có rất nhiều nhánh nhỏ được tách ra, mỗi nhánh lại được trang trí bằng nhiều màu sắc rất đẹp đẽ, lộng lẫy. Đó là cây nêu ngày Tết dùng để trừ tà vẫn thường xuất hiện trong phong tục người Việt. Theo chân cậu, em bước tiếp vào trong và được chiêm ngưỡng các dụng cụ lao động, săn bắt như liềm, cung, dao,... của người Bana, Êđê, Tày, Nùng,... Còn có rất nhiều mô hình người dân tộc Mông, Mường, Việt,... trong các lễ ma chay, cưới hỏi, thời bao cấp,... Rồi những chiếc ti vi luôn luôn được mở quay cảnh sinh hoạt của các dân tộc,...

Nhưng điểm hấp dẫn nhất thu hút những khách tham quan "nhí" như chúng em là khu trưng bày ngoài trời. Rời ngôi nhà mái vòm, em bước ra một không gian thoáng rộng vô cùng. Ngoài đó có rất nhiêu những cây xanh mát, những dòng nước trong vắt. Đi trong khuôn viên ngoài trời của bảo tàng giống như đi trong một khu vườn rợp mát vậy. Tại đây có trưng bày rất nhiều mô hình nhà ở, nhà mồ, thuyền,... của nhiều dân tộc. Tất cả đều có kích thước giống như thật. Đa số đều được làm từ các loại cây cối đã làm khô như nứa, gỗ lim, gỗ pơ-mu, cỏ gianh,... Riêng nhà của người Hà Nhì rất đặc biệt: nó được làm bằng đất nện! Nhà rông Tây Nguyên cao vút lên trời xanh, muốn lên được nhà phải trèo lên những bậc thang cao chừng hơn hai mét bằng gỗ. Mái nhà được xếp từ những nắm cỏ rơm khô, vách ken bằng nứa, khung và xà nhà làm từ gỗ. Nhà dài của người Ê-đê thì rất... dài! Đủ cho cả một dòng họ gồm hàng chục người sinh sống. Ngôi nhà cũng gần giống mô hình nhà sàn, muốn lên nhà phải leo lên bậc gỗ, bậc nhà dài Ê-đê thấp gần bằng một nửa bậc lên nhà rông Tây Nguyên. Vách nhà được ken bằng nứa, mái nhà được lợp cỏ gianh. Trong nhà chứa rất nhiêu công, chiêng, trống, gùi, bình rượu cần, dụng cụ lao động,... Nhà của người Hà Nhì không phải là nhà sàn, nó gần giống nhà người Kinh, duy có điều khác lớn nhất là tường nhà hoàn toàn được làm từ đất. Tường nhà dày khoảng 30cm, em tự hỏi không biết người Hà Nhì đã làm thế nào để tạo được tường nhà như vậy? Ngoài những ngôi nhà còn có các nhà mồ của người Ê-đê, Ba-na,... được chạm trổ cầu kì, đẹp mắt thể hiện bản sắc văn hóa riêng mỗi dân tộc, vùng miền. Bên cạnh đó, em còn được chiêm ngưỡng những chiếc thuyền thúng, thuyền độc mộc, thuyền đua với kích thước như thật rất tuyệt vời!

Vui nhất là những trò chơi được tổ chức mà quản trò là các anh chị tình nguyện viên đến từ các trường đại học: nhảy sạp, lò cò, kéo co, đi cà kheo, nhảy bao bố, nén con, bắn bi,... và cả múa rối nước nữa chứ! Trò chơi được các bạn nhỏ tham gia rất nhiệt tình. Các bạn từ nhiều tỉnh thành, quận huyện đến với bảo tàng, hàng ngày ít có dịp vui chơi như vậy nên ai cũng hào hứng. Em nhiệt tình tham gia đến mức cậu Trung cứ lắc đầu cười bảo: "Cứ thế này bao giờ cậu mới được về!". Cậu chỉ nói vậy thôi, cậu cũng rất thích chơi, bằng chứng là cậu đã cùng chơi với chúng em trò nhảy bao bố này, trò kéo co này,... Kết quả là lần nào cậu cũng... thua! Cậu giải thích rằng: vì cậu mải cười quá nên không tập trung thi đấu!

Trời đã về trưa tự lúc nào, nắng tháng sáu khá gay gắt, mặt bạn nhỏ nào cũng đỏ gay. Mồ hôi nhễ nhại, bụng đói meo mà em vẫn muốn chơi tiếp với các bạn. Nhưng cậu em đã chỉ tay vào đồng hồ ra hiệu đến giờ về. Em phụng phịu bước theo cậu lòng đầy luyến tiếc.

Chuyến đi chơi xa đầu tiên của em thật lí thú và bổ ích biết bao! Nó cho em bao hiểu biết về vốn văn hóa đa dạng, phong phú của các dân tộc trên đất nước Việt Nam ta. Đặc biệt, em đã có những giờ phút vui chơi thật thoải mái, vui vẻ. Nhất định em sẽ cố gắng học giỏi hơn nữa để được đến những nơi lí thú như vậy!

Đề 60. Hãy kể lại một lần em làm việc tốt.

Bài làm

Ai cũng từng có một kỉ niệm sâu sắc đáng nhớ không thể nào quên. Với riêng em, em có một kỉ niệm rất giản dị, nó nhỏ thôi nhưng đã khiến em rút ra nhiều bài học trong cuộc sống. Hôm ấy, em đưa một cụ già sang đường.

Khi em đang trên đường đi học về thì nhìn thấy một bà cụ ngồi trên bồn cây ở vệ đường. Gương mặt cụ mệt mỏi, những nếp nhăn xô lại có vẻ đau đớn. Cụ đang xoa nhẹ một bên chân. Em chạy lại gần bà cụ rồi hỏi :

- Bà ơi, bà làm sao thế?

Bà cụ dừng tay, ngước mắt lên nhìn em rồi nói :

- Bà đang sang đường thì bị một chiếc xe máy va phải cháu ạ...

- Người lái xe không dừng lại giúp bà ư?

Bà cười buồn không đáp rồi tiếp tục xoa chân. Em vội lấy lọ dầu con hổ lúc nào cũng để sẵn trong cặp ra xoa cho bà. Bà cụ mỉm cười cảm ơn em rồi tấm tắc:

- Bố mẹ cháu thật có phúc, cháu ngoan quá!

Chân bà cụ nhăn nheo mà vết bầm hằn lên rất rõ. Hai bà cháu lúi húi giúp nhau một lát rồi bà cụ khẽ nói:

- Bà đã đỡ rồi cháu ạ. Cháu nên đi về kẻo bố mẹ mong.

Em đã định về nhưng e bà cụ qua đường lại gặp chuyện gì bèn nói:

- Vậy bà để cháu đưa bà sang đường luôn!

Đôi mắt bà khẽ rưng rưng, không biết có phải vì bà còn đau quá? Nghĩ vậy, em dìu bà đi rất nhẹ nhàng và rất chậm. Một lúc lâu sau, hai bà cháu mới đi qua được quãng đường ngắn nhưng xe cộ qua lại thật đông.

Chia tay bà cụ rồi, em còn suy nghĩ mãi. Những cụ già ta gặp hàng ngày trên đường cũng giống như ông bà chúng ta ở nhà. Em nghĩ rằng, mình cần biết yêu thương và giúp đỡ các cụ nhiều hơn.

Đề 61. Kể về một kỉ niệm đẹp hồi ấu thơ.

Bài làm

Trong mỗi cuộc đời, có biết bao kỉ niệm đẹp về tình cảm gia đình và tình bạn, những kỷ niệm ấy thật thiêng liêng cao đẹp biết bao. Nhưng ấn tượng sâu nặng nhất đối với tôi là những kỷ niệm hồi học ở trường tiểu học.

Ngôi trường của tôi ở nông thôn nên không có nét đẹp gì đặc biệt. Nhưng nó đã mang lại cho tôi kỷ niệm ngọt ngào khi lần đầu bước vào trường: cô giáo dạy tôi nắn nót từng chữ, đôi tay của cô nắm chặt tay tôi để gò chữ, bàn tay cô ấm áp làm sao và cô lại còn tập cho chúng tôi múa hát, giọng cô trong trẻo làm sao. Thời gian trôi qua mau, kỷ niệm lại càng có nhiều với mái trường này... Tôi còn nhớ nhớ mãi những kỷ niệm đẹp lúc ra chơi, cùng các bạn chơi đủ các trò, nào là: chơi đuổi bắt, nhảy dây, chọi cầu nhưng ấn tượng sâu nhất đối với tôi đó là trò chơi bịt mắt bắt dê. Hôm ấy vào giờ ra chơi, Lan rủ các bạn trong lớp cùng nhau chơi. Đông quá các bạn phải oẳn tù tì xem ai bắt, cuối cùng là Nam bắt. Lan dùng khăn quàng của mình để bịt mắt Nam lại, các bạn chạy xoay vòng cậu ta, lúc này bạn ấy không thấy gì cả, chỉ tóm bừa nên chúng tôi chạy tán loạn. Bỗng dưng dính một người, Nam sờ từ đầu cho đến tóc và khẳng định là Nga. Nam bỏ khăn ra nhìn, hóa ra đó là bạn lớp khác. Lúc này hai người đều đỏ mặt còn các bạn cùng chơi thì bật cười. Bỗng dưng có một tiếng nói to "Cho tôi chơi với!" Đó chính là Thành, người bạn hay đùa nhất của lớp tôi. Bạn ấy từ trong lớp chạy ra và xung phong bắt. Lan dùng khăn bịt mắt Thành lại, các bạn bắt đầu trốn, Thành đứng giữa sân nhìn qua nhìn lại chẳng thấy gì cả, nhưng hình như bạn ấy đang nghe tiếng bước chân của Hiền. Hiền thấy thế liền chạy qua cột cờ và dừng chân lại, đứng né một bên. Thành nhào tới bắt, ai ngờ Thành bắt dính cột cờ, cả lớp cười lăn lộn, Thành cũng ôm mặt cười. Tiếng trống tùng tùng báo hiệu giờ vào học, thế là giờ ra chơi đã hết, vào lớp các bạn đều dùng tập, sách để quạt cho mát. Đó là một kỷ niệm sâu sắc nhất với tôi dưới mái trường này.

Tuy bây giờ đã học cấp II nhưng kỷ niệm trong sáng hồn nhiên ấy tôi vẫn nhớ. Nhớ đến để thấy thời tiểu học đẹp đẽ làm sao và đó sẽ là kỷ niệm theo tôi trong suốt những năm tháng ngồi trên ghế nhà trường.

Đề 62. Kể về một lần em nghịch dại.

Bài làm

Mấy hôm trước, khi nghe tin về vụ cháy chợ Đồng Xuân, tôi bỗng rùng mình nhớ lại một kỷ niệm buồn của mình hồi lớp ba. Nó đã giúp tôi rút ra được một bài học sâu sắc.

Đó là vào một buổi sáng mùa hè đẹp trời, tôi được nghỉ học nên ở nhà chơi. Trước khi đi làm, mẹ tôi đã dặn đi dặn lại: "Con không được nghịch lửa, điện.

phích nước nóng, rất nguy hiểm đấy!". Nhưng lúc đó, tôi vẫn còn đang nô đùa với chú chó con mới xin về nên lời mẹ dặn tôi không nghe được câu nào.

Sau khi mẹ đi làm, ngồi xem ti vi mãi cũng chán, tôi bèn cố nghĩ ra một trò nào đó để chơi. Chợt, tôi nảy ra một ý: "Hay là mình chơi trò huấn luyện chó nhỉ? Chú chó con nhà mình đã được huấn luyện gì đâu!". Tôi từng xem rất nhiều nhà huấn luyện thú tài ba biểu diễn trên ti vi. Tôi thấy họ rất hay cho các con vật nhảy qua vòng lửa. Vì thế, tôi mới chạy đi, kiếm thật nhiều giấy vụn, một cuộn dây và một bao diêm. Khi đã có đủ các thứ đó, tôi bắt tay ngay vào việc tạo một chiếc vòng giấy. Trước tiên, tôi cuộn các tờ giấy lại cho phồng to lên rồi lấy dây buộc chúng với nhau, xong xuôi, tôi cầm bao diêm, lấy một que, quẹt mạnh lửa bùng cháy. Tôi châm vào chiếc vòng giấy. Nó đã bắt đầu cháy bập bùng. Bây giờ thì có thể thể hiện rồi đây, tôi nghĩ thầm rồi huýt sáo một cái. Phốc chạy ngay đến nhưng nhìn thấy chiếc vòng lửa, nó lùi lại. Tôi cố gắng làm cho nó bớt sợ và kích thích lòng tham của Phốc bằng cách đặt một cái bánh bích quy ở sau vòng lửa. Nó vẫn không hề nhúc nhích. Thấy vậy, tôi nản chí quăng chiếc vòng lửa vào trong chiếc thùng cát tông cạnh bàn học rồi cùng Phốc chơi đuổi nhau quanh nhà. Lát sau, mệt quá, hai chúng tôi nằm lăn ra đất thở. Bỗng Phốc sủa vang lên. Tôi quát bảo nó im nhưng nó lại càng sủa hăng. Tôi đảo mắt nhìn quanh, tới chỗ chiếc thùng các tông. Ôi không! Nó đang cháy...

Tôi bối rối quá không biết làm như thế nào thì con Phốc lại tè ra nhà. Tôi hiểu ngay ý nó, chạy vào nhà tắm, vặn nước cho đầy một chậu, đổ vào đám cháy. May mà đám cháy cũng nhỏ nên chỉ sau mấy lần chạy ra chạy vào của tôi, đám cháy đã được dập tắt. Tôi bèn nghĩ cách để che giấu sự việc này. Trước hết, tôi quét sạch tàn tro ra ngoài, đổ vào một cái chậu cây. Còn góc bàn bị cháy tôi lấp nó bằng mấy tờ giấy màu và kê một, hai cái ghế vào cho kín.

Gần trưa, mẹ tôi về. Mở cửa cho mẹ xong, tôi bước đi xem lại xem mình có để lại dấu vết gì không thì con Phốc lại cắn vào gấu quần, dẫn mẹ tôi tới chỗ cái bàn. Mẹ tôi bỏ ghế, bóc tờ giấy màu, thấy chỗ đó đen ngòm, vẫn còn mùi khét. Lúc này, tôi không biết nói gì hơn là đứng ra nhận lỗi với mẹ.

Kỷ niệm của tôi đã kết thúc bởi sự nhận lỗi của tôi và những lời trách mắng nghiêm khắc của mẹ. Tuy phải bỏ chiếc bàn đó đi nhưng tôi lại rút ra được những bài học để sống trong cuộc đời. Lửa rất nguy hiểm, các bạn ạ! Đôi khi, nó còn làm mất đi tính mạng của nhiều người. Vì thế, các bạn đừng giống như tôi chơi những trò dại dột nhé!

Đề 63: Kể về một chuyện làm em ân hận.

Bài làm

Ngồi trong căn nhà ấm cúng và nhìn những cơn mưa rơi ngoài cửa sổ, tôi bồi hồi xúc động nhớ lại một kỷ niệm buồn của tuổi ấu thơ mà có lẽ suốt cuộc đời này tôi sẽ chẳng bao giờ quên.

Đó là một hôm trời oi bức, Lan đứng trước cổng chờ tôi cùng đi học. Lan gọi rối rít: "Trang ơi! Nhanh lên muộn học rồi". Tôi cuống quýt mặc quần áo và vội

vàng chạy ra cửa. Bà gọi tôi lại và bảo:

- Cháu đem quần áo mưa đi, hôm nay trời oi dễ mưa lắm đấy!

Tôi đang vội nên vừa nghe thấy bà nói, tôi gắt lên:

- Bà đem cất quần áo mưa đi! Trời như thế này làm sao mà mưa được? Cháu mang nhiều sách lại cầm thêm áo mưa thì nặng lắm.

Nói xong, tôi nắm tay Lan cùng chạy đến trường. May sao cho chúng tôi, khi chúng tôi vừa vào lớp thì bác bảo vệ đánh trống truy bài. Bốn tiết học trôi qua nhanh chóng. Nhưng đến tiết thứ năm, tôi nhìn ra bầu trời: mây đen ùn ùn kéo đến, mỗi lúc một nhiều, gió bắt đầu thổi, sấm chớp liên hồi, báo hiệu một cơn mưa to sắp đến. Tôi hoảng sợ vì mình không mang áo mưa nên sẽ không về được, đến bây giờ tôi mới hiểu những lời bà nói ban trưa. Tôi thật sự ăn năn khi nghĩ về những lời gắt của tôi với bà. Hết tiết năm, tất cả các bạn học sinh đã về hết, bạn thì mang áo mưa, bạn thì có người đến đón. Thế là trong trường, chỉ còn lại mình tôi đứng lủi thủi dưới mái hiên. Bỗng tôi nhìn ra cổng trường thì thấy bóng ai trông quen quá, và tôi reo lên "Bà ơi! Cháu ở đây mà!". Bà trông thấy tôi liền tất tưởi đi vào mặc quần áo mưa cho tôi. Vì bà chỉ mang một bộ áo mưa nên bà nhường cho tôi mặc còn bà thì chỉ đội mỗi chiếc nón cũ. Khi đi đường, lúc nào tôi cũng muốn xin lỗi bà nhưng không hiểu sao, môi tôi cứ mím chặt không nói lên lời.

Về đến nhà quần áo bà ướt sũng, sau đó bà bị cảm rất nặng. Bác sĩ báo với bố mẹ tôi rằng bà đã già, sức khoẻ yếu mà lại bị cảm nặng nên sức khoẻ đã hao hụt đi rất nhiều. Quả nhiên, sau trận ốm ấy, bà không thể đi lại bình thường được nữa mà phải nằm một chỗ trên giường. Nhìn bà yếu đuối, mệt nhọc, tôi khóc nhiều lắm. Tôi tự trách mình đã khiến bà đến nông nỗi ấy.

Nếu tôi có điều ước nào thì tôi chỉ muốn ước bà được khoẻ mạnh như xưa để được cùng bà làm vườn, cùng bà đọc truyện... Những ngày xưa sao vui biết mấy! Bây giờ bà nằm đó, và tôi chỉ còn biết chăm sóc bà thật chu đáo, học tập thật tốt để không phụ tấm lòng bao la của bà dành cho tôi.

Đề 64. Kể lại một kỷ niệm mà em nhớ mãi trong quãng đời học trò đã qua.

Bài làm

Bây giờ tôi đã là một học sinh lớp 6. Thỉnh thoảng, vào lúc rảnh rỗi, tôi lại ôn lại kỉ niệm bằng cách xem lại những tấm ảnh tập thể hồi cuối cấp tiểu học mà không biết chán: Cả lớp tôi cười thật tươi bên cô Thúy. Những lúc ấy, tôi lại nhớ đến một kỉ niệm mà chắc sẽ không bao giờ phai trong tâm trí tôi. Đó chính là buổi tổng kết năm học lớp 5 của lớp tôi và cũng là buổi tổng kết cuối cùng của bậc Tiểu học.

Tôi còn nhớ rõ đó là chiều thứ ba. Hôm ấy, các bạn lớp tôi ai cũng đến dự đầy đủ. Ai nấy đều có vẻ mặt hớn hở vui tươi và mặc đồng phục gọn gàng, đầy đủ. Khi cả lớp đã đến hết, bạn lớp trưởng bảo các bạn xếp lại bàn ghế ngay ngắn. Cô giáo bước vào lớp, chúng tôi đứng dậy chào. Cô mặc bộ quần áo thường ngày, nét mặt cô hiền hậu. Cô mời chúng tôi ngồi xuống và hết sức trật tự để buổi lễ

tổng kết được bắt đầu. Lúc nãy cả lớp còn ồn ào nhưng bây giờ đã im lặng ngay. Chim cũng thôi hót để nhường cho giọng nói ấm áp của cô trong bài phát biểu. Thoạt đầu, khi nghe cô giáo nói về thành tích học tập, rèn luyện, cả lớp ai cũng vui vẻ, hài lòng vì các thành tích mà lớp đạt được. Nhưng khi nghe cô giáo nhận xét khuyết điểm thì người nào cũng cảm thấy xấu hổ vì chưa làm cho tập thể lớp tiến bộ, để cô giáo phải phê bình, nhắc nhở. Một số bạn đã đứng lên nhận lỗi và hứa sẽ cố gắng sửa chữa để cô vui lòng. Nghe vậy một nụ cười đã nở rạng rỡ trên khuôn mặt hiền từ của cô. Và sau đó, cô đã nhắc nhở chúng tôi một câu mà tôi vẫn khắc ghi trong lòng. Cô nói: "Như vậy là năm học lớp 5 và cũng là năm năm đã qua trong mái trường tiểu học. Dù cô chỉ dạy các em một năm học cuối cấp nhưng cô nhận thấy các em đã rất cố gắng để đạt thành tích cao nhất trong suốt năm năm học. Tuy vẫn còn một số bạn yếu kém chưa cố gắng nhưng cô tin các học sinh của cô sẽ có tự tin để bước vào một chặng đường vô cùng gian khổ, vất vả phía trước. Nốt năm học này, cô sẽ không còn dạy các em nữa nhưng cô chắc và hy vọng dù không có cô thì các em vẫn cố gắng và nghe lời các thầy cô giáo nhé! Hãy hứa với cô đi!". Đến lúc này thì cô đã rơm rớm nước mắt, làm cho cả lớp xúc động. Các bạn gái vì sắp phải xa cô nên khóc nức nở. Mắt mấy bạn đỏ hoe, còn tôi lúc ấy, tôi cố gắng nén cơn xúc động nhưng nước mắt cứ ứa ra ướt đẫm hai tay áo. Cô giáo nói: "Học tập quả là khó khăn nhưng cô tin các bạn học sinh của cô sẽ có đủ vững vàng để tiến bước trên con đường này. Mai sau, khi lên cấp cao hơn, nếu gặp khó khăn, các em hãy về đây, cô sẵn sàng giúp đỡ các em và tiếp thêm sức mạnh để các em có thể vững tin trên con đường học tập. Cô tin ở các em!". Những lời nói của cô thúc giục và làm cho chúng tôi vững tin hơn bao giờ hết. Tôi cảm thấy những lời ấy thật thấm thía biết bao! Những lời ấy như một chiếc khăn lau hết nước mắt trên mỗi khuôn mặt chúng tôi. Rồi cô giáo tổ chức buổi liên hoan ngọt với bao nhiêu bánh kẹo, hoa quả. Cô nói đây là buổi tổng kết nên mọi người hãy vui vẻ. Thế là các bạn sôi nổi hẳn lên. Các tiết mục văn nghệ "cây nhà lá vườn" được cổ vũ nồng nhiệt. Cuối cùng, chúng tôi ra chụp ảnh kỉ niệm với cô trên sân vàng tươi màu nắng. Ai nấy đều lưu luyến và đều hứa sẽ thi tốt để cô vui lòng.

Bậc Tiểu học là bậc học chứa nhiều kỉ niệm khó quên và có lẽ buổi tổng kết này sẽ là kỉ niệm không thể nào phai trong tâm trí các bạn lớp 5B chúng tôi.

Đề 65. Kể về một lần em mắc lỗi (bỏ học, nói dối, không làm bài,...).

Bài làm

Tôi nhớ mãi hình ảnh mẹ gầy, ngồi bên cửa sổ, đôi mắt buồn như nhìn vô định vào chốn xa xôi. Đó là khi mẹ buồn vì tôi mắc lỗi.

Tôi sinh ra và lớn lên trong gia đình hạnh phúc. Bố tôi là bộ đội nên thường xuyên vắng nhà. Thế là mẹ tôi vừa là mẹ vừa là cha vừa là bạn của tôi. Mẹ chăm sóc chu đáo và dành tình yêu thương nhiều gấp bội những người mẹ bình thường như để bù đắp cho tôi sự thiếu thốn tình cảm của cha. Bố vắng nhà nên mẹ nuôi dạy tôi rất vất vả, vừa phải lo việc nhà mẹ còn lo công việc ở trường học. Mẹ tôi là

cô giáo dạy văn. Mẹ lúc nào cũng mong tôi lên người, vững vàng ngay thẳng như cha. Vì thế, trước những lời nói dối của tôi, lòng mẹ đau đớn lắm, dường như bao hi vọng tin tưởng ở tôi bị tan vỡ...

Lần đó đi chợ cùng mẹ, tôi rất thích con búp bê bằng vải. Nó đẹp lắm nên giá hơi mắc. Tôi nghĩ với điều kiện của gia đình mình hiện nay chắc mẹ sẽ không đồng ý mua cho. Tôi buồn bã ra về mà không dám hỏi mẹ. Về nhà, tưởng rằng tôi sẽ quên ngay nhưng hình ảnh con búp bê xinh xắn, đáng yêu ấy cứ chờn vờn trong suy nghĩ của tôi. Tôi còn nằm mơ thấy nó ở bên tôi, nằm cạnh tôi khi ngủ nhưng lúc tỉnh dậy, tôi lại hoàn toàn thất vọng. Thế là tôi nghĩ cách để có được con búp bê ấy. Tôi có một con lợn đất đựng tiền tiết kiệm. Mỗi dịp Tết được tiền mừng tuổi hay được điểm mười mẹ thưởng, tôi đều gửi vào "ngân hàng" lợn đất. Đã được hơn một năm chắc chú lợn cũng mập mạp. Nghĩ vậy, tôi tìm cách lấy tiền từ trong đó ra, từng chút từng chút một để mẹ không nghi ngờ. Đến một ngày, tôi đã đủ số tiền để có thể mua em búp bê về. Tôi vui lắm, chạy ngay đến cửa hàng và hân hoan đón lấy em búp bê từ tay cô chủ. Em búp bê đã thật sự là bạn của tôi. Giấc mơ ngày nào đã thành hiện thực. Nhưng vì sợ mẹ biết nên tôi giấu em vào tủ quần áo, thỉnh thoảng mẹ vắng nhà tôi mới đem ra chơi.

Một hôm, đi học về tôi giật mình hoảng hốt khi thấy tủ quần áo bị lục tung. Thì ra mẹ dọn đồ để chuẩn bị cho mùa đông sắp đến. Nhìn mãi tôi không thấy em búp bê đâu cả, hay mẹ đã phát hiện ra và tức giận ném đi rồi. Nghĩ vậy nên nước mắt tôi cứ chực trào ra. Đang loay hoay đi tìm thì thấy mẹ từ dưới nhà lên cầm trong tay con búp bê. Tôi thở phào nhẹ nhõm. Nhưng ngay lập tức, cảm giác lo sợ lại xâm chiếm tôi. Mẹ đã biết em búp bê, tôi phải làm thế nào đây. Tôi lại phải tìm câu trả lời cho những câu hỏi sắp tới của mẹ. Quả như thế, mẹ hỏi tôi về em búp bê. Tôi nói đó là đồ chơi của bạn cùng lớp mà tôi mượn. Mẹ không hỏi thêm gì nữa. Nhưng trên đời này không có gì là bí mật cả. Hôm sau, mẹ hỏi tôi về con lợn đất. Mẹ định lấy tiền ở trong đó ra mua cho tôi một cái áo rét mới vì áo của tôi đã cũ quá rồi. Giật mình lo sợ, tôi vội vàng ngăn mẹ, nói rằng không cần áo mới. Mẹ ngạc nhiên nhìn tôi bởi mới hôm nào tôi còn nằng nặc đòi mua áo. Trước sự khẩn khoản của tôi, mẹ đồng ý không lấy tiền nữa. Nhưng cũng sau hôm đó, tôi thấy mẹ buồn buồn. Có những lúc mẹ thở dài ảo não. Lúc đó, nhìn mẹ già và thật đáng thương. Có đêm ngủ, tôi chợt tỉnh giấc đưa tay tìm mẹ mà không thấy. Giật mình tôi nhìn bóng mẹ in trên tường. Cái bóng xiêu vẹo, đổ nghiêng như cuộc đời vất vả của mẹ. Rồi tôi thấy người mẹ nhẹ run lên, mẹ khóc. Mẹ vừa khóc vừa nói một mình. Tôi cố lắng tai nghe... "Mình ơi, tôi thật có lỗi khi nuôi con không tốt. Nó đã nói dối tôi mình ạ".... Trời ơi. Mẹ của con. Mẹ đã biết con nói dối từ bao giờ mà vẫn lặng thinh thế. Mẹ đã chịu đựng cảm nín một mình ư. Lẽ ra mẹ cứ mắng con, cứ đánh con chứ. Sao mẹ lại khóc một mình thế....Nỗi đau đớn của mẹ cũng làm tan nát cõi lòng con. Chỉ vì con mà mẹ khổ. Đêm hôm đó tôi đã thức cùng mẹ đến sáng.

Chiều hôm sau đi học về, tôi quyết định sẽ nhận lỗi với mẹ. Bước chân vào phòng, tôi bắt gặp hình ảnh dáng mẹ gầy, ngồi bên cửa sổ, đôi mắt buồn nhìn xa xăm như vào chốn vô định...Nhìn mẹ như vậy tôi suýt bật khóc. Bao nhiêu hồi hộp, sợ hãi trong tôi tan biến mất. Lúc này đây trong tôi chỉ còn tình yêu đối với

mẹ và lòng đừng cam mà thôi. Tôi tiến lại gần và gọi "Mẹ". Mẹ đang khóc, lau vội nước mắt quay lại nhìn tôi. Mẹ kéo tôi lại gần, ôm tôi vào lòng và xoa đầu tôi như thuở bé. Tôi ôm chặt mẹ và không thể kìm nén cảm xúc của mình, tôi bật khóc "Mẹ ơi, con...con....con xin lỗi mẹ. Con...". Không để tôi nói hết câu, mẹ ngăn lại "Con yêu của mẹ. Con không phải nói gì nữa. Mẹ đã biết tất cả rồi. Con của mẹ mà mẹ không hiểu sao. Con nhận ra lỗi lầm của mình và sửa chữa là tốt rồi. Mẹ sẽ không cho ba con biết chuyện này đâu, để ba con yên tâm công tác. Vì đây là lần đầu nên mẹ con mình xí xoá nhé. Mẹ cũng thật buồn vì không thể lo đủ cho con...". "Không. Mẹ ơi, biết thế nào là đủ ạ. Con chỉ cần tình yêu mẹ dành cho con thôi". Hai mẹ con tôi ôm nhau thật chặt.

Lần đầu nói dối và cũng là lần đầu tôi làm mẹ đau khổ. Dáng mẹ buồn như đã khắc sâu vào tâm khảm tôi mà mỗi lần nhớ lại tôi thấy lòng mình đau nhói. Nhờ có mẹ, tôi đã xác định được mục tiêu của mình là phải sống vững vàng và ngay thẳng giống như cha của tôi.

Đề 66. Kể lại một câu chuyện làm em cảm động.

Bài làm

Hôm nay, tôi về nhà với khuôn mặt buồn rười rượi. Thấy vậy, mẹ hỏi:

- Có chuyện gì ở trường hả con?

Tôi liền kể cho mẹ nghe về cuộc gặp gỡ bất ngờ và cảm động với Hiền, cô bạn thân của tôi trong suốt năm năm tiểu học.

Giờ ra chơi hôm nay, như mọi khi tôi xuống căng tin để uống nước. Khi đi qua lớp 6C, tôi thấy một bạn có mái tóc dài, bị mất cánh tay trái. Khuôn mặt thanh tú vốn trông rất xinh lại có mấy vết sẹo dài trên má. Cặp mắt trong sáng ánh lên niềm tự tin. Đôi mắt ấy vốn thân thuộc với tôi biết bao. Như buột miệng, tôi gọi: "Hiền ơi!". Bạn quay lại, cặp mắt sững sờ, rồi chạy lại phía tôi và gọi to "Trang hả?". Đúng là Hiền rồi, không thể nào nhầm được, giọng nói, dáng vẻ và nhất là đôi mắt, nhưng sao lại thế này? Chúng tôi cầm tay nhau, nhưng đúng hơn là tôi cầm tay phải của Hiền vừa đi vừa nói chuyện. Tôi nhìn Hiền và hỏi với giọng đầy nghi ngại:

- Tại sao cậu lại bị...?

Tôi chưa nói xong câu, Hiền cắt ngang:

- Cậu muốn hỏi tớ tại sao lại bị mất một cánh tay đúng không?

Tôi gật đầu. Rồi Hiền kể:

- Mùa hè năm ngoái, gia đình tớ đi picnic ở Côn Sơn. Nhưng một tai nạn bất ngờ đã đổ ập xuống. Khi về, bố mẹ, tớ cùng em trai đã bị hai thanh niên say rượu đua xe đâm phải. Kết quả là mẹ tớ và em tớ đã ra đi vĩnh viễn. Bố tớ bị mất đôi chân, còn tớ... tớ...

Kể đến đây, Hiền bỗng dừng lại, hai hàng nước mắt chảy dài. Cặp mắt long lanh trở nên buồn thăm thẳm. Tôi cũng suýt khóc và hỏi:

- Cuộc sống của cậu như thế nào?

Hiền ngưng khóc và kể tiếp:

- Lúc đó, tớ cũng muốn chết luôn nhưng tớ lại nghĩ đến bố mẹ, em trai, cô giáo và tất cả các bạn. Ý nghĩ đó đã giúp tớ tiếp tục sống. Khi hai bố con tớ ở viện, đêm nào tớ cũng khóc. Khi đó, tớ mới hiểu cảm giác phải xa người thân đau đớn như thế nào! Sau mấy tháng điều trị, tớ ra viện. Tớ lại đi học. Lúc đầu, các bạn nhìn tớ như thấy con quái vật một tay với mấy vết sẹo. Nhưng sau khi biết được hoàn cảnh của tớ, các bạn đã ủng hộ, giúp đỡ tớ trong việc học tập rất nhiều. Sáng tớ đi học còn chiều tớ đi phụ dì tớ bán bánh chuối ở gần trường.

Nghe xong câu chuyện, tôi rất cảm động và khâm phục ý chí của Hiền. Giờ ra chơi đã hết tôi chào Hiền và lên lớp. Tôi quay lại vẫy tay chào, Hiền cũng vẫy tay và cười với tôi, một nụ cười mệt mỏi.

Mẹ nghe xong chuyện cũng rất buồn. Mẹ nói:

- Con hãy nhìn Hiền mà noi gương, hãy cố gắng học tập tốt.

Qua câu chuyện này, tôi cũng muốn nhắc các bạn, hãy tuân thủ luật lệ an toàn giao thông để không xảy ra sự việc đáng tiếc giống Hiền nhé!

Đề 67. Kể về một lần đi chợ quê.

Bài làm

Tuổi thơ với mỗi người tựa như một câu chuyện dài bất tận mà mỗi khi nhớ lại ai cũng thấy bồi hồi. Tuổi thơ bao giờ cũng gắn với một kỉ niệm khó phai mờ. Kỉ niệm ấy như dòng sữa mát nuôi lớn tâm hồn của chúng ta. Với tôi, kỉ niệm ngày thơ ấu là một lần được đi chợ phiên với bà nội.

Tuổi thơ với tôi gắn với làng quê, nơi chôn dấu bao kỉ niệm đáng nhớ. Đến nay nhắc lại mà tôi thấy gần gũi như mới diễn ra ngày hôm qua. Hồi nhỏ, tôi vốn là một cô bé hiếu động nên thường bị mọi người gọi là "anh Hồng". Nhưng đối với con bé cá tính như tôi thì điều đó không có nghĩa lí gì, ngược lại tôi thấy thú vị nữa. Không giống với các bạn gái trong xóm thích mặc những cái áo điệu đà, thích chơi đồ hàng, chơi trốn tìm hay đòi theo mẹ đi chợ, tôi chỉ thích ngồi xem ông chơi cờ, chơi bóng với bọn con trai... Nhưng một hôm bà rủ tôi đi chợ phiên, điều mà chưa bao giờ tôi nghĩ đến.

Những ngày giáp Tết, quê tôi thường mở chợ phiên. Chợ trên huyện nên to lắm. Tôi vốn không thích đi chợ lại càng không thích những ngày đông người. Còn các bạn đều đòi mẹ, đòi bà cho đi nhất là những dịp chợ phiên. Thế là sáng hôm đó, lần đầu tiên tôi theo bà ra chợ. Vì đi chợ Tết nên phải đi từ sớm. Khi chú gà trống xuống chuồng, vỗ cánh phành phạch rồi cất lên tiếng gáy khàn khàn... bà tôi đã đánh thức tôi dậy. Mắt nhắm, mắt mở bước xuống giường tôi thấy trời đất vẫn còn tờ mờ tối. Lần đầu tiên, tôi dậy sớm hơn ông mặt trời. Sau khi chuẩn bị xong xuôi, hai bà cháu lên đường. Tôi cứ ngỡ chỉ có tôi và bà dậy sớm nhưng từ bao giờ các bà các bác cũng đã í ới gọi nhau đến chợ phiên làm cho con đường đến chợ vui nhộn như ngày hội lớn.

Chợ phiên những ngày này mới nhộn nhịp làm sao. Nhìn đâu cũng thấy người mua bán. Bước chân vào chợ, tôi có cảm giác như lạc vào một xứ sở mới lạ. Hàng hoá xếp nhiều vô kể, nhiều loại nhìn thật lạ mắt. Bà dẫn tôi vào khu hàng bán các loại gia súc. Đây là nơi ồn ào và náo nhiệt nhất. Những âm thanh hoà lẫn vào nhau. Tiếng un ủn của mấy anh heo bị nhốt trong chuồng. Mấy chị gà nhảy dựng lên bên trong những lồng tre. Những cô ngan, cô vịt nằm dài trên mặt đất. Có khách đến mua, chú hàng lại mang ra giới thiệu làm các chị khó chịu lắm. Nhất là khi khách hàng lắc đầu không mua trông các chị đến tội. Qua hàng gia súc bà đưa tôi đến những quầy hàng khác: quầy bán rau, bán bánh kẹo, hoa quả và quầy bán quần áo... Có mấy cô bé đang thử những chiếc áo mới. Lần đầu tiên, tôi thấy những chiếc áo điệu đà ấy duyên dáng đến thế. Bà cũng mua cho tôi một chiếc để mặc Tết.

...Chợ Tết mỗi lúc một đông. Hai bà cháu đã mua được bao nhiêu thứ và tôi cũng đã được ngắm nghía thoả thích. Chợt tôi không thấy bà đâu cả. Trong biển người tôi chạy đi tìm vẫn không thấy. Vừa chạy tôi vừa gọi to "Bà ơi...Bà ơi...". Một lúc vẫn không thấy bà, tôi bắt đầu lo sợ, nước mắt cứ chực trào ra. Chưa bao giờ tôi thấy mình yếu đuối đến thế. Bên cạnh cũng có một đứa trẻ hình như lạc mẹ khóc hu hu...Mọi người qua lại nhìn hai đứa trẻ lạc người lớn với vẻ cảm thông. Tôi đứng đó lo lắng, nếu không tìm được bà tôi sẽ không thể về nhà, không được gặp lại ông, gặp lại bố mẹ nữa...Đang lúc tuyệt vọng nhất thì bỗng tôi nghe thấy giọng nói quen thuộc của bà. Bà cũng đang lo lắng tìm tôi, dáo dác hỏi thăm mọi người. Vui quá, tôi chạy đến bên bà. Bà ôm tôi vào lòng mà khóc. Có lẽ bà cũng sợ như tôi vậy. Đứa trẻ vừa rồi cũng đã tìm thấy mẹ. Cảm giác tìm được người thân thật hạnh phúc biết bao. Tự nhiên tôi thấy mình nữ tính hơn thường ngày, biết lo sợ vẩn vơ, đặc biệt là khéo tưởng tượng nữa.

Từ đó đến nay tôi chưa được đi chợ phiên nào nữa. Vì học hết lớp ba, bố mẹ về quê đón tôi ra thành phố. Nhưng trong kí ức của tôi, chợ phiên mãi là kỉ niệm, là nơi đã ghi dấu một kí ức tuổi thơ của tôi.

Đề 68. Kể về một chuyến thăm quê.

Bài làm

Tuổi thơ của tôi gắn liền với thành phố sầm uất, với những khu nhà cao tầng và những con đường nườm nượp người qua lại. Vì thế, mỗi lần nghỉ hè được về quê với tôi thật hạnh phúc. Năm ngoái, tôi được học sinh giỏi nên bố mẹ cho về quê chơi một tháng với ông bà.

Đường về quê xa lắc, xa lơ. Tôi nhớ mãi câu nói ấy của Dế Mèn khi trở về nhà thăm mẹ và các anh. Mèn đã không quản ngại khó khăn mà thấy vui khi được trở về với quê hương của mình. Tôi lúc này cũng hăng hái như chàng Mèn vậy. Dù đi xa nhưng tôi cũng không thấy mệt, chỉ thấy háo hức mà thôi.

Về quê, tôi được sống trong một không gian trong lành, sảng khoái, khác hẳn nơi phố phường chật hẹp. Tôi về thăm, ông bà vui lắm. Ông bà rất thương tôi, đứa cháu nhỏ xa xôi không thường xuyên chăm sóc. Vì thế, tôi được ông bà

rất cưng chiều. Ở quê không chỉ có ông bà tôi mà còn rất nhiều các chú, các cô của tôi nữa. Vừa về nhà, mấy đứa em họ tôi chạy sang kéo đi chơi. Đến đâu chúng nó cũng nhanh nhảu giới thiệu tôi là con gái bác ở ngoài Hà Nội làm tôi ngượng lắm. Tôi đến nhà các chú, các cô chào mọi người, ai cũng khen tôi lớn hơn trước và xinh xắn hơn. Những người dân quê thật thà lắm, sống giản dị và rất chân thành.

Những ngày ở quê, ngày nào tôi cũng được các em lập cho một kế hoạch hấp dẫn. Sáng sáng, tôi cùng các em đi cất vó tôm. Những con tôm trong chiếc giỏ nhảy lách tách. Buổi trưa trốn ngủ, chúng tôi vào vườn chơi, chơi ô ăn quan, chơi chuyền hay trốn tìm... Chiều đến, tôi cùng các em ra bờ đê lộng gió. Chiều, gió thổi mát rượi. Mấy chú trâu, chú bò nhởn nhơ gặm cỏ. Cảnh vật thanh bình biết bao. Chúng tôi cùng tổ chức thi thả diều. Những con diều nhiều màu sắc bay liệng trên không trung, chao đi chao lại thật thích. Tôi ước mình như con diều kia để có thể bay về quê nhà bất cứ lúc nào. Bên cạnh, diều của các bạn cũng bay cao không kém. Các bạn ấy còn hướng dẫn tôi cách làm diều nữa. Tuy đơn giản thôi nhưng rất cần kiên trì, chịu khó.

Tôi nhớ nhất là những hôm mưa được nghịch nước. Hôm đó, có cơn mưa rào rất to, kéo dài suốt mấy giờ đồng hồ. Bọn trẻ con trong xóm thấy mưa chạy ra lội bì bõm. Tôi ở trong nhà nhìn mưa, thấy như một tấm màn trắng giăng khắp không gian. Tạnh mưa, chúng tôi chạy ngay ra đồng bắt tôm, bắt tép. Nhưng muốn sang bên đồng phải đi qua cây cầu nhỏ. Tôi vốn không quen nên sợ chẳng dám bước qua. Bạn bè cổ vũ mãi, tôi liều lĩnh bước đi. Bỗng "ùm", tôi sảy chân ngã nhào xuống con kênh phía dưới. Bọn trẻ kéo tôi lên. Chúng nó cười ầm ĩ. Mặc cho áo quần ướt, tôi cùng chúng rong ruổi khắp cánh đồng. Đâu đâu cũng xúc được tôm tép. Cảm giác lần đầu bắt được những con cá, con cua nhỏ xíu tôi rất vui sướng, như chính mình là người lao động thực thụ. Bỗng "oạch", tôi lại bị ngã. Do đường đất trơn quá mà tôi lại bị té. Lũ trẻ con lại khúc khích cười. Chúng nói rằng, đây mới chính là con ếch to nhất của buổi đi "săn" này. Còn tôi, quần áo lấm lem, ngượng chín mặt...

Một tháng hè trôi qua thật nhanh chóng. Đã đến lúc tôi phải trở về thành phố, lại học thêm văn toán và âm nhạc... Bố mẹ về đón mà tự dưng tôi không muốn đi nữa, thấy nuối tiếc một cái gì, như khi phải xa một thứ mình yêu quí... Các cô, các chú tôi gửi cho bao nhiêu là quà. Các em tôi đứa nào cũng nắm tay giữ lại, những bạn hàng xóm cũng sang chia tay. Chúng còn tặng tôi rất nhiều quà nữa. Những món quà ấy tôi vẫn giữ đến tận bây giờ.

"Quê hương là chùm khế ngọt, cho con trèo hái mỗi ngày....". Những câu thơ thân thương ấy mỗi lần vang lên tôi lại thấy nhớ ông bà, nhớ lần về quê với bao kỉ niệm. Và lúc đó, tôi ước mình là một cánh diều để bay ngay về với quê hương.

Đề 69. Kể về những đổi mới ở quê em (có điện, có đường, có trường mới, cây trồng,...).

Bài làm

Đã rất lâu rồi em không có dịp về thăm quê nội. Hôm nay, sau một năm học vất vả, em được bố mẹ thưởng một chuyến về quê chơi. Chao ôi! Quê em đổi mới nhiều quá!

Từ xa nhìn lại quê hương em như một bức tranh nhiều màu sắc. Đến gần là rặng tre làng, cánh đồng lúa,... Đứng lên trần nhà bà nội, em phóng tầm mắt nhìn dòng sông Đáy hiền hoà chảy quanh năm. Những trưa hè nóng bức, chúng em thường lội xuống dòng sông để rửa chân, tay và tắm mát. Dòng nước như ôm những đứa con vào lòng. Đông vui và tấp nập nhất là lúc 6 - 7 giờ sáng. Lúc đó là các bạn học sinh đi học, các bác đi làm và các cô đi chợ trên chiếc cầu phao bằng gỗ nối từ bờ sông này sang bờ sông kia. Ở dưới sông, tàu bè xuôi ngược. Trước mặt em là cánh đồng lúa. Từ xa cánh đồng như một tấm thảm màu xanh, lác đác có vài bác nông dân đi thăm lúa. Ra về, ai cũng khen lúa năm nay tốt thật. Em nghe bà kể rằng: "Xưa kia cánh đồng lúa này mọc toàn cỏ, một sào chỉ thu hoạch được gần một tạ thế mà giờ đây một sào có thể thu hoạch được ba tạ thóc. Phía bên phải em là những dãy núi, dãy núi này chồm lên dãy nọ. Những cây mọc quanh sườn núi trông xanh mượt. Em xuống dưới nhà, chỉ cần bước qua khỏi cổng là đã đứng trên con đường làng. Mẹ em nói: "Con đường này trước đây còn là đường đất, khi trời đổ mưa thì đường lầy lội, trơn như đổ mỡ và có rất nhiều ổ gà. Ngày ấy, mẹ đi học toàn bị ngã, nước bắn bẩn hết quần áo, phải về nhà thay". Thế mà giờ đây được sự quan tâm của xã, con đường làng em đã được khoác trên mình một tấm áo bê tông.

Hai bên đường trước đây là những ngôi nhà mái tranh vách đất, cứ lúc mưa là lại bị dột. Ngày ấy cũng chưa có điện, cứ đến chập tối là thắp đèn dầu và đóng cửa ở trong nhà, ngại sang nhà hàng xóm chơi vì trời tối quá. Thế mà giờ đây hai bên đường san sát những ngôi nhà hai tầng mọc lên. Đèn điện được thắp sáng trưng. Những cột giàn ăng ten dựng lên cao ngất. Chắc hẳn ở khắp các miền quê trên đất nước ta, có rất nhiều nơi có cảnh đẹp và sự đổi mới giống như quê em

Quê hương nếu ai không nhớ

Sẽ không lớn nổi thành người

Câu hát trên cứ vẫng vẳng bên tai. Em nghĩ lớn lên dù có đi đâu xa, em cũng không thể quên nơi chôn rau, cắt rốn. Hiện nay, đang ngồi trên ghế nhà trường em nghĩ sẽ học tập giỏi để mai này lớn lên, xây dựng quê hương em ngày càng giàu đẹp, để không phụ công lao dưỡng dục của cha mẹ và thầy cô.

Đề 70. Viết bài đoạn ngắn kể lại những suy nghĩ của người anh trong truyện *Bức tranh của em gái tôi* (Tạ Duy Anh) từ khi đứng trước bức tranh được giải nhất của em gái.

Bài làm

Người anh trai dù không muốn, nhưng trước sự khẩn khoản của em gái, đã cùng gia đình đi nhận giải thưởng với em.

Cậu ta đứng xem bức tranh của cô em gái với một tâm trạng đầy biến động. Thoạt đầu, cậu vô cùng ngạc nhiên và xúc động vì chẳng bao giờ nghĩ người trong bức tranh kia chính là cậu ta. Từ ngạc nhiên, người anh cảm thấy ngỡ ngàng vì người trong tranh kì diệu quá, đẹp hơn cả sức tưởng tượng của mình. Nhìn bức tranh, người anh hãnh diện vì mình có được một cô em gái vừa tài năng lại vừa có tâm hồn nhân hậu bao la. Nhưng cũng chính vào lúc ấy, góc khuất trong tâm hồn khiến người anh cũng vô cùng xấu hổ. Cậu đã có những lúc cư xử không đúng với cô em gái nhỏ. Cậu lại giận mình vì chẳng có một chút năng khiếu gì. Bao nhiêu những cảm giác xáo trộn trong lòng khiến người anh vừa ngất ngây lại vừa choáng váng. Đứng trước bức tranh của cô em gái, đứng trước phần tốt đẹp của mình, cái chưa toàn vẹn trong tâm hồn của người anh như bị thôi miên, thẫn thờ và câm lặng. Đến cuối truyện, người anh muốn khóc và không thể thốt ra những suy nghĩ trong đầu: "Không phải con đâu. Đấy là tâm hồn và lòng nhân hậu của em con đấy". Người anh đã nhận ra những điều không phải của mình. Anh thừa nhận anh chưa được đẹp như người ở trong tranh. Và điều quan trọng hơn, anh đã nhận ra tâm hồn và lòng nhân hậu của em gái. Trước đó chỉ là sự ghen tị, xa lánh, thì giờ đây, anh đã nhận ra được vẻ đẹp tâm hồn và sự nhân hậu của cô em.

Nhân vật người anh đã vượt lên chính mình, thấy sự kém cỏi trong nhân cách của mình và thừa nhận sự nhân hậu, tốt đẹp của người khác. Đó là một điều thật giản dị mà cao thượng.

Đề 71. Em hãy đọc bài thơ dưới đây:

"Mặt trời nấp bụi tre
Buổi chiều về nghe mát
Bò ra sông uống nước
Thấy bóng mình ngỡ ai

Bò chào: "Kìa anh bạn
Lại gặp anh ở đây!"
Nước đang nằm nhìn mây
Nghe bò cười toét miệng

Bóng bò chợt tan biến
Bò tưởng bạn đi đâu
Cứ ngó trước nhìn sau
"Ậm ò" tìm gọi mãi".

(*Chú bò tìm bạn* - Phạm Hổ)

Dựa vào bài thơ trên, em hãy tưởng tượng và kể lại câu chuyện "Chú bò tìm bạn".

Bài làm

Chiều về, ông mặt trời nấp sau bụi tre, những vạt nắng nhẹ nhàng còn vương lại trên cây cỏ. Những đám mây đi đâu giờ về đây tụ họp hát ca. Gió thổi về nghe mát làm cho hàng tre xanh rì rào như đang nói chuyện. Bờ sông giống như một thảm lụa có màu xanh với những bông cải vàng đưa mình vào trong gió... Buổi chiều, sau khi hoàn thành công việc, bò ta được thảnh thơi ra bến sông uống nước. Đó là khoảng thời gian sảng khoái nhất trong ngày của chú. Bò ta nhởn nhơ gặm những cây cỏ non xanh, ngon ngọt... Bụng đã no nê, bò ra bờ sông uống nước. Làn nước mới trong xanh làm sao dường như nhìn được xuống tận đáy. Mấy chú cá bơi lội tung tăng bên những đám rong mềm mại, những nàng tôm nhảy nhót tưng bừng... Mặt nước tựa như một cái gương khổng lồ, soi chiếu được mọi vật. Những đám mây trên trời cũng nghiêng mình xuống soi bóng, nước lặng lẽ nằm nhìn những đám mây xanh.

...Bò ta chậm rãi uống từng ngụm nước mát lành như thể đang thưởng thức một món ăn ngon. Cúi đầu xuống, bò ta giật mình khi gặp lại anh bạn cũ mà hôm nào ra sông uống nước bò cũng thấy. Bò vui mừng khôn xiết, cất tiếng chào: "Kìa anh bạn. Lại gặp anh ở đây". Nhưng người bạn này rất đặc biệt, chẳng bao giờ nói cả. Lần nào bò ta hỏi thăm cũng im lặng. Người bạn ấy còn hay bắt chước bò, giống đến từng động tác. Bò gật đầu, anh bạn kia cũng gật, bò mỉm cười anh ta cũng cười theo... Trông anh ta giống hệt chú. Anh ấy giống từ cái tai đến cái mũi, đôi mắt rồi cả cái sẹo nhỏ trên đầu do một lần không may va vào cánh cửa chuồng. Nếu ai trông thấy hẳn sẽ nói hai chú là anh em sinh đôi, giống nhau như hai giọt nước. Bò ta đã hỏi mà anh bạn kia vẫn không một lời đáp lại. Vì thế bò ta càng thắc mắc. Hôm nay cũng thế, người bạn kia vẫn lặng yên nhìn chú bò khiến chú không biết phải làm sao. Nhìn khuôn mặt ngơ ngác của chú mà tội nghiệp. Mặt nước thấy vậy toét miệng ra cười. Bỗng người bạn biến mất. Bò ta càng ngơ ngác

không hiểu gì hơn. Bò ngó quanh vẫn không thấy bạn. Lần nào cũng thế, cậu ta biến mất thật nhanh và bí hiểm. Hôm trước, có một chú cá quẫy đuôi nhảy lên cao người bạn cũng biến mất. Bò ta buồn lắm, đi khắp nơi tìm kiếm, vừa đi vừa ngó trước nhìn sau vừa ậm ò kêu bạn...

Bóng tối đã dần bao trùm lên ngõ xóm. Mọi vật đã trở về nhà. Chỉ còn mình chú bò lang thang tìm bạn. Chú vẫn không hay biết rằng, người bạn kia chỉ là cái bóng của chú in hình xuống mặt nước lặng yên và sẽ mất đi khi mặt nước lay động. Chú bò ngây thơ vẫn đi tìm, tìm một người bạn không có thật trên đời này...

Đề 72. Mượn lời một đồ vật hay con vật gần gũi với em để kể chuyện tình cảm giữa em và đồ vật hay con vật đó.

Bài làm

Trong số những cây bút viết của cô chủ thì tôi là cây bút máy được cô yêu thích nhất. Cô chủ lúc nào cũng cưng chiều và chăm sóc tôi cẩn thận từng chút một. Tôi tự hào và hạnh phúc lắm.

Tôi vốn không phải là cây bút của cô chủ. Ngày mới mua về, mẹ tặng tôi cho em trai cô. Cậu bé tuy còn nhỏ nhưng viết chữ rất đẹp mà cũng có ý thức giữ gìn. Vì mới mua nên tôi còn rất mới và là một chàng trai khá bảnh bao. Thân bút sơn nước sơn màu đen láng bóng. Hàng chữ in trên đó rõ ràng từng nét. Cái nắp bút màu bạc lấp lánh. Đặc biệt, ngòi bút viết rất trơn như chạy trên từng trang giấy trắng. Tôi rất dễ tính mà bụng tôi cũng rất khoẻ, loại mực nào cũng "ăn" được mà ăn rất ngon lành. Vì vậy, cậu bé lại càng thích tôi. Một hôm, cậu khoe tôi với cô chủ. Cô chủ hứng thú, nhẹ nhàng cầm tôi lên ngắm nghía. "Chà! Đẹp quá. Lại cầm rất vừa tay". Cô chủ vừa ngắm tôi vừa tấm tắc khen ngợi làm tôi xấu hổ. Rồi cô ngỏ lời muốn tôi làm bạn với cô chủ nhưng cậu bé không chịu. Thế là cô chủ buồn lắm.... Đến ngày sinh nhật cô, em trai tặng một món quà bí mật. Gói quà nhỏ xíu bọc giấy bên ngoài. Cậu bé chắc chắn đây là món quà mà chị rất thích. Hồi hộp, cô chủ từ từ mở ra. Một lát sau, tôi đã nằm trong bàn tay cô chủ. Cô hét lên sung sướng. Từ đó, tôi trở thành người bạn thân thiết của cô.

Cô chủ dành cho tôi không phải tình yêu của cô chủ với đồ vật mà là tình cảm đặc biệt giữa hai người bạn với nhau. Cô coi tôi như một người bạn thật sự. Cô may cho tôi một cái túi xinh xinh bằng vải và cho tôi nằm ở trong đó. Mỗi khi viết bài, cô lấy tôi ra, ngắm nhìn một chút rồi mới viết vào vở. Cô không bao giờ ấn mạnh vì sợ tôi đau nên lúc nào cô cũng nhẹ nhàng đặt tôi lên trang giấy. Trước khi đi ngủ, cô cũng không quên bơm một bụng đầy mực cho tôi, cất tôi vào túi và chúc tôi ngủ ngon. Có những lúc buồn, cô chủ không nói với ai được nên thủ thỉ tâm tình với tôi. Không rõ cô chủ có biết rằng tôi nghe và hiểu hết những điều cô nói. Nhưng nếu cho tôi một điều ước, tôi ước sao mình có thể được nói để chia sẻ với cô, để niềm vui của cô được nhân lên gấp bội và nỗi buồn sẽ được chia đôi. Nhưng tôi chỉ là một cái bút, chỉ biết nghe thôi mà không thể chia sẻ. Tôi nhớ mãi một lần khi thấy nước mắt cô chủ rơi...

Hôm đó, trên lớp học vào giờ ra giải lao, cô chủ vội đi đâu mà không mang tôi theo, để tôi nằm trên bàn mà quên nắp bút. Có cậu học trò hiếu động nô đùa làm

tôi ngã từ trên bàn xuống. Thật không may, ngòi bút lại lao xuống trước và tôi đã đau xót khi biết rằng mình không còn giúp cô chủ viết bài được nữa. Chưa kịp hoàn hồn thì cậu ta lại chạy nhảy lung tung, giẫm chân cả lên mình tôi nữa... Tôi đau điếng mà không biết làm sao, chỉ mong cô chủ mau về và cứu tôi. Vừa may, cô chủ vào lớp. Nhìn thấy tôi, cô chủ lập tức chạy tới. Thấy tôi bị xước khắp mình mẩy, ngòi bút bị gãy cô chủ thương tôi chạy ra phía sau sân trường ngồi khóc. Những giọt nước mắt nóng hổi rơi trên mình tôi. Những giọt nước mắt trong sáng, tôi cảm nhận được tình yêu vô bờ cô dành cho tôi. Tôi không chỉ là cây bút bình thường mà là người bạn của cô. Hơn thế, tôi còn là món quà kỉ niệm mà em trai đã tặng cô nhân ngày sinh nhật. Tôi biết, với cô, tôi rất có ý nghĩa. Thế nên cô đã khóc rất nhiều, khóc nức nở như khi mất đi thứ gì quí giá vậy.... Cũng vì thế mà cô giận cậu bạn kia lắm.

Từ ngày tôi bị hỏng, cô chủ không bao giờ viết bút mực nữa. Cô để tôi nằm trong hộp bút nhỏ trên bàn. Dù không dùng nữa nhưng ngày nào đi học về cô cũng mở tôi ra xem, ngắm nghía tôi và kể chuyện cho tôi nghe. Vẫn là những câu chuyện lớp học, bạn bè thầy cô nhưng tôi luôn luôn hào hứng. Cô chủ vẫn yêu quí tôi như ngày nào...

Là cây bút viết, đồ dùng học tập quen thuộc của học sinh, chúng tôi luôn mong nhận được từ các cô cậu học trò sự quan tâm và ý thức giữ gìn. Còn với riêng tôi, khi nhận được tình yêu của cô chủ, được coi như người bạn thân thì đó là niềm hạnh phúc lớn lao nhất.

Đề 73. Trong nhà em có ba phương tiện giao thông: xe đạp, xe máy và ô tô. Chúng cãi nhau, so bì hơn thua kịch liệt. Hãy tưởng tượng em nghe thấy cuộc cãi nhau đó và sẽ dàn xếp như thế nào.

Bài làm

Một đêm, đang mơ màng ngủ bỗng tôi nghe thấy tiếng động từ phía nhà xe. Tiếng động mỗi lúc một lớn dần. Tò mò không hiểu chuyện gì đang xảy ra, tôi lặng lẽ bước xuống giường. Đứng ngoài cửa, tôi ngạc nhiên khi thấy ba anh xe đạp, xe máy, ô tô đang cãi nhau, so bì hơn thua rất kịch liệt.

Khu nhà nhỏ bé phía sau là nơi cư trú của mấy chiếc xe nhà tôi, xe máy cũ của bố, xe đạp đi học của tôi. Đã mấy năm nay chúng luôn sống với nhau rất hoà thuận. Niềm vui hay nỗi buồn đều chia sẻ và giúp đỡ nhau. Nhưng từ khi chiếc ô tô mới về ở chung thì giữa các xe xuất hiện mâu thuẫn. Chúng ngấm ngầm chê bai nhau, so bì thiệt hơn qua từng việc nhỏ. Tôi biết điều đó nhưng không nghĩ rằng chúng lại cãi nhau kịch liệt đến vậy. Dường như bao nhiêu khó chịu trong lòng được chúng bộc bạch hết. Đêm nay, tôi mới tận mắt chứng kiến chúng cãi nhau. Ba xe, xe nào cũng cho ý kiến của mình đúng, đang cố tranh luận phản bác ý kiến nhau.

Đầu tiên là chiếc ô tô: "Các anh làm sao so bì được với tôi. Tôi hiện đại nhất, đẹp nhất và có nhiều tác dụng nhất. Tôi có đầy đủ tiện nghi trong người như một căn nhà di động, nào ti vi, đài phát thanh, máy điều hoà... Gia đình ông chủ lại có bốn người, đi đâu chơi mà dùng tôi thì tiện lợi quá rồi. Các anh liệu có làm được

như thế không?". Ô tô nói với giọng đầy kiêu hãnh, tự hào. Nghe vậy, xe máy liền lên tiếng: Dù anh có hiện đại đến đâu thì cũng không thể tiện lợi bằng tôi được. Tôi tuy không sang trọng như anh nhưng tôi chạy rất nhanh, những chỗ đông người hay ùn tắc anh chịu chết nhưng tôi vẫn có thể vượt qua dễ dàng. Anh công kềnh đi đâu cũng chiếm nhiều diện tích. Còn tôi, khiêm tốn và giản dị nên được mọi người sử dụng nhiều hơn. Mà bây giờ họ hàng nhà tôi được sản xuất ngày càng đa dạng, chất lượng cũng tốt hơn với nhiều kiểu dáng, màu sắc, không thua kém gì anh đâu nhé. Quan trọng, tôi đã gắn bó với ông chủ nhà suốt bao năm nay. Trải qua bao vất vả của những ngày nắng gắt, mưa giông tôi đều tận tình phục vụ ông chủ. Từ ngày chưa có anh, gia đình nhà chủ đều rất quí tôi, coi tôi là số một. Đã nhiều năm rồi nên tôi mới cũ đi và xấu xí như thế này đây. Chắc ông chủ không còn yêu tôi nữa...". Nói đến đây, xe máy bật khóc nức nở. Có lẽ nó đang xúc động lắm khi nhớ về một thời đã xa. Không biết lúc này ô tô suy nghĩ gì. Im lặng một lát, cuối cùng, chiếc xe đạp cũ của tôi mới nhỏ nhẹ lên tiếng: "Các anh ai cũng cho mình đúng, mình tiện lợi nhất, tốt nhất nhưng không ai biết rằng trong chúng ta xe đạp tôi là người có mặt sớm nhất. Từ lâu lắm rồi, tôi được con người sáng tạo ra thay thế cho nhiều phương tiện khác. Lúc đó, ai có một chiếc xe đạp để đi thì thật hạnh phúc. Tôi gọn nhẹ nhất, đi lại dễ dàng, còn giúp con người tập thể dục khi sử dụng tôi nữa. Mà các anh ai cũng cần phải có "thức ăn" mới chịu chạy, nếu không thì đành đứng xó. Còn tôi, chẳng cần xăng dầu vẫn bon bon. Tôi cũng là người gắn bó lâu nhất với gia đình chủ, từ ngày họ còn khó khăn. Tôi cùng ông chủ đi làm, cùng ông đưa đón cậu chủ mỗi ngày, cùng bà chủ đi chợ hay đi đâu xa.... Cứ thế đã bao năm rồi...". Mỗi xe, xe nào cũng đưa ra những lí lẽ rất thuyết phục. Nhưng cả ba xe không ai chịu ai vẫn khăng khăng cho rằng mình tốt nhất, được gia đình chủ yêu nhất và xứng đáng là người được sử dụng nhiều nhất.

Chúng mải mê cãi cọ mà không biết tôi đứng nghe từ bao giờ. Tôi bước vào khi chúng vẫn còn tranh luận. Nhìn thấy tôi, chúng ngạc nhiên, sửng sốt. Nhìn một lượt những chiếc xe trong gia đình, tôi thấy những điều chúng nói đều có lí. Những chiếc xe này đã giúp gia đình tôi thật nhiều. Không chỉ vậy, chúng còn gắn bó cùng gia đình tôi với bao kỉ niệm từ thuở còn khó khăn. Tôi lại gần từng chiếc xe, vỗ về và âu yếm chúng. Chúng nằm yên ngoan ngoãn đợi theo tôi. "Các bạn xe ạ. Tôi đã nghe hết những điều các bạn nói. Ai cũng có ý kiến của mình và đều đúng cả. Các anh đều có ích với gia đình tôi. Thử hỏi, nếu thiếu các bạn thì không chỉ gia đình tôi mà bao nhiêu gia đình khác sẽ thế nào. Vì thế, các anh hãy bình tĩnh lại và lắng nghe nhau nói xem sao. Các anh sẽ hiểu nhau và thông cảm với nhau hơn đấy. Từ nay, gia đình tôi sẽ sử dụng đều tất cả các anh. Khi có dịp đi đâu xa, cả nhà tôi nhờ anh ô tô nhé. Còn anh xe máy, anh vẫn ngày ngày giúp bố đến cơ quan, anh xe đạp giúp tôi đến trường. Như thế ai cũng có việc riêng và vẫn phát huy được những chức năng của mình. Các anh hãy nhớ, không ai là người thừa cả và cũng không ai hơn thua ai vì mỗi người đều có sức mạnh riêng của mình... Những chiếc xe im lặng gật gù vẻ tán đồng. Chúng nhìn nhau thân thiện như để giảng hoà...

Cuộc cãi vã giữa những chiếc xe kết thúc từ đó. Ai cũng chăm chỉ làm công việc của mình. Chúng lại sống vui vẻ, hoà thuận bên nhau. Và cũng từ đó, để thể hiện lòng biết ơn với những người bạn nhỏ, gia đình tôi luôn chú ý giữ gìn và chăm sóc chúng tốt hơn.

Đề 74. Cho các nhân vật sau: Chim Chích, Hoa Sen, Mặt Trời. Hãy tưởng tượng ra và viết một câu chuyện về các nhân vật đó.

Bài làm

Vào một buổi sáng mùa hè, Chim Chích Bông thức dậy, nó đứng rỉa lông, rỉa cánh một hồi rồi bay vút đi. Nó sục sạo vào các tán lá, bụi cây, nghiêng cái đầu xinh xắn, tìm những con sâu phá hoại cây trồng. Chích Bông làm việc miệt mài đến giữa trưa thì nghỉ. Nó thấy rất mệt và nghĩ rằng: "Giờ nếu mình ra hồ nghỉ ngơi thì có lẽ sẽ tốt hơn chăng? Ngoài đấy gió rất mát mẻ mình sẽ lại sức nhanh chóng và làm việc được tốt hơn". Và thế là Chích Bông dang đôi cánh bé nhỏ bay ra phía hồ nước. Chim Chích Bông mới biết đến hồ nước này từ mùa xuân thôi. Trong một lần đi chơi Tết nó có bay qua đây, hồ rất rộng, trên phủ một lớp lá xanh mướt y như tấm thảm vậy. Chim Chích chẳng bao giờ chú ý đến những đám lá xanh hay mặt nước hồ thế nào. Nó đến đây chỉ với mục đích nghỉ ngơi chứ không phải để ngắm cảnh. Hơn nữa, nó nghĩ chẳng nên phí phạm thời gian để ngắm nghía cái hồ trong khi nó có thể làm việc để giúp đỡ các bác nông dân. Nhưng hôm nay thì khác, khi Chim Chích đến nơi thì nó trông thấy một bông hoa, một bông hoa đẹp nhất mà nó từng gặp. Bông hoa màu hồng với các cánh hoa như những bàn tay khum khum che chở cho đài hoa màu vàng rực như nắng. Bông hoa đỏ hồng trông thật nổi bật giữa đám lá xanh. Nó đứng ngẩn ngơ nhìn bông hoa và thầm hỏi bông hoa tên gì. Nó quyết định đi hỏi ông Mặt Trời. Nghĩ sao làm vậy, nó bèn đi tìm gặp Mặt Trời. Thấy nó, Mặt Trời liền hỏi:

- A! Chích Bông, cháu đến có chuyện gì vậy?

- Cháu chào ông Mặt Trời. - Chích lễ phép thưa - Thưa ông, ông có biết bông hoa mọc ở bờ hồ tên là gì không ạ?

- Ồ, đây là Hoa Sen. Con bé xinh đáo để, mà lại ngoan ngoãn nữa chứ. Thế nào, cháu định kết bạn với nó à? - Ông mặt trời hấp háy mắt hỏi.

- Vâng, thưa ông - Chim Chích lúng búng - Nhưng cháu sợ bạn ấy từ chối.

- Đừng lo, Chim Chích ạ. Hoa Sen tốt bụng lắm, cháu cứ mạnh dạn lên, đừng sợ.

- Vâng, cháu cảm ơn ông! Cháu về ạ.

Chim Chích bay đi nhưng không về nhà mà vòng lại bờ hồ, nó đứng ngắm Hoa Sen rồi lại nhìn mình. Nó thở dài: "Hoa Sen thật xinh đẹp, đáng yêu. Vậy thế làm sao lại kết bạn với mình được, mình vừa xấu xí vừa bé nhỏ, chắc bạn ấy chẳng muốn làm bạn với mình đâu".

Thế rồi Chim Chích dang cánh bay về nhà. Tất nhiên mọi hành động của Chim Chích chẳng thể lọt qua mắt ông Mặt Trời và ông đã quyết định một chuyện. Sáng hôm sau, Chim Chích đến bờ hồ thật sớm, nó ngạc nhiên khi thấy Hoa Sen được trang điểm bằng vô vàn hạt sương long lanh như ngọc. Mỗi tia nắng ban mai chiếu vào đều làm loé lên muôn vàn tia sáng lung linh. Chim Chích sững sờ trước vẻ lộng lẫy của Hoa Sen thì chợt có tiếng gọi làm nó giật mình:

- Này bạn!

Chim Chích ngó nghiêng xem ai vừa lên tiếng thì thấy Hoa Sen đang nhìn mình. Chim Chích lập cập:

- Bạn... gọi tôi... à?

- Phải, bạn có thể lại đây được không?

Chim Chích sung sướng bay tới gần. Hoa Sen hỏi nó:

- Có phải bạn muốn làm quen với tôi không?

- Ừ... à...ừm - Chim Chích ngượng ngùng.

- Bạn đừng ngại. Ông Mặt Trời đã nói hết với tôi rồi. Vậy từ giờ chúng ta là bạn nhé!

Chích Bông tưởng như không còn gì hạnh phúc hơn đối với nó trên đời này. Hàng ngày, mỗi sáng sớm nó bay đi bắt sâu, sau đó lại ra hồ chơi đùa với Hoa Sen đến tận trưa. Đối với Chim Chích đây là quãng thời gian hạnh phúc nhất. Nhưng cũng chẳng được bao lâu, Hoa Sen ốm nặng, Chim Chích túc trực ngày đêm bên bạn, chẳng màng đến công việc. Hoa Sen rất cảm động trước tấm lòng của Chim Chích, nhưng nó chẳng thể cưỡng lại được số mệnh, nó nói với Chim Chích:

- Bạn Chim Chích thân mến! Bạn cũng nên nghỉ ngơi đi, đừng gắng sức quá kẻo lại ốm mất.

- Nhưng bạn sẽ khỏi bệnh, phải không? - Chim Chích lo âu.

- Không đâu, tôi sắp chết rồi, cuộc sống của tôi đã gần hết, tôi biết rõ lắm.

- Không, Hoa Sen ạ, bạn nhầm rồi, bạn sẽ không chết đâu mà!

- Chim Chích, không gì có thể tồn tại mãi được. Hoa sẽ tàn, đồ vật sẽ hỏng. chim muông sẽ chết, đó là quy luật của tự nhiên mà.

Chim Chích im lặng, nó biết rõ điều đó, nhưng nó muốn trốn tránh sự thật, nó sợ cái sự thật ấy. Giọng Hoa Sen lại cất lên dịu dàng:

- Chim Chích, hãy hứa với tôi! Khi các cánh hoa của tôi rụng hết, bạn hãy giữ lại cánh hoa cuối cùng, được không?

Chim Chích muốn trả lời, nhưng cổ họng nó tắc nghẹn lại, nó đành gật đầu.

Đêm ấy có cơn mưa rào, Chim Chích nằm trong tổ lo lắng cho Hoa Sen. Trời vừa sáng, Chim Chích đã bay vút ra mặt hồ. Đêm qua Hoa Sen đã bị rụng gần hết cánh nhưng nó đã dùng toàn bộ sức lực còn lại níu giữ cánh hoa cuối cùng để đợi Chim Chích. Khi nhìn thấy Chim Chích từ xa nó mừng rỡ nhưng nó đã kiệt sức. Cánh hoa rời khỏi đài hoa và bị cuốn theo làn gió. Chim Chích thấy vậy bèn đuổi theo cơn gió, nó dang rộng đôi cánh bé nhỏ, gắng hết sức đua tranh với cơn gió để giành lại cánh Sen. Nó thở hổn hển, hai cánh rã rời nhưng vẫn không chịu thua, cố đeo bám lấy. Cuối cùng, nó cũng giữ lại được cánh hoa. Chim Chích ngậm chặt cánh hoa vào mỏ, bay về phía hồ. Hoa Sen giờ chỉ còn trơ lại cái đài xác xơ, chẳng ai ngoài Chim Chích biết rằng bông hoa kia đã có một thời lộng lẫy thế nào. Chim Chích đã khóc, giọt nước mắt rơi vào đài sen. Thật kỳ diệu, Hoa Sen đã mở mắt, nó mỉm cười khi thấy Chim Chích cắp cánh hoa bên mình, Hoa Sen nói yếu ớt.

- Cảm ơn bạn. Tôi thật hạnh phúc vì có người bạn tốt. Xin vĩnh biệt!

Thế rồi Hoa Sen nhắm mắt để lại Chim Chích ủ rũ bên bờ hồ. Chim Chích cắp cánh Hoa Sen bay lên, bay mãi, cuối cùng đến chỗ ông Mặt Trời. Chim xin ông phép màu để cánh hoa mãi tươi và mang về tổ. Hàng đêm, Chích Bông ngủ bên

cành Hoa Sen hồng thơm dịu dàng ấy. Và trong thời gian đó nó đã phát hiện Hoa Sen sai một điều, vẫn có thứ mãi mãi tồn tại trên thế gian này, đó là tình bạn.

Đề 75. Do một lỗi lầm nào đó mà em bị phạt phải biến thành một con cá vàng trong thời hạn 3 ngày. Trong 3 ngày đó, em đã gặp những điều thú vị và nguy hiểm gì? Tại sao em mong trở lại thành người?

Bài làm

"Xoảng!" – Chiếc lọ hoa rơi khỏi tay tôi, vỡ tan. Bố hoảng hốt chạy vào: "Có chuyện gì vậy con?". Tôi tái mét mặt, chả là cái bình này bố tôi quý lắm. Đang không biết nói sao thì con Miu đi qua, tôi đổ ngay cho nó làm vỡ. Thế là con mèo nhỏ không được ăn cơm tối, ánh mắt nó như trách tôi: "Cô chủ! Sao lại đổ lỗi cho Miu?". Nhưng tôi lơ đi, về giường ngủ. Đột nhiên, một thứ ánh sáng kỳ ảo xuất hiện, một ông lão có bộ râu trắng dài, cầm cây gậy lóng lánh bước tới: "Con đã làm một điều sai trái! Con sẽ phải biến thành cá vàng trong ba ngày" – Nói rồi ông vung gậy biến mất. Tôi lo lắng nhìn lại, tay, chân vẫn còn đủ cả, vậy là tôi yên chí đi ngủ vì nghĩ rằng đó chỉ là một giấc mơ.

Sáng hôm sau, khi vừa tỉnh giấc, tôi đã thấy mọi người ngồi ăn sáng, kể cả con Miu cũng đã được phần cá riêng. Tôi vừa chạy ra vừa nói: "Bố kỳ quá! Sao không gọi con dậy?". "Bình!" – Tôi xoa đầu khi đập vào tấm kính trong, đau quá! Ai lại để kính ở đây? Tôi chột dạ nhìn lại. Ồ, không! Tôi đang ở trong cái bình thủy tinh nhỏ, có cả rong nữa. "Chẳng lẽ cụ già ấy nói đúng?" – Tôi tự hỏi rồi nhìn lại. Trời ơi, cả người tôi phủ một lớp vảy vàng óng với những vây mỏng. Ôi! Tôi còn đang sống được ở trong nước nữa. Bỗng một con quái vật xuất hiện với cái mặt to lớn khủng khiếp, mắt xanh và cái lưỡi đỏ lòm... Tôi đứng như trời trồng đợi chết. "Miu! Không được trêu cá vàng!" – Tiếng em tôi – nó bế con quái vật ấy đi rồi. Hóa ra con quái vật đó là Miu, thường nó hiền vậy mà cũng có lúc trông dữ tợn quá. Tôi vội hét lên: "Thu ơi! Thu ơi! Giúp chị với! Giúp chị thoát khỏi đây với!". Hỏng rồi, nó không nghe thấy tiếng tôi. Tôi cảm thấy tuyệt vọng quá! Tôi còn phải đi học, tôi còn bạn bè, thầy cô, hôm nay tôi đã hẹn tụi bạn đến sinh nhật tôi rồi mà! Đến mọi người trong nhà cũng còn không nhận thấy sự biến mất của tôi, giống như tôi đã nổ tung như bong bóng xà phòng vậy... Rồi cả một ngày đằng đẵng trôi qua: không học, không chơi, không làm gì cả. Cả một ngày chỉ được mấy hạt thức ăn cho cá hồng hồng trông như thuốc chuột, chẳng dám ăn. Và một nỗi sợ hãi bám lấy tôi, ánh mắt của con Miu nhìn tôi như căm giận, tôi cố lơ đi. Ngày thứ hai, không có gì, tôi vẫn không ăn, không uống mặc dù bụng đã đói meo và vẫn là đôi mắt đáng sợ của Miu con đang nhìn tôi chằm chằm. Tôi có cảm giác nó sắp vồ lấy tôi nhưng còn e sợ điều gì đó...

Và ngày thứ ba, ngày cuối cùng tôi phải là cá vàng đã tới, tôi cảm giác như thời gian trôi thật chậm và tôi muốn giục nó phải nhanh lên, nhanh nữa lên để tôi có thể biến lại thành người. Hôm nay là chủ nhật, bố mẹ và em tôi sẽ đi chơi công viên, tôi cũng muốn lắm nhưng tôi biết rằng có la lên thì cũng chẳng được gì nên đành cắn răng chịu vậy. "Rầm" – Cánh cửa vừa đóng vào con Miu lao ngay đến chỗ tôi,

qua mặt kính trông nó to hơn, dữ tợn hơn, mắt nó nhe những chiếc răng nhọn hoắt ra và để lộ một cổ họng đỏ lòm. "Méo!" – Một tiếng kêu chát chúa, nó giơ móng vuốt lên... "Không! Tao là chủ mày cơ mà! Nhận ra đi! Đừng đụng vào tao! á! á!" – Tôi hét lên. "Bốp!" Cái bình vỡ tan, tôi rơi ra: "Khó thở quá! Khó thở quá! Ai giúp tôi với!". Tôi nhận ra cái chậu nước trước mặt: "Phải đến được đó! Mình chưa muốn chết khi chưa biến thành người đâu!". Tôi cố giãy giụa, đến rồi nhưng cái chậu cao quá làm sao đây. Bỗng cái chậu nghiêng về phía tôi, không còn thời gian suy nghĩ tôi nhảy lên, lấy hết sức nhảy vào chậu nước: "Tõm". Con Miu lao về phía tôi. "Cạch" – Cửa mở ra, tiếp theo là cái giọng the thé của em tôi: "Đang vui thì mưa!". Con Miu biến mất từ lúc nào. May quá! Cảm ơn trời!

Đêm đã buông. Tôi cảm thấy thật hồi hộp làm sao. Bụt hiện lên gõ xuống đất ba cái, tôi lớn lên làm người. "Cảm ơn Bụt! Cảm ơn cô Chậu nhé! Tôi đi đây!".

"Trang ơi! Dậy! Con!" – Tôi mở mắt và thấy mẹ đang ngồi bên cạnh. "Tối qua con cứ nói lung tung, làm mẹ lo quá!" – Mẹ nói. Hóa ra chuyện đêm qua chỉ là giấy mơ thôi sao? Tôi chạy vội ra bếp, ôm lấy Miu: "Miu ơi! Xin lỗi! Chị sẽ không bao giờ làm vậy nữa đâu!".

Đề 76. Do một lỗi lầm, em bị phạt buộc phải biến thành một con chuột trong thời hạn ba ngày. Trong ba ngày, em đã gặp những điều thú vị và rắc rối gì? Vì sao em mong chóng hết hạn để trở lại làm người?

Bài làm

Tôi đang nức nở thì có một anh Chuột Nhắt đến bên cạnh hỏi thăm "Chít... chít...làm sao mà cậu khóc thế?". Thấy có người an ủi, tôi càng tủi thân khóc to hơn. Thật bất hạnh cho tôi, đang là một cô bé được bố mẹ cưng chiều, trong chốc lát đã bị biến thành một con chuột nhắt...

Trong lúc khó khăn có anh Chuột Nhắt ở bên thật may mắn. Tôi kể cho anh nghe ngọn nguồn câu chuyện, vì sao tôi lại ra thế này.... Hôm đó, lớp học của tôi có bài kiểm tra sử một tiết. Vì hôm trước mải đi chơi với bạn tôi đã không học bài. Ngồi trong lớp lo sợ điểm kém sẽ bị bố mẹ mắng, tôi đành liều lĩnh mở vở ra quay. Việc làm hôm đó của tôi trót lọt, không bị ai phát hiện. Đến hôm trả bài kiểm tra, tôi được chín, người bạn thân của tôi chỉ được bốn. Thấy lạ, bạn ấy hỏi tôi. Vì muốn trốn tránh việc làm sai trái của mình nên nhất định tôi không chịu nhận. Tôi còn chắc chắn rằng, nếu nói dối ngay lập tức tôi sẽ bị biến thành con chuột nhắt trong ba ngày, loài vật mà bạn tôi ghét nhất. Vừa nói xong, tôi thấy người mình có sự thay đổi. Càng ngày tôi càng bé dần đi, trên miệng có những sợi râu dài, phía sau còn có một cái đuôi... Hốt hoảng, lo sợ tôi vội chạy đến nhìn vào trong gương. Thật không thể tin được, tôi đã thực sự biến thành một con chuột nhắt...

Từ giờ phút đó, tôi phải sống trong thế giới của họ hàng nhà chuột mà thường ngày tôi vẫn sợ. Anh Chuột Nhắt thông cảm và cho tôi đi cùng. Anh giới thiệu với tôi cuộc sống của loài Chuột, nghe vô cùng hấp dẫn. Trên đường đi, tôi gặp rất nhiều loại chuột. Chuột cống oai phong bệ vệ. Những chú chuột nhắt nhanh nhẹn, tinh khôn. Mấy cậu chuột chù lúc nào cũng lấm lét. Anh chuột nhắt dẫn tôi ra

đồng, gặp họ hàng chuột đồng vui tính. Các anh hoạt bát lắm lại rất hiếu khách nữa. Các anh an ủi tôi thời gian ba ngày sẽ trôi qua thật nhanh. Nếu không sống trong hoàn cảnh này có lẽ tôi không bao giờ tưởng tượng được loài chuột cũng tình cảm như thế. Tối đến, tôi được các anh chuột dẫn đi dạo quanh đồng, ăn tối, uống sương và ngắm trăng lên. Chưa bao giờ tôi thức khuya để được ngắm ánh trăng đẹp đến vậy. Vừa ngắm trăng, chúng tôi còn vừa ca hát nhảy múa quanh đồng lúa bập bùng. Tôi mạnh dạn hát tặng tất cả một bài ca về mẹ. Bài hát tình cảm quá khiến nhà chuột ai cũng sụt sùi xúc động... Chơi mãi đến khi ông mặt trời sắp lọ trên ngọn lúa, chúng tôi mới trở về đi ngủ. Một đêm trôi qua thật bình yên, giản dị và hạnh phúc.

Buổi sáng hôm sau, lần đầu tiên tôi đón bình minh muộn đến thế. Ở trong hang tối, tôi cũng không biết mặt trời đã dậy từ bao giờ. Chỉ thấy có một chị chuột nhắt đến bên đánh thức và tặng tôi một khay thức ăn đầy. Đang đói bụng, tôi ăn ngấu nghiến, ngon lành. Xong bữa sáng, chúng tôi lại tiếp tục rong ruổi khắp mọi nơi. Họ nhà chuột khào nhau, hôm nay bếp nhà bà lão nọ có món cá kho ngon lắm. Anh chuột nhắt rủ tôi cùng đi chinh phục.

Bước chân vào, bếp tối om, chỉ có vài tia sáng lách mình qua khe cửa lọt vào. Tôi không quen nhìn tối dò dẫm bước theo anh nhắt. Nỗi lo sợ của tôi tăng lên theo từng bước chân. Gần đến nồi cá rồi. Anh nhắt nhẹ nhàng leo lên. Bỗng "ngheo...ngheo", quả tim của tôi như muốn nhảy ra ngoài. Chưa kịp nhìn xem con mèo hung tợn ấy ở đâu, anh nhắt đã nhanh chân chạy mất, để lại mình tôi lạc lõng. Vì không quen đường nên tôi chẳng biết chạy đi đâu vội chui vào gầm chạn. Nhưng con mèo tinh quái đã phát hiện ra và tiến lại gần. Tôi nghe rõ từng hơi thở của nó. Nó không muốn bắt tôi ngay mà vờn vờn, đùa giỡn. Giờ tôi mới hiểu thế nào là mèo vờn chuột. Thật là đáng sợ. Mỗi lúc, tôi lại càng bị dồn vào góc tường. Tôi không dám thở nữa. Con mèo tiến gần thêm. Ngày tận thế của tôi đã đến. Tôi sẽ không thể về nhà, bố mẹ bạn bè sẽ không biết tôi nơi đâu mà tìm. Thế là hết. Nhưng kia, cánh cửa bếp hé mở. Bà lão xuống nấu cơm. Nhờ ánh sáng, tôi thấy đường rõ hơn. Và trong lúc tên mèo nghếch ngác kia quay mặt nhìn bà chủ, tôi ba chân bốn cẳng chạy ra ngoài.... Vậy là tôi thoát chết trong gang tấc.

Tôi lao ra ngoài chỉ mong chạy càng xa nơi ấy càng tốt. Tôi cứ cắm đầu chạy mà không biết mình đang đi đâu, đến khi dừng lại chỉ thấy một bụi cây rậm rạp, hoang sơ. Sợ quá, tôi quay đầu chạy về thì "phì...phì...", một con rắn to tướng, dài ngoẵng ngay sau lưng. Tôi sợ tưởng ngất ngay đi được. Ôi, số phận tôi thật trớ trêu, nhà đã ngay kia rồi mà không thể quay về được. Nhắm mắt lại chờ tử thần mang đi, tôi đợi mãi mà rắn ta không hành động. Tĩnh lặng quá. Mở mắt ra đã không thấy nó đâu rồi. Thì ra một anh săn rắn đã mang nó đi.

Tôi lại lang thang thất thểu đi tìm nhà. Mặt trời đã xế bóng. Một ngày trôi đi dài quá với bao sự rắc rối. Nhìn bóng mình nghiêng nghiêng trên mặt đất, tôi thấy rất nhớ nhà. Tôi nhớ những món ăn mẹ nấu, nhớ dáng ngồi đọc báo của cha, nhớ giọng nói dễ thương của cậu em trai năm tuổi...và tôi cũng thấy nhớ bạn bè. Tôi muốn kết thúc thật nhanh ba ngày khủng khiếp này. Lúc đó trở về tôi sẽ thú nhận sự dối trá của tôi, sẽ xin lỗi cô giáo và người bạn thân của mình. Giá như tôi dũng cảm thì bây giờ tôi đã không phải chịu sự trừng phạt.

Hình phạt này với tôi thật quá sức tưởng tượng nhưng đó là một cơ hội quí giá cho tôi và những ai lầm đường. Sau lần này sẽ không bao giờ tôi nói dối nữa. Tôi cũng sẽ dũng cảm hơn trước sai trái của mình.

Đề 77: Do một lỗi lầm mà em bị buộc phải biến thành con gà trống trong một thời gian. Hãy kể về khoảng thời gian đó.

Bài làm

Tôi là một chú gà trống. Nhưng trước đây, tôi là một cậu bé. Các bạn biết vì sao tôi biến thành gà trống không? Nghĩ lại chuyện đó, tôi thấy thật buồn!

Ngày đó, tôi hay trốn tiết để đi chơi. Cô giáo thấy tôi vắng nhiều buổi nên đến nhà tôi thông báo với gia đình. Bố mẹ tôi xin lỗi cô và nói sẽ khuyên tôi đi học đầy đủ. Lúc đó tôi không những không nghe lời mà còn nói hỗn rằng: "Chuyện của con, bố mẹ đừng có xía vào". Nói xong tôi chạy vào phòng, đóng chặt cửa, không nghe bố mẹ khuyên nhủ. Tôi nghĩ lại những trò vui khi bỏ học đi chơi. Nhưng tôi bỗng giật mình vì có tiếng ai gọi tên mình. Tôi bật dậy thì thấy cô Tiên Xanh đang đứng với vẻ mặt buồn rầu. Tôi hỏi: "A! Cô Tiên Xanh, cô đến để làm gì thế?". Cô Tiên nói: "Ta đến để trừng phạt con, vì con hỗn láo với cha mẹ, ta sẽ biến con thành con gà trong một tuần lễ, nếu con biết sửa đổi thì con sẽ mau chóng biến thành người". Tức thì, tôi thấy người mình như nhỏ lại, tôi đưa tay lên thì tay tôi biến thành cánh gà và đôi chân tôi thu nhỏ, trở nên gân guốc với những cái móng cáu bẩn. Tôi ngẩng đầu thì cô Tiên đã biến mất. Tôi sợ hãi hét lên thì chỉ thấy những tiếng kéc ke ke phát ra. Từ đấy, tôi trở thành một con gà trống.

Hằng ngày, tôi chỉ đứng một chỗ, người ta cho tôi thóc, tôi cũng không ngó đến. Nhưng rồi hai hôm, tôi đói lả ra, nhìn mấy hột thóc mà thèm, bèn ăn luôn. Thấy cũng ngon lắm. Ăn xong, khoái chí, tôi gáy một tràng. Thế là cứ sáng sáng, tôi lại nhảy lên cây rơm để gáy. Đã một tuần trôi qua, tôi vẫn chỉ là gà trống, tôi hơi buồn nhưng cũng từ đó tôi không muốn nhớ đến chuyện tôi từng là người. Liền mấy tháng trời ăn uống xô bồ, trông tôi mập mạp hẳn lên.

Tôi được thả đi chơi rong hằng ngày nên rất vui. Có lúc còn giỡn với mấy chú gà con. Tôi nghĩ: "Được làm gà và chơi cùng gà con sướng thật". Nhưng rồi một hôm, tôi đang ngủ thì có một tên trộm bắt tôi và bóp cổ làm tôi không kêu lên được. Rồi hắn đưa tôi về nhà, nấu nước sôi để chuẩn bị làm thịt. Tôi hốt hoảng, cố tìm mọi cách để thoát thân nhưng vô hiệu, hắn tóm chặt hai chân tôi, để đầu tôi chúc xuống. Tôi nhắm nghiền mắt nghĩ: "Đời mình đến đây hết rồi sao? Chỉ tại mình không vâng lời mẹ, bây giờ bị biến thành gà và còn bị làm thịt nữa. Mình tưởng, mình làm gà là vui sướng. Nhưng... mẹ ơi! Vĩnh biệt mẹ thân thương của con." Nước mắt tôi trào ra. Tôi giật bắn mình khi thấy gã ăn trộm cầm con dao sắc. Bỗng nghe có tiếng gọi, tôi mở mắt thì thấy cô Tiên Xanh. Tôi nói: "Cô Tiên Xanh ơi! Hãy cho cháu trở thành người. Cháu biết hối hận rồi cô ạ!' Cô nói: "Con biết hối hận là tốt. Thôi được, ta cho con trở về với mẹ". Trong chớp mắt, tôi nhìn thấy mình đứng trước ngôi nhà thân thương. Nhìn lại thì thấy tôi không phải là gà nữa mà là một con người thực sự. Tôi liền chạy vào nhà và ôm lấy bố mẹ nói: "Bố mẹ ơi! Con biết lỗi rồi! Từ nay, con sẽ chăm ngoan học hành, vâng lời bố mẹ, thầy cô".

Đến bây giờ, tôi vẫn nhớ lại ngày ấy, ngày mà tôi biến thành gà. Các bạn có biết vì sao tôi xin cô Tiên cho trở thành người không? Lý do rất đơn giản, bởi vì tôi muốn sống với cha mẹ, sống một cuộc sống đầm ấm và hạnh phúc.

Đề 78: Hãy tưởng tượng và kể lại cuộc trò chuyện tâm sự giữa các đồ dùng học tập.

Bài làm

Đêm đã khuya, tôi đang nằm đọc truyện thì chợt có tiếng nói khe khẽ. Tôi nhìn quanh nhưng chẳng thấy ai. Tôi hơi chột dạ vì mình đã khóa cửa kỹ lắm rồi, mà hình như là có trộm. Nhưng rõ ràng tiếng nói ấy vọng ra từ phía bàn học. Tôi để ý và phát hiện ra, đó là cuộc nói chuyện giữa các bạn đồ dùng học tập và cũng nhờ cuộc trò chuyện đó mà tôi đã hiểu được tâm sự của những người bạn thầm lặng bên mình.

Tôi phải tự thú thật rằng tôi là một đứa con gái chẳng mấy nết na, hiền dịu mà ngược lại, rất nghịch ngợm và chẳng gọn gàng. Học xong là sách vở, bút thước của tôi lại bày bừa khắp mặt bàn. Bố mẹ nhắc tôi rất nhiều nhưng tôi vẫn chưa sửa được cái tính đấy cho đến khi nghe được cuộc nói chuyện này. Đầu tiên là lời than thở của chị hộp bút: "Tôi chẳng biết anh thước kẻ, chị bút chì, mấy cô cậu sách vở sướng hay khổ nhưng tôi thấy mình bị hành hạ ghê quá! Hồi xưa tôi còn là một chiếc hộp bút đẹp đẽ, mới mẻ và trắng trẻo mà giờ đây mặt mũi tôi nhem nhuốc toàn mực là mực, những mảng da thì loang loang lổ lổ. Cô chủ thấy những hình thù nào đẹp là lại dán vào, chán rồi thì lại bóc ra. Những mảng da của tôi cũng dần bị bóc theo. Cái xương sống của tôi giờ cũng sứt mất mấy miếng, đau ơi là đau".

Anh thước kẻ nghe vậy cùng thông cảm cho chị hộp bút và kể lể chuyện của mình:

– Ừ, tôi cũng thấy chị hộp bút khổ thật nhưng tôi nào khác chị. Ngày cô chủ mới mua tôi về, những vạch in số của tôi còn rõ ràng nhưng sau mấy bữa, những con số đó bị cô chủ cậy hết và viết những cái gì linh tinh vào mình tôi. Cô ấy còn lấy dao vạch vạch những hình thù quái dị vào người tôi nữa. Tôi còn là một vũ khí để chiến đấu với mấy thằng con trai hay lấy đồ của cô chủ nên người tôi sứt mấy mảnh liền. Cô chủ thật là...

Mấy cô cậu sách giáo khoa cũng chen ngang vào: "Phải đấy! Phải đấy! Cô chủ thật là vô tâm, chẳng biết thương chúng ta chút nào. Chúng em còn bị dập ghim vào người, cô chủ còn vẽ vời lên người chúng em nữa. Ôi, đau lắm! Đau lắm!".

Nghe những lời tâm sự đó, tôi mới ngồi nhớ lại những lần tôi làm chúng bị đau, bị bẩn. Ôi! Các bạn đồ dùng học tập đúng là bị tôi làm xấu, làm hỏng thật nhiều.

Đồ dùng học tập là những người bạn trợ giúp việc học tập của chúng ta thêm tốt hơn. Tôi sẽ và đang cố gắng không bừa bộn và giữ gìn chúng cẩn thận hơn. Nếu bạn nào giống tôi thì cũng phải sửa đấy!

Đề 79. Hãy tưởng tượng cuộc đọ sức của Sơn Tinh và Thuỷ Tinh trong điều kiện ngày nay với máy xúc, máy ủi, xi măng cốt thép, máy bay trực thăng, điện thoại di động,...

Bài làm

Sơn Tinh đang dự cuộc họp nghe báo cáo về những hậu quả cũng như thiệt hại do cơn lũ gây ra thì có tin cấp báo: "Báo cáo Sơn Thần, một phần của đoạn đê xung yếu ngăn nước tràn vào thành phố đã bị vỡ, đề nghị ngài về ngay ạ". Thế là cơn lũ lại tràn về, dòng nước của Thủy Tinh. Sự quyết tâm gây lũ lụt của Thủy Tinh và ý chí quyết không để lũ lụt gây thiệt hại cho nhân dân của Sơn Tinh lại tạo nên trận chiến. Qua mấy ngàn năm phát triển, ngày nay họ đọ sức với nhau bằng máy xúc, máy ủi, xi măng cốt thép, máy bay trực thăng, điện thoại di động...

Sơn Tinh nghe tin vội điều máy bay trực thăng về nơi xảy ra sự cố. Ngồi trên máy bay nhìn đoạn đê xung yếu bị vỡ, mọi vật cứ nổi lềnh bềnh trên nước khiến ngài đau lòng. Và giữa dòng nước kia Thủy Tinh đang chỉ huy dâng nước lên phá vỡ hoàn toàn đoạn đê, Sơn Tinh cho máy bay hạ xuống. Sơn Tinh dùng điện thoại di động gọi cho chỉ huy hạm đội phụ trách việc cứu trợ đồng bào. Sơn Tinh nói:

- Hạm đội một nghe rõ trả lời, anh đã cứu hết được nhân dân ở những nơi cơn lũ đang đi qua chưa?

Vị chỉ huy trưởng lúng túng:

- Dạ thưa, cơn lũ mạnh quá xuồng của chúng em không tiếp cận được, chúng em đang cố hết sức có thể.

Vẻ mặt lo âu trên khuôn mặt Sơn Tinh lộ rõ. Thủy Tinh đang đứng trên xe lội nước để ra giữa dòng lũ chiến đấu với Sơn Tinh. Đứng giữa dòng lũ, Thủy Tinh tự đắc nói:

- Sơn Tinh kia, lần này thì ngươi sẽ phải nhận lấy thất bại. Với đội quân hùng hậu của ta, ta sẽ làm cho tất cả nơi đây chìm trong bể nước và ta sẽ có được Mị Nương.

Lời nói của Thủy Tinh không làm giảm đi ý chí của Sơn Tinh. Sơn Tinh cho điều các máy xúc, máy ủi tới đem theo những bao tải cát để ngăn chặn dòng lũ. Hàng nghìn bao tải cát đã được đem tới. Hàng ngàn người đang xếp từng bao tải cát để hàn lại đoạn đê bị vỡ. Nhưng không ngờ, tưởng rằng dòng lũ đã được ngăn chặn lại bị Thủy Tinh dồn hết nội lực tấn công vào đoạn đê xung yếu nhất. Có lẽ những bao tải cát kia chưa phải là một trở ngại quá khó khăn đối với Thủy Tinh; đoạn đê lại bị vỡ. Những tiếng cười đắc chí vang lên từ phía quân của Thủy Tinh cùng với tiếng nước ồ ồ đổ vào vùng dân cư ở phía trong đê. Đồ đạc, những dụng cụ gia đình đang nổi lềnh bềnh trên mặt nước. Mấy xác gà, chó trôi xuôi. Trời đã quá trưa nhưng Sơn Tinh vẫn không nuốt nổi một hạt cơm. Sự khổ cực khốn đốn của nhân dân và nét mặt ngạo nghễ của Thần Nước như từng lưỡi dao đâm vào tim gan chàng. Có điện báo từ nơi cứu hộ đồng bào:

- Thưa ngài, chúng em đã dùng xuồng, ca nô cứu được nhiều người nhưng vẫn còn có người bị mắc kẹt trên nóc nhà, họ đang bị đói.

Nghe thấy vậy, Sơn Tinh liền điều một máy bay phản lực đem theo lương thực, thuốc men tới để cứu đói và cũng ngăn chặn nguồn bệnh phát sinh.

Nước lũ mỗi ngày một dâng cao. Gió ào ào, mưa tầm tã, cây cối ngả nghiêng, có nhiều cây cổ thụ đã bị đổ, các tuyến đường giao thông chìm trong biển nước, nhiều vùng dân cư bị cô lập. Một ngày trôi qua mà vẫn không có kết quả gì chuyển biến. Sơn Tinh đã thức suốt đêm để mỗi khi cơn lũ lên cao kịp đối phó. Sáng sớm hôm sau, cùng Sơn Tinh đối phó với dòng lũ còn có những quan chức tối cao của Chính phủ, ai cũng đau đáu một điều mong dòng lũ rút sớm để cuộc sống của nhân dân được bình yên. Sơn Tinh điều thêm máy xục hút nước từ đoạn đê vỡ bơm ra sông Hồng, sông Nhuệ. Xe chở xi măng cốt thép được điều tới. Lợi dụng cơ hội Thủy Tinh đang đắc ý mở tiệc ăn mừng, Sơn Tinh cho quân đổ xi măng hàn khẩu quãng đê vỡ. Vì mừng rỡ quá sớm, tưởng rằng Sơn Tinh đã chịu thua, Thủy Tinh thả sức ăn uống đến nỗi say mềm không còn biết điều gì. Khi Thủy Tinh tỉnh dậy ra xem thì đoạn đê mới đã chặn dòng lũ, nhiều trạm bơm hoạt động suốt ngày đêm trên nhiều tuyến sông, cuộc sống của nhân dân đã gần trở lại bình thường. Mọi sự tức giận của Thủy Tinh được dồn hết vào sự tấn công đoạn đê mới vỡ nhưng không được. Một lần nữa Thủy Tinh quay cuồng trong thất vọng. Đây chắc là lần thua đau đớn nhất của Thủy Tinh, tưởng mình đã nắm chắc phần thắng mà lại chịu thất bại. Mọi người vui mừng ôm lấy Sơn Tinh, dù ngày xưa hay ngày nay với những công cụ hiện đại thì người thua vẫn là Thủy Tinh.

Vậy là mùa bão lụt của năm nay đã đi qua, nhân dân lại được sống yên bình. Với những máy móc khoa học kỹ thuật, Sơn Tinh lại một lần nữa chiến thắng. Em mong rằng năm sau, nhiều năm nữa Thủy Tinh sẽ không dâng nước đánh Sơn Tinh để nhân dân khỏi phải chịu khổ dù Sơn Tinh ở thời đại nào cũng vẫn là một người anh hùng.

Đề 80. Em hãy kể lại lời tâm sự của cây bàng non bị lũ trẻ bẻ cành lá.

Bài làm

Tôi là một cây bàng non mới lớn, trước đây tôi còn sum suê xanh tốt, mơn mởn những chồi mập mạp và sung sức lắm. Vậy mà giờ... đây..., tôi không cầm được nước mắt.

Số là mấy ngày trước đây, các cô cậu choai choai đến liên hoan, tiệc tùng gì đó ở gốc bàng tôi. Dưới trời nắng oi bức thế này, tôi nghĩ cũng thương bèn cố vươn rộng tán nhỏ che chở cho chúng nó. Tự nhiên tôi lại thiếp đi vào giấc ngủ dưới ánh nắng sánh vàng của lão Mặt Trời.

"Rắc! Rắc!" - một tiếng động ghê rợn và cảm giác đau nhói giật lên làm tôi chợt tỉnh. Trời ơi! Còn đâu cành lá mơn mởn! Mới thiếp đi có một tí thôi mà lũ trẻ đã... đã hành hạ cái thân bàng tôi. Oái! Một đứa đu lên cánh tay tôi, tay tôi đã vốn chẳng chắc khỏe được như mấy bác bàng cổ thụ, đã thế còn bị nó giằng, nó kéo, nó giật, nó du. Cảm giác đau nhói tiếp tục dày vò cái thân bàng khốn khổ này. Thế rồi như cọng bún, cánh tay tôi oặt xuống, gượng mãi tôi cũng chẳng nhấc nổi lên. Thấy tôi lâm lũi, đáng thương thế này mà chúng còn phá lên cười - những điệu cười xem chừng khoái trá lắm!

Chúng như còn chưa thỏa mãn với sự độc ác này bèn dùng con dao chém vào thân mình tôi. Ối! Ái! Cứ mỗi vết chém là người tôi thất lại, đớn đau vô chừng. Máu tôi tứa ra, nhuộm trắng một phần thân mình.

Rồi ngón tay tôi, những chiếc lá xanh non của tôi cũng rời khỏi tôi, sao chúng nỡ... Tôi nào có làm điều gì độc ác đâu, mùa hè tôi che chở cho lũ chúng nó khỏi cái nắng cái gió, mùa mưa tôi hứng những giọt nước mưa lạnh ngắt cho chúng mà giờ chúng nó lại mang đến sự đau đớn, chúng giết dần tôi. Lòng tôi như se lại: "Sẽ chẳng bao giờ, phải chẳng bao giờ tôi che chở cho lũ trẻ vô ơn này nữa!".

Bỗng đâu lại có một tốp nữa kéo đến. Trong cơn sợ hãi, tôi nhắm tịt mắt lại, chuẩn bị cho cái chết đau đớn và dai dẳng. Tôi vừa giận dữ lại vừa lo lắng.

- Các cậu ngừng ngay đi! Đừng làm cái trò ác độc đó nữa. Bàng là bạn của chúng ta mà! Nếu không tới sẽ đi mách các thầy cô đó!

Tôi ngạc nhiên quá chừng trước câu nói mang đầy sự nhân ái của một cậu học sinh chừng mười hai, mười ba tuổi.

Tôi chợt hiểu rằng không phải học sinh ai cũng xấu mà chỉ có một số em nông nổi đến mức chơi nghịch ác mà thôi!

Thời gian trôi qua, tôi cũng chẳng còn giận mấy cô cậu đó nữa và cũng khỏe hẳn lên nhờ bàn tay chăm sóc hiền hậu của bác lao công. Nhưng cái cành giập gãy lủng lẳng thì vẫn không nhấc lên nổi. Các bạn học sinh ơi, đừng có nghịch ác như mấy cô cậu hư kia nhé!

Đề 81. Tưởng tượng một cuộc thi sắc đẹp của các loài hoa và trong vai một loài hoa, em hãy kể lại cuộc thi đó.

Bài làm

Có lẽ chẳng bao giờ tôi có thể tưởng tượng ra rằng mình lại là người đạt ngôi vị hoa hậu năm nay. Tôi bước đi trên con đường nhỏ quen thuộc mà lòng bồi hồi, sung sướng. Thế rồi, bỗng từ đâu vang lên những tiếng "Dô! Dô!", tôi được nâng bổng lên từ lúc nào không biết. Tưởng ai xa lạ, hóa ra là họ hàng hồng nhung nhà tôi đến đây chia vui. Tôi được mọi người đặt lên ghế và hỏi:

- Bé Nhung à! Bé kể lại cho cả nhà mình nghe xem vì sao mình lại được giải nhất nào. Chắc hẳn cuộc thi đó có rất nhiều người xinh đẹp phải không hả bé?

- Dạ, đúng đấy ạ! - Tôi cất tiếng nói - Ban đầu, bước vào phòng thi, con cũng rất run vì ở đây trông ai cũng lộng lẫy và đáng yêu hơn con cả. Lúc đó con đã rất muốn quay về nhà nhưng lại nhớ đến những lời động viên, an ủi, những tình cảm thắm thiết, những hy vọng mà mọi người đã đặt ở nơi con nên con lại thôi. Con nghĩ con sẽ cố gắng hết sức để không phụ lòng của mọi người.

Bố mẹ có biết không, hôm đó con đã may mắn được lọt vào vòng chung kết với chị hoa Hướng Dương, chị hoa Huệ và cô hoa Nhài. Phần thi đầu tiên của chúng con là phần thi sắc đẹp và người đầu tiên lên trình diễn chính là chị hoa Huệ. Trông chị thật lộng lẫy với bộ váy loe rộng, trắng muốt. Chị lướt nhẹ trên sân khấu, những chiếc đèn vàng chiếu vào càng làm nổi bật lên khuôn mặt trắng

hồng xinh xắn. Chị đi như thể vài vòng rồi lui vào sân khấu với những tiếng vỗ tay không ngớt từ khán đài.

Tiếp ngay sau chị hoa Huệ, là chị Hướng Dương. Không kiều diễm như chị hoa Huệ, chị Hướng Dương đẹp kiểu khác. Bộ quần áo màu vàng như những tia nắng của ông Mặt Trời làm cho khán phòng bừng sáng. Dáng người dong dỏng cao lại đi thêm cả đôi guốc cao làm chị cao ngất. Nếu cả nhà mà nhìn thấy chị Hướng Dương vào lúc ấy thì chắc chắn rằng ai cũng phải bảo chị ấy thật trẻ trung.

Rồi sau đó là đến cô hoa Nhài. Cô có một vẻ đẹp quý phái với một bộ váy chồng thành nhiều tầng trắng nuột nà.

Cuối cùng là đến con. Con là người nhỏ nhất trong mọi người nên hơi thấy e thẹn. Con đi ra sân khấu với bộ váy đỏ thắm, mượt như nhung mà mẹ đã chuẩn bị cho con. Con hé nụ cười với mọi người và nhẹ nhàng đi trước sân khấu rồi lại nhẹ nhàng đi vào trong cánh gà mà lòng hồi hộp không biết khán giả cảm thấy thế nào.

Phần thi thứ hai của chúng con là "Mùi hương của bạn". Mỗi người đều có một mùi hương riêng. Chị hoa Huệ, cô hoa Nhài thì có mùi hương thơm ngát, bay xa làm xôn xao lòng người. Còn con chỉ thoang thoảng đâu đây một mùi hương nhè nhẹ và dìu dịu. Phần thi này trôi qua khá suôn sẻ vì con đã tự tin hơn rất nhiều, cả nhà ạ!

Rồi cuối cùng cũng đến phần thi quan trọng nhất: "Hỏi đáp". Ban giám khảo đã ra một đề chung cho cả bốn người: "Nếu em được làm hoa hậu thì em sẽ làm gì?". Chị hoa Huệ sung sướng trả lời: "Nếu như mà em được làm hoa hậu, em sẽ đi khắp nơi cho mọi người trầm trồ trước sắc đẹp của em, còn thời gian còn lại em sẽ chăm sóc sắc đẹp của mình!". Khác với chị hoa Huệ, chị hoa Hướng Dương và cô hoa Nhài rất thích ngủ.

- Còn con trả lời ra sao hả bé Nhung?

Tôi ngập ngừng nói:

- Con nói nếu như con được làm hoa hậu thì con sẽ gửi một số tiền nhỏ cho các bạn hoa nghèo sống ở các khu vườn cằn cỗi không được màu mỡ như nơi gia đình mình sống. Còn con vẫn sẽ ở nhà chăm sóc và vâng lời bố mẹ để bố mẹ được vui lòng.

Và giờ quyết định ai sẽ được làm hoa hậu cũng đã đến. Ban giám khảo nói to: "Ngay bây giờ các bạn sẽ biết ai được làm hoa hậu năm nay. Không phải ai khác chính là bé Nhung, người có một nụ cười tươi tắn, một tâm hồn trong sáng, luôn nghĩ đến người khác!". Con lên nhận giải thưởng và đây, con đã mang quà về cho bố mẹ đây. Tôi giơ gói quà đằng sau lưng ra và hôn vào má mẹ thì thầm nói:

- Con nghĩ món quà quan trọng nhất chính là tình cảm của gia đình mình dành cho con...

Đề 82. Dựa vào bài thơ *Sa bẫy*, em hãy kể lại kế hoạch của bé Mây.

Sa bẫy

Bé Mây rủ mèo con
Đánh bẫy bầy chuột nhắt
Mồi thơm: cá nướng ngon
Lửng lơ trong cạm sắt.
Lũ chuột tham hoá ngốc
Chẳng nhịn thèm được đâu!
Bé Mây cười tít mắt
Mèo gật gù, rung râu.
Đêm ấy Mây nằm ngủ
Mơ đầy lồng chuột sa
Cùng mèo con đem xử
Chúng khóc ròng, xin tha !
Sáng mai vùng xuống bếp:
Bẫy sập tự bao giờ
Chuột không, cá cũng hết
Giữa lồng mèo nằm... mơ !

(*Dắt mùa thu qua phố*, Nguyễn Hoàng Sơn)

Bài làm

Mấy ngày hôm nay, chẳng hiểu sao trong nhà bé Mây xuất hiện một lũ chuột. Chúng tinh quái phá phách, nghịch ngợm đồ đạc khắp nơi. Mọi người vô cùng bực mình và khó chịu. Phải tốn công lắm, bé Mây mới nghĩ ra một kế.

Thế là chiều hôm ấy, một buổi chiều mát mẻ và dễ chịu, Mây rủ mèo con cùng nhau đặt bẫy chuột. Bé chuẩn bị rất cẩn thận và chu đáo: nào cá nướng thơm lừng, chiếc cạm sắt mới tinh, rồi từ từ để cá vào bẫy. Đêm hôm đó, nằm trên giường, cơn gió mùa thu dịu mát lùa vào ô cửa sổ. Bên ngoài trăng sáng vằng vặc, xung quanh là trăm ngàn ngôi sao kỳ diệu đang làm sáng cả bầu trời trông như những ánh nến lung linh huyền ảo, bé Mây nằm và suy nghĩ, tưởng tượng. Chắc hẳn giờ này, lũ chuột kia không kìm nén được sự tham lam đã chui vào bẫy của ta đánh chén món cá rồi đây. Bé Mây tự nhủ và lại thì thầm tâm sự với mèo con. Mèo ta thích chí, tán thành ý tưởng của cô chủ. Nó khẽ rung rung bộ ria mép, gật gù tán thưởng. Thế rồi, bé Mây đã chìm sâu vào giấc ngủ với giấc mơ về một lồng đầy chuột mắc bẫy rồi cô cùng người bạn chí thân, Mèo con, đem chúng ra xét tội. Nhất định bọn phá hoại này phải bị trừng trị thích đáng dù chúng có khóc ròng xin tha!

Sáng sớm, khi những ánh nắng ban mai rực rỡ chiếu qua chiếc giường nhỏ bé xinh xắn, bé Mây vùng dậy, bừng tỉnh, chạy vội xuống bếp xem tình hình. Ôi thôi! Cái bẫy đã sập, cá cũng hết, chẳng thấy con chuột tinh quái nào mà kẻ sa bẫy bây giờ lại chính là Mèo con. Bé Mây sững sờ và ngỡ ngàng nhưng rồi cô chợt hiểu ra rằng cô đã quá ngây thơ. Thì ra nụ cười và sự đồng tình của Mèo con hôm qua đã ẩn chứa một âm mưu của Mèo. Đúng thế, với Mèo còn gì thích hơn cá nướng? Đó là món ăn sở trường của chú ta! Bé Mây cảm thấy rất tiếc cho kế hoạch của mình đã đổ bể nhưng hơn hết, qua chuyện này, cô bé cũng tự rút ra cho mình một kinh

nghiệm, một bài học quý giá trong cuộc sống.

Câu chuyện không chỉ của bé Mây mà nó còn là của chúng ta! Vâng, đó là đừng quá thơ ngây, không suy nghĩ chín chắn trước khi làm một việc gì đó.

Đề 83. Tưởng tượng và kể lại cuộc gặp gỡ với nhân vật Tấm trong truyện *Tấm Cám*.

Bài làm

Hè vừa rồi, Nô-bi-ta và Đô-rê-mon (hai nhân vật trong truyện tranh *Đô-rê-mon* chúng em vẫn đọc) sang Việt Nam du lịch. May mắn thế nào, hai cậu lại ghé qua nhà tôi xin ngủ nhờ. Thật là một ngày vui đặc biệt.

Ăn xong, bố mẹ cho ba đứa lên phòng tôi chơi. Sau khi đã xem xét căn phòng nhỏ của tôi, Nô-bi-ta tỏ ý rất thích, chỉ tiếc rằng trông nó hơi bị... luộm thuộm một tí (?!). Sau đó cậu ta khoe:

– Đô-rê-mon tài như thế nào cậu biết rồi đấy. Giờ cậu ước điều gì, cậu ấy sẽ thực hiện ngay lập tức.

Đô-rê-mon lườm Nô-bi-ta một cái, nhưng rồi cậu ta cũng nói:

– Tớ không làm được tất cả mọi thứ đâu. Nhưng bây giờ cậu muốn đi đâu chơi thật xa, chúng ta sẽ đi. Tớ có mang theo cánh cửa thần kì đây.

Thật đúng dịp. Chả là sáng nay chúng tôi tranh luận với nhau: cô Tấm là người thế nào? Tại sao một người hiền lành, tốt bụng, hiếu thảo như cô Tấm lại có thể trừng phạt cô em và dì ghẻ một cách vô cùng khốc liệt như vậy? Cãi nhau chán không ăn thua, chúng tôi định bụng hỏi cô giáo nhưng cô lại đi họp vắng. Tại sao không tranh thủ lúc này đến hỏi thẳng cô Tấm nhỉ?

Nghe tôi đề đạt yêu cầu, Đô-rê-mon bảo:

– Hay đấy! Tớ cũng muốn đến thăm thế giới cổ tích của các bạn. Tuy nhiên, chúng ta sẽ không đi bằng cánh cửa thần kì mà sẽ sử dụng cỗ xe thời gian này.

Nói rồi cậu ta rút ngay cỗ xe từ trong chiếc túi thần kì ra. Theo lời Đô-rê-mon, tôi vừa nhắm mắt lại, mở mắt ra đã thấy mình đang ở trong một thế giới vô cùng xa lạ. Một cung điện huy hoàng, tráng lệ ở ngay trước mắt. Người hầu kẻ hạ đi lại tấp nập. Thấy một cô gái đang ngồi trên chiếc võng đỏ trong vườn, chúng tôi đến hỏi thăm. Không ngờ người đó lại chính là cô Tấm (Nô-bi-ta và tôi, mỗi đứa mất một chiếc bánh rán với Đô-rê-mon về chuyện này). Chúng tôi tranh thủ làm một cuộc phỏng vấn ngắn ngắn:

– Chào chị Tấm! Chúng em từ thế kỉ XXI về thăm chị đây.

– Chào các em! Các em về thăm chị hay còn muốn hỏi chị gì nữa?

Ba chúng tôi nhìn nhau. Không ngờ chị Tấm lại biết trước việc chúng tôi định làm. Nô-bi-ta nhanh nhảu:

– Dạ thưa chị, chúng em vẫn nói với nhau là: "Hiền như cô Tấm". Chị đã từng phải mò cua, bắt ốc, làm lụng vất vả mà vẫn bị mụ dì ghẻ chửi mắng, bị cô em bắt nạt. Bắt được con cá bống chị cũng không ăn mà lại thả vào chum để nuôi, khi

không thể nhặt được số thóc lẫn mà mụ dì ghẻ giao cho, chị chỉ biết khóc... thì đúng là chị hiền thật. Vậy tại sao chị có thể làm cái việc mà không mấy người dám làm, đó là xui cô Cám dội nước sôi vào người, sau lại đem xác cô Cám làm mắm để gửi về cho mụ dì ghẻ?

– Có chuyện như vậy thật ư? Cô Tấm sửng sốt.

Tôi vội đỡ lời:

– Đúng thế đấy chị ạ. Em còn mang cả sách theo đây này.

Tôi lấy cuốn sách ra, đọc rành rọt phần kết thúc cho cô Tấm nghe. Nghe xong, cô Tấm ngẩn người ra một lúc. Rồi cô bảo chúng tôi:

– Không phải thế đâu các em ạ. Dù ghét, thậm chí căm thù mẹ con Cám đến đâu chăng nữa, sao chị có thể làm nổi một việc kinh khủng như vậy. Chắc là có chuyện nhầm lẫn chi đây. Thật là đáng sợ.

Chúng tôi không biết nói sao, sau khi theo chị đi thăm cung điện, chúng tôi chào chị ra về, lòng không khỏi băn khoăn.

Trong bữa cơm chiều, chúng tôi đem câu chuyện kể lại cho mẹ nghe. Mẹ tôi bảo:

– Cô Tấm nói đúng đấy các con ạ. Một người bình thường cũng khó làm nổi việc ấy chứ đừng nói là cô Tấm.

Tôi thắc mắc:

– Vậy tại sao trong sách lại có đoạn ấy hả mẹ?

– Con phải nhớ rằng, *Tấm Cám* là một câu chuyện cổ tích. Trước khi được in thành sách cho các con học như bây giờ, nó được lưu truyền qua lời kể của nhân dân. Bởi vậy, nó thể hiện cách nhìn, cách nghĩ và cả quan niệm của nhân dân về đời sống cũng như niềm mơ ước về một xã hội công bằng, trong đó những con người nghèo khổ, chịu nhiều thiệt thòi như cô Tấm phải được sống hạnh phúc, còn những kẻ độc ác như mẹ con Cám phải bị trừng trị đích đáng. Thạch Sanh tha tội chết cho Lí Thông nhưng tội của Lí Thông quá lớn, trời đất làm sao dung tha được. Giả sử cô Tấm có tha tội chết cho Cám thì cô ta cũng sẽ phải chịu cái kết cục như Lí Thông thôi. Nhưng mẹ con Cám còn tàn ác hơn Lí Thông nhiều lần. Lí Thông chỉ đẩy Thạch Sanh đi chết thay mình, hay cùng lắm thì lấy đất lấp cửa hang để Thạch Sanh không lên được, mẹ con Cám thì không chỉ giết chết Tấm một lần. Tấm chết hoá thành chim vàng anh, mẹ con Cám bóp chết vàng anh. Tấm hoá thành cây xoan đào, họ chặt cây xoan đào. Thậm chí khi Tấm hoá thân vào khung cửi, họ cũng không ngần ngại đốt bỏ cả khung cửi. Mẹ con Cám quyết giết Tấm đến cùng. Với tội ác như vậy, nhân dân ta cho rằng, phải để chính tay Tấm trừng trị Cám thì mới thoả. Hành động của Tấm, cái chết thảm khốc của mẹ con Cám chính là chiến thắng của cái Thiện đối với cái Ác sau khi cái Thiện đã phải đấu tranh quyết liệt bằng máu và nước mắt. Trong thực tế, cô Tấm không thể làm được việc đó nhưng nhân dân ta đã trả thù thay cho Tấm, đã dùng trí tưởng tượng để thực thi lẽ công bằng.

À ra thế! Chúng tôi không ngờ chỉ trong thời gian ngắn đã được một bài học thật bổ ích. Đô-rê-mon bảo:

– Mình không ngờ, thế giới cổ tích của các bạn phức tạp thật, nhưng cũng thật lí thú.

Đã đến giờ Đô-rê-mon và Nô-bi-ta phải ra về. Hai cậu hẹn tôi đến mùa hè sang năm sẽ trở lại để cùng nhau khám phá thế giới có tích li kì và bí ẩn.

Đề 84: Một lần em mơ gặp một ông Bụt. Hãy kể lại cuộc gặp gỡ đó.

Bài làm

Đọc truyện cổ tích, em rất thích thú khi thấy, trong lúc tuyệt vọng, những người tốt lại được Bụt hiện ra giúp đỡ. Em luôn khao khát một lần được gặp người. Một đêm, em đã nằm mơ thấy Bụt hiện lên.

Khi học xong em thiếp đi lúc nào không biết. Trong giấc mơ màng, em thấy ông. Khó có thể đoán tuổi của Bụt: tám mươi, chín mươi hay là trăm tuổi? Dáng người hơi còng nhưng trông ông rất khoẻ mạnh. Khuôn mặt đầy đặn tràn đầy vẻ phúc hậu. Tuy tuổi tác đã cao nhưng nước da ông vẫn còn hồng hào như lứa tuổi thanh niên. Mái tóc bạc trắng như cước được búi lên tận đỉnh đầu và cài trâm vàng. Lông mày, lông mi và những chòm râu dài đến tận ngực cũng đều bạc trắng cả. Đôi mắt ông trong sáng như sao, hiền dịu như ánh trăng rằm luôn nhìn mọi người với vẻ trìu mến thân thương. Miệng ông luôn cười tươi để lộ ra những chiếc răng đen nhánh. Ông mặc quần áo thụng màu trắng, tay luôn chống cây gậy trúc. Từ xa, em thấy một chàng trai đang nói điều gì với ông. Em tiến lại gần nhưng không nói gì cả mà lặng lẽ nấp sau bụi tre. Anh chàng ấy nói: "Thưa ông, trước đây con đi làm thuê cho một nhà chủ. Con đã làm lụng vất vả, không quản khó nhọc và ông chủ đã hứa gửi con gái mình cho con. Nhưng giờ thì lão định gả cô ấy cho một kẻ khác và bắt con vào rừng tìm được cây tre trăm đốt. Nhưng con tìm kiếm rất nhiều rừng mà không có cây tre nào trăm đốt..." Ánh mắt của ông Bụt lúc này sáng quắc, vẻ nghiêm nghị. Tiếng nói trầm ấm vang vang cất lên: "Con hãy chặt một trăm đốt tre rồi hô "khắc nhập" tức khắc sẽ có cây tre trăm đốt". Anh làm như lời ông và đúng như vậy. Bụt còn dặn anh hô "khắc xuất", trăm đốt tre sẽ rời ra. Anh bó làm hai bó rồi gánh về nhà. Nhưng chỉ còn hai giờ nữa là lễ cưới bắt đầu rồi mà rừng lại lắm cây cối um tùm, đi làm sao cho kịp. Anh trai cày ngồi khóc và ông Bụt lại hiện ra. Ông lắc nhẹ cái phất trong tay. Một chiếc cầu vồng bảy sắc hiện ra bắc từ chân trời bên này sang chân trời bên kia. Anh chàng bước lên chiếc cầu, trông anh như con kiến càng đi trên một cành cây to lớn trên nền trời xanh. Em mải ngắm cầu vồng quá nên đã sơ ý làm gẫy một cành khô. Bụt đã biết em nấp sau bụi cây. Từng bước đi khoan thai, nhẹ nhàng và đường bệ, ông tiến lại gần em và nói: "Cháu hãy ra đây!". Từ ống tay áo, ông lấy ra một quả cầu có thể nhìn thấy tất cả mọi việc đang diễn ra trên thế giới. Chàng trai đó đã trừng trị lão chủ rất thích đáng và đã cùng cô gái sống hạnh phúc trọn đời. Thấy vậy, em liền hỏi ông: "Tại sao ông lại tốt như vậy?". Ông trả lời: "Vì trời đã ban cho ông làm Bụt, ông phải giúp đỡ mọi người để hoàn thành trọng trách đó". Ông đã khuyên em: "phải ăn hiền ở lành thì mai ngày sẽ gặp phúc đức, không được ăn ở độc ác vì sẽ gặp quả báo". Tỉnh dậy, em vẫn còn nhớ như in lời khuyên của người.

Em rất yêu quý Bụt. Ông đúng như một quan toà xét xử công minh, trừng phạt kẻ ác, giúp đỡ người hiền lương.

VĂN MIÊU TẢ

Đề 85. Em hãy viết bài văn tả người thân yêu và gần gũi nhất với mình (ông, bà, cha, mẹ, anh, chị...).

Bài làm

Tôi có thể đoán ấn tượng đầu tiên của một ai đó khi lần đầu tiên gặp cha tôi. Thế nào họ cũng cho rằng ông là một người có dáng vẻ nghệ sĩ và trông rất nhàn hạ với gương mặt khá điển trai, đôi mắt sáng và mái tóc đen bồng bềnh. Nhưng tôi chắc rằng bạn sẽ nghĩ khác khi chú ý đến đôi bàn tay to, thô ráp vì chai sạn của cha tôi.

Cha có bàn tay theo tôi là rất to. Bàn tay đó sần sùi, cứng và thô. Nó là dấu tích lao động suốt cả cuộc đời của ông: lúc bé làm ruộng giúp ông bà nội, lớn lên lái xe ô tô chở hàng và giờ làm công nhân trong một công ty nhỏ gần nhà. Chính những công việc vô cùng bình dị ấy đã khiến cha tôi có bàn tay đó. Bàn tay đã nuôi dưỡng và che chở cho tôi suốt những năm tháng cuộc đời.

Cha tôi không phải tuýp người cao to. Ông có thân hình nhỏ nhưng rắn chắc. Nước da hơi ngăm ngăm nhuốm màu thời gian. Cha là một người hiền lành và vui vẻ. Ông thường dành hàng giờ đồng hồ để chơi cùng chị em tôi. Có khi cha làm chú kỵ mã, có lúc lại làm hành khách trên con tàu tý hon của chúng tôi. Rồi rùng mình một cái, cha lại trở thành vị khán giả trung thành cho hai cô ca sĩ nhí thể hiện. Cha là người bạn lớn gắn bó suốt những năm tháng tuổi thơ của chị em tôi.

Bởi tính yêu trẻ nhỏ của cha nên nhà tôi lúc nào cũng đông vui nhộn nhịp. Lũ trẻ con trong xóm thường coi nhà tôi là điểm tập kết cho mọi trò chơi. Tôi và tụi nó chơi đùa, chạy nhảy và thậm chí còn phá phách trong nhà. Cha chỉ luôn mỉm cười và đôi lúc nhắc nhở khi chúng tôi quá nghịch. Ông không bao giờ lớn tiếng hoặc đánh mắng chị em tôi.

Cha yêu thương và chiều chuộng chị em tôi như vậy có lẽ một phần vì thương chúng tôi còn quá nhỏ mà đã thiếu thốn tình cảm. Năm tôi tám tuổi, mẹ tôi đột ngột qua đời, để lại cho cha hai đứa con nhỏ. Lúc đó em tôi mới sáu tuổi, còn chưa biết gì. Một nách hai con, cha tôi mang trách nhiệm vừa phải làm cha vừa phải làm mẹ. Đó là một thời kì khó khăn của gia đình tôi.

Em tôi còn nhỏ nên thường hay quấy nhiễu và hành tội cha. Tôi thì lâm vào tình trạng khủng hoảng và luôn có cảm giác cô đơn, bị bỏ rơi và thấy mình thật bất hạnh. Lúc đó chính hơi ấm từ bàn tay xù xì, thô ráp của cha đã vỗ về, động viên, an ủi tôi. Mẹ luôn ở trong trái tim cha và con. Mỗi khi nghe nhịp đập con tim mình, con hãy nhớ rằng mẹ luôn ở bên cạnh con. Hãy nhìn ra thế giới xung quanh con. Con sẽ thấy rằng con vẫn còn rất hạnh phúc với những đau khổ mà người khác phải chịu đựng... Những câu nói đó của cha đã giúp tôi rất nhiều trong khoảng thời gian khó khăn này.

Tôi tưởng cha là người vui vẻ, không bao giờ biết buồn. Nhưng tôi đã nhận ra là mình đã nhầm, cha cũng như bao nhiêu bậc cha mẹ khác, cũng buồn khi con cái mình không ngoan. Một lần, tôi và lũ bạn nghịch ngợm hè nhau ra sông chơi, khi

về, đứa nào đứa nấy đều ướt như chuột. Cha biết chuyện đã mắng tôi một trận, cấm không cho tôi ra khỏi nhà trong vòng mấy ngày. Tôi giận cha lắm. Bởi tôi nghĩ cha không còn thương tôi nữa. Tôi dỗi không thèm nói chuyện với cha. Đêm hôm đó, tưởng tôi đã ngủ, cha vào đắp lại chăn cho tôi, rồi ông ra ngoài ghế ngồi. Trong bóng tối chỉ có le lói một chút ánh sáng của chiếc đèn ngủ, tôi nhìn dáng cha sao mà buồn đến vậy. Cha ngồi lặng lẽ, thỉnh thoảng lại nheo đôi mắt đã bắt đầu có nếp nhăn nhìn xa xăm. Khuôn mặt không còn dáng vẻ giận dữ như lúc mắng tôi, thay vào đó là một nét buồn, thoáng suy tư. Lúc này, tôi mới cảm thấy hối hận vì việc làm của mình. Tôi đã làm cha phiền lòng. Tự hứa với bản thân sẽ không như vậy nữa, tôi quyết tâm làm cho bằng được. Từ sau lần đó, tôi ngoan hơn rất nhiều, không nghịch ngợm nữa mà còn biết giúp cha chăm sóc cho em. Cha rất vui trước những biểu hiện đó của tôi.

Bây giờ, khi đã lên cấp hai, tôi càng cảm thấy yêu cha nhiều hơn. Tuy tôi không có mẹ để dìu dắt những bước chập chững vào đời nhưng tôi đã có cha. Người đã tận tâm chăm sóc, dạy dỗ chị em tôi. Nếu bạn hỏi ai là người có ảnh hưởng lớn đến tôi nhất thì tôi sẽ không ngần ngại mà trả lời ngay đó là cha tôi. Còn bạn thì sao?

Đề 86. Viết đoạn văn tả người anh trai thân yêu của em.

Bài làm

Anh trai tôi có dáng người to cao nhưng hơi béo, tuy vậy anh rất nhanh nhẹn. Anh tôi hoàn toàn trái ngược với tôi, nếu như tôi có một làn da bánh mật (vì hay đi phơi nắng mà!) thì anh tôi trắng trẻo, hồng hào, y như mẹ tôi vậy. Đôi mắt đen lay láy lại đang trang bị thêm cặp kính dày cộp làm anh trông rất trí thức. Anh tôi để cái đầu húi cua trông rất nghịch ngợm. Khuôn mặt của anh luôn niềm nở, rạng rỡ, nhất là đối với tôi. Anh tôi đi tập võ nên khỏe mạnh, cường tráng lắm. Mỗi lần tôi cãi anh, muốn doạ đùa tôi, anh lại bắt đầu vén tay áo lên khoe bắp tay rắn chắc của mình. Anh tôi thích mặc quần áo màu sẫm như thể muốn tôn làn da hồng hào của anh. Anh thường nghiêm khắc những lúc ra uy, dịu dàng những lúc khuyên nhủ và chân thành khi muốn tôi giúp một việc gì đó.

Đề 87: Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha trong khi em ốm.

Bài làm

"Mẹ kính yêu của con. Người ta vẫn bảo, có nuôi con mới biết lòng cha mẹ. Nhưng qua trận ốm vừa rồi, con đã hiểu hơn về lòng mẹ, cảm nhận được đầy đủ nhất tình yêu sâu sắc mẹ dành cho con.....". Đó là những dòng tâm sự trong cuốn nhật kí mà tôi gửi đến người mẹ kính yêu. Thay cho lời cảm ơn, tôi muốn nói "con yêu mẹ".

Tôi là đứa trẻ không hay ốm yếu. Do được thừa hưởng sức khoẻ của cha mà tôi chủ quan lắm. Hôm đó đi học, mẹ dặn tôi mang áo mưa theo vì đài đã dự báo. Nhưng vì thấy trời nắng to nên tôi không mang theo nữa. Thế rồi chiều về, mây

đen ở đâu ùn ùn kéo đến, vần vũ khắp bầu trời. Cơn mưa đến thật mau. Mưa. Mưa xối xả. Mưa ào ào như trút nước... Không có áo mưa mà trời cũng sắp tối, tôi để đầu trần ù chạy về nhà. Về đến nơi tôi ướt như chuột lột. Mẹ nhìn tôi đầy lo lắng.

Đêm hôm đó, tôi bắt đầu bị sốt. Nhiệt độ tăng cao, đầu óc choáng váng. Tôi mê man bất tỉnh. Bố mẹ tôi lo lắng, vội vàng tìm cách hạ nhiệt. Nằm trên giường, tôi nghe thấy từng bước chân của mẹ, bóng mẹ chạy đổ nghiêng trên tường, thoắt trông thấy, thoắt biến mất. Mẹ ngồi bên tôi, bàn tay ấm áp xoa nhẹ trên lưng, âu yếm vuốt tóc rồi má tôi. Cái trán nóng bừng được mẹ chườm bằng chiếc khăn lạnh. Chốc chốc, mẹ lại lật khăn rồi đặt nhẹ lên trán. Tôi miên man trong giấc ngủ nhưng dường như vẫn thấy rõ đôi mắt mẹ nhìn tôi. Đôi mắt mẹ nhìn trìu mến, xót thương, long lanh những giọt nước. Từng nhịp thở thôn thức, tôi cảm nhận được sự lo lắng trong lòng mẹ. Mỗi khi tôi trở mình mẹ lại nhè nhẹ vỗ về, kéo chăn lên đắp cho tôi. Thỉnh thoảng, mẹ lại sờ lên trán. Thấy nhiệt độ giảm, mẹ cũng hơi yên lòng....Cứ thế, mẹ ngồi bên tôi suốt đêm, không ngủ.

.....Sáng hôm sau, trời đã tạnh mưa tự bao giờ. Mấy chú chim chào mào hót líu lo chào đón ngày mới. Những tia nắng đầu tiên lách mình qua khe cửa vào phòng, đến bên giường giúp tôi tỉnh giấc. Vì có mẹ ngồi bên nên tôi vững tâm mà ngủ rất ngon lành. Tôi cựa mình, thấy trong người đã khá hơn hôm qua rất nhiều. Vừa tỉnh dậy việc đầu tiên là tôi đưa mắt tìm mẹ. Sao không thấy mẹ đâu cả. Tôi vội vàng ngồi dậy. Ôi, mẹ! Người mẹ kính yêu của tôi. Chắc vì đã quá mệt nên mẹ nằm ngủ thiếp đi bên tôi. Lúc này nhìn mẹ, tôi chỉ thấy thật tội nghiệp và thương mẹ biết bao. Mái tóc dài, đen mượt dường như xơ xác. Đôi mắt thâm quầng lại vì thức khuya. Phía đuôi mắt đã xuất hiện những nếp nhăn, dấu hiệu sự tàn phá của thời gian. Nhất là đôi tay mẹ. Trước đây, đó là một bàn tay mềm mại, trắng trẻo nhưng giờ đây, sự vất vả đã làm cho bàn tay mẹ gầy guộc, thô ráp và có những vết chai. Điều ai cũng thấy này tại sao hôm nay tôi mới để ý. Tôi thật là đứa con vô tâm, bất hiếu. Tôi hiển nhiên nhận tình yêu của mẹ nhưng ích kỉ chỉ nghĩ cho bản thân. Mẹ đã bắt đầu già đi mà tôi không hề hay biết. Và dường như qua một đêm thức trắng càng làm cho mẹ tôi già đi nhiều.

Đang suy nghĩ miên man thì chợt bố tôi mở cửa bước vào phòng. Bố mỉm cười chào tôi ngày mới. Vừa lúc, mẹ cũng choàng tỉnh dậy. Thấy tôi, mẹ vội vàng đặt tay lên trán, nhìn tôi một lượt vẻ mặt lo lắng, căng thẳng. Hai bố con tôi nhìn mẹ rồi nhìn nhau cùng cười. Lúc đó, mẹ mới thấy nhẹ nhõm trong lòng. Nhưng nụ cười của mẹ thật mệt mỏi. Không để ý đến bản thân, mẹ lại chạy ngay xuống nhà nấu cháo cho tôi. Bát cháo nóng của mẹ là liều thuốc vô cùng hiệu nghiệm. Nó không phải là thuốc bình thường mà là liều thuốc tình thương yêu. Nó giúp tôi hết sốt và còn hơn thế, nó giúp tôi nhận ra được nhiều điều, hiểu thêm về lòng mẹ. Lòng mẹ thật bao la như biển Thái Bình...

Không phải chỉ khi ốm đau mẹ mới dành tình yêu cho tôi, ở bên cạnh tôi chăm sóc. Mẹ đã ở bên từ bao giờ mà tôi vô tâm không hiểu bởi tình yêu của mẹ không vô hình mà hiển hiện ngay trước mắt. "Mẹ kính yêu của con. Nay con đã hiểu rồi mẹ ạ".

Đề 88. Khuôn mặt mẹ luôn hiện lên trong tâm trí em. Em hãy viết đoạn văn tả lại gương mặt ấy.

Bài làm

Với em, gương mặt mẹ là một hình ảnh vô cùng thân thuộc luôn thường trực trong tâm trí. Mẹ em năm nay đã hơn ba mươi tuổi nhưng gương mặt mẹ trẻ hơn tuổi rất nhiều. Gương mặt mẹ hình trái xoan được ôm lấy bởi mái tóc đã cắt ngắn, đen và thẳng. Cũng những sợi tóc rất đẹp ấy phủ chéo một phần trên trán mẹ. Đôi mắt của mẹ long lanh như lúc nào cũng ánh lên niềm vui. Đuôi mắt dài nhìn thật đáng yêu biết mấy! Mẹ có chiếc mũi dọc dừa và đôi môi nhỏ nhắn, hồng tươi. Mỗi khi mẹ cười, người lại để lộ ra hàm răng trắng và một chiếc răng khểnh thật duyên. Nhưng em thích nhất làn da của mẹ. Da mẹ trắng và mịn, mỗi khi có chuyện gì vui, em chỉ muốn ôm chầm lấy mẹ và thơm nhẹ lên đôi má của mẹ. Gương mặt của mẹ em thật đẹp; em lại thầm hứa sẽ cố gắng học thật giỏi để luôn được thấy những nụ cười nở tươi trên gương mặt mẹ.

Đề 89. Em hãy tả lại một người nào đó tuỳ theo ý thích của bản thân mình.

Bài làm

"Bà ơi bà, cháu yêu bà lắm
Tóc bà trắng, màu trắng như mây
Cháu yêu bà, cháu nắm bàn tay
Khi cháu vâng lời cháu biết bà vui."

Mỗi lần nghe tụi trẻ con hàng xóm hát bài này tôi lại không khỏi chạnh lòng khi nhớ về người bà đã khuất của tôi.

Hồi còn sống, bà cưng tôi nhất bởi tôi là đứa cháu đầu tiên của bà. Đi đâu bà cũng dắt tôi theo. Tôi dính bà còn hơn cả dính mẹ.

Không giống như trong bài hát thiếu nhi quen thuộc, bà nội tôi là một người rất hiện đại. Bà thường được khen là trẻ hơn so với tuổi rất nhiều. Nét trẻ trung của bà hiện ra ngay từ mái tóc ngắn, uốn nhẹ ôm lấy gương mặt tròn, nhỏ nhắn. Tôi đoán, chắc hẳn hồi còn trẻ bà phải là một cô gái rất xinh đẹp, dịu dàng nhưng có cá tính. Ở bà có một nét gì đó rất cuốn hút mà hết thảy mọi người khi tiếp xúc đều nhận ra.

Bà là một người vui vẻ và rất hay nói chuyện. Thông thường, ở độ tuổi lục tuần con người ta thường trở nên điềm đạm và trầm mặc. Nhưng bà tôi lại khác hẳn. Bà rất thích trò truyện với các ông, các bà trong hội hưu trí, hay chơi đùa cùng con cháu. Với khả năng giao tiếp và thái độ thân thiện, bà rất được mọi người tán thưởng trong các câu chuyện hàng ngày. Bởi thế không khi nào tôi thấy bà ngớt khách khứa đến chơi.

Tôi thích nhất là lúc bà cười. Những lúc đó đôi mắt bà rất sáng và rất có hồn. Đặc biệt khi đó những nếp nhăn trên trán, trên khuôn mặt bà xô lại trông giống như những chiếc cầu vồng. Bé Mưa - em trai tôi - cũng rất thích những nếp nhăn

đó. Mỗi khi được bà ôm vào lòng cưng nựng, bé Mưa thường đưa cánh tay nhỏ xíu của em lên mân mê chúng như là một cử chỉ của sự yêu thương. Bà tỏ ra rất thích thú khi biết trên khuôn mặt mình có cầu vồng. Bà vui vì điều đó.

Tuy đã ở vào cái tuổi có thể coi là quá nửa đời người nhưng bà vẫn rất khoẻ mạnh và tràn đầy sức sống. Và có lẽ cũng chỉ ở tuổi này bà mới đang được sống quãng đời đẹp nhất: hưởng những ngày an nhàn bên con bên cháu.

Tận hưởng những ngày an nhàn này, bà thoải mái làm những điều mình thích. Mỗi sáng bà cùng với mấy bà hàng xóm ra sân khu tập thể tập dưỡng sinh, tập múa quạt. Bà tập dẻo lắm cơ. Trong tay bà, chiếc quạt lượn theo những vòng tròn mềm mại, trông tựa như những cánh bướm đang ngả mình trong gió. Những động tác bà làm trông như được thể hiện bởi những nghệ sĩ múa chuyên nghiệp mà tôi thường thấy trên tivi. Quả thực, bà tôi vẫn còn dẻo dai lắm. Tập dưỡng sinh chỉ là một trong số những hoạt động mà bà tham gia. Ngoài ra, bà còn tập khiêu vũ, tập văn nghệ cho tổ dân phố... Tôi thường thấy bà hào hứng hẳn lên vào mỗi tối thứ bảy và chủ nhật. Bởi đó là những ngày bà tham gia sinh hoạt trong câu lạc bộ khiêu vũ của phường. Các bạn không thể tưởng tượng được đâu nhé ! Bà nhảy đẹp hết ý luôn ! Đặc biệt là điệu Van. Tôi phải nhờ bà tập cho suốt đấy !

Hiện đại khi tham gia các hoạt động thể dục thể thao nhưng bà lại mang đầy nét truyền thống trong các hoạt động xã hội. Chính bà là người dạy tôi cách nấu nướng và chăm sóc cho bản thân. Bà thường bảo tôi phải chú ý đến hình thức của mình. Theo bà việc trang điểm là rất quan trọng. Đối với bà trang điểm không phải là tô mày kẻ mắt, trưng diện quần áo trang sức sao cho nổi bật mà chỉ đơn giản là sự chuẩn bị chu đáo cho bản thân trước khi hoà nhập vào các hoạt động xã hội. Chăm sóc cho bản thân cũng chính là cách ta thể hiện sự tôn trọng mình và tôn trọng người khác. Đó là câu bà vẫn thường hay nói với tôi.

Đã thành thông lệ, mỗi tối trước khi đi ngủ, tôi thường được bà xoa lưng và kể cho nghe những câu chuyện cổ tích. Nào là chuyện cô Tấm chui ra từ quả thị, nào là Thạch Sanh bắn đại bàng tinh cứu công chúa, nào là chú Cuội ngồi gốc cây đa... Giọng kể dịu dàng cùng hương hoa nhài thoang thoảng từ người bà đã đưa tôi vào giấc ngủ trong suốt những năm bé thơ. Có lẽ bởi thói quen này nên khi bà không còn, một thời gian dài tôi rất khó ngủ.

Bà là tấm gương, là hình mẫu trong trái tim tôi. Đến tận bây giờ, hình bóng bà vẫn còn in đậm trong trái tim tôi.

"Bà ơi bà, cháu yêu bà lắm
Tóc bà trắng, màu trắng như mây..."

Đề 90. Viết bài văn ngắn miêu tả một em bé khoảng 4 đến 5 tuổi.

Bài làm

Bống là em gái nhỏ dễ thương nhất mà em từng biết.

Trông bé không khác gì một thiên thần nhỏ. Bống có thân hình mập mạp, tròn trịa. Da Bống trắng hồng, mịn màng lắm. Nhìn bé, ai cũng muốn ôm lấy mà thơm, mà nựng lên đôi má phúng phính lúc nào cũng thơm thơm mùi sữa. Cặp mắt Bống

to, tròn, sáng như hòn bi ve. Mái tóc hơi nâu nâu, xoăn tít, giống bố như tạc. Cái mũi bé hơi cao còn đôi môi thì lúc nào cũng đỏ mọng như được tô son. Bé thích nhất là chơi trò đóng giả làm cô Tiên. Những lúc đó, Bống được mặc váy trắng tinh, đi giày búp bê màu hồng phấn và được chị Cún tết tóc hai bên, buộc nơ màu hồng trông rất xinh. Bống rất hay xấu hổ. Mỗi khi được khen, bé thường chạy ra ôm chầm lấy mẹ, chúi đầu vào lòng mẹ, không chịu buông. Mặt bé lúc đó đỏ bừng trông rất đáng yêu. Bống rất thích vẽ và vẽ cũng rất đẹp. Mẹ mua cho bé hẳn một quyển vở và một hộp chì màu mới cứng. Bống thích lắm. Mỗi tối, Bống thường ngồi vào bàn "học bài" rất chăm chỉ. Bống vẽ được rất nhiều tranh: có bức cả nhà đang đi chơi công viên, có bức lại vẽ chị Cún đang múa hát. Lắm lúc cả chú mèo mun đang ngủ cũng trở thành nhân vật cho hoạ sĩ nhí thể hiện. Bống ước mơ sau này trở thành một hoạ sĩ tài ba, vẽ thật nhiều tranh, tranh nào cũng thật đẹp để tặng ông bà, bố mẹ và cả chị Cún nữa.

Bống thật đáng yêu.

Đề 91. Viết đoạn văn miêu tả một cụ già.

Bài làm

Đầu làng tôi có một cây đa cổ thụ rất to, mấy người ôm không xuể. Bóng đa rộng che khắp một khoảng đất. Những ngày hè oi bức, đi đâu xa về được ngồi nghỉ ở quán nước dưới gốc đa thì bao mệt nhọc tự nhiên tan biến. Bán hàng nước là một cụ già hiền từ, nhân hậu. Ai là khách đã từng ngồi quán cũng phải cảm động vì sự tốt bụng của bà. Bà cụ có lẽ hơn bảy mươi tuổi rồi. Sức nặng của thời gian thể hiện rõ nhất trên cái lưng còng. Những năm tháng vất vả đã đè nặng trên đôi vai run rẩy ấy. Tóc bà đã bạc. Chân tay cũng yếu hơn. Bàn tay bà nhăn nheo xuất hiện những vết đồi mồi. Chân bà cụ bị đau khớp nên ít khi đi lại. Tuy vậy, khuôn mặt bà vẫn có nét hồng hào nhìn phúc hậu như một bà tiên. Đôi mắt bà vẫn còn tinh tường lắm. Bà cụ rất thích ăn trầu. Mỗi lần nhìn bà bỏm bẻm nhai tôi lại nhớ đến bà ngoại, bà tôi khi còn sống cũng hay ăn lá trầu không... Bà cụ bán hàng nước hình như không có người thân thích. Bà lão ngồi ở gốc đa này bán hàng từ bao giờ. Chỉ biết từ lúc biết đi, tôi đã thấy bà ở đó rồi. Bao nhiêu năm đã trôi qua, hình ảnh bà cụ gắn liền với gốc đa, với mùa hè. Hàng năm, mỗi khi thấy bà cụ dọn hàng quán là tôi biết, mùa hạ đến rồi.

Đề 92. Viết bài văn ngắn miêu tả hình ảnh cô giáo trong giờ dạy Văn.

Bài làm

Cô giáo dạy Văn của tôi giảng bài rất hay và hấp dẫn.

Hôm nay, cô mặc chiếc áo dài màu tím Huế rất đẹp. Cô bước vào lớp như mang theo vào cả sắc trời thiên nhiên. Bắt đầu buổi học, cô nhẹ nhàng viết lên bảng những dòng chữ mềm mại, thẳng hàng. Chỉ một thoáng, hàng chữ đẹp đẽ hiện ra. Bài giảng bao giờ cũng lôi cuốn bởi giọng nói ấm áp và truyền cảm của cô. Giọng nói ấy dường như xuất phát từ sâu thẳm tâm hồn, để từ đó chúng tôi cảm

nhận được cái hay, cái đẹp của mỗi bài văn, bài thơ. Những lời cô giảng chúng tôi muốn khắc thật sâu không bao giờ quên. Khuôn mặt cô luôn tươi cười khi giảng giải. Đôi mắt cô nhìn thẳng về phía học trò, ân cần, dịu dàng và âu yếm. Đôi mắt ấy luôn cổ vũ tinh thần học sinh. Bàn tay cô nhẹ nhàng đưa theo nhịp điệu câu nói. Cô giảng bài rất say sưa đến khi trên khuôn mặt đã thấm những giọt mồ hôi mà cô không hề hay biết. Cô vẫn tập trung vào bài giảng, vào những đứa học trò yêu của mình. Thỉnh thoảng, cô đi xuống phía cuối lớp, xem học trò ghi bài, xem chúng tôi thảo luận nhóm. Có khó khăn gì cô sẵn sàng gợi ý, giúp đỡ. Cô lúc nào cũng gần gũi với học sinh, tôn trọng ý kiến học sinh, lắng nghe chúng tôi nói và cho chúng tôi trao đổi, thảo luận công bằng. Nhưng lúc nào cô cũng là người chỉ huy tài ba khiến học trò khâm phục. Có lúc, trong bài giảng, cô tạo ra tình huống vô cùng lí thú giúp học trò phát huy sự chủ động, sáng tạo. Xen giữa những giờ học căng thẳng, cô kể cho học trò những mẩu chuyện ngắn rất hay. Cô kể chuyện thật có duyên. Có đứa mải nghe cô kể cứ há miệng ra mà không biết. Thế là cả lớp có một trận cười vỡ bụng... Giờ học của cô bao giờ cũng nhẹ nhàng, dễ chịu.

Bốn nhăm phút học trôi qua với chúng tôi là bốn nhăm phút sảng khoái và bổ ích...

Đề 93. Em hãy miêu tả hình ảnh của một cô giáo (hoặc thầy giáo) trong ngày đầu tiên đón em vào lớp trong năm học lớp một.

Bài làm

"Ngày đầu tiên đi học, em nước mắt nhạt nhoà, cô vỗ về an ủi, mẹ dỗ dành yêu thương... Ngày đầu tiên thế đó, cô giáo như mẹ hiền, cô như là cô tiên....". Mỗi khi lời bài hát thân thương ấy cất lên, tôi lại bồi hồi nhớ về ngày đầu tiên đến trường, biết bao lạ lẫm, bỡ ngỡ, xấu hổ nép sau lưng mẹ. Nhưng có một bàn tay ấm áp đưa ra đón tôi vào lớp làm tôi nhớ mãi đến hôm nay...

Tôi vốn là đứa trẻ nhút nhát và hay ngượng ngùng. Những ngày chuẩn bị vào lớp một, tôi đã sợ và xin mẹ không bắt tôi đến trường. Trong khi chúng bạn, ai cũng háo hức đón chào năm học mới, đánh dấu kết thúc thời kì "trẻ con" bước vào trường tiểu học. Hôm khai trường, mẹ phải dỗ dành mãi tôi mới chịu đi. Buổi sáng hôm ấy, bước trên con đường làng quen thuộc mà tôi thấy như xa lạ. Học trò xúng xính trong bộ quần áo mới, nô nức nắm tay nhau đến trường.

Bước chân vào cổng trường mà tôi thấy run run. Nhìn xung quanh đông đúc người đi lại. Học trò cũ lâu ngày không gặp nhau, nô đùa cười khúc khích. Những học trò vào lớp một như tôi đứng cạnh mẹ, mắt tròn xoe nhìn lạ lẫm. Sân trường mỗi lúc một đông hơn. Bỗng "tùng...tùng...tùng..." ba hồi trống vang lên giòn giã. Những tiếng trống trường tôi đã có dịp nghe sao hôm nay thấy to và vang dội lạ lùng. Tim tôi đập rộn lên, tay nắm chặt tay mẹ. Các bạn học sinh đã xếp hàng ngay ngắn. Mẹ đưa tôi ra trước cửa lớp. Tôi sợ quá nép sau lưng, nhắm chặt hai mắt, bám áo mẹ không chịu rời. Rồi cô giáo đọc đến tên tôi để vào lớp. Tôi như ù ù hai bên tai, nghe không rõ nữa. Chỉ biết một lúc lâu tôi vẫn đứng yên bên mẹ. Tôi thấy vui vui vì không phải vào lớp và có thể về nhà. Nhưng bất ngờ, một bàn tay đặt lên vai tôi nhẹ nhàng. Tôi giật mình quay lại thì gặp ngay một nụ cười rạng rỡ, thân

thiện. Tôi đứng lặng hồi lâu trước vẻ đẹp của cô giáo. Cô mặc tà áo dài thướt tha, mái tóc đen mượt thả trên đôi vai bé nhỏ. Đôi mắt cô long lanh nhìn thẳng vào tôi khiến tôi thấy choáng ngợp. Nhìn cô, tôi như thấy mùa thu đang toả nắng. Bàn tay cô nhẹ nhẹ nắm lấy tay tôi đang bám chặt tà áo mẹ, âu yếm lau những giọt nước mắt trên má tôi rồi dắt tôi vào lớp. Lạ lùng thay, tôi ngoan ngoãn bước theo cô. Cô giống một ao thuật gia đang thôi miên tôi, từng chút một. Chỉ đến khi cô đưa đến chỗ ngồi gần cửa sổ, tôi mới như chợt tỉnh lại nhìn vội ra sân xem mẹ đang ở đâu. Tìm mãi mà không thấy mẹ. Có lẽ mẹ đã về từ bao giờ.

Ngồi một mình bên cửa sổ, tôi vẫn lạnh lùng nhìn ra cửa như không để ý đến ai trong lớp. Tôi cố thu mình lại mong không ai trông thấy. Nhưng cô giáo đã kịp phát hiện ra tôi. Cô kéo tôi lại với không khí của lớp học. Cô giới thiệu về cô, cô Hương Lan. Cái tên mới đẹp đẽ làm sao, đẹp như người cô vậy. Rồi cô giới thiệu từng bạn, từng bạn một. Đến lượt tôi, cô đặt tay lên vai như để động viên, thể hiện niềm tin tưởng. Tôi thấy trong lòng vững tâm hơn. Cô đã truyền cho tôi một sức mạnh diệu kì.

Buổi học đầu tiên thật dễ chịu. Cô và chúng tôi làm quen với nhau nhiều hơn. Thỉnh thoảng lơ đễnh, tôi vẫn nhìn ra cửa sổ, mong buổi học kết thúc thật nhanh để được về nhà. Dường như đọc được suy nghĩ đó nên khi quay lại nhìn, tôi bắt gặp ánh mắt cô đang nhìn tôi như muốn nói: hãy cố gắng lên em. Đôi mắt ấy, ánh nhìn ấy đã thu hút tôi, giúp tôi không nhìn ra ngoài nữa mà chăm chú vào bài giảng hơn.

Giờ ra chơi, tôi vẫn thu mình trong vỏ ốc. Tôi ngại làm quen với các bạn, chỉ ngồi một góc trông các bạn chơi. Tôi lại nhớ hồi còn ở nhà chơi chuyền với cái Kẹo, cái Thơm... chơi dây với bọn thằng Hiên vui biết bao. Còn giờ đây, tôi chỉ có một mình. Đang miên man suy nghĩ thì cô giáo đi xuống. Vẫn ánh mắt nhìn thật ấm áp, cô như muốn nói với tôi: đừng u buồn. Hiểu điều cô muốn nói, tôi mỉm cười thật tươi tắn. Đây có lẽ là nụ cười đầu tiên từ lúc tôi bước đến trường...

Buổi học đầu tiên kết thúc. Học sinh lại vui vẻ ra về. Còn mình tôi trong lớp học, lủi thủi lặng lẽ. Và cũng như buổi sáng, cô giáo lại nắm lấy tay tôi dắt ra cổng trường với mẹ. Cô khen tôi ngoan, chăm học khiến mẹ rất tự hào. Cô chào hai mẹ con, hẹn gặp tôi vào buổi học ngày mai. Tôi ngồi lên xe ra về mà vẫn nhìn theo hình cô. Cô còn đứng đó nhìn tôi, vẫy tay tạm biệt. Đi xa rồi, tôi vẫn cảm nhận được nụ cười của cô, bàn tay ấm áp của cô ở nơi đây, vô cùng gần gũi...

Những ngày đầu đi học với tôi thật khó khăn. Nhưng cô giáo, người mẹ thứ hai dịu hiền ấy đã giúp tôi tháo bỏ vỏ bọc, tự tin bước ra ngoài đón nhận ánh sáng. Và cũng không biết từ bao giờ tôi không còn sợ đến lớp, không còn nhút nhát nữa. Muôn vàn lần tôi muốn nói "Con cám ơn cô".

Đề 94: Tả cô giáo đang say sưa giảng bài.

Bài làm

Từ nhỏ tôi đã ấp ủ trong mình một ước mơ, sau này sẽ thành cô giáo. Ước mơ ấy của tôi bắt nguồn và được nuôi dưỡng từ những giờ học cô giáo say sưa giảng bài.

Thứ năm hàng tuần, lớp tôi có hai tiết Văn của cô. Bước vào lớp, dường như cô mang theo vào cả sắc trời thiên nhiên. Cô giáo tôi cao cao, dáng người mảnh dẻ và nước da trắng hồng nên mặc áo dài rất đẹp. Thỉnh thoảng, cô mặc chiếc áo dài tím Huế càng tôn thêm làn da trắng. Những lúc như thế, cả lớp đứng ngây người nhìn cô, trầm trồ mến mộ. Cô dịu dàng mời cả lớp ngồi xuống.

Giờ học bắt đầu. Cô nhẹ nhàng viết lên bảng những dòng chữ mềm mại, thẳng hàng. Bàn tay cô lướt nhanh như một hoạ sĩ làm ảo thuật trên tranh vẽ của mình. Chỉ một thoáng, hàng chữ đẹp đẽ hiện ra. Vào bài giảng, chúng tôi thấy dễ chịu bởi giọng nói nhẹ nhàng, ấm áp và truyền cảm của cô. Giọng nói ấy dường như được xuất phát từ sâu thẳm tâm hồn để chúng tôi cảm nhận được cái hay, cái đẹp của mỗi bài văn, bài thơ. Những lời cô giảng chúng tôi như muốn khắc sâu không bao giờ quên. Khuôn mặt cô luôn tươi cười khi giảng giải. Bàn tay cô nhẹ nhàng đưa theo nhịp câu nói. Đôi mắt cô nhìn thẳng về phía học trò chúng tôi, ân cần, dịu dàng và âu yếm. Đôi mắt ấy luôn thể hiện sự cổ vũ, tin tưởng với học sinh. Mỗi khi ánh mắt ấy lướt nhanh qua chỗ tôi ngồi, tôi cũng hiểu được sự trìu mến của cô. Cô giảng bài say sưa đến nỗi trên khuôn mặt nhỏ nhắn, hiền từ đã thấm vài giọt mồ hôi mà cô vẫn không để ý, tập trung vào bài giảng, vào những đứa học trò yêu của mình. Có chú chim nhỏ đậu trên cửa sổ, sắp bay đi nhưng vì muốn nghe cô giảng bài mà nán lại thêm một lát...

Trong lúc giảng bài, bao giờ cô cũng lôi cuốn được cả học sinh cùng tham gia. Thỉnh thoảng, cô đi lại xuống phía cuối lớp, xem học trò ghi bài, xem chúng tôi thảo luận nhóm. Có khó khăn gì cô sẵn sàng gợi ý, giúp đỡ chúng tôi. Cô muốn cho học trò phát huy được khả năng chủ động, sáng tạo nên những câu hỏi cô đặt ra luôn tạo được sự hấp dẫn với chúng tôi. Các câu hỏi từ dễ đến khó, từ câu hỏi đóng đến câu hỏi mở, bao giờ cũng kích thích sự suy nghĩ của tất cả mọi người. Cô lúc nào cũng gần gũi với học sinh, tôn trọng ý kiến học sinh, lắng nghe chúng tôi nói và cho chúng tôi trao đổi, thảo luận công bằng. Nhưng lúc nào cô cũng là người chỉ huy tài ba khiến học trò khâm phục. "Tùng....tùng...tùng...." Giờ học đã kết thúc. Nhưng dường như đang say sưa với bài giảng của mình, cô không hay biết. Đến khi học trò các lớp đã ùa ra sân cô mới mỉm cười chào cả lớp.

Nhìn cô giáo say sưa đứng trên bục giảng giảng bài, tôi như có thêm động lực và quyết tâm hơn thực hiện cho được ước mơ của mình. Những lời cô giảng hôm nay sẽ là nền tảng cho tôi ngày mai...

Đề 95: Tả một bác lao công đang làm việc.

Bài làm

Trường tôi rộng lắm với rất nhiều phòng học nhưng lúc nào chúng cũng sạch sẽ, mát mẻ. Đó là nhờ bàn tay chăm chỉ của bác lao công trường tôi.

Những đêm hè
Khi ve ve
Đã ngủ
Tôi lắng nge

Trên đường Trần Phú
Tiếng chổi tre
Xao xác hàng me

.....

Khi đọc bài thơ "Tiếng chổi tre" của nhà thơ Tố Hữu, tôi nhắm mắt lại tưởng tượng chị lao công cần mẫn, vất vả. Nhưng khi nhìn thấy bác lao công trường tôi làm việc, hình ảnh ấy rõ nét hơn, cụ thể và sinh động hơn.

Bác lao công năm nay đã gần năm mươi tuổi. Tuy vậy, bác vẫn là người phụ nữ khoẻ mạnh và chăm chỉ làm việc. Lúc nào tôi cũng thấy bóng bác đi qua đi lại. Có khi bác ở khu sân trường nhưng có khi đã thấy bác ở vườn cây... nhanh nhẹn lạ lùng. Một hôm về học muộn, tôi thấy bác đang quét dọn các phòng học. Nhìn từ xa, trông bác như một "vệ sĩ" của môi trường. Bác bịt kín mặt chỉ còn thấy đôi mắt. Tay phải cầm cây chổi, tay trái cầm thùng rác, bác đến từng lớp một. Cuối buổi học, lớp nào nhìn cũng như một "chiến trường" với những "chiến tích" của các cô cậu học trò. Bác cúi nhặt từng tờ giấy, từng cái túi nhỏ vào thùng rác... Rồi cặm cụi, bác quét khắp cả lớp, từng gầm bàn một. Chổi bác đưa đến đâu dường như bao nhiêu bụi bẩn bị quét sạch đến đấy. Chúng sợ hãi chạy trốn nhưng cũng không thể nhanh hơn bàn tay bác. Sàn nhà đã sạch bóng, bác kê lại những dãy bàn ghế cho ngay ngắn như chúng em xếp hàng. Cuối cùng là anh bảng đen. Cuối buổi nhìn anh ấy thật lem luốc. Nhưng được bàn tay dịu dàng của bác lao công lau rửa, anh lại bảnh bao với màu đen láng mịn. Nhìn anh thật kiêu hãnh. Khắp cả gian phòng đã được quét dọn cẩn thận. Bác đưa mắt nhìn một lượt như ngắm lại thành quả của mình. Bàn ghế, bảng đen...cũng nhìn bác lao công như thầm cảm ơn... Cứ thế, hết phòng này đến phòng khác, bóng bác cứ âm thầm, lặng lẽ một mình trên hành lang lớp học dài hun hút... Bác lao công như một anh hùng lăn xả vào các chiến trường mà mỗi lúc bước vào là chiến trận hỗn độn nhưng khi bước ra là cả một thế giới bình yên.

Khi những tia nắng cuối ngày sắp tắt, bác lao công mới xong công việc của mình. Mặc dù làm việc trong tiết trời oi bức nhưng vẫn thấy trên khuôn mặt bác lao công niềm vui của người lao động chân chính. Niềm vui ấy được xuất phát từ chính tấm lòng và sự chăm chỉ của bác. Nhưng tấm lòng của bác lao công không phải ai cũng thấu hiểu. Bác lúc nào cũng âm thầm làm công việc của mình, những việc vì học trò chúng tôi. Lúc này đây tôi mới thấy được sự vất vả của bác. Thế mà học trò chúng tôi cứ vô tâm không để ý khiến cho công việc của bác nặng nề hơn...

Không có công việc nào là thấp kém, mỗi việc dù nhỏ đến đâu thì những đóng góp của nó cũng mang lại lợi ích cho con người và xã hội. Như bác lao công trường tôi, chăm chỉ cần mẫn với công việc của mình dù không ai biết đến nhưng công việc ấy đã mang đến cho học trò chúng tôi cả một không gian thoáng mát.

Đề 96. Bạn thân của em có ước mơ trở thành chiến sĩ công an. Em hãy tưởng tượng và tả lại hình ảnh của bạn em trong bộ cảnh phục.

Bài làm

Mang bộ trang phục công an dùng để biểu diễn về nhà, Hùng Sún - thằng bạn thân của tôi khoe khắp xóm ngày mai nó được đóng vai chú công an trong hội diễn của trường. Tối, tôi sang chơi thấy cu cậu vẫn lúi húi với bộ quân phục. Nào là ủi, nào là gấp, rồi lại treo, suốt cả tiếng đồng hồ mà không biết chán. Vừa làm lại vừa huyên thuyên đủ chuyện. Mà chuyện nào cũng là các chú công an giỏi thế này, các chú giỏi thế kia. Bởi trong mắt Sún, các chú công an vốn là hình mẫu lí tưởng, là thần tượng lâu nay.

Sáng hôm sau, khi tôi còn đang ngái ngủ, tiếng thằng Hùng đã í ới gọi tôi từ đầu ngõ. Mơ màng, tôi kéo lê mình ra mở cửa. Nhìn thấy nó tôi tỉnh cả ngủ. Ngay trước mắt tôi là Hùng Sún như một chiến sĩ công an thực thụ với bộ cánh xanh xanh màu lá cây. Còn trên đầu là chiếc mũ cứng được bọc vải xanh, vành mũ màu nâu bóng, ở giữa là một đường viền lớn bằng vải đỏ. Nổi bật trên đó là sợi dây màu vàng được tết khéo léo. Ở chính giữa mũ là một ngôi sao vàng năm cánh ẩn giữa hai nhành lúa hướng thẳng lên trên. Bộ quân phục Hùng mặc trông rất vừa vặn, y như là đặt may sẵn cho nó vậy. Trên nền cổ áo sơ mi trắng tinh là chiếc cà vạt màu xanh được thắt rất chuyên nghiệp. Mặc bên ngoài lớp áo trắng là chiếc áo khoác xanh với hàng khuy tròn, mạ vàng. Hai bên vai áo gắn hai chiếc quân hàm nền đỏ thắm. Trên đó đính hai ngôi sao nhỏ và hai đường kẻ chỉ màu vàng. Ở phần eo, Hùng Sún cũng đeo một chiếc thắt lưng da màu nâu, to bản. Còn dưới chân là đôi giầy da bóng loáng còn thơm thơm mùi xi. Nhìn Sún khác hẳn mọi ngày. Trông nghiêm nghị và oai phong lắm. Đến nỗi tôi suýt không nhận ra.

Trong buổi biểu diễn, Sún tỏ ra rất chuyên nghiệp. Từ cách đi đứng nghiêm trang, cách nói năng làm việc trông giống hệt các chú công an thật. Khán giả đến xem ai cũng thán phục hết mức còn tôi thì chắc mẩm rằng lớp mình sẽ có một chiến sĩ công an trong tương lai.

Đề 97. Tả một chú bộ đội về thăm nhà.

Bài làm

Ngoài ông nội và bố em đã từng tham gia chiến đấu trong thời chiến tranh thì gia đình em có chú Hưng hiện nay cũng đang là bộ đội. Đơn vị chú đóng quân khá xa nhà nên một năm chú chỉ về thăm nhà một, hai lần. Thế nên mỗi khi chú về là cả nhà lại rộn ràng hẳn lên.

Hôm qua, được tin chú Hưng về phép, gia đình em ai cũng rất vui. Nhà cửa, sân vườn em đã quét dọn sạch sẽ. Sáng sớm, mẹ em đã luộc một nồi ngô nếp. Mẹ bảo, ai chứ chú Hưng thì khoái nhất món ngô luộc. Đặc biệt là ngô nếp.

Sau khi tập bài thể dục dưỡng sinh, ông em hãm một ấm trà xanh rồi ngồi vuốt râu, nở nụ cười rất tươi. Còn bà thì đứng ngồi không yên. Lát lát lại chạy ra ngõ để ngóng chú. Sáng nay, dường như lũ chim hót hay hơn mọi hôm. Chúng đang tấu

một bản nhạc vui tươi như mừng ngày chú Hưng về thăm nhà. Khoảng 8h, khi ông mặt trời đã lên ngang ngọn tre, thì chú Hưng về. Nhìn thấy chú từ xa bà em đã gọi to: "Ông ơi, thằng Hưng về rồi". Nghe vậy, tất cả mọi người chạy ào ra ngõ, trông ai cũng rất vui vẻ và xúc động. Chú Hưng đặt chiếc ba lô xuống ôm chầm lấy bà: "Thưa bố mẹ, con đã về. Thưa anh chị, em đã về."

Đã 6 tháng nay chú Hưng không về thăm nhà. Nhưng nhìn chú vẫn vậy ,không có gì thay đổi. Vẫn khuôn mặt hơi vuông, toát lên vẻ hiền lành. Đôi mắt đen to lấp lánh như hai hòn ngọc. Vầng trán cao rộng biểu lộ sự thông minh. Có lẽ vì vậy mà chú học toán rất giỏi. Mỗi lần chú về, có bài toán khó nào là em lại nhờ chú giảng hộ. Không hiểu sao bài toán khó là vậy nhưng khi nghe chú giảng em lại thấy nó đơn giản quá. Mỗi khi chú cười lại để lộ chiếc má núm đồng tiền trông rất duyên. Mái tóc được cắt gọn gàng, rất hợp với khuôn mặt chú.

Chú có nước da hơi ngăm ngăm đen. Từ hồi đi lính trông chú đen hơn một chút nhưng trông rất khoẻ mạnh. Chú Hưng có dáng người khá cao, khoảng gần 1m 80. Thân hình chú rất cân đối, với bờ vai vuông rộng, bắp tay chắc khoẻ.

Chú rất yêu thích thể thao. Dù về nhà nghỉ phép nhưng chú vẫn tập thể dục đều đặn. Buổi sáng chú dậy rất sớm. Khi gà vừa cất những tiếng gáy đầu tiên, chú đã thức dậy. Đầu tiên chú chạy một vòng quanh làng. Sau đó chú tập bài thể dục tay không. Ngày nào cũng đều đặn như vậy.

Mỗi lần về phép là chú lại giúp bà em rất nhiều việc. Chú chẻ củi giúp bà. Chỉ một buổi sáng mà chú đã chẻ xong cả đống củi to, xếp gọn gàng trong bếp. Chú giúp bà lợp lại mái bếp, chú cày ruộng, giỡ ngô, trồng khoai... giúp bà. Chú còn giúp ông tát ao, thả thêm cá giống.

Khi biết chú Hưng về, họ hàng đến chơi rất đông. Cả hàng xóm và bạn bè của chú cũng đến. Chú kể những chuyện ở quân ngũ. Những chuyện tăng gia của bộ đội, chuyện những chuyến hành quân, chuyện những đêm phải chạy báo động, chuyện những lần đi giúp dân địa phương... Những câu chuyện của chú Hưng rất vui, rất độc đáo lại đặc biệt mà tràn đầy sự nhiệt thành của người chiến sĩ, những câu chuyện rất linh khiến ai nghe cũng thấy hào hứng, thích thú chăm chú lắng nghe.

Họ hàng, bà con làng xóm, ai cũng khen ngợi chú Hưng, khen chú ngoan ngoãn, lễ phép, biết kính trên nhường dưới, biết giúp đỡ người khác. Lần nào về chú cũng tham gia hoạt động đoàn ở làng. Chú giúp đỡ các gia đình neo người, các gia đình thương binh, liệt sĩ. Giúp họ tu sửa lại nhà cửa, giúp họ gặt lúa. Thật xứng đáng là "anh bộ đội Cụ Hồ".

Không chỉ nhanh nhẹn, tháo vát mà chú còn có một giọng hát rất hay. Chú tham gia văn nghệ ở địa phương một cách nhiệt tình. Chú chơi đàn ghi ta rất là giỏi. Em rất thích nghe chú đánh bài: "Cây đàn ghi ta của đại đội ta", một bài hát tuyệt hay.

Chú Hưng còn rất khéo tay, chú làm tặng em một chiếc diều to. Chiếc diều chú làm bay lên rất cao, cao nhất trong mấy đứa đi thả diều. Em rất hãnh diện về nó.

Thời gian trôi qua thật nhanh, thấm thoát đã hết một tuần. Đã đến ngày chú phải trở về đơn vị. Cũng giống hôm chú mới về, hôm ấy, bà cũng làm mâm cơm thắp hương tổ tiên cầu cho chú đi đường được bình an, thuận lợi. Mọi người trong

nhà ai cũng buồn. Em cũng quyến luyến chẳng muốn rời xa chú. Lúc tiễn chú, em khóc nức nở, mẹ phải dỗ dành mãi mới chịu nín.

Em rất quý chú Hưng. Chú là một tấm gương để em học tập và noi theo. Em tự hứa với bản thân sẽ học tập thật tốt để sau này trở thành một chú bộ đội cụ Hồ được nhiều người yêu quý và giúp ích thật nhiều cho xã hội.

Đề 98. Em đó từng được chứng kiến một chú công an đang làm nhiệm vụ. Hãy tả lại hình ảnh đó.

Bài làm

Đường phố Hà Nội vào giờ cao điểm rất hay bị ùn tắc giao thông. Đặc biệt là vào gần tết, hiện tượng tắc đường lại càng nhiều hơn. Hôm nay là ngày 29 Tết, em cùng mẹ đi chợ sắm sửa mọi thứ. Trong lúc đó, em đã tình cờ được chứng kiến một chú công an đang làm nhiệm vụ. Chú hướng dẫn từng dòng xe cộ tham gia giao thông, giải quyết hiện tượng ách tắc giúp đường phố thông thoáng, không gây cản trở việc đi lại của người dân trong dịp xuân sang khi ai ai cũng đang rất khẩn trương, vội vã.

29 Tết, một ngày rất gần Tết Nguyên Đán, cái Tết cổ truyền của dân tộc Việt Nam. Không khí Tết đã đến rất gần. Cái lạnh như cắt da cắt thịt, mưa phùn rơi khiến cho những người tham gia giao thông, ai cũng muốn thật nhanh trở về nhà sum họp bên tổ ấm gia đình. Đường Trường Chinh vốn là một con đường thường xuyên xảy ra hiện tượng ách tắc. Gần Tết, số người tham gia giao thông lại càng đông hơn, khiến cho con đường tắc cả một đoạn dài. Em và mẹ phải cố gắng lắm mới nhích lên được một chút. Trời mưa khiến cho con đường trơn và bẩn. Bỗng nhiên em thấy thấp thoáng bóng dáng một chú công an. Chú mặc bộ quần áo công an màu vàng rất đẹp. Bên ngoài khoác một chiếc áo mưa màu xanh. Tay chú cầm một chiếc dùi cui. Đầu chú đội một chiếc mũ công an ngay ngắn. Khuôn mặt chú hơi vuông toát lên vẻ hiền lành. Làn da hơi ngăm đen lộ vẻ rắn rỏi, khoẻ mạnh, trên ngực chú đeo một chiếc biển hiệu đề tên và chức vụ. Khi chú đi ngang qua xe của mẹ con em, em nhìn rõ tên chú Trung uý Nguyễn Trung Thành. Chú đeo một chiếc còi, vừa đi vừa thổi, tay cầm chiếc dùi cui chỉ hướng cho xe đi.

Trên đường, các phương tiện tham gia giao thông rất hỗn loạn: xe buýt, xe ô tô con, xe tải nhỏ, xe đạp, xe máy đỗ trên đường rất hỗn độn không thành hàng lối. Một số xe máy thiếu ý thức còn leo lên cả vỉa hè. Trước tình hình đó, chú vừa thổi còi vừa hướng dẫn cho một số chiếc xe máy đi lùi vào phía trong và tiến lên phía trên để lấy chỗ cho chiếc xe ô tô phía sau tiến thẳng lên không lấn sang phần đường ngược chiều. Chú cố gắng chia đường làm hai: một dòng đi lên, một dòng đi xuống. Chú nhanh nhẹn, bình tĩnh, hướng dẫn cho xe đi đúng phần đường qui định. Dòng xe cộ lộn xộn bây giờ đã được phân thành hai luồng giao thông. Luồng đi lên luồng đi xuống không bên nào lấn đường bên nào. Chú nhanh nhẹn chạy lại phía đầu ngã tư, chỗ đèn xanh đèn đỏ rồi ra hiệu cho luồng xe đi lên được phép rẽ phải. Được khoảng mười phút khi luồng ngược chiều đã nhiều xe, chú lại ra hiệu cho luồng xe rẽ phải dừng lại nhường đường cho luồng xe đi thẳng. Cứ thế hai luồng xe thay phiên nhau đi. Em và mẹ cũng tuân thủ rất

tốt hiệu lệnh của chú công an. Khoảng một tiếng sau đường đã thông hơn. Em thoáng nhìn thấy khuôn mặt chú khẽ nở một nụ cười. Khi chú cười khẽ để lộ một mà lúm đồng tiền phía bên phải trông rất duyên. Bây giờ em mới nhìn kỹ hình dáng chú công an. Với vầng trán cao rộng biểu lộ sự thông minh nhanh nhẹn. Chú có thân hình khá cao và cân đối. Với chiều cao khoảng gần 1.80m, trông chú lại càng thêm oai vệ.

Dưới sự hướng dẫn của chú công an, đoạn đường đã trở nên thông thoáng và hết tắc. Mọi người ai nấy cũng nhìn chú và nở một nụ cười thật tươi như thầm cảm ơn. Giao thông Việt Nam hiện tại vẫn còn là nỗi lo cho người dân và các nhà chức trách, để giải toả một vụ ách tắc là rất vất vả và mất nhiều thời gian, công sức. Các chú công an phải có tinh thần trách nhiệm rất cao mới có thể hoàn thành xuất sắc được công việc.

Em thầm cảm ơn tất cả những chú công an. Nhờ có các chú mà đường phố trở nên thông thoáng hơn, an toàn trật tự xã hội được đảm bảo. Em tự hứa với bản thân mình sẽ học tập thật tốt để sau này cũng trở thành một chú công an nhân dân, giúp ích cho dân cho nước, góp đức để cho Việt Nam ngày càng phát triển hơn.

Đề 99: Em đã từng gặp ông Tiên trong những truyện cổ dân gian, hãy miêu tả lại hình ảnh ông tiên theo trí tưởng tượng của mình.

Bài làm

Trong truyện cổ tích dân gian Việt Nam thường hay có sự xuất hiện của những nhân vật được gọi là ông Tiên (Phật, Bụt). Đó là những nhân vật đại diện cho công bằng trong xã hội. Ông Tiên thường là những vị thần đem lại hạnh phúc cho người nghèo khó, tốt bụng và trừng phạt những kẻ độc ác, xấu xa.

Theo trí tưởng tượng của em, Tiên ông là một ông lão quắc thước, râu tóc bạc phơ, trán cao, da đỏ hồng hào, mắt sáng, miệng tươi, dáng điệu khoan thai. Trang phục ông mặc thường mang màu trắng. Chiếc áo tay dài, đôi hài,... tất cả đều trắng tinh một màu. Ông thường cầm trên tay một chiếc gậy đầu rồng hoặc đơn giản chỉ là thanh trúc vàng óng ả. Bao quanh người ông là một làn khói mỏng mờ ảo và những làn ánh sáng lấp lánh. Ông còn sở hữu một giọng nói trầm ấm khác thường, giọng nói đó đã an ủi biết bao con người khốn khổ trong bước đường cùng.

Mỗi khi ông Tiên hiện ra là một người tốt được giúp đỡ. Khi thì ông giúp cô Tấm có được quần áo đẹp để đi dự dạ hội, khi lại giúp anh Khoai kiếm được cây tre trăm đốt theo lời phú ông... Tiên ông chính là nơi bám víu cuối cùng của những con người chịu nhiều thiệt thòi trong xã hội cũ. Đau đớn trước số phận của mình, họ thường viện vào thần tiên để thể hiện ước mơ và khát khao hạnh phúc.

Tiên ông không chỉ là nhân vật cứu giúp người nghèo mà còn là nhân vật đại diện cho lẽ công bằng, cho quan niệm: "Ở hiền gặp lành, ác giả ác báo" của nhân dân ta. Trước những kẻ xấu xa, mưu mô và thủ đoạn ông thường thẳng tay trừng trị:

"Tưởng rằng hoá đẹp như tiên
Ngờ đâu bỗng nổi ngứa điên, gãi hoài.

Khắp mình lông lá mọc dài,

Thành tiên chẳng thấy, hoá loài đông sơn..."

Còn đối với những người hiền lành, tốt bụng thì lại được đền đáp xứng đáng. Có thể là trở nên xinh đẹp, giàu có hay đạt được những ước muốn của mình.

"*Ta là Phật Tổ Như Lai,*

Trời sai xuống thử lòng người trần gian,

Ai hiền ta sẽ ban ơn,

Cho người tích đức tu nhơn nức lòng."

Để thử lòng người trần gian, ông Tiên thường biến thành những hình dạng khác nhau. Có khi là trong hình dáng một ông lão ăn mày rách rưới, xác xơ; người cùng đường lỡ bước hay người mẹ bồng con đang trong cơn hoạn nạn bơ vơ xin nương nhờ.

"*Một ông cụ già nua tuổi tác,*

Râu rườm rà, tóc bạc phất phơ

Nói rằng: nhỡ bước sa cơ,

Xin ăn một bữa, ngủ nhờ một đêm..."

(Bà Tùng)

"*Hoá ra người mẹ tay bồng con thơ.*

Gặp cơn hoạn nạn bơ vơ,

Đến xin làm giúp ăn nhờ nương thân"

(Người hoá khỉ)

Ông Tiên trong truyện cổ tích Việt Nam luôn luôn đại diện cho lẽ phải, cho những con người yếu đuối trong xã hội. Chính bởi vậy mà hàng ngàn năm nay trẻ em vẫn mong ước một lần được gặp ông Tiên, được ông Tiên ban cho phép màu. Và em cũng rất mong như thế.

Đề 100. Dựa vào bài *Vượt thác* (trích *Quê nội* của Võ Quảng) hãy viết một đoạn văn tả dượng Hương Thư đưa thuyền vượt qua thác dữ.

Bài làm

Nước từ trên cao phóng xuống định nuốt chửng con thuyền. Nhưng ở phía dưới dượng Hương Thư nhanh như cắt vừa thả sào, vừa rút sào nhịp nhàng, đều đặn. Con thuyền được giữ thăng bằng vẫn xé ngang dòng nước lao nhanh. Nó chồm lên, sấn tới, hùng dũng hơn cả dòng thác dữ. Nhưng dượng Hương Thư cũng không chịu thua. Các bắp thịt cuộn lên, hai hàm răng cắn chặt, quai hàm bạnh ra, cặp mắt nảy lửa, dượng ghì mạnh trên ngọn sào để giữ cho con thuyền được an toàn. Lúc ấy, nhìn dượng giống như một pho tượng đồng đúc vững chãi và mạnh mẽ. Quả thật, hình ảnh dượng trụ sào giữ thuyền giữa dòng thác dữ còn khiến tôi liên tưởng đến hình ảnh một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ.

Đề 101. Dựa vào văn bản *Bức tranh của em gái tôi*, hãy miêu tả lại hình ảnh người em gái theo trí tưởng tượng của em.

Bài làm

Mỗi người khi sinh ra đều được đất trời ban phát một tài năng. Có người thì hát hay, múa đẹp hoặc giải toán rất nhanh. Tất nhiên, em gái tôi cũng vậy. Kiều Phương vẽ rất đẹp, những bức tranh em vẽ có thể treo ở bất cứ phòng nào mặc dù trông chúng rất ngộ nghĩnh. Con mèo nhà vào tranh, to hơn cả con hổ, cái bát múc cám sứt một miếng cũng trở nên rất đẹp.

Ở nhà, tôi toàn gọi nó là Mèo vì khuôn mặt bầu bĩnh trắng trẻo của Kiều Phương luôn bị bôi bẩn với đủ thứ màu. Cái ngày mà tài năng hội họa của em còn chưa được phát hiện, Kiều Phương suốt ngày pha chế thuốc màu bằng những nguyên liệu sẵn có trong nhà. Có lần tôi nhìn thấy em nhào một thứ bột gì đó trông rất ghê! Trời ạ, thì ra nó chế thuốc vẽ. Thảo nào các đít xoong chảo bị cạo trắng cả. Ôi chao! Sao hồi ấy tôi yêu em gái đến thế? Tôi rất thích véo đôi má trắng hồng và bầu bĩnh của Kiều Phương, kéo hai bím tóc tết xinh xinh của nó. Đôi mắt của Phương đen láy như hạt nhãn trông dịu hiền nhưng pha chút tinh nghịch. Chiếc mũi dọc dừa cao cao rất hợp với khuôn mặt của em, ấy thế mà tôi luôn chê mũi nó "tẹt", khen mũi mình cao có dáng như Tây. Mỗi lần như thế, nó lại cười toe toét khoe hàm răng sún quá nhiều vì ham ăn kẹo và bánh bích quy. Tôi rất thích đôi môi đỏ thắm như tô son, mái tóc đen dài và làn da mịn màng trắng trẻo của Phương. Đặc biệt là cái cổ thanh tú và có ngấn của em. Hồi năm ngoái, tôi đã mua cho nó một chiếc vòng bạc để đánh gió. Giờ nó mà mặc quần áo dân tộc thì chẳng khác gì người Hmông chính hiệu, còn tôi chỉ hợp với bộ quần áo hoàng gia thôi... Những ngón tay thon nhỏ và nõn nà của em mới trắng trẻo làm sao! Tôi luôn ước mơ có đôi bàn tay như vậy để kéo đàn hay hoặc múa đẹp. Kiều Phương thật lộng lẫy trong những bộ váy bố mẹ mua. Trông em thật xinh đẹp chẳng khác gì Bạch Tuyết. Phương rất thích chơi búp bê, đặc biệt là cô người mẫu "ba bi" của nó. Vào mỗi bữa ăn nó thường giả vờ cho búp bê uống nước rồi sau đó đưa búp bê đi ngủ. Cứ mỗi sáng, nó dậy thật sớm và kéo tôi dậy luôn. Suốt ngày tập thể dục, chán chết! Nhưng làm anh chả lẽ lại không gương mẫu, tôi đành cùng nó nhong nhong ra đường chơi chút xíu. Đến nửa đường, nó kêu mỏi chân khiến tôi đành cõng. Nặng ê lưng! Trời ạ! Nó nhỏ bé thế mà nặng tựa cối đè. Hừm! Đúng là làm anh ăn thèm vác nặng. Sau khi vòng qua vài dãy phố, nó nắm tay tôi nhảy chân sáo, vừa đi vừa hát vui vẻ sướng lắm trong khi tôi thì mỏi nhừ chân, nó có cõng ai đâu mà biết vác đá xây Vạn Lý Trường Thành vất vả như thế nào. Phương nhìn tôi cười. Tôi thèm chết đi được hai má có lúm đồng tiền và cái nốt ruồi ở tai nó. Híc, híc! Coi chừng sau này nó giàu hơn mình mất thôi! Rồi đến khi em đạt giải nhất cuộc thi vẽ, tôi cảm thấy không còn thân thiết với em như trước nữa. Nhưng khi nhìn vào bức tranh của em tôi cảm thấy em thật nhân hậu, em đã tha thứ cho tôi, tha thứ cho những cử chỉ lạnh nhạt. Ôi! Tôi yêu em quá!

Tôi hiểu sai về em! Tôi thấy thật ân hận: Tôi thật không ngờ bằng lòng nhân từ, tâm hồn trong sáng, hồn nhiên của em, tôi đã thay đổi. Tôi thật biết ơn em, tôi sẽ là người anh gương mẫu, tốt đẹp như em mong đợi.

Đề 102. Em hãy tưởng tượng và tả lại chân dung của Lượm (*Lượm*, Tố Hữu).

Bài làm

Ở nước ta, ai cũng biết rất nhiều những anh hùng đã hy sinh để bảo vệ và giành lại độc lập cho đất nước. Nhưng trong số các anh hùng đó, người mà em và bao các bạn thiếu nhi như em rất thán phục và cần noi gương chính là nhân vật Lượm trong văn bản *Lượm* của nhà thơ Tố Hữu.

Lượm là một cậu bé thanh mảnh, nhỏ nhắn. Cậu có đôi chân thật nhanh nhẹn. Đặc biệt, Lượm luôn đội chiếc mũ ca lô trên đầu, lệch về một phía trông thật ngộ nghĩnh và đáng yêu. Chú liên lạc này luôn đeo một cái xắc xinh xinh trên vai trông rất ra dáng "cán bộ". Đó cũng là một cậu bé rất yêu đời. Mồm cậu luôn huýt sáo như những con Chim Chích đang hót vang lưng trời. Tuy công việc của người chiến sĩ nhỏ rất nguy hiểm nhưng cậu rất yêu thích công việc mà mình đã lựa chọn. Lượm rất lạc quan trong khi làm nhiệm vụ. Cậu nhảy nhót trên đường, vừa đi, vừa nhảy, cười tít cả hai mắt. Ngày qua ngày, Lượm như một con chim đang hướng tới Mặt Trời rực rỡ.

Lượm không nề nguy hiểm. Cậu đã vượt qua bom đạn để đưa những bức thư khẩn cực kỳ quan trọng cho các đơn vị khác. Rồi cho đến một ngày, Lượm đi liên lạc trên một con đường làng quê vắng vẻ. Những bông lúa chín vàng đã làm Lượm ngây ngất trong mùi thơm ngọt ngào. Cái mũ ca nô của chú bé nhấp nhô trên đồng. Lượm bị phát hiện, thế là những tiếng súng vang lên. Đạn bay vun vút như đan chéo vào nhau đuổi theo chú bé. Lượm chạy như bay nhưng vẫn không tránh được những viên đạn của địch. Chú bé ngã xuống, tay vẫn nắm chặt bông lúa thơm ngát.

Lượm thật xứng đáng là một tấm gương sáng cho các thế hệ thiếu nhi đồng trong hiện tại và trong tương lai noi theo.

Đề 103. Thầy giáo Ha-men (văn bản *Buổi học cuối cùng* của An-phông-xơ Đô-đê) trong buổi học cuối cùng có gì khác so với thường ngày? Hãy tả lại hình ảnh thầy giáo Ha-men trong buổi học ấy.

Bài làm

Trong buổi học cuối cùng, hình ảnh thầy Ha-men (văn bản *Buổi học cuối cùng* của An-phông-xơ Đô-đê) hiện lên thật khác với những ngày thường.

Thầy mặc chiếc áo rơ-đanh-gốt màu xanh lục diềm lá sen gấp nếp mịn và đội mũ tròn bằng lụa đen thêu. Đó là bộ lễ phục chỉ dùng vào những ngày đặc biệt khi có thanh tra hoặc phát thưởng. Mái tóc đã lốm đốm hoa râm của thầy được chải gọn gàng. Thầy đi đôi giày đen rất hợp với sự trang trọng của bộ lễ phục.

Thầy chuẩn bị bài học rất chu đáo. Giáo án được viết bằng thứ mực đắt tiền; những dòng chữ nghiêng nghiêng, rõ ràng, nắn nót, kẻ tiêu đề cẩn thận nổi bật trên nền giấy trắng tinh. Thầy giảng bài bằng giọng nói dịu dàng; lời nhắc nhở của thầy cũng hết sức nhã nhặn, trong suốt buổi học người không giận dữ quát mắng học sinh một lời nào. Ngay cả với cậu bé đến muộn Phrăng, thầy cũng chỉ nhẹ nhàng

mở vào lớp. Tất cả học sinh trong lớp đều thấy rằng: Chưa bao giờ thầy kiên nhẫn giảng bài như vậy.

Trong bài giảng của mình, thầy luôn ca ngợi tiếng Pháp - tiếng nói dân tộc - và tự phê bình mình cũng như mọi người có lúc đã sao nhãng việc học tập và dạy tiếng Pháp. Mỗi lúc thầy nói đến những điều đó, giọng thầy như nghẹn lại, lạc đi và gương mặt hằn lên những nếp nhăn đau đớn. Thầy còn nhấn mạnh rằng, chính tiếng Pháp là vũ khí, là chìa khóa trong chốn lao tù, giúp mỗi người tù vượt tù "vượt ngục tinh thần", nuôi dưỡng lòng yêu nước.

Buổi học kết thúc, những tiếng kèn hiệu khiến thầy Ha-men xúc động mạnh, người tái nhợt, nghẹn ngào, không nói được hết câu. Thầy đã viết thật to lên bảng: "Nước Pháp muôn năm".

Những thay đổi của thầy Ha-men trong buổi học cuối cùng đã khẳng định một điều chắc chắn: Thầy là người yêu nghề dạy học, yêu tiếng mẹ đẻ, và là người yêu nước sâu sắc.

Đề 104. Từ một số truyện cổ đã học và đã đọc, hãy viết đoạn văn miêu tả hình ảnh người dũng sĩ theo trí tưởng tượng của mình.

Bài làm

Những câu chuyện cổ "Thạch Sanh", "Thánh Gióng",... đã để lại trong em ấn tượng rất đẹp về người dũng sĩ. Các anh là những chàng trai còn trẻ, thân hình rắn rỏi, mạnh mẽ. Ngày thường, khi giúp đỡ gia đình, các anh ăn mặc không khác người bình thường, cũng đóng khố, cởi trần để làm ruộng, đốn củi. Làn da đỏ như đồng thau; những lúc cày cuốc, bắp chân, bắp tay nổi lên cuồn cuộn. Trên gương mặt luôn nở nụ cười tươi còn thánh thót bao giọt mồ hôi nóng hổi. Vậy mà khi ra trận, nhìn các anh dũng sĩ thật oai hùng! Các anh mặc quần áo giáp sắt, đội mũ sắt phủ kín từ đỉnh đầu đến gót chân, vững vàng như một pho tượng sắt. Dáng vẻ lực lưỡng, mạnh mẽ càng khiến các anh giống các thiên thần. Khi xung trận, anh rạp người trên mình ngựa. Những tiếng hét xung trận vang rền của anh khiến quân thù khiếp sợ, sự dũng mãnh của anh khiến cho chúng kinh hoàng.

Đề 105. Tả cây mai vào dịp Tết đến xuân về.

Bài làm

Thành phố Hồ Chí Minh mỗi dịp Tết đến xuân về lại chan hòa trong ánh nắng ấm áp. Những tia nắng đầu năm tươi mới ấy như càng làm đẹp thêm cho cây hoa mai đón Tết của gia đình em.

Cây mai ấy bố và em đã đi mua trong ngày hai mươi tám Tết. Đó là một cây nhỏ, chỉ cao chừng bảy mươi xen-ti-mét nhưng có rất nhiều nụ, nụ hoa lại mập mạp rất đáng yêu. Thân cây ở phía gốc to bằng cổ tay em, càng lên cao càng nhỏ dần. Vỏ cây nâu mốc, xù xì chứng tỏ nó đã khá già. Đặc biệt, thân mai được uốn sao cho cây vươn lên xoắn theo hình trôn ốc rất độc đáo. Những cành mai vì thế mà mọc xòe ra nhiều phía, tạo thành tán tròn ôm lấy thân cây làm tâm điểm. Nhìn

cây mai, chẳng khác nào một ngọn tháp tí hon. Lá cây rất nhỏ và thưa, cành rất nhiều những chiếc nụ nho nhỏ, xinh xắn. Nụ mai được bao bên ngoài bởi một lớp vỏ màu nâu, khi bông đã đến thì nở, lớp vỏ ấy sẽ rụng đi. Bố em nói rằng cây mai này rồi sẽ nở hoa rất đẹp. Bố cẩn thận đặt cây vào một chậu sứ màu gan gà rồi mang vào giữa phòng khách.

Sáng ngày mùng một Tết. Khi cả nhà em bước ra phòng khách, ai cũng ngỡ ngàng nhìn cây mai với ánh mắt say mê. Hoa đã nở rất nhiều, màu hoa mai vàng tươi như ánh nắng ban mai (có phải vì thế mà hoa có cái tên là "hoa mai"?!) Cái tháp nhỏ ngày hai mươi tám thoắt đã vụt trở thành một chiếc tháp vàng rực rỡ. Từ đỉnh tháp đến chân tháp, những bông hoa xòe cánh bao phủ. Hoa mai cũng có năm cánh như hoa đào ngoài Bắc nhưng cánh mai to hơn một chút. Ngoài ra, hoa mai có thể có bảy hoặc chín cánh trên một bông. Cánh hoa vàng tươi được nâng đỡ bởi đài hoa xanh non trông thật đẹp mắt. Ở giữa bông hoa là nhị hoa dài và nhụy hoa cũng mang màu vàng tươi như cánh. Nhìn bông hoa mai xoe tròn, ai ai cũng thích thú muốn ngắm mãi không thôi!

Em cẩn thận đem những phong bao lì xì màu đỏ, những chiếc đèn lồng đỏ nhỏ xíu xiu treo lên cây mai. Màu vàng của hoa mai tượng trưng cho sự trù phú, sung túc. Giữa những ngày Tết, ngày xuân màu hoa mai chan hòa với ánh nắng của đất trời, làm xôn xao lòng người khiến ai ai cùng thêm phấn chấn, vui vẻ. Màu đỏ lại tượng trưng cho may mắn, hạnh phúc. Vậy nên màu vàng của hoa, màu đỏ của những vật trang trí hăn là những sắc màu đem lại may mắn cho năm mới.

Gần trưa mồng một, nhà em đón những vị khách đầu tiên của năm mới. Đó là cô chú và hai em họ. Mọi người đều trầm trồ khen cây mai sao mà đẹp! Riêng hai bé em họ cứ thích thú chạy vòng quanh cây và ngắm nghía mãi không thôi những bông hoa xinh xắn và những phong bao nho nhỏ. Cơn gió xuân thoảng qua, cánh hoa rung rinh thật nhẹ, như mơn man đùa giỡn với gió. Còn những chiếc phong bao, những chiếc đèn lồng thì xoắn tít dây, khẽ bay bay như vỗ tay reo mừng.

Cây hoa mai trong những ngày Tết đến, xuân về thật đẹp đẽ và quan trọng biết mấy. Em rất mong, nhờ vẻ đẹp của hoa mà năm tới gia đình em gặp nhiều may mắn.

Đề 106: Tả cây đào dịp Tết đến Xuân về.

Bài làm

Mùa xuân về ngập tràn sắc mai vàng thanh nhã, sắc cúc vàng rực rỡ, hay sắc ly kiêu hãnh.... Nhưng đặc trưng nhất của ngày Tết miền Bắc là sắc đào đỏ với nhiều niềm may mắn...

Mỗi dịp Tết đến xuân về, trong gia đình tôi lại có một cây đào. Được cắt tỉa gọn gàng nên cây đào có hình chóp trông như một cái nón rất đẹp mắt. Đào được trồng trong một cái chậu cảnh rất to và trang trí nhiều hoa văn. Vẻ đẹp của cây đào như được tôn thêm nhờ vẻ đẹp của cái chậu cảnh ấy. Cây đào cao ngang đầu tôi nên thỉnh thoảng đứng gần, tôi thủ thỉ bên tai đào như hai người bạn. Thân cây nhỏ nhưng cứng cáp, mặc một cái áo gilê màu nâu sậm. Từ thân ấy đâm ra không biết

bao nhiêu cánh tay tí hon. Những cành nhỏ vươn ra như khoe những nụ đào chúm chím, còn đang e ấp. Từng ngày trôi qua, những nụ hoa ấy cũng khẽ cựa mình khoe sắc thắm, khoe những cánh hoa màu hồng mềm mại, mỏng manh. Khi những cánh hoa xoè rộng, nhị vàng bên trong hé mình nhìn ngắm bên ngoài. Xen lẫn với nụ hoa là những mầm xanh nhú lộc nhưng có khi đã bật mình thành những chiếc lá xanh. Để thêm phần hấp dẫn, bố con tôi còn quàng lên mình cây đào những chòm đèn xanh đỏ nhấp nháy. Buổi tối, khi bật đèn nhìn cây đào càng thêm phần rực rỡ, kiêu sa.....

Cây đào dường như trở thành tâm điểm của sự chú ý. Cả gia đình tôi ai cũng thích cây đào. Không chỉ vì nó mang đến không khí ngày Tết mà còn là nhịp cầu nối mọi người gần nhau hơn. Thỉnh thoảng, cả gia đình tôi lại quây quần bên nhau ngắm hoa đào và thưởng thức những ngụm trà ấm nóng. Đó là khoảnh khắc đặc biệt quí giá với gia đình tôi.

Tết đến xuân về, muôn hoa khoe sắc. Nhưng như đã trở thành truyền thống, hoa đào là biểu tượng mùa xuân miền Bắc và của cả nước ta. Nhìn hoa đào, ta biết mùa xuân đã đến. Những đứa con xa nhà lại chuẩn bị trở về với gia đình thân yêu.....

Đề 107: Hãy viết bài văn miêu tả cây phượng vĩ vào một ngày hè.

Bài làm

Đứng bên cổng trường em là cây phượng già. Một buổi trưa tháng năm, em ngồi dưới gốc phượng, ngắm nhìn những đóa hoa thắm tươi như báo hiệu một mùa hè nữa lại bắt đầu.

Cây phượng đã già lắm rồi, nghe bác bảo vệ kể lại, ngày xây dựng ngôi trường này, thầy hiệu trưởng đã trồng cây phượng làm kỷ niệm. Hai mươi năm trôi qua, cây phượng đã hai mươi tuổi. Cây đứng giang rộng cánh tay che chở cho chúng em dưới bóng mát của mình. Dưới gốc phượng, một cái rễ lớn, ngoằn ngoèo uốn lượn trông như con rắn đang trườn. Lớp da phong sương bạc thếch như màu đất ải. Quanh gốc cây giờ đã được xây một cái vòng tròn có đường kính năm mét. Bờ gạch xây giữ đất gốc được láng xi măng cho chúng em ngồi chơi. Buổi trưa ngồi trên bờ gạch, chúng em thích thú ngắm cây phượng tỏa bóng mát cho sân chơi. Cái thân nó đã đầy vòng tay của em, sần sùi, cằn cỗi. Phần dưới gốc tròn vo làm ta ngỡ nó sẽ cao vút lên nhưng không, chỉ khoảng hơn hai mét là nó phân ra làm hai, rồi từ hai phần thân ấy các cành đua nhau mọc ra xiên chéo lên, đâm xòe về các phía. Tán phượng xòe rộng ra như một cái ô che mát cả một góc sân, chim đậu làm tổ trên đó, suốt ngày đua nhau hót líu lo. Từ những cành nhánh, lá phượng xòe ra với một bộ xương lá đều đặn đối xứng nhau. Trên các xương lá đó các phiến lá lại xòe ra đối xứng. Giữa vùng trời mênh mông, giữa đám lá xanh um, những đóa phượng nổi bật lên, rực lửa kiêu sa dưới ánh nắng hạ; tươi mát dịu dàng vào những buổi chiều tắt nắng; xinh xắn dễ thương vào những buổi sáng trong mát. Bây giờ đang mùa hè, các đầu cành nở bung chùm hoa như lửa đỏ chói chang. Mỗi cánh hoa như cánh bướm bay. Một chùm hoa trong gió như bướm kết chùm lại. Hè còn về là phượng còn nở, là còn một khung trời trong sáng dành cho tuổi thơ, là còn những

trang lưu bút với những dòng chữ xinh xắn, với lời lẽ ngây thơ nhưng chứa chan biết bao cảm xúc. Bỗng nhiên không khí chợt xôn xao lên khi trên tán cây con ve sầu cất tiếng. Tiếng ve ánh ỏi. Một con ve kêu, hai con ve kêu... cả một dàn nhạc ve sầu lên tiếng. Tán phượng say nồng những cành mềm rung rinh màu lá xanh hoa đỏ. Sau mùa thi cử, những cánh bướm làm bằng hoa phượng lại bay lượn trong các quyển lưu bút học trò.

Bóng tán lá xanh sáng hôm nay bỗng hừng hực sắc đỏ nôn nao. Sắc đỏ nhập nhòa trong tâm trí em dòng mực đỏ lời phê, điểm số của thầy giáo, cô giáo. Sắc đỏ của hoa phượng bên màu đỏ mái ngói ngôi trường như thì thầm nói: Mùa nghỉ hè nữa lại về...

Đề 108. Viết đoạn văn ngắn miêu tả căn nhà hoặc căn phòng em đang ở.

Bài làm

Khi xây nhà, ba dành cho em một căn phòng nhỏ xinh trên tầng hai. Phòng chỉ rộng khoảng 15m² nhưng cũng đủ để trở thành thế giới riêng của em.

Bước qua cánh cửa gỗ được đánh vécni nâu bóng là một căn phòng được sắp xếp gọn gàng, sạch sẽ. Phía bên trái là một chiếc giường đơn trải ga màu hồng rất dễ thương. Nằm trên đó em thấy rất thoải mái và thích thú vì có thể nhìn ngắm bức tranh thiên nhiên được vẽ trên tường. Bên cạnh giường là một cái giá gỗ to có rất nhiều ngăn nhỏ. Ở những ngăn trên cùng em đặt nào sách, nào vở, cả hộp màu nước và bộ bút chì bố mới mua cho nhân dịp sinh nhật. Còn ngăn dưới là ngôi nhà của những anh chàng truyện tranh. Trong cùng là truyện Đô-rê-mon, ở giữa là truyện nhóc Ma-ru-cô phía ngoài là truyện cổ tích An-đéc-xen. Tất cả đều được sắp xếp ngăn nắp. Phía bên phải của gian phòng, ba kê cho em một chiếc tủ ngang sơn màu xanh nhạt với các đường viền màu vàng trông rất bắt mắt. Hai bên tủ là các ngăn rộng đủ cho em đựng những bộ quần áo mặc đi học và mặc ở nhà. Ngăn giữa có một lớp cửa kính trong suốt. Trong đó là bộ sưu tập gấu nhồi bông, búp bê và rất nhiều chiếc tẩy xinh xắn đủ mọi hình dáng, kích cỡ. Chúng là niềm tự hào của em với bạn bè đến thăm. Gần cửa sổ, ba kê cho em một bộ bàn ghế bằng nhựa tổng hợp màu xanh lục. Bên trên mặt bàn là một cây đèn nê-ông nhỏ, bệ đèn có chiếc giá cắm bút bằng nhựa màu hồng nhạt. Còn chiếc ghế thì có lưng tựa nên em ngồi thật thoải mái. Buổi sáng, nắng sớm luồn qua khe cửa, rọi lên bàn những vệt sáng lung linh. Cùng với những chị gió tinh nghịch, chúng như nhảy múa theo nhịp bút viết lên những trang vở còn thơm mùi giấy mới...

Căn phòng là thế giới đầy thú vị của em.

Đề 109. Tả ngôi trường Trung học cơ sở, nơi em đang theo hoc.

Bài làm

Tùng! Tùng! Tùng! Tiếng trống trường vang lên như lẽ thường vẫn thế ở bất cứ ngôi trường phổ thông nào, nhưng sao khi đứng trong sân trường này, ngôi Trường Trung học cơ sở Nam Hồng, em lại thấy bồi hồi đến thế.

Nỗi bồi hồi có lẽ bởi những cảm xúc đan xen trong tâm trạng rối bời của một cô bé bắt đầu chân trớt chân ráo bước vào một thế giới khác, thế giới mình sẽ lớn hơn một chút của ngày cấp một, tự lập hơn một chút của những ngày ba mẹ còn phải đưa tới trường.

Ngôi trường to và đẹp quá! Chúng em có một khoảng sân rộng để vui đùa, có cả ghế đá của những lớp thầy cô và anh chị đi trước tặng lại nhà trường để ngồi nghỉ ngơi trong giờ giải lao. Xà cừ, bằng lăng, bàng hay phượng có lẽ đã đứng đó mấy chục năm rồi, đã chia sẻ buồn vui cùng bao thế hệ học trò, và chứng kiến những đổi thay của trường lớp. Những cây phượng cành lá xum xuê, khẳng khiu như thể có hàng trăm cánh tay vươn ra ôm lấy hoa và tán lá. Hè lại đến, hoa phượng nở đỏ rực một góc trời, sắc xanh của lá càng làm những chùm hoa thêm sức sống. Lũ học trò nghịch ngợm chúng em vẫn đua nhau nhặt cánh phượng ép vào trang vở rồi làm thành những chú bướm ngộ nghĩnh dành tặng bạn bè. Người bạn thân thiết nhất của lớp em là một cây bằng lăng cũng đang mùa đua sắc, tán cây xòe mát một góc hiên, trông hệt như một chiếc ô màu tím không lồ. Mấy bác bàng già lặng lẽ một góc trời, yên lặng ngắm nhìn lũ quỷ học trò nào là nhảy dây, đá cầu, chơi chuyền...

Rồ những tán cây xanh đầy sức sống chính là lớp học của chúng em đó! Hai dãy nhà hai tầng khang trang như hai cánh tay khổng lồ mà ở giữa là khu nhà Hiệu bộ, nơi làm việc của Ban Giám hiệu và phòng nghỉ giải lao của các thầy cô giáo. Lớp học với bảng đen, phấn trắng là người bạn thân thiết của chúng em, ngày ngày thầy cô vẫn bóng dáng quen thuộc đó với bảng với phấn đưa chúng em đến những chân trời tri thức.

Sẽ tiếp tục là một hành trình dài để khám phá và trải nghiệm những đổi thay của mỗi góc sân, khoảng trời, mỗi lớp học nhưng có một điều có lẽ không thay đổi, tình yêu với mỗi khoảnh khắc, mỗi ngôi trường của tuổi học trò. Trong em, có một tình yêu như thế với ngôi trường thân thương của mình.

Đề 110. Đã lâu rồi em không về thăm trường cũ. Trường đã thay đổi nhưng vẫn giữ được những hình ảnh gắn bó với tuổi thơ của em. Em hãy tả lại ngôi trường thân thương ấy.

Bài làm

Từ ngày lên lớp 3, gia đình em chuyển đến một nơi ở mới cách xa ngôi trường tiểu học của em nên khi đó em cũng phải chuyển trường. Từ đó đến nay, đã lâu rồi em không được đến thăm ngôi trường thuở ấu thơ ấy của mình. Hôm nay, nhân dịp về thăm bà nội, em đã trở lại ngôi trường gắn bó với em suốt những năm đầu tiểu học.

Khi em chuyển đi thì trường tiểu học bắt đầu sửa chữa và xây mới rất nhiều. Vì vậy, hôm nay em trở lại thấy có nhiều điều đã đổi thay. Tuy thế, trường vẫn giữ được những hình ảnh gắn bó với tuổi thơ của em.

Con đường trước cổng trường được làm rộng hơn, cao hơn, bằng phẳng và thoáng đãng. Hai bên đường còn có vỉa hè sạch đẹp, có những cây phượng được trồng thẳng hàng rất đẹp mắt. Nhìn ra con đường đẹp đẽ ấy là cổng trường uy

nghiêm cũng đã được xây mới. Tấm biển trường ngày nào đã được thay nhưng vẫn được trang trí và sơn màu như cũ - nó giống hệt với hình ảnh tấm biển trường em được nhìn thấy vào ngày đầu tiên em bước vào lớp 1. Em cứ đứng ngắm mãi tấm biển ấy không thôi. Vừa thân quen lại vừa ngỡ ngàng như cậu bé lớp 1 ngày đầu nhập học.

Bước qua cánh cổng trường rộng mở là một không gian vừa lạ vừa quen. Lạ vì sân trường rộng hơn ngày trước rất nhiều. Trước đấy, sân trường chỉ bằng một nửa thế này và được lát gạch màu đỏ, nửa còn lại là một khu đất trống với cỏ dại và những cây bằng lăng gầy gò. Bây giờ, tất cả được lát gạch, những cây thân gỗ được xây bồn và chăm sóc chu đáo nên tất cả đều tươi xanh, rợp bóng. Dưới mỗi tán cây lớn lại có những chiếc ghế đá dành cho các em nhỏ ngồi nghỉ ngơi sau khi đã chơi đùa thỏa thích. Nhìn thẳng từ cổng trường vào là khu nhà của các thầy cô giáo, khu nhà ấy vẫn như xưa. Em còn nhớ, trước đây mỗi lần có chương trình văn nghệ, các thầy cô thường làm sân khấu trước khu nhà này. Nhìn khu nhà thân quen, em như nhìn thấy chính mình đang đứng hát trước khu nhà đó. Ngược lại, hai dãy phòng học được xây hai bên vuông góc với khu nhà của các thầy cô thì đã được xây mới hoàn toàn. Đó là hai dãy nhà ba tầng khang trang và rất đẹp đẽ với đầy đủ những phương tiện dạy học rất hiện đại. Phòng nào cũng được trang trí bằng những tranh ảnh, dụng cụ rực rỡ và đẹp mắt.

Có lẽ những hàng cây là còn thân quen hơn cả : phượng vĩ, xà cừ, bằng lăng. Hơn ba năm đã trôi qua nhưng dường như chúng không thay đổi gì nhiều. Thân vẫn vươn cao, to và chắc. Nhìn chúng, em nhớ những buổi cả lớp cùng lao động vun cây, tưới nước rồi đùa nghịch. Đó còn là những lúc nghịch ngợm bẻ hoa hay vụng về khắc mãi vào thân cây tên mình và tên lớp...

Rời mái trường tiểu học thân yêu ra về em vẫn còn bồi hồi xúc động. Mái trường như nhắc nhở em phải cố gắng học tập để xứng đáng với kỉ niệm đẹp đẽ thuở ấu thơ.

Đề 111. Tả một viện bảo tàng em từng đến thăm.

Bài làm

Chuyến thăm quan do trường tổ chức năm vừa rồi chúng em đã được tới thăm Bảo tàng Phòng không - Không quân. Viện bảo tàng những "chiến sĩ thép" có khuôn viên rộng và đẹp nằm ngay trên con đường Trường Chinh, đường tàu bay, không mấy xa lạ với nhiều chiến sĩ lão thành.

Từ ngoài cổng, chúng em đã có thể thấy một tòa nhà rất lớn với hàng chục bậc thềm lát đá dẫn lên sảnh trưng bày hiện vật chính trong nhà. Căn bảo tàng có kiến trúc hiện đại mà cũng rất cứng cáp với những cột trụ lớn ngay phía mặt tiền, tất cả không gian đó khiến chúng em không những choáng ngợp bởi những chiến tích lịch sử oai hùng được tìm hiểu ở nơi đây mà còn thấy mình bé nhỏ trước một không gian cũng thật rộng lớn.

Bảo tàng có một không gian trưng bày ngoài sân rất rộng, đây là nơi chúng em có thể tận tay sờ vào những chiếc máy bay đã từng tung hoành trên bầu trời và làm

quân xâm lược phải khiếp sợ. Từ những chiếc F11, MIC, trực thăng... cho tới những hệ pháo cao xạ...tất cả đều gợi nhớ lại một thời oanh liệt nhưng cũng rất đau thương. Em thích nhất chiếc Mic nhanh nhẹn mặc dù không đồ sộ như B52 của địch nhưng đã làm kẻ thù phải khiếp sợ. Mỗi chiếc máy bay đều có những câu chuyện của riêng mình, những chiến công đã được các cô các chú sĩ quan trong bảo tàng ghi lại tóm tắt trong một tấm bảng giới thiệu ngay phía bên dưới, nhưng dù có nói bao nhiêu cũng không thể đủ! Ai có thể hình dung được bộ đội ta chỉ ngồi trên mâm pháo do Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa viện trợ đã lạc hậu mà nhờ mưu trí, sáng tạo, nhạy bén đã tính toán chính xác tọa độ để bắn rơi không biết bao nhiêu máy bay tối tân của địch khiến chúng tới giờ vẫn đi tìm câu trả lời.

Qua một vòng tham quan ngoài trời, chúng em quay trở vào khu nhà lớn và được cô hướng dẫn viên đưa tới tham quan một bức tượng nữ chiến sĩ đang giương cao khẩu súng ngắm bắn máy bay giặc, em cảm thấy một không khí trang nghiêm lạ thường, chưa hết ngạc nhiên này lại tới ngạc nhiên khác, chúng em được giới thiệu những bức ảnh đen trắng ghi lại những cảnh tra tấn các chiến sĩ cách mạng của ta khi xưa, những hố bom hay những nơi chôn xác B52 của kẻ thù... Chúng em được tận mắt thấy các loại súng, vũ khí, đạn dược chiến sĩ ta từng dùng trong các trận đánh và làm nên chiến thắng. Trạm dừng chân cuối cùng là khu mô hình, chúng em được xem mô phỏng trận địa của một trận đánh, với cả sơ đồ, âm thanh và hình ảnh, tất cả như mới chỉ hôm qua vậy mà đã mấy chục năm gói lại.

Đi một ngày đàng, học một sàng khôn. Chỉ nghe kể qua những giờ học Lịch sử quả thực là chưa đủ, có sờ tận tay, có xem tận mắt những chiến tích đó mới thấy những con người Việt Nam anh dũng thế nào và giúp chúng em bổ sung vào bảo tàng tri thức của mình thêm nhiều trải nghiệm.

Đề 112. Tả lại một cảnh đẹp mà em có dịp quan sát.

Bài làm

Cuối mùa hè năm ngoái tôi được theo ba mẹ về quê nội giỗ ông, thăm bà và bà con làng xóm.

Năm giờ sáng, lúc ông trời còn đang ngủ, tôi dậy chuẩn bị ra bến xe. Trời từ mờ sáng, xe lăn bánh tiến về phía Nam. Ngồi trên ô tô, cảnh vật bên đường như chạy qua mắt tôi. Nhìn cảnh đẹp mà lòng tôi cứ lâng lâng nghĩ về quệ hương biết bao tươi đẹp của mình. Gần trưa, xe đến nơi. Tôi bước xuống xe, đi về phía làng Rạng bên bờ sông Lam xanh mát. Đường làng tôi! Đường làng tôi đây rồi! Con đường đất quen thuộc vẫn như ngày nào, trải dài suốt hai bờ ruộng, bãi ngô về đến nhà, tôi chạy ào vào gọi bà. Bà đang cho gà ăn trước sân, vui mừng, xúc động khi nhìn thấy tôi. Bà múc nước giếng cho tôi rửa mặt. Dòng nước mát lạnh như xua hết bao mệt nhọc trên đường đi. Buổi chiều, tôi cùng ba mẹ ra thăm mộ ông trên đồi cao. Sau khi thắp hương cho ông, tôi quay ra hít thở khí trời. Đứng ở đây, tôi có thể nhìn thấy mọi cảnh vật xung quanh.

Xa xa, những ngọn núi trùng điệp thấp thoáng sau làn mây trắng mềm mại, nhẹ tênh như dải lụa. Từ chân núi phía xa trải đến chân đồi bên này là một cánh đồng

lúa mênh mông. Lúa đang thì con gái, bông nặng trĩu, vàng ươm. Nắng nhạt phủ lên cánh đồng và những bãi ngô trù phú một lớp nắng nhẹ của buổi chiều. Bãi ngô non nở hoa nâu giản dị, râu ngô cũng nâu theo. Từng búp ngô non từ trong lá chui ra, tươi cười hớn hở, để lộ ra bao cái răng vàng loá. Từng đàn cò trắng thi nhau liệng xuống đồng làm duyên, rỉa lông rỉa cánh rồi lấy đà bay vút lên trời xanh. Nắng cũng kịp rắc lên bờ sông Lam một chút nắng vàng hoe lấp lánh. Sông Lam mùa này nước xanh, trong vắt, từng đàn cá tung tăng bơi lội. Cá uốn lượn mấy vòng dưới nước như vận động viên bơi lội, có con nhảy lên hụp xuống như nhảy múa trông thật vui. Dưới chân đồi, những cậu bé cô bé đang vui vẻ nô đùa, mặc cho đàn bò gặm cỏ no nê để rồi cuối buổi chiều, bọn trẻ dắt bò về nhà. Những con bò đã no căng bụng lững thững theo chủ về nhà. Nhìn ra xa một chút, hiện lên những ngôi nhà ngói gạch đỏ tươi. Đống rơm chất cao giữa sân vàng giòn, có thể cháy ngay tức khắc nếu có một ngọn lửa châm vào. Trên bờ tường rêu phủ kín xanh mượt, hòa vào đám lá mướp xanh ngắt, làm nổi bật lên những bông hoa mướp vàng tươi nở xòe; từng nụ mướp chúm chím, e thẹn, khẽ nấp sau chiếc lá. Tôi đi xuống đồi. Đồi khá dốc, cào cào, châu chấu nhảy loạn xạ. Mặt Trời ngả bóng, hoàng hôn buông xuống phủ lên cảnh vật một màu đỏ bình yên. Bầu trời dần chuyển sang màu xanh tím. Buổi tối, sau khi ăn cơm, tôi đi thăm bà con làng xóm và kể cho bà nghe chuyện ở Thủ đô.

Ba ngày sau, tôi về Hà Nội. Lúc chia tay bà, tôi rơm rớm nước mắt. Bà ôm tôi, bàn tay gầy gò của bà khẽ xoa lên đầu tôi khiến tôi chẳng muốn rời xa bà, xa quê hương. Nhưng dù đi đâu tôi cũng không thể quên được hình ảnh bà và câu hát thân thương:

Nước sông Lam vừa trong vừa mát
Đường chợ Rạng lắm cát dễ đi.

Đề 113: Tả một cánh đồng lúa đang thì con gái.

Bài làm

Sáng nay là buổi sáng đầu tiên em được cùng bố ra thăm ruộng lúa nhà mình. Cậu "ấm sứt" hôm nay sẽ được lội chân xuống bùn! Dậy sớm một chút và chuẩn bị đầy đủ vài nông cụ cần thiết, hai bố con lên đường.

Chỉ khoảng năm phút đi xe máy là đã ra tới ruộng rồi. Ngạc nhiên quá, những cây mạ hồi ta Tết mới chỉ có vài ba lá run rẩy bám vào thân cây yếu ớt thì giờ đã phổng phao thành những cây lúa trưởng thành đang thời kì trổ đòng đòng. Ruộng xanh biếc một màu, cây nào cũng tràn đầy sức sống như những cô thiếu nữ đang thì con gái.

Ngồi bên bờ ruộng, em cảm nhận rất thật, rất gần hương thơm thoang thoảng của mùi sữa lúa non mới trổ, hương thơm tinh khôi đó hòa vào làn gió quê làm tâm hồn mình bỗng nhiên thấy thanh thản lạ kì.

Những cây lúa mỏng manh bắt đầu cong cong về một hướng khi mang trên mình những người bạn mới. Những hạt lúa xanh xanh lớn dần lên trong sự kết tinh của bùn đất, của nắng, của gió và công lao chăm sóc của bàn tay con người. Lá lúa cũng dày hơn, gân lá ở giữa cứng cáp hơn, cạnh lá cũng sắc bén hơn nên nếu chẳng may để lá

cứa vào là đứt tay liền chứ chẳng đùa đâu! Bông lúa lúc này cũng đã có hình dáng của bông trưởng thành, hình thoi cân đối, đưa lên miệng cắn sẽ cảm nhận được sữa lúa màu trắng đục, giống như màu sữa mẹ, vị mát, thanh. Đó là những cây lúa mà chỉ vài tháng nữa thôi là sẽ mang lại cho người nông dân một vụ gặt bận rộn.

Mỗi cơn gió tới, cây đua cây, đung đưa đầy kiêu hãnh vì dường như chúng biết chúng mang một vẻ đẹp đầy kiêu hãnh, thanh thoát mà cũng rất Á Đông.

Vẫn đang mải mơ màng mà bố đã làm xong công việc từ bao giờ, hai bố con nhanh chóng thu xếp đồ quay trở về nhà, ngoảnh lại con đường bờ cỏ sau lưng hình như em nghe thấy tiếng khe khẽ chào tạm biệt của những bông lúa tinh nghịch mà cũng rất dịu dàng.

Đề 114. Tả cánh đồng lúa đang mùa gặt.

Bài làm

Sáng nay em thức giấc sớm hơn thường nhật bởi những âm thanh rộn rã của thôn quê đang vào mùa gặt. Cả cánh đồng vàng rộm cũng bừng tỉnh dưới những tia nắng đầu tiên của một ngày hè ơi ả với cái mùi âm ẩm, nồng nồng, dằm dặm mà có lẽ lũ bạn nội thành của em chẳng bao giờ cảm nhận được.

Các bà, các mẹ, các chị từng nhóm, từng nhóm vừa chuyện trò rôm rả vừa rảo bước ra phía cánh đồng. Sáng sớm mùa hè nên mặt trời cũng dậy sớm hơn, chim chóc cũng rời tổ từ mờ sang tìm mồi, cả cánh đồng lúa thì nặng nề đong đưa trong làn gió nhẹ. Cây nào cây nấy uốn cong cong chiếc móc câu với bao nhiêu là hạt thóc tròn mẩy mẩy, hứa hẹn một vụ mùa thóc lúa đầy kho.

Hôm nay mẹ cho em cùng theo ra đồng, mẹ bảo: cho con gái thử cảm nhận những nhọc nhằn của người nông dân ra sao, để trông đó mà gắng học hành! Vậy là lần đầu tiên một con bé vốn vẫn được cưng chiều cầm tới chiếc liềm và thử những nhát cắt đầu tiên. Lần đầu tiên khuôn mặt mình được áp lại gần những cây lúa đến thế! Chao ôi là thú vị! Nhìn kĩ hơn những hạt thóc vẫn cho mình gạo ăn hàng ngày, chúng tròn căng như sắp phá tung ra chiếc áo nhiều gân với chi chít những lông tơ, hạt chen hạt như một đại gia đình đua nhau đi trẩy hội. Mà đúng là hội thật đó! Hôm nay chúng sẽ được những người nông dân gặt về kho, phơi dưới nắng vàng và chẳng bao lâu nữa chúng sẽ được làm những bông hoa trắng nở bung, thơm dẻo. Trông mẹ thoăn thoắt cánh tay gặt sao mà dễ quá vậy, mình thì mướt mồ hôi mà chẳng được bao nhiêu. Chốc chốc lại vươn vai ngó nghiêng xung quanh hàng xóm, thấy ai cũng lom khom, cần mẫn. Những đốm áo màu thấp thoáng đây đó trên cánh đồng trải dài một màu vàng trù phú. Mỗi đợt gió tràn tới, cả biển vàng đó lại ào lên rì rào như đang kể cho nhau nghe câu chuyện cuối mùa thu hoạch.

Lúa gợn lên từng đợt như mời gọi những chú chim sẻ, chim chiền chiện sà xuống nhặt những hạt thóc rơi vãi. Chúng vui vẻ nhảy nhót trên bờ ruộng xanh mướt có như những đường kẻ trên chiếc ô bàn cờ không lồ mà thiên nhiên đã tạo ra một sự phối màu rất ăn ý.

Có lẽ những hoạt động nhà nông thế này chính là ví dụ rõ ràng mà gần gũi cho đời sống làng xã mà trước nay em vẫn được nghe nhắc đến trong những bài giảng

ở trường. Một cảm giác thân quen mà nếu sống trong thành thị sẽ chẳng bao giờ có được: tuy chẳng phải một nhà mà ai nấy nói chuyện với qua từng khoảnh ruộng như thể anh em một nhà vậy! Từ những chuyện con trâu cái cày cho tới chuyện cái ông Ba-ma gì đó là tổng thống da màu đầu tiên của nước Mỹ... Tất cả đều rộn rã như một khúc nhạc ngẫu hứng làm mọi người quên đi cái oi ả của buổi trưa hè trên cánh đồng đang trong mùa gặt.

Cả không gian thoảng mùi thơm dịu mát của lúa mới, mùi ngai ngái của thân và lá lúa; Đó là mùi của quê hương, mùi của một thế giới những người lao động lam lũ mà vinh quang.

Nếu một lần ghé qua một vùng quê, bạn hãy nán lại bên một khoảnh ruộng và thử cảm nhận chút hương của hương đồng gió nội, để râm rì đọc lại những ca "Ai ơi bưng bát cơm đầy, Dẻo thơm một hạt đắng cay muôn phần", và để cảm nhận rõ hơn cuộc sống muôn màu.

Đề 115. Tả cơn mưa mùa xuân.

Bài làm

Miền Bắc có bốn mùa xuân, hạ, thu, đông, mỗi mùa lại mang một đặc điểm riêng khác biệt. Những cơn mưa theo mùa cũng vì đó mà chẳng giống nhau. Nhưng nhắc đến mưa, chắc hẳn ai cũng yêu những cơn mưa xuân hơn cả.

Những hạt mưa mùa xuân mỏng tang, nhỏ xíu mau mắn rơi xuống không gian. Mưa rơi lất phất, nghiêng nghiêng như muốn làm chênh vênh cả không gian ướt nhoè. Mưa xuân khác mưa hè ở điểm đó, mưa mùa hạ là mưa rào, hạt mưa tròn lẳn, ào ào thô bạo rọi thẳng xuống mặt đất. Mưa xuân cũng khác hẳn mưa phùn gió bấc mùa đông, nó mang theo hơi ẩm cùng tiết trời ấm áp quyện trong gió chứ không phải những mũi kim châm tê tái da người. Những đợt mưa xuân rơi vội vàng nhưng không làm ướt áo của những người đang lang thang trên phố. Cũng bởi thế, mưa xuân không làm con ngõ đọng nước như mưa rào mùa hạ mà chỉ ẩm ướt, nhớp nháp bám dính vào gót dép. Tôi khẽ ngửa mặt lên trời để mặc cho hạt mưa lấm tấm rơi trên mặt, buồn buồn như có hàng chục cậu bé con đang nhảy nhót trên da vậy.

Mưa xuân không ào ạt, sôi nổi, nó chỉ lất phất nhưng dai dẳng từ ngày này qua ngày khác, có khi đến hàng tuần liền vẫn không thôi. Nếu mưa phùn mùa đông khiến ta có cảm giác mọi vật xung quanh đang gắng co nhỏ lại để trốn cái lạnh khắc nghiệt thì mưa xuân lại kêu gọi vạn vật lột bỏ cái vỏ thô cứng. Trên cây, từng chồi non bắt đầu nhú ra, nõn nà mơn mởn. Ngoài đồng, dẫu vẫn đang ngày Tết nhưng các cô bác nông dân đã ra đồng để "tranh thủ" điều kì diệu mà mưa xuân mang lại. Những bãi mạ xanh rờn, những hàng lúa đều tăm tắp cứ dần lấp kín thửa ruộng. Nhìn những hạt mưa xinh xắn kết tụ trên nhành lá, lòng người ai cũng mơ màng nghĩ đến ngày mai ruộng đồng sẽ xanh mướt màu xanh của lúa dậy thì con gái. Chỉ riêng một điều ít ai để ý: trên mái tóc của mẹ, trên mái tóc của cha, hạt mưa xuân lấm tấm như những hạt muối tiêu gọi những sợi bạc lên màu.

Mưa mùa xuân mong manh, dịu dàng mà mang trong mình sức mạnh thật kì diệu. Ta yêu mưa xuân có lẽ cũng bởi những điều đó.

Đề 116. Dựa vào bài *Mưa* của Trần Đăng Khoa, hãy tả lại trận mưa rào mà em có dịp quan sát.

Bài làm

Trời nóng oi bức đến mười ngày, hôm qua một trận mưa rào vừa ập xuống.

Trời bỗng tối sầm lại, gió thổi ù ù, mây đen kéo đến ùn ùn như ông trời đang mặc áo giáp đen ra trận. Không hiểu từ đâu mối bay ra rợp trời, mối trẻ bay rất cao, cao đến sát mái nhà, ngọn cây. Mối già bay thấp, có con bay là là mặt đất. Mối bay ra rất nhiều tưởng như vơ tay lên là bắt được đến vài con mối. Ngoài vườn, mẹ gà cục cục dẫn đàn con tìm nơi ẩn nấp, những chú gà con như những nắm bông vàng chạy lon ton, thỉnh thoảng lại kêu "chiếp chiếp". Gió ngày càng thổi mạnh, bãi mía trước nhà được cơn gió thổi làm lá mía xào xạc như muôn ngàn thiếu nữ đang múa gươm. Bụi cuốn mù trời, lá khô cuốn theo chiều gió chạm xuống đất nghe xào xạc dồn vào một góc sân như một bàn tay vô hình đã quét lại. Ngoài đầu ngõ, những chú kiến hôi hả hành quân về tổ mang theo bao nhiêu là thức ăn dự trữ báo hiệu trước một trận mưa rất to sắp đến. Gió thổi mát ơi là mát. Những cọng cỏ gà rung rinh tai nghe ngóng. Đến cả bụi tre đầu ngõ cũng kẽo kẹt đưa võng, lá tre choẽ xuống như những cô thiếu nữ đang ngồi tần ngần gỡ tóc. Hàng bưởi ven bờ ao đu đưa bế những đứa con đầu tròn trọc lốc.

Bỗng chớp loé sáng rực, cả bầu trời như có một chiếc bút kỳ lạ đã vẽ lên bầu trời một nét vẽ thật rõ sáng rồi vụt tắt, ông sấm được thể ra oai ghé xuống sân cười khanh khách, có lúc phát ra những tiếng đùng đoàng như mìn phá đá. Cây dừa vốn thường ngày đứng im lặng ở góc vườn nay thả sức sải tay bơi như những vận động viên đang bơi lội. Những chị mùng tơi ở hàng rào cạnh tường lâu nay uốn éo giờ được nhảy múa hả hê.

Lộp bộp, lộp bộp, trời đã mưa. Trẻ em trong xóm reo lên. Mưa ù ù như xay lúa, mưa sầm sập giọt ngã giọt bay. Nước sủi bọt trắng xoá cả sân. Đất trời mù trắng nước, mưa chéo mặt sân, mùi nước mưa ngai ngái, ngòn ngọt. Mưa rào rào trên mái tôn, mưa bùng nhùng trên các tàu lá chuối, lá khoai. Nước chảy ồ ồ, xối xả. Nước ngập cả sân. Mấy ông cóc cụ nhảy chồm chồm bì bõm trong nước mưa. Nước chảy đục ngầu ngầu, cuồn cuộn dồn về ao, nước mấp mé vườn nhà. Bỗng loé lên một ánh chớp, sấm kêu "ùng" một cái làm trẻ em trong xóm hét lên một tiếng rõ to. Cây lá trong vườn hả hê run rẩy.

Mưa ngớt dần rồi tạnh hẳn, mấy con chim chào mào từ gốc cây nào đó bay ra hót râm ran như đón ông Mặt Trời lại mỉm cười, những tia nắng vàng óng ánh sau những vòm lá bưởi. Bầu trời lại trong xanh và cao như một bàn tay vô hình đã gột rửa sạch những đám mây đen. Tiếng bàn chân chạy lép nhép ngoài đường. Trẻ em trong xóm rủ nhau đi bắt cá rô ngược dòng nước.

Trận mưa rào thật là thích đã đem đến cái không khí trong lành, khoan khoái dễ chịu. Cây cối như vụt lớn hẳn lên, sum suê hơn mọi ngày, cái bể nhà em lại đầy ắp nước mưa.

Đề 117. Tả cảnh đầm sen mùa hạ.

Bài làm

Con đường đi học của em ngang qua một đầm sen rất rộng. Bởi vậy, em đã được chiêm ngưỡng cảnh đầm sen suốt bốn mùa trong năm. Nhưng đẹp nhất vẫn là đầm sen mùa hạ.

Nhìn từ xa, đầm sen mênh mông trải rộng trước mắt chỉ thấy rập rờn lá sen uốn sóng. Những chiếc lá chao mình đong đưa như làm duyên với gió. Lại gần, ta thấy rõ hơn, đan xen với những lá sen xanh mát là những búp sen, những bông sen hồng tươi như cặp môi của em bé gái. Gió làm đung đưa những lá sen, làm nghiêng nghiêng những nụ sen, làm sóng sánh những bông sen đang nở và làm là tả những cánh hoa đang tàn. Đứng trên bờ lúc ấy, khẽ nhắm mắt lại, ta sẽ cảm nhận hết được hương thơm thanh mát của đồng quê Việt Nam. Hương sen không gắt như hương nhài cũng không nhạt nhòa, lãnh đạm, nó nồng nàn, say mê mà vẫn vô cùng dịu dàng thanh thoát.

Nếu được ngồi trên một chiếc thuyền thúng bơi giữa đầm sen là tuyệt nhất. Những thân sen mảnh mai có vô vàn chiếc gai nhỏ, đi không khéo chúng xước vào da khiến ta có cảm giác buồn buồn, nhột nhột. Những chiếc lá sen rợp mát tạo thành một mái che tuyệt vời giữa trưa hè oi ả. Bơi thuyền giữa những thân sen còn có một niềm vui thú nữa đó là được tận tay chạm vào nguồn gốc của những hương thơm nồng nàn. Lá của sen, những chiếc lá già có màu xanh thẫm còn những chiếc lá non lại mang một màu xanh nõn nà dịu mắt. Lá sen già tỏa rộng hình tròn giống như một chiếc nong con còn lá non lại cuộn mình như chiếc kén sâu. Trên mặt lá phủ một lớp lông măng li ti. Bao nhiêu hạt mưa sa xuống, lá sen đều nâng niu giữ lại rồi chờ gió đến mà chao nghiêng trút rất nhẹ nhàng xuống đầm. Hoa sen cũng có hoa "non", hoa "già". Hoa "non", ấy là những búp sen chưa nở, các "bé" còn ngại ngùng nên vẫn chúm chím những cánh hồng mơn man. Sen "già" là những bông hoa đã xòe cánh khoe sắc màu tươi tắn, khoe cả đài sen, nhị sen vàng thắm. Cánh sen rất mịn, không một gợn nhỏ, trơn láng, đây là nơi lưu lại những hạt sương đêm mong manh. Chúng khum khum như chiếc thuyền con nên khi sen tàn, cánh rơi xuống vẫn nổi lênh đênh trên nước. Phấn hoa vàng tươi, những hạt bụi vàng thanh khiết. Thật đúng như bài ca dao:

"Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng
Nhị vàng bông trắng lá xanh".

Chỉ có khác, sen ở đầm làng em là sen hồng thôi! Nhưng sắc hồng của cánh, sắc vàng của nhị càng làm bôn hoa nổi bật giữa bát ngát màu xanh của lá.

Mỗi sáng sớm, giữa dòng nước đầm lại khe khẽ vang lên tiếng chèo khua mái của những người chủ đầm sen, họ đến hái hoa sen để bán hoặc để ướp trà. Lúc ấy, đầm sen vẫn còn đang mơ màng trong lãng đãng sương mai. Càng gần về trưa đầm sen càng nhộn nhịp. Lúc ấy là tan giờ làm đồng, ai cũng muốn lại gần đầm sen nghỉ ngơi một chút, hít vào lồng ngực hương sen mát lành. Những chú bé con thì thích thú ngắt những chiếc lá sen xoay tròn trên đầu làm ô che nắng...

Đầm sen là một hình ảnh đẹp của quê hương em. Dẫu ngày nào đi học em cũng qua nơi này nhưng chưa bao giờ em hết thích thú ngắm nhìn vẻ đẹp của nó.

Đề 118. Tả một vườn cây ăn trái.

Bài làm

Ai đã từng tới thăm Phủ Chủ tịch, tới khu nhà sàn Bác Hồ hẳn sẽ nhớ mãi một vườn trái xum xuê: vườn xoài. Vườn cây cao ấy tỏa bóng mát và gắn bó không ít kỉ niệm với Người.

Trước đây vườn xoài ấy nằm trong khuôn viên của Bách thảo, sau này khi được quy hoạch lại, nơi đây trở thành một phần không gian xanh trong Phủ Chủ tịch và là nơi hàng ngày Bác vẫn rèn luyện thân thể.

Vườn xoài trải dài từ cổng vào khu di tích nhà sàn với hàng trăm cây xoài không biết đã bao nhiêu tuổi, chỉ biết rằng thân cây thẳng tắp của chúng vươn lên cao hàng chục mét. Vì thế mà đứng dưới gốc cây có khi thấy xoài chín rơi ngay chân mình mà ngẩng nhìn lên thật khó phát hiện chúng giữa những tán cây xanh mướt. Hương xoài tỏa ngập khắp không gian.

Đứng dưới tán xoài mà cảm nhận cái mát lành của gió từ hồ cá và những tia nắng len lỏi trong kẽ lá thì quả thực là một điều khó tìm trong không gian ngột ngạt của thị thành. Mỗi gốc cây tán lá nơi này dù đã qua bao mùa trút lá nhưng hồn cây thì vẫn còn đó tiếng nói Bác Hồ, bóng dáng Người mỗi sáng chạy bộ trên con đường trải sỏi nằm dưới những tán cây.

Gốc cây xù xì như những khuôn mặt khắc khổ vì thời gian, vì gió mưa và vì những biến cố lịch sử. Nhưng cây nào cũng vẫn một vẻ kiên cường, cứng cáp mà rất dỗi dịu hiền. Con "đường xoài hoa trắng nắng đu đưa" lịch sử là nơi "anh dắt em vào cõi Bác xưa", là nơi ngày nay vẫn đứng lặng yên nhường lại sự ồn ào, náo nhiệt cho từng đàn cá quẫy đuôi tung bọt nước trong ao bên nhà sàn của Bác.

Nơi ấy không tràn ngập nắng, nơi ấy những tán cây xòe rộng che đi ánh nắng chói chang để ôm ấp những tâm hồn muốn tìm lại vùng trời bình yên của riêng mình. Đây mãi là vườn cây trái của lịch sử và hoài niệm.

Đề 119. Tả một vườn rau.

Bài làm

Mỗi lần về quê, thứ làm em không thể rời mắt đó là vườn rau của nội. Một vườn rau xanh mướt với đủ loại từ cao tới thấp, mà cây nào cũng căng mịn, mỡ màng.

Nội em thích trồng rau lắm, nội nói nhà mình trồng được thì vừa tiện lại vừa an toàn. Hơn nữa nội ngày ngày ở nhà cũng buồn nên có chút gì đó động tay chân mà nhẹ nhàng thì đó cũng là cách tập dưỡng sinh. Vậy là nội trồng rau. Nội chăm từng cây rau như chăm sóc cho một đứa trẻ ấy! Sáng sáng, lúc mặt trời chưa ló rạng nội tưới chút nước cho chúng. Nội dặn chúng em: phải tưới lúc này thì khi mặt trời lên lá cây bốc hơi mới không bị ức chế, chiều mát lại tưới một lần nữa như là tắm cho rau sau một ngày bụi bặm và mất nước. Nhờ nội chăm sóc, tưới nước, bón phân khoa học mà cả vườn rau cây nào cũng tươi xanh, trông thật thích mắt.

Vườn rau của nội có đủ loại, mùa nào thức nấy, quanh năm xanh tươi. Mùa cải có cải, em thích nhất là cải thìa, bẹ cải trắng nõn, mập căng nước, lại phình ra ở gốc trông giống như những con búp bê Nga có mái tóc xanh mát dịu; mùa cải bắp có cải bắp. Nội còn trồng cả cải bao, ăn vừa ngọt lại mát; rồi còn có cả su hào trắng mịn phấn nè. Thứ rau ăn nước luộc mùa hè với cà muối thật không còn gì tuyệt hơn: rau muống (thứ mà các nhà hàng trong Hà Nội có nơi vẫn gọi là "Bát tiên quá hải"

Nội dành một khoảnh vườn nhỏ ở góc gần bờ ao để trồng tất cả những cây rau thơm, nào là tía tô, kinh giới, mùi tàu, thì là...phòng khi có ốm thì nấu bát cháo nóng hổi, bỏ vào chút tía tô, ăn rồi ra mồ hôi là đỡ liền! Vườn rau của nội cây nào cũng dễ thương, cây nào cũng như có linh hồn và gắn bó với nội nhiều lắm! Rau và những chú giun đất chung sống hòa bình, một mối quan hệ vô cùng hữu hảo, giun xới đất cho rau, rau cho giun nơi ăn, nơi ở, rau như những vệ sĩ không lồ gác cửa cho chúng. Cả vườn rau là một chiếc thảm xanh với những hoa văn độc đáo mà có lẽ phải cần đến một nghệ sĩ tài hoa lắm mới chuyển được hết cái hồn của nó vào hội họa. Những thực thể xanh này cũng có những khúc nhạc riêng của chúng, khi thì như thì thầm đón chào một vị khách nhỏ từ xa trở về, khi thì ào lên trong những cơn gió như đua nhau xem ai vươn được xa hơn! Những tâm sự phức tạp như thế cũng đã làm nên một thế giới không kém phần sinh động mà phức tạp như xã hội loài người.

Vườn rau nhỏ xinh ấy là người bạn thân thiết của nội và cũng là một thế giới thu nhỏ mang lại dưỡng khí cho những vị khách từng ghé qua để lại đủ năng lượng sống và cống hiến hết mình cho một thế giới thực hơn và phức tạp hơn.

Đề 120. Từ bài văn *Lao xao* của Duy Khán, em hãy tả lại khu vườn vào một buổi sáng đẹp trời.

Bài làm

Thứ bảy tuần trước, bố mẹ cùng tôi về quê thăm ông bà. Tôi rất háo hức vì đã hơn một năm rồi tôi chưa về thăm ông. Tôi nhớ ông bà, nhớ căn nhà nhỏ và cả khu vườn thân yêu.

Sáng chủ nhật, tôi chạy ra vườn chơi. Quả là một buổi sáng đẹp trời! Bầu trời trong vắt, không một gợn mây, Mặt Trời uy nghi ngự trị trên cung điện lộng lẫy những tia nắng ngắm nhìn vạn vật.

Bây giờ tôi mới cảm thấy khu vườn này quả là đẹp và có lẽ đẹp nhất vào những buổi ban mai như thế này. Anh Trống Cồ đã cất tiếng gáy, sân nhà rộn rã nhưng trong vườn còn náo nhiệt hơn. Chị Mái mơ dẫn đàn con đi kiếm mồi. Đàn gà con chạy líu ríu quanh chân mẹ, đôi chân phải bước dài ra trông vừa buồn cười, vừa tội nghiệp. Mẹ con chị cặm cụi tìm mồi quanh những đám cỏ còn đẫm sương. Đàn vịt lạch bạch chạy ra ao rỉa lông, rỉa cánh. Tôi ngồi chễm chệ trên đống rơm, ngắm nhìn khu vườn kỳ diệu.

Cây cối lóng lánh sương đêm nên đang rạng rỡ tắm ánh nắng thu chan hòa.

- Chào anh Ổi! Khỏe chứ?

- Tôi vẫn khỏe! Còn chú thế nào, chú Mít?

Thì ra cây cối trong vườn đang hỏi thăm nhau. Tôi phải công nhận vườn ông bà tôi nhiều cây thật đấy. Tôi thích nhất là cây ổi, thân cây khẳng khiu, nứt nẻ. Tuy hình dáng vậy thôi nhưng đến mùa ổi cây lại cho những trái chín vàng ươm, trái ương phơn phớt xanh rờn và ngọt lịm nữa. Dường như trông thấy tôi, nó xòa cành lá như muốn chào mừng.

Cuối vườn, các luống hoa trao đổi hương thơm và khoe sắc. Giàn thiên lý trổ hoa vàng lốm đốm đang nằm dưới nắng trên chiếc giàn xinh xắn mà ông tôi làm. Hoa lan nở từng chùm trắng xóa. Chùm hoa còn đọng lại những giọt sương long lanh như được một bàn tay khéo léo nào đó chạm trên cánh hoa những hạt châu ngọc. Những ngọn lửa cháy lên bập bùng trong tán lá xanh của hàng râm bụt. Hoa hồng kiêu sa, hoa cẩm chướng mùi thơm nồng nồng. Ánh sáng mạ vàng những đóa cúc giản dị làm cho nó sáng rực lên như những viên kim cương.

Quanh các luống hoa, bướm bay chập chờn. Ong mật, ong vò vẽ đánh lộn nhau để kiếm mật. Rồi Chích chòe bắt đầu huyên náo, vang vang khắp khu vườn là tiếng hót du dương của một cô Họa Mi. "Chích! Chích! Chích!". Chim Chích Bông chăm chỉ bắt sâu trên từng chiếc lá. Bỗng có tiếng cãi nhau chí chóe từ đâu đó:

- Miếng này là của tớ mà! - Một con bồ câu kêu lên.

- Không! Của tớ chứ! Tớ nhìn thấy trước! - Con còn lại nhanh nhảu.

Thì ra chúng đang cãi nhau về chuyện thức ăn! Ông tôi bảo sáng nào chúng cũng cãi cọ om sòm kể từ khi ông làm chiếc chuồng chim xinh xắn bằng gỗ thông này. Ông thường xuyên đặt thức ăn vào chuồng cho những chú chim mỗi buổi sớm. Trên tán lá, những chú gõ kiến leo dọc thân cây bửa mỏ lách cách trên vỏ.

Chà! Bây giờ tôi mới cảm nhận được vẻ đẹp thật sự của khu vườn này. Một cảnh vắng mà dung hòa nghìn thứ âm nhạc: Tiếng gió thổi vi vu, chim khẽ gù dưới lá, lá rì rào...

Một tuần trôi qua thật là nhanh. Nhưng trong suốt thời gian này tôi đã hiểu biết thêm về thiên nhiên và nhất là tôi lại thêm yêu khu vườn của tôi.

Đề 121. Tả một dòng sông.

Bài làm

Tuổi thơ có lẽ ai cũng ít nhiều lưu giữ cho mình hình ảnh một dòng sông. Dù cho dòng sông ấy chỉ từng chảy hay vẫn đang chảy thì chắc hẳn kỉ niệm sẽ vẫn cứ chảy trôi trong tâm trí. Em cũng có một dòng sông như thế: con sông Hồng quê hương.

Ngày bé ông em thường dặn, đừng chơi men bờ sông, nhưng trưa hè với những trò chơi hấp dẫn cùng lũ bạn làm cho một con bé tinh nghịch quên hết cả những lời dặn dò của ông. Mấy đứa trẻ tụm năm tụm ba ra bờ sông lấy cát chơi trò xây lâu đài, con sông Hồng hiền hòa bồi đắp phù sa cho cả một dải đất ven sông canh tác trù phú. Con sông bắt nguồn từ một vùng sơn nguyên thuộc Trung Quốc, chảy qua một chặng đường dài rồi chảy qua bờ bãi quê em, nước sông đục ngầu phù sa, một màu phù sa nặng tình nặng nghĩa. Đứng từ trên cầu Thăng Long nhìn

xuống, con sông cuộn lên những xoáy nước như những xoáy lông trên lưng chú trâu đang cần mẫn trên cánh đồng vậy.

Cũng có những khi dòng sông nổi giận, nước dâng lên cao tràn qua các bãi nổi do cát bồi giữa dòng sông, vậy là các ốc đảo xanh với nào là sậy, là lau, là những ruộng cải hoa vàng...cũng bị dòng nước cuốn đi hết cả; lại phải chờ khi dòng sông nguôi giận mới xanh trở lại.

Nhìn từ cao xuống, con sông như một dải lụa hồng uốn lượn qua những rặng tre xanh, những bờ cát xám rồi chảy đi thật xa về hướng chân trời, mà nơi ấy không biết có những vùng đất và con người nào đang chờ đợi. Dòng sông cứ chảy trôi rồi lại kết thêm bạn mới, rồi người ta lại gửi vào dòng sông những kỉ niệm vui buồn.

Dòng nước chảy cũng giống như thời gian chảy trôi, rồi cũng mang đi những câu chuyện để người ta sẽ nhớ, sẽ thương và không bao giờ trách móc, vì sông vẫn hiền hòa chảy mãi. Em sẽ mang đi trong hành trang cuộc đời một dòng sông quê hương, dòng sông của em nhưng cũng là người bạn lớn của biết bao người hôm nay và cả mai sau.

Đề 122. Tả lại một cảnh biển mà em có dịp quan sát.

Bài làm

Kết thúc năm học lớp năm, với thành tích học tập tốt, em đã được bố mẹ thưởng cho một chuyến đi đến bãi biển Sầm Sơn. Đó là một cảnh đẹp em không thể nào quên được.

Sầm Sơn là khu nghỉ mát nổi tiếng của tỉnh Thanh Hóa. Nằm kề ngay bờ biển là khu nhà nghỉ, khách sạn rất khang trang. Nhưng điều tạo ấn tượng lớn nhất của phần đất liền này là không khí trong lành, thoáng đãng. Những đường phố rất to rộng, sạch sẽ nằm hiền hòa dưới những bóng dừa, những bóng sấu rợp mát. Buổi tối đi xích lô dạo qua những đường phố này thật là tuyệt. Gió mát và không khí trong lành khiến ta thấy dễ chịu vô cùng.

Nhưng quà tặng lớn nhất mà thiên nhiên ban tặng cho Sầm Sơn chính là bãi biển tuyệt đẹp nơi này. Từ bờ biển nhìn ra, khu bãi tắm giống như một đường cong xanh mềm mại. Lại gần thấy nước biển rất xanh và sạch. Sóng biển hiền hòa vỗ vào bờ như ru ngủ những hàng dừa. Tắm biển Sầm Sơn điều thú vị nhất là được những con sóng mạnh mẽ, trong lành đẩy lên rồi hạ xuống như đùa giỡn với ta. Nếu muốn được ngắm nhìn toàn cảnh bờ biển, ta có thể đi ca nô ra xa bờ một chút. Ca nô rẽ nước tạo thành những vệt trắng như tuyết. Trên ca nô, ta được ngắm nhìn một bên là bờ biển đông vui nhộn nhịp một bên là nước biển mênh mông xanh trong rất tuyệt vời.

Đặc biệt, tuy gọi là biển nhưng ở Sầm Sơn ta vừa có thể thưởng thức cảm giác mênh mang của biển cả, vừa có thể cảm nhận sự hùng vĩ của núi non. Nhìn về phía đông, ta thấy một vùng phi lao xanh rờn. Sóng nước tạo những bụi nước li ti bao phủ vùng cây khiến nhìn từ xa ta có cảm giác đó là vùng tiên cảnh nào. Đi lại gần, ta mới biết đó là rừng phi lao lao xao đón gió quanh năm mà người dân nơi đây trồng để chắn gió. Đi về phía Tây, ta lại bắt gặp núi Cô Tiên khá hùng vĩ. Đứng

dưới chân núi, nhìn trước mắt ta thấy biển vỗ rì rào, đằng sau lưng lại có vách núi dựng đứng hiểm trở.

Mấy ngày ở Sầm Sơn, được thưởng thức vẻ đẹp của cảnh đẹp kì thú này càng khiến em thấy tự hào về đất nước Việt Nam giàu đẹp, trù phú của mình.

Đề 123. Dựa vào văn bản *Động Phong Nha*, em hãy tưởng tượng và miêu tả lại kì quan này.

Bài làm

"Phong Nha đệ nhất động", đó là một vẻ đẹp mà không ngòi bút nào có thể tả hết được.

Động Phong Nha là một động du lịch nằm trong quần thể núi đá vôi Kẻ Bàng. Để đến với động Phong Nha chúng ta có hai đường thủy và bộ. Nếu đi đường thủy bạn sẽ có thể nhìn ngắm động và dòng nước trong lành lâu hơn. Trước cổng vào động Phong Nha, nếu nhìn lên trên đầu, bạn sẽ thấy những vòm đá trắng vân nhũ và vô số cột đá màu xanh ngọc bích óng ánh. Vào trong động, không khí có vẻ mát mẻ hơn. Theo con thuyền nhỏ xuôi dòng vào trong, ở mỗi nơi mặt nước lại có một màu khác nhau. Màu xanh, đỏ, vàng của đèn màu, màu sáng lóng lánh của ánh nắng chiếu qua một vài lỗ thủng trong lòng động. Vào mùa hè, sờ tay vào nước ta cảm thấy dòng nước mát lạnh và vào mùa đông ta lại cảm nhận được hơi ấm của dòng nước. Muốn vào sâu trong động, ta phải mang theo đèn đuốc. Đi thuyền thăm động Phong Nha, chúng ta sẽ vô cùng kinh ngạc và thích thú trước cái vẻ đẹp của nó, một vẻ đẹp lộng lẫy, kỳ ảo, tráng lệ mà hoang sơ, giàu chất thơ. Dưới ánh sáng của đèn đuốc, các khối thạch nhũ hiện ra với đủ hình dáng và màu sắc đa dạng. Có những khối mang hình con gà, con cóc, những đột trúc dựng đứng trên mặt nước như các cột chống trời. Lại có cả những khối hình mâm xôi, cái khánh và có những khối hình các ông Tiên đang đánh cờ. Bàn tay tài hoa của tạo hóa đã tạo ra những khối thạch nhũ đẹp như vậy. Không chỉ đẹp về đường nét mà còn đẹp về sắc màu, sắc màu của những hình khối này lóng lánh như kim cương. Trên những vách động rủ xuống những nhánh phong lan xanh biếc. Trong hang còn có những bãi cát và bãi đá rất rộng và đẹp. Khách bản địa hay thập phương tới đây đều thích ghi hình, chụp ảnh và đi thắp hương trên các bàn thờ mà người Chăm và người Việt dựng lên từ thuở nào. Con sông của động Phong Nha chưa ai đến được cuối dòng bởi nó quá dài. Có thể không có lối ra đầu kia mà lại đi thẳng xuống lòng đất. Đi vào khu quần thể động Phong Nha, bạn như đang lạc vào nơi tiên cảnh, cảnh tượng của nơi mà các vị tiên ở. Âm thanh khi ta nói trở thành thứ âm thanh rất lạ, thánh thót và độc đáo. Những tiếng nước gõ long tong đều có âm vang riêng như tiếng đàn du dương êm ái.

Động Phong Nha hiện nay và mai sau sẽ càng thu hút thêm nhiều du khách từ khắp các đất nước về đây. Nếu các bạn chưa được đến động Phong Nha thì hãy một lần đến đó.

Đề 124. Tả cảnh Hồ Gươm.

Bài làm

Hồ Hoàn Kiếm, hồ Gươm, là một di tích lịch sử, một danh lam thắng cảnh nổi tiếng của cả nước nhưng phải đến khi mười tuổi em mới được đến thăm hồ lần đầu tiên. Phong cảnh của hồ đã khiến em vô cùng ngỡ ngàng.

Trong những bài học về những địa danh của đất nước, cô giáo em nói rằng Hồ Gươm là viên ngọc giữa lòng Thủ đô Hà Nội. Được tận mắt nhìn thấy hồ Gươm em thấy quả đúng như vậy. Nước hồ trong xanh soi bóng những cây lộc vừng, những hàng liễu rủ trên bờ. Lộc vừng và liễu rủ thì chạy quanh hồ như một hàng mi cong vút, yểu điệu. Em thích nhất là hình ảnh những cây lộc vừng trổ hoa: thân cây đổ nghiêng như muốn sà xuống nước, hoa lộc vừng màu đỏ, những bông hoa li ti chạy dài theo một dây, mỗi cây lại có hàng chục, hàng trăm dây hoa như thế thả lững lờ từ cành cây xuống nước. Hình ảnh ấy sao mà thi vị! Hàng liễu rủ cũng điệu đàng không kém. Các nàng vốn được ban cho vẻ đẹp lơ thơ, mong manh nên chỉ chờ những làn gió lướt qua là khoe ra hết nét duyên dáng, dịu dàng. Những cành liễu lướt thướt khẽ nghiêng theo chiều gió. Bao nhiêu năm qua, mặt hồ Gươm vẫn lung linh in sắc mây trời và phản chiếu vẻ đẹp thơ mộng ấy của cây cối quanh bờ.

Đi một vòng quanh hồ ta sẽ nhanh chóng bắt gặp hình ảnh Đài Nghiên, Tháp Bút, cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn. Đó là những hình ảnh từng xuất hiện trong bài ca dao "Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ":

Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa sờn
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?

Cụm di tích này quả không hổ với sự ngợi ca và niềm tự hào của cha ông ta. Trên đường vào đền Ngọc Sơn, ta nhận ngay ra Tháp Bút và Đài Nghiên. Tháp Bút đứng sừng sững trên một mô đất lớn, dọc theo thân tháp có ba từ "Tả thiên thanh" được viết bằng chữ Hán. Dáng tháp đứng thẳng như muốn viết lên trời xanh những nét đẹp của văn hóa Hà Nội. Qua Tháp Bút, Đài Nghiên, ta đi vào đền bằng cầu Thế Húc. "Cầu Thê Húc cong cong như con tôm dẫn vào đền Ngọc Sơn", nhà văn Ngô Quân Miện đã hình dung về cầu Thê Húc như vậy. Riêng em, em thấy đó như một chiếc cầu vồng mà sắc đỏ đã bừng lên át cả những màu sắc khác. Cầu khá rộng đủ cho nhiều người đi lại một lúc. Cầu được làm bằng bê tông và sơn màu đỏ tươi. Qua cầu Thê Húc, ta bước vào đền Ngọc Sơn. Đền được xây trên một hòn đảo - đảo Ngọc - trên hồ. Hòn đảo nhỏ um tùm cây cối xanh tươi, đền Ngọc Sơn nằm yên ả dưới những vòm cây ấy. Trong nhà lưu niệm của đền còn có xác một cụ rùa rất lớn. Trước của đền là đình Trấn Ba - chắn sóng. Từ đình, ta có thể nhìn thấy Tháp Rùa bao đời nay vẫn soi bóng giữa lòng hồ.

Tháp Rùa là một hình ảnh đẹp gắn liền với hồ Gươm. Tháp có ba tầng, nhỏ nhắn rêu phong nằm giữa mênh mông sóng nước. Phần đất nhô lên làm nơi xây tháp có đã mọc xanh rì. Nhiều lần người ta bắt gặp những cụ rùa Hồ Gươm lên đó nằm nghỉ ngơi.

Trước khi ra về, em còn cố gắng chạm tay vào nước Hồ Gươm. Làn nước mát dịu và trong xanh thăm thẳm. Hình ảnh Hồ Gươm, cảm giác bồi hồi khi bàn tay chạm nước em sẽ giữ mãi trong lòng để niềm tự hào về Thủ đô, về đất nước sống mãi trong em.

Đề 125. Tả phong cảnh Đền Hùng.

Bài làm

"Dù ai đi ngược về xuôi
Nhớ ngày giỗ Tổ mùng mười tháng ba".

Em cũng đã có dịp may mắn một lần được hành hương về đất Tổ, phong cảnh Đền Hùng đã in sâu trong tâm trí em.

Đền Hùng là tên gọi chung cho quần thể đền thờ các vị vua Hùng nằm trên núi Nghĩa Lĩnh thuộc tỉnh Phú Thọ. Đứng trên núi Nghĩa Lĩnh nhìn ra bốn bề, ta có thể thấy phía xa xa là Ngã ba Hạc, nơi sông Lô nhập dòng với sông Hồng. Phía bên trái là dãy Tam Đảo hùng vĩ. Phía bên phải là ngọn Ba Vì mờ mờ xanh ẩn hiện... Đồng ruộng, đồi cọ, vườn chè, làng xóm trù phú, cảnh đẹp như tranh, vùng trung du trải rộng ra trước mắt. Đây đó rải rác những đầm hồ lớn lấp loáng như gương dưới ánh xuân.

Khu di tích lịch sử Đền Hùng bao gồm ba đền chính là Đền Hạ, Đền Trung và Đền Thượng theo thứ tự từ dưới chân núi đi lên. Từ những bậc đầu tiên dưới chân núi, ta sẽ bước lên nhiều bậc đá để đi qua cổng. Cổng được xây kiểu vòm cuốn cao, tầng dưới có một cửa vòm cuốn lớn, đầu cột trụ cổng tầng trên có cửa vòm nhỏ hơn, bốn góc tầng mái trang trí hình rồng, đắp nổi hai con nghê. Giữa cột trụ và cổng đắp nổi phù điêu hai võ sỹ, một người cầm giáo, một người cầm rìu chiến, mặc áo giáp, ngực trang trí hổ phù. Giữa tầng một có đề bức đại tự: "Cao sơn cảnh hành" (Lên núi cao nhìn xa rộng). Còn có người dịch là "Cao sơn cảnh hạnh" (Đức lớn như núi cao). Mặt sau cổng đắp hai con hổ là hiện thân vật canh giữ thần.

Đền Hạ theo tương truyền là nơi mẹ Âu Cơ sinh ra bọc trăm trứng, sau nở thành 100 người con trai, nguồn gốc "đồng bào" (cùng bọc) được bắt nguồn từ đây. Đền Hạ được xây theo kiến trúc kiểu chữ "nhị" (hai vạch ngang chồng lên nhau) gồm hai toà tiền bái và hậu cung, mỗi toà ba gian. Ngay chân Đền Hạ là Nhà bia với có hình lục giác, có sáu mái. Trên đỉnh có đắp hình nậm rượu, sáu mái được lợp bằng gạch bia bên trong, bên ngoài láng xi măng, có sáu cột bằng gạch xây tròn, dưới chân có lan can. Trong nhà bia đặt bia đá, nội dung ghi lời dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh khi Người về thăm Đền Hùng ngày 19/9/1945:

"Các Vua Hùng đã có công dựng nước
Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước"

Gần Đền Hạ có chùa Thiên Quang thiền tự. Trước cửa chùa có cây thiên tuế là nơi Bác Hồ đã nói chuyện với cán bộ và chiến sĩ Đại đoàn quân tiên phong trước khi về tiếp quản Thủ đô Hà Nội. Trước sân chùa có hai tháp sư hình trụ bốn tầng. Trên nóc đắp hình hoa sen. Lòng tháp xây rỗng, cửa vòm nhỏ. Trong tháp có bát nhang và tấm bia đá khắc tên các vị hoà thượng đã tu hành và viên tịch tại chùa.

Qua đền Hạ, ta lên đến đền Trung. Tượng truyền đây là nơi các Vua Hùng cùng các Lạc hầu, Lạc tướng du ngoạn ngắm cảnh thiên nhiên và họp bàn việc nước. Nơi đây vua Hùng thứ 6 đã nhường ngôi cho Lang Liêu - người con hiếu thảo vì đã có công làm ra bánh chưng, bánh giày. Đền được xây theo kiểu hình chữ nhất (một vạch ngang), có ba gian quay về hướng nam.

Đền Thượng nằm cao nhất, được đặt trên đỉnh núi Hùng. Đền Thượng có tên chữ là "Kính thiên lĩnh điện" (Điện cầu trời). Trong Đền Thượng có bức đại tự đề "Nam Việt triệu tổ" (Tổ khai sáng nước Việt Nam). Bên phía tay trái Đền có một cột đá thề, tương truyền do Thục Phán dựng lên khi được Vua Hùng thứ 18 truyền ngôi để thề nguyện bảo vệ non sông đất nước.

Lăng Hùng Vương tương truyền là mộ của Vua Hùng thứ 6. Lăng mộ nằm ở phía đông Đền Thượng, có vị trí đầu đội sơn, chân đạp thủy, mặt quay theo hướng Đông Nam. Lăng hình vuông, cột liền tường, có đao cong tám góc, tạo thành hai tầng mái. Tầng trên và dưới bốn góc đều đắp bốn con rồng, đỉnh lăng đắp hình "quả ngọc" theo tích "cửu long tranh châu". Trong lăng có mộ Vua Hùng. Mộ xây hình hộp chữ_nhật dài, có mái hình mui. Phía trong lăng có bia đá ghi: Biểu chính (lăng chính). Phía trên ba mặt lăng đều có đề: Hùng Vương lăng (lăng Hùng Vương).

"Đi qua xóm núi Thậm Thình
Bâng khuâng nhớ nước non mình nghìn năm"

Quả thực, ai đã từng đến với Đền Hùng, được một lần sống trong cảm giác thiêng liêng nhuốm sắc màu huyền thoại như thế của lịch sử thì đâu cần đi qua "xóm núi Thậm Thình", dù ở bất cứ nơi đâu, trong lòng ta cũng luôn nhớ đến "nước non mình nghìn năm".

Đề 126. Tả lăng Bác Hồ.

Bài làm

"Con ở miền Nam ra thăm lăng Bác", câu hát cất lên khiến lòng người xao xuyến bồi hồi. Càng xúc động hơn nữa với những ai đã thực sự được đặt chân đến lăng Bác. Kết thúc cấp học Tiểu học, em đã may mắn được bố mẹ thưởng một chuyến đến thăm lăng Bác Hồ.

Từ xa nhìn về lăng, em đã nhìn thấy "thấp thoáng trong sương hàng tre bát ngát". Đó là những rặng tre ngà thân vàng óng được trồng phía nam và phía bắc của lăng. Hình ảnh hàng tre tượng trưng cho con người Việt Nam bất khuất, kiên cường. Dọc theo lối nhỏ đến gần lăng là những hàng cây vạn tuế rất lớn. Loài cây này được đặt cả phía trước và sau lăng, tất cả có bảy mươi chín cây tượng trưng cho bảy mươi chín năm tuổi thọ của Bác. Đến gần, em mới có dịp được ngắm lăng Bác kĩ hơn.

Lăng Bác là một khối nhà vững chãi gồm ba lớp. Lớp dưới tạo dáng bậc thềm tam cấp; lớp giữa là phần trung tâm của lăng, quanh bốn mặt là những hàng cột vuông bằng đá hoa cương, lớp trên cùng là mái lăng hình tam cấp. Trên đỉnh lăng là hàng chữ "Chủ tịch Hồ Chí Minh" ghép bằng đá ngọc màu đỏ thẫm. Trước lăng là quảng trường Ba Đình với một đường dành cho lễ diễu binh, duyệt binh, và một thảm cỏ dài rộng mênh mông xanh mượt được chia thành hàng trăm ô cỏ nhỏ vuông vắn. Trước mặt lăng là cột cờ, lá Quốc kỳ đỏ thắm với ngôi sao vàng đã được kéo lên đang tung bay trong gió.

Bước qua những bậc tam cấp, em đến gần cửa lăng. Cửa lăng làm từ các cây gỗ quý từ Tây Nguyên. Hai bên cửa là hai cây hoa đại cổ thụ nở hoa hồng thắm. Trước cửa lăng có hai chú lính gác mặc đồng phục màu trắng tinh, các chú đứng thật nghiêm trang không hề có một cử động nhỏ nào. Bước vào tiền sảnh lăng, em ngỡ ngàng ngắm thật kĩ dòng chữ "Không có gì quý hơn Độc lập Tự do" và chữ ký của Bác Hồ được dát bằng vàng.

Qua tiền sảnh là dãy cầu thang thấp dẫn vào phòng trung tâm, đó là nơi lưu giữ thi hài của Bác kính yêu. Bác được đặt trong hòm kính khung bằng gỗ quý có các hình điêu khắc hoa văn là các đám mây; hòm kính ấy được đặt trên một bục đá. Qua lớp kính trong suốt, em thấy Bác nằm bình yên, gương mặt tĩnh lặng. Bác vẫn mặc bộ quần áo ka ki bạc màu, dưới chân có đặt một đôi dép cao su giản dị. Ánh sáng dìu dịu của chiếc đèn nê-ông tỏa ra khiến em ngỡ rằng đó là ánh sáng tỏa ra từ Bác. Bốn phía hòm có bốn người lính đứng trang nghiêm như gác cho giấc ngủ ngàn thu yên tĩnh của vị Cha già dân tộc.

Rời khỏi lăng Bác em vẫn không nguôi xúc động bồi hồi. Nghĩ đến hình ảnh Bác, em thầm hứa sẽ học tập tốt hơn để hàng năm được vào lăng viếng Bác, xứng đáng với những tình cảm lớn lao Bác dành cho thiếu nhi chúng em.

Đề 127. Tả một đêm trăng đẹp.

Bài làm

Chiều nay, bà cháu tôi nấu cơm từ sớm. Bà bảo hôm này mười lăm, trăng rằm, tròn và sáng lắm. Thế là ăn cơm xong, gia đình tôi chuẩn bị cho một đêm ngắm trăng thơ mộng.

Trời vừa tối, tấm màn màu đen bao trùm khắp mọi nơi. Mẹ con chị gà đã lục tục kéo nhau lên chuồng. Những chú lợn cũng rủ nhau đi nằm sớm. Mấy chú chó và mèo thôi không đùa nghịch nữa. Xa xa, trong thôn xóm, thỉnh thoảng vang lên tiếng chó nhà ai, rồi tất cả lại rơi vào trong tĩnh lặng....Gió bắt đầu nhè nhẹ thổi. Gió mơn man, dịu dàng như đền bù cho một ngày nắng vất vả. Hàng dừa, hàng cau... ngoài sân cũng thích thú, đu đưa mình trong gió. Ngoài bờ ao, gia đình nhà tre rì rào tâm sự... Trong vườn, mỗi khi có cơn gió thổi qua, cây cối lại xào xạc tạo nên bản giao hưởng đồng quê mà ai đó phải yêu làng quê lắm mới cảm nhận hết được...

Trời đã muộn hơn một chút. Bóng tối lúc này dày đặc. Nhà nhà đã lên đèn. Tôi cùng ông kê chiếc chõng tre ra giữa sân gạch mà từ chiều tôi đã quét sạch sẽ. Ở

giữa chõng, tôi để một bộ trà nhỏ mà ông thích nhất. Bên cạnh, một đĩa táo ngon lành, hấp dẫn. Bà tôi lúi húi từ dưới bếp mang lên ấm trà mới nấu, dậy mùi thơm... Vậy là mọi sự chuẩn bị cho một đêm ngắm trăng đã hoàn tất. Ông bà ngồi trên chõng tre, còn tôi vẫn chạy đùa với chú chó Milu.

Từ bên hàng xóm, vang lên giọng nói của anh em thằng Cù:

Sân nhà em sáng quá
Nhờ ánh trăng sáng ngời
Trăng tròn như cái đĩa
Lơ lửng mà không rơi
...

Thì ra anh em nó đang đọc bài thơ về ánh trăng. Hôm nay, tự dưng chúng nó có hứng thành nghệ sĩ, nhưng bài thơ thật hợp với không gian đêm nay. Tôi cũng vừa lầm nhầm đọc, vừa mơ màng ngẩng lên nhìn trời... Ô kìa, bất chợt tôi thấy mặt trăng. Tôi hét lớn: "A! chị Hằng! Ông bà ơi cháu thấy chị Hằng rồi". Tất cả mọi người cùng ngắm nhìn say sưa sự xuất hiện của Hằng Nga xinh đẹp. Chị từ từ lên cao, từng chút từng chút một, rồi lên đến đầu ngọn tre và lơ lửng ở đó. Đọc hết mấy lượt bài thơ, trăng đã ở mãi trên kia từ bao giờ... Chị Hằng hôm nay xinh đẹp lạ thường. Khuôn mặt đầy đặn như thiếu nữ độ tuổi trăng tròn. Chị Hằng sáng quá, soi tỏ khắp thế gian, rót ánh sáng diệu kì xuống mọi nơi, mọi ngả đường thôn xóm.... Con ngõ nhỏ đi vào nhà tôi ngập tràn ánh trăng. Trăng in bóng cây xuống mặt đất, lồng vào nhau như thêu như dệt. Cả khu vườn như một vườn trăng cổ tích. Chúng tha hồ vẫy vùng tắm trăng. Trăng rọi xuống mặt sân như dát bạc. Trăng tỏ tận đáy ao khiến rong rêu trở nên mềm mại hơn trong dòng nước. Hoa bèo khó hiểu khi thấy mình tự dưng mang một màu sắc mới lạ. Những chú tôm, chú cá trốn dưới chân bèo cũng vội ngó mặt ra xem, thấy mình sao lấp lánh thế, quẫy đuôi cười thích chí.... Ông bà và tôi ngồi dưới trăng cũng thấy mình sáng lên. Thỉnh thoảng ông nhấp một ngụm trà rồi còn ngâm vịnh thơ nữa. Bà tôi ngồi bên cười hiền từ như để khích lệ ông. Nhìn ông bà như ông tiên, bà tiên trong truyện cổ tích vậy.

Càng về khuya, trăng càng lên cao, càng sáng và đẹp. Những vì tinh tú xung quanh làm tôn thêm ánh sáng cho chị Hằng. Đến lúc này cả không gian, đất trời sáng vụt lên, sống trong giây phút huy hoàng nhất của đêm nay. Thôn xóm đã hoàn toàn yên tĩnh. Gió se se lạnh. Sương bắt đầu đặt mình lên cây lá.... Mọi vật im lìm trong giấc ngủ ngon.

Trăng hôm nay đẹp quá, thanh bình và giản dị biết bao. Từ đó, cứ mỗi lần trăng rằm tôi lại nhớ về làng quê, về ông bà tôi và nhớ về đêm trăng hôm đó.

Đề 128. Viết đoạn văn miêu tả hình ảnh bầu trời quê hương em vào buổi sáng.

Bài làm

Con đường làng như một dải lụa mềm mại uốn quanh giữa hàng cây xanh tốt, suốt đêm vắng lặng giờ đây nhộn nhịp tiếng chân người. Từng đoàn người kéo nhau ra đồng, tiếng gọi nhau í ới. Tiếng chó sủa râm ran cả một quãng đường.

Những cô gái quẩy quang gánh, tay cầm liềm vừa đi vừa trêu đùa nhau cười khúc khích. Các bà, tay cầm liềm cũng đang rảo bước ra đồng. Mấy anh thanh niên kéo xe cải tiến, người dắt bò, người đánh xe công nông ra đồng. Lúc này, trời đã sáng rõ, ánh nắng đã trải khắp nơi. Vài đám mây trắng bồng bềnh nhởn nhơ ở một góc trời. Từ các ngõ xóm, các bạn học sinh nhanh chân bước tới trường. Trông ai cũng gọn gàng với bộ đồng phục với chiếc cặp sách ngay ngắn trên lưng và chiếc khăn quàng đỏ thắm trên vai đang bay trong gió sớm. Các bạn vừa đi vừa trò chuyện vui vẻ. Mấy bạn lớp bốn đang tranh luận vui vẻ về một bài toán khó. Mấy anh chị cấp ba đi xe đạp liền vượt lên trước. Vài bác công chức cũng đang hối hả đạp xe để đến cơ quan làm việc. Thỉnh thoảng, mấy cái xe máy lướt nhanh trên mặt đường. Những em bé đi chăn trâu cũng đang nhanh nhen cho trâu ra ngoài đồng gặm cỏ. Mọi người, mọi vật và các loại xe vẫn nối nhau đi trên đường. Mấy chú chim trên cành hót líu lo như chào đón mọi người.

Đề 129. Viết đoạn văn tả cảnh hoàng hôn trên quê em.

Bài làm

Khi chiều về những đám mây trên nền trời không mang màu trắng tươi sáng, trong lành của ban mai mà là màu hồng tím sầu buồn, mát mẻ của buổi hoàng hôn. Trên tấm màn to lớn màu hồng tím ấy, ta có thể thấy rõ ông Mặt Trời như trái bóng tròn khổng lồ màu đỏ từ từ khuất bóng dưới ngọn tre già. Ngay sau đó, từng đàn cò trắng bay thẳng hàng thành hình chữ V và không ngừng đổi kiểu, vội vã bay qua. Có một vài con còn đậu trên cành cây, đáp xuống đồng... Đồng ruộng màu lúa chín vàng ruộm, ta có thể ngửi thấy mùi lúa chín thơm thoang thoảng, ngọt ngào đưa hương. Từng tốp người vui vẻ đi về nhà sau một ngày gặt lúa dù trông có vẻ mệt nhọc với những vệt mồ hôi thấm trên lưng áo. Trên cánh đồng không còn ai, im lặng, vắng vẻ và rất dễ gợi lên nỗi buồn. Nhìn từ xa, ta không thấy rõ những nét đặc biệt của cánh đồng và bầu trời nhưng có thể thấy một cảnh thú vị tạo nên bởi bầu trời như tấm vải lụa màu hồng tím và cánh đồng ruộng màu lúa chín vàng, chúng gần nhau, rất gần, nhưng vẫn có thể phân biệt nhờ màu sắc riêng rõ nét. Bầu trời hoàng hôn như bao trùm cả đồng quê châu thổ. Mái nhà, hàng cây và con người trở nên thật nhỏ bé so với bầu trời.

Đề 130. Viết bài văn ngắn miêu tả hình ảnh những hàng cây của quê hương em vào buổi sáng sớm.

Bài làm

Sáng sớm, khi Mặt Trời còn ủ mình trong những lớp mây nhè nhẹ, chưa muốn tỉnh giấc, những hàng cây cao cao phía hồ cá đã xôn xao gọi nhau chào ngày mới.

Ở khu hồ cá này, hàng cây keo chạy vòng theo bờ ao rộng rãi còn những cây xà cừ lại uốn mình theo con đường đất đỏ chạy từ đường làng ra ao. Những hàng cây này đã được trồng từ rất lâu nên hầu hết là những cây già và cây cổ thụ. Tán keo thuôn thuôn hướng lên trời xa chứ không xoè tán rộng như xà cừ. Bởi thế,

những thân keo đứng gần nhau hơn xà cừ, chúng đứng thẳng tắp như người lính canh bảo vệ cho ao cá. Từ xa nhìn lại, những làn sương sớm giống như những tấm khăn voan mỏng nhẹ còn vương vấn nơi tán lá tươi xanh của các hàng cây. Sau trận mưa đêm, bầu trời như trong trẻo hẳn lên, không khí mang một mùi hương ngọt mát rất dễ chịu. Những hàng cây keo, cây xà cừ đang đu đưa vòm lá thích thú với sự thay đổi hiếm hoi ấy. Không thích thú sao được khi từng chiếc lá vốn bám đầy bụi bặm hàng ngày được mưa đêm gột rửa sạch sẽ. Mặt lá còn loang loáng ướt, phía đuôi lá long lanh giọt mưa đọng lại. Chỉ cần một làn gió nhẹ, vòm cây sẽ rung rinh và những hạt nước đáng yêu ấy sẽ đua nhau rơi xuống trở về đất mẹ.

Đứng dưới gốc cây, ngắm nhìn đàn cá bơi lội tung tăng mỗi sớm mai, em thấy yêu quê mình quá.

Đề 131. Viết đoạn văn miêu tả hình ảnh những ngôi nhà của quê hương em vào buổi sáng.

Bài làm

Nơi em ở là một vùng quê yên bình, êm ả. Bây giờ là cuối tháng năm, mùa gặt lúa. Buổi sáng trên quê hương em, những ngôi nhà hiện lên với một vẻ đẹp giản dị nhưng rất đáng yêu. Lúc trời mới tờ mờ sáng, những mái nhà còn e ấp sau những làn sương mỏng nhẹ: mái ngói rêu phong đã chuyển sang màu nâu đỏ nằm lấp ló sau những lùm cây nhãn, cây xoài; những mái tôn nhà tầng màu đỏ rực tươi tắn vươn lên như muốn khoe dáng vẻ mạnh mẽ, khoẻ khoắn,... Tất cả đan xen lẫn nhau cùng chung một không gian yên tĩnh, trầm lặng. Nhiều nhà dậy sớm để nấu bữa sáng cho kịp giờ ra đồng. Những ô cửa sổ chợt biến thành những ô ánh sáng, chúng làm hiện rõ dáng hình người mẹ, người chị đang tất bật cho bữa ăn đầu tiên trong ngày của cả gia đình. Từ những mái ngói đơn sơ, từng cuộn khói bếp bay lên quyện vào sương mai buổi sớm... Trời sáng rõ dần. Mặt Trời lên ấm áp. Những ngôi nhà hiện lên tươi tắn dưới ánh sáng Mặt Trời.

Đề 132. Tả lại quang cảnh phố em khi cơn dông bất ngờ ập đến.

Bài làm

Con phố tôi ở mang tên nhà chí sĩ yêu nước nổi tiếng nhất đầu thế kỉ XX của đất nước: Phan Bội Châu. Nó đã cùng tôi trải qua thời thơ bé, những ngày nắng đẹp và cả những khi dông bão. Bây giờ đang là mùa hè, cơn dông có thể ập tới bất cứ lúc nào và tôi đã quá quen thuộc với cảnh ấy. Những lúc đó, tôi thường ngồi mơ màng nhìn qua cửa sổ ngắm phố phường.

Tiếng gió rít qua khe cửa và mây đen ùn ùn kéo tới che khuất Mặt Trời. Thế là lại một cơn dông sắp đến. Các tia nắng không còn nô đùa với các hàng cây mà rủ nhau chạy trốn những đám mây đen độc ác. Mọi người đang đi trên đường vội tìm chỗ trú dưới mái hiên hay dừng lại mặc áo mưa. Con phố vắng lặng hẳn đi cho dù chỉ mấy phút, trước vẫn còn tấp nập, ồn ào.

Mưa trút xuống ào ào. Hạt mưa thi nhau rơi xuống mặt đường. Con đường như

được mặc áo mưa, nước không đọng lại mà chảy đến hai rãnh thoát nước đang làm việc một cách thầm lặng, hăng say giúp đường không bị ngập nước.

Không chỉ có thế, cơn dông còn kèm theo cái gió lốc. Hai hàng cây bên đường nghiêng ngả chống chọi với những con gió làm le bứt tung từng vốc lá, thân cây già cỗi đau đớn nhìn những chiếc lá còn xanh mà đã phải lìa cành.

Cùng với cảnh ấy, tại các cửa hàng bên đường, chú nhân vội vã đóng cửa như để có níu kéo chút ấm. Tôi nhìn thấy rõ vẻ mặt lo âu của các bà gánh hàng rong. Họ sợ rằng sẽ không bán được hàng và tối về sẽ phải xoay xở bữa tối cho đàn con như thế nào không biết nói sao với đàn con. Bởi vậy, họ đội mưa, cố hết sức mình rảo bước qua các dãy phố, chăm chỉ như những con ong, cái kiến. Việc lưu hành giao thông như ngừng lại, thi thoảng có chiếc xe máy rồ ga phóng qua khiến con đường lại càng có vẻ im ắng. Trong các quán cơm, quán phở không có cảnh người ra kẻ vào như mọi ngày. Con phố bị bao trùm một thứ gì đó rất buồn tẻ, đơn điệu, thời gian như ngừng trôi. Có vẻ như cây kim giờ bị sút ra khỏi trục còn anh kim phút và kim giây vừa chạy vừa ngủ gục.

Thế mà cũng đến lúc cơn dông kết thúc. Mưa ngớt hạt rồi tạnh dần. Thay vào những đám mây đen là ông Mặt Trời tươi cười cùng những tia nắng ấm áp. Phố phường lại nhộn nhịp người qua lại.

Cơn dông đã qua, tôi lại phát hiện thêm được một bộ mặt mới của khu phố. Tất cả những gì của khu phố: nhà cửa, cây cối... lại càng gắn bó với tôi hơn. Sau này, dù có đi đâu, về đâu tôi cũng sẽ không quên con phố cả kể những khi thời tiết xấu, có dông như lúc này bởi một lẽ đơn giản: nó đã cùng tôi chia sẻ buồn vui từ lúc còn trong nôi đến bây giờ, khi tôi sắp trở thành thiếu nữ.

Đề 133. Viết một đoạn văn miêu tả cảnh mùa đông.

Bài làm

Mùa đông, gió mùa đông bắc tràn về cùng với cái lạnh khắc nghiệt và đường phố cũng vắng vẻ hơn thường lệ. Buổi sáng, Mặt Trời lười biếng vẫn còn đang ngủ, không chịu dậy để ban phát những tia nắng ấm áp cho cỏ cây hoa lá. Ra đường, cụ già, trẻ em và cả các thanh niên sung sức... tất cả đều mặc những chiếc áo len, áo khoác dày, quàng khăn, đội mũ sùm sụp để có thể làm giảm đi cái rét cắt da cắt thịt. Hai hàng bàng ven đường đã trút bỏ bộ cánh già cỗi từ lâu, chỉ còn trơ lại những chiếc cành khẳng khiu nhẫn nại chịu đựng giá rét. Bên đường, hàng phở tấp nập người ra vào, cô bán hàng làm luôn tay, nào lấy bánh, nào chan nước... trông có vẻ rất vui vì bán hàng chạy, các bát phở nóng hổi bốc hơi nghi ngút chờ đợi mọi người thưởng thức. Ai ra về cũng đều rất hài lòng vì được phục vụ chu đáo. Dường như họ đã tạm quên đi cái lạnh giá của mùa đông.

Đề 134. Em hãy viết thư cho một người bạn ở miền xa, tả lại khu phố hay thôn xóm, bản làng nơi mình ở vào một ngày mùa đông giá lạnh.

Bài làm

Bạn thân mến. Thế là chúng mình làm bạn với nhau được một năm rồi nhỉ. Nhưng thật tiếc là bạn chưa được về quê mình chơi. Mặc dù bây giờ đang mùa đông giá lạnh nhưng quê mình vẫn đẹp lắm.

Khi những chiếc lá xa cành, khi tiết trời se lạnh và những đám mây mùa hạ rủ nhau đi chơi xa...đó là lúc nàng Đông trở về. Nàng Đông không về đột ngột mà báo trước, có khi từ rất sớm để mọi người chuẩn bị. Khi nàng Thu ra đi, nàng Đông đến, thôn xóm có sự thay đổi. Khắp nơi khoác lên mình một cái áo mới màu xám. Bầu trời không còn những ánh nắng gay gắt nữa. Gió thổi về mang theo hơi lạnh. Đâu đâu cũng thấy sự xuất hiện của chị gió. Có khi còn nghe rõ bước đi của chị bay lượn vào trong nhà. Những con đường trong thôn lúc nào cũng xào xạc lá bay. Cây trong vườn như lạnh, đứng sát lại bên nhau. Có cây trơ trọi với cánh tay khẳng khiu vươn ra như anh vận động viên đang khởi động chuẩn bị vào cuộc thi. Từng nếp nhà muốn thu mình lại, nhỏ đi để bớt lạnh. Luỹ tre đầu làng vì lạnh mà gần gũi nhau thêm. Chúng bên nhau, cùng đu đưa và tâm sự. Xa xa, cánh đồng làng mùa đông vẫn trải dài một màu xanh, đẹp lạ lùng. Mặc cho giá rét, những cây hoa màu vẫn dũng cảm vươn lên mạnh mẽ. Vắng nhất là những tiếng chim. Mùa đông trốn đi đâu hết, để lại không gian cao rộng, mênh mông....

Mùa đông làm cho cuộc sống con người như hiền hoà hơn, không dịu dàng vào mùa thu, sôi động như mùa hạ, tràn trề như mùa xuân mà điềm tĩnh lạ thường. Lạnh cũng gắn kết con người lại gần nhau hơn. Sáng sáng, tỉnh giấc bao giờ cũng bắt đầu bằng một cốc nước nóng. Áp nó lên má, để hơi toả lên mặt, lên mắt thật dễ chịu và vừa tỉnh ngủ. Trời mùa đông bị thần thời gian kéo ngắn lại nên ai ra ngoài cũng có cảm giác vừa mới thôi đã trở về. Mọi người trong nhà thấy vui hơn vì lại quây quần với nhau bên mâm cơm sốt dẻo. Mùa đông, vui nhất là học sinh đến trường, được khoe với nhau những chiếc áo ấm thật đẹp, thật rực rỡ. Nhìn những em nhỏ áo quần ấm áp, chạy nhảy ngoài sân trông nặng nề, chậm chạp như những chú gấu dễ thương. Những người già ngồi trong nhà đàm đạo, uống những li trà nóng. Cuộc sống cứ như thế diễn ra, dường như thấy bình tĩnh hơn, không vội vàng gấp gáp. Con người tự lắng mình lại để chiêm nghiệm, suy nghĩ....

Bạn thấy không, tuy mùa đông đã về, tuy khắp nơi ngập tràn hơi lạnh nhưng làng quê mình vẫn đẹp. Đẹp bởi cuộc sống nơi đây bình yên và giản dị. Dù có đi đâu xa mình cũng không thể quên được những ngày đông lạnh giá này, nhất là những lúc được ở bên gia đình.

Đề 135. Em hãy viết thư cho bạn và miêu tả quang cảnh nơi em ở vào một ngày mùa thu.

Bài làm

Cao Bằng, ngày... tháng... năm...

Hà thân!

Nhân ngày đầu năm học, mình viết thư thăm bạn. Mùa thu Hà Nội chắc đẹp lắm phải không Hà? Hà hãy kể cho mình nghe về mùa thu Hà Nội với gió heo may, cốm Vòng và Hồ Gươm xanh nhé.

Bây giờ chúng mình cùng ôn lại cảnh mùa thu năm ngoái khi chúng mình vẫn ở bên nhau. Giống như mọi nơi, mùa thu ở quê mình cũng chọn chiếc áo vàng kiêu sa để thay cho chiếc áo mùa hè nóng bỏng Hà nhỉ? Lá rụng đầy làm con đường dưới chân như được trải một lớp đệm vàng êm ái. Hà có nhớ không, một ngày cuối thu, cũng như hôm nay, từ sáng sớm, tụi mình đã cùng rủ nhau ra hồ, hít thở một bầu không khí trong lành tươi mát. Mình cùng nhau đi trên con đường dài, ngắm nhìn những hàng cây xà cừ bên đường. Từ xa, chúng trông như những người khổng lồ với mái tóc bù xù chứ chẳng giống như các nàng liễu yểu điệu thướt tha ven hồ. Từng giọt sương tinh khiết, long lanh trên cành cây, kẽ lá. Sương giăng khắp mọi nơi. Lác đác những người tới rồi đi, trả lại vẻ tĩnh lặng cho không gian. Và cái giây phút Mặt Trời bừng tỉnh giấc, phá vỡ làn sương mỏng manh mới đặc biệt làm sao. Ông Mặt Trời đỏ chói như chiếc bánh khổng lồ mà cả hai đứa mình không sao với được. Khi Mặt Trời đã lên, chiếu những tia nắng ấm áp, tươi màu mật ong xuống không gian thì vạn vật như thức tỉnh, cả khu phố vỡ oà trong âm thanh của ngày mới. Đến trưa, mình rủ nhau ra phố, ngắm một ngày mùa thu trời trong xanh và đầy nắng vàng. Hà ngồi trước, mình ngồi sau, hai đứa đèo nhau trên chiếc xe đạp trong làn gió nhẹ.

Hoàng hôn ở miền núi luôn đến sớm Hà nhỉ? Mặt Trời khuất dần sau dãy nhà cổ lúp xúp, rêu phong mang theo cả những tia nắng giờ chỉ còn là sợi chỉ vàng nhạt, mỏng manh, yếu ớt. Chúng mình cùng dắt xe dạo bước bên nhau, cùng cảm nhận cái se lạnh của buổi chiều phố núi.

Mùa thu thật đẹp, dù là ở đâu, phải không Hà? Hẹn bạn mùa thu năm tới chúng mình sẽ cùng đi chơi nhé.

Bạn thân

Đề 136. Viết đoạn văn ngắn tả cảnh nơi em sống.

Bài làm

Một ngày mới lại bắt đầu.

Mặt trời dần dần hiện lên sau mấy dãy nhà cao tầng và bắt đầu chiếu ánh nắng dịu nhẹ của buổi sớm mai. Cả một khoảng không rộng lớn đang từ từ chuyển sắc. Thay thế cho màn đêm mờ ảo là ánh sáng hồng tươi đang lan tràn khắp không gian. Cùng với ánh sáng, không khí cũng đang vận động. Nó trở nên nhẹ và trong, mát rượi, kích thích vào từng thớ thịt, khiến con người ta cảm thấy khoan khoái lạ thường. Bên dưới kia, hàng cây xanh cũng vừa tỉnh giấc, đang khẽ rùng mình. Trên những chiếc lá ướt đẫm hơi sương là những chú sâu còn ngái ngủ, khẽ cuộn tròn người trong lá chưa chịu chào đón bình minh. Những chú chim chăm chỉ hơn đã dậy từ rất lâu và đang cất lên những khúc ca chào đón ngày mới. Theo tiếng chim ca, những tia nắng vàng tươi cũng bắt đầu nhảy múa hát ca trên những con đường. Không gian không còn yên tĩnh mà chuyển dần sang huyên náo rộn ràng. Đó là tiếng nói cười rộn rã của những cô cậu học trò đang rảo bước tới trường, là tiếng động cơ xe máy và tiếng còi tàu buổi sớm.

Tất cả dường như đã bừng tỉnh để bắt đầu một ngày lao động mới...

Đề 137. Tả cảnh khu phố (xóm làng) em.

Bài làm

Em đã được đi thăm khá nhiều cảnh đẹp nổi tiếng - đó là những phần thưởng của bố mẹ dành cho em mỗi khi em đạt được danh hiệu học sinh giỏi. Nhưng dù vậy, em vẫn thấy yêu mến, gắn bó với khung cảnh quen thuộc, giản dị của nơi mình ở.

Nơi em ở là một xóm nhỏ của ngoại thành Hà Nội. Như bao làng quê khác, xóm nhỏ của em được bao quanh bởi một cánh đồng. Đồng làng không rộng lắm nhưng cũng đủ để chúng em chạy nhảy vui đùa hay đi thả diều mỗi khi gió lớn. Bốn mùa thay đổi, đồng làng cũng mang những gương mặt khác nhau. Mùa xuân, đồng rập rờn những cánh lúa xanh rì thì con gái. Mùa hạ, đồng lại rực lên sắc vàng giòn của lúa chín căng hạt. Sang mùa thu, cánh đồng khoác lên mình một chiếc áo nhiều màu: có ô ruộng cấy lúa xanh rờn, lại có ô ruộng trồng rau sớm. Nhất là lúc đông sang, những màu vàng của lúa chín đan xen với màu xanh của rau vụ đông thật vui mắt! Và để đến cuối mùa đông là đến mùa đốt đồng đầy lí thú. Khi ấy, nhà nhà đã gặt hết lúa, ít ai còn có nhu cầu dùng rơm làm chất đốt khi đó cú bếp ga thay thế, bà con nông dân chất rơm thành từng đống đốt đi để lấy luôn tro bón ruộng. Cả cánh đồng nghi ngút khói rơm rạ như một chiếc lò sưởi khổng lồ. Đám trẻ con chúng em khi ấy vô cùng thích thú chạy đuổi nhau giữa những đống rơm cháy hoặc rủ nhau đi hun chuột.

Không chỉ có cánh đồng, còn có những tán tre, bóng gạo, bóng đa tô điểm cho xóm làng em ở. Những lũy tre cao và xanh ngát chạy quanh những bờ ao hiền hòa, tĩnh lặng. Còn có những cây gạo, cây đa rợp bóng xuống sân đình, cổng làng. Dưới bóng mát của cây, các cô bác trong xóm lại ngồi trò chuyện với nhau trong những trưa hè nóng nực hoặc lúc đi làm đồng về. Em cùng còn nhớ mãi ngày nhỏ, chúng em thường đu lên những rễ đa chắc và dài buông xuống chạm mặt đất.

Xóm làng quê em cũng đã phát triển rất nhiều. Cây cối, đồng ruộng vẫn giản dị, yên bình như thế nhưng nhà cửa đã khang trang, to đẹp lắm. Phần lớn nhà cửa đều là nhà hai ba tầng cao rộng. Nhà nào cũng có sân vườn thoáng đãng. Vườn nhà được trồng nhiều loại cây, có thể là cây ăn quả, cây cho bóng mát hoặc rau xanh. Đường làng, ngõ xóm được đổ bê tông hoặc lát gạch rất sạch đẹp.

Làng xóm em đẹp đẽ và yên bình như thế. Dù đi đâu, em vẫn thấy nơi ở của mình là nơi đáng yêu đáng mến nhất trên đời.

Đề 138. Viết đoạn văn ngắn tả hình ảnh Mặt Trời mọc trên quê hương em.

Bài làm

Phải đứng trên cầu Thăng Long mới chiêm ngưỡng hết vẻ đẹp của buổi sớm bình minh trên quê hương em.

Quay mặt về hướng Đông, phía trước là dòng sông Hồng từ nguồn chảy xuôi ra biển; bờ nam của sông là bến Chèm với những ngôi nhà cao tầng mọc san sát đã bắt kịp nhịp độ đô thị hoá của Hà Nội; bên bờ bắc, xã Võng La với những mái nhà ngói rêu phong nằm lặng lẽ dưới những vòm cây. Khi trời mới tờ mờ sáng, dòng sông như một dòng sương mông lung và mờ ảo. Nhà cửa, làng xóm hai bên bờ vẫn như mơ màng nằm ngủ yên trong sương. Mặt Trời lên đỏ rực và tròn trịa như nhô lên từ thượng nguồn sông Hồng. Trong khoảng khắc, dòng sông như đỏ rực lên vì phản chiếu sắc màu rực rỡ của Mặt Trời. Những tia nắng ban mai làm sương sớm dần tan biến để lộ ra sắc nước đỏ au lấp lánh và những con thuyền chài, thuyền chở than đang chạy phành phành trên sông. Những xoáy nước và cái mênh mông của sông Hồng dễ khiến ta choáng ngợp nếu không có những nhà cửa, cây cối hai bên bờ. Sương dần tan, làng xóm hiện ra khiến ta lầm tưởng những toà lâu đài bừng tỉnh sau giấc ngủ ngàn năm. Những mái nhà đỏ, những lùm cây xanh đan xen nhau kiêu hãnh khoe dáng vẻ đẹp đẽ của mình dưới ánh ban mai.

Quê em đẹp như một bức tranh mà nhà họa sĩ tài năng đã bỏ ra bao công sức tạo thành.

Đề 139. Em hãy tả một hình ảnh thiên nhiên mà em yêu thích (gió, nắng, mưa,...).

Bài làm

Mùa thu đến gợi lên trong lòng ta bao cảm xúc. Nhưng có lẽ, những cơn gió mùa thu khiến lòng người xao động nhiều hơn cả.

Gió mùa thu mềm mại như một dải lụa khẽ lùa qua tán lá làm cho mọi vật bừng tỉnh. Dải lụa ấy mang một chút hơi sương mềm mại làm thức tỉnh những tâm hồn lãng mạn. Chúng khẽ làm lay động những bông hoa còn chớm sắc hồng và đem đến bụi màu như ai đó rắc bột lân tinh lên các cánh hoa. Gió đưa mùi hương mát nhẹ của hoa trải lên đường phố; mang mùi hương của bát phở Hà Nội đến bên những thực khách tò mò; đưa mùi hương ngọt ngào của hơi sương đến bên những hàng liễu rủ như mái tóc của các cô thiếu nữ. Những tia nắng mỏng manh vừa tan trong sương sớm vội ùa lấy gió, nhờ gió chở đi để rắc bột màu kỳ diệu lên vạn vật. Chiếc lá vàng bay bay trên phố, nàng gió xuất hiện đưa lá đi chơi và rồi từ từ trả lá nhẹ nhàng về mặt đất. Gió mùa thu không giống với gió oi bức của mùa hè và cũng không giống gió lạnh tê tái của mùa đông mà gió nó khẽ se se, lành lạnh mơn man những làn da nhạy cảm. Gió như một sợi dây mỏng manh kết duyên cùng trời đất. Dải lụa ấy xua tan cái nóng nực của mùa hè và làm tâm hồn ta tĩnh lại. Gió làm cho làn sương lam mỏng rung lên và hiện ra với muôn hình muôn vẻ.

Gió thu làm cho cảnh vật và con người hoà quyện lại với nhau tạo nên một thế giới lung linh, huyền ảo, đầy màu sắc.

Đề 140. Em hãy đọc đoạn thơ dưới đây, trích từ bài thơ *Bè xuôi sông La*:

"... Bè ta xuôi sông La
Dẻ cau cùng táu mật
Mu□ng đen và trai đất
Lát chun rồi lát hoa
Sông La ơi sông La
Trong veo như ánh mắt
Bờ tre xanh im mát
Mươn mướt đôi hàng mi
Bè đi chiều thầm thì
Gỗ lượn đàn thong thơ
Như bầy trâu lim dim
Đầm mình trong êm ả
Sóng long lanh vẩy cá
Chim hót trên bờ đê..."

Vũ Duy Thông

Thử tưởng tượng em đang được ngồi trên thuyền giữa dòng sông La tấp nập đông vui ấy. Hãy tả lại cảnh tượng đó.

Bài làm

"...Sông La ơi sông La
Trong veo như ánh mắt
Bờ tre xanh im mát
Mươn mướt đôi hàng mi..."

Những hình ảnh thơ "trong veo" trong bài thơ "Bè xuôi sông La" của nhà thơ Vũ Duy Thông cứ hiện lên một cách mê say trong tâm trí em. Thế rồi hôm ấy, em nằm mơ được ngồi "bè xuôi sông La".

Em đang ngồi trên một chiếc bè mảng trôi giữa dòng sông La lịch sử. Xung quanh em, tấp nập thuyền bè xuôi ngược. Những chiếc bè lớn được ghép từ nhiều phiến gỗ, trên đó chở biết bao loại gỗ quý: táu mật, muồng đen, trai đất, lát chun, lát hoa,... Bao nhiêu loài gỗ bấy lâu em chỉ đọc trong sách bây giờ được nhìn tận mắt, thật thú vị. Các súc gỗ đều được pha từ các thân cây cổ thụ nên khá lớn, thịt gỗ rất rắn, mỗi loài lại mang một màu đặc trưng: màu vàng ươm, màu trắng sữa, riêng gỗ lim thì đen bóng khiến ta ngỡ là đồng đen. Các thuyền lớn thì chở nhiều loại lâm sản khác của rừng: những buồng cau lớn, những loại thảo dược như thảo quả, đinh hương,... Điều thú vị nhất là giữa dòng chảy hơi dốc của sông La còn xuất hiện nhiều thân gỗ được thả trôi. Bác lái bè giải thích rằng đó là những thân

gỗ được hạ từ mé thượng nguồn của dòng sông rồi được thả trôi về phía hạ nguồn. Mỗi thân gỗ lại có kí hiệu riêng của chủ nên không lo bị lạc. Quả thực, quan sát kĩ em thấy trên mỗi thân gỗ đều được khắc những tên riêng.

Chiếc bè cứ êm đềm trôi đi, biết bao bè gỗ, thuyền cau đã trôi qua trước mắt em. Gương mặt những người lái bè, lái thuyền ai cũng hăm hở, tươi tắn; Họ đều tay đẩy mái chèo khua nước, thỉnh thoảng lại dừng tay lái khẽ lau những giọt mồ hôi lấm tấm trên mặt. Giữa dòng sông La này, muốn nói chuyện phải hét lên thật to để thắng được khoảng cách và tiếng rì rào của nước. Bởi thế, thỉnh thoảng lại bắt chợt vang lên tiếng hú chào nhau của các bác lái. Tiếng cười giòn giã sau đó theo mặt nước mà lan ra khắp không gian. Càng đi, càng thấy trong không khí có một mùi hương gì ngọt mát, đó phải chăng là hương cây, hương nước sông La?

Ngồi bè trôi trên sông La còn có một cảm giác thú vị nữa là được ngắm dòng nước trong veo cùng những hàng cây rợp bóng hai bên bờ. Nước sông La chẳng những mát lành mà còn vô cùng trong trẻo. Ngồi trên bè, khẽ nghiêng mình xuống, em có thể thấy gương mặt mình in rất rõ trên mặt nước. Trên bờ sông, hai rặng tre mươn mướt bốn mùa, có lẽ đã mấy chục năm nay tre nghiêng nghiêng soi bóng xuống dòng sông. Thỉnh thoảng, dưới khóm tre lại có chú trâu nằm nhởn nhơ nhai lại cỏ. Các chú bình thản nhìn thuyền bè qua lại trên sông như một cảnh tượng quen thuộc. Sông La như ánh mắt trẻ thơ trong vắt mà những hàng tre là những hàng mi cong vút đáng yêu...

Bè cứ trôi, nước sông La cứ êm đềm tuôn chảy. Và dẫu đã tỉnh cơn mơ em vẫn mong một ngày được đến với sông La để ngắm những cảnh tượng đầy hấp dẫn nơi này.

Đề 141. Em hãy đọc bài thơ sau:

Mặt trời xanh của tôi
Đã có ai lắng nghe
Tiếng mưa trong rừng cọ?
Như tiếng thác dội về,
Như ào ào trận gió.
Đó ai lên rừng cọ
Giữa một buổi trưa hè,
Gối đầu lên thảm cỏ
Nhìn trời xanh, lá che...
Đã có ai dậy sớm,
Nhìn lên rừng cọ tươi?
Lá xoè từng tia nắng
Giống hệt như mặt trời.
Rừng cọ ơi, rừng cọ!
Lá đẹp, lá ngời ngời,
Tôi yêu, thường vẫn gọi
Mặt trời xanh của tôi!

Nguyễn Viết Bình

Hãy tưởng tượng em đang được ở một vùng trung du có rừng cọ tươi xanh như trong bài thơ. Hãy tả lại rừng cọ ấy.

Bài làm

"Trên rừng xanh có muôn ngàn cây lá, con chim rừng có muôn ngàn tiếng ca... Riêng mặt trời chỉ có một mà thôi....", nếu có dịp gặp tác giả của bài hát rất hay ấy, tôi sẽ nói với bác rằng riêng với người dân Phú Thọ, chúng tôi có đến hơn một mặt trời: mặt trời hồng rực rỡ nằm trên bầu trời xa và trăm ngàn mặt trời xanh tươi mát nằm trên những đồi cọ mướt màu.

Rừng cọ quê tôi đã có từ lâu lắm. Ông nội kể rằng nó có từ trước khi ông ra đời. Vậy nên, lúc lớn lên, tôi đã thấy rừng cọ bạt ngàn như vậy. Mỗi sớm mai thức dậy, chạy ào lên rừng cọ, trèo lên một cái cây thật cao mà nhìn chỉ thấy từng lớp, từng lớp cọ trập trùng nhấp nhô nối nhau chạy đến tít tắp chân trời. Trăm ngàn lá cọ xoe tròn với rất nhiều tia lá giống hệt mặt trời. Tôi thích thú liên tưởng đến hình ảnh bao mặt trời xanh đang tỏa sáng chốn đất Tổ Hùng Vương của mình.

Nhưng phải đến rừng cọ vào một buổi trưa hè mới thấy hết cái đẹp đẽ, rực rỡ của nó. Bước vào rừng cọ ta dễ có cảm giác bước vào một ngôi nhà mái bằng rộng thênh thang: mặt đất cỏ mọc xanh rì êm mát, giống như một lớp thảm vậy; phía trên, lá cọ xếp khít nhau lá cây nọ nối lá cây kia như tạo thành một mái nhà khổng lồ. Lũ trẻ chúng tôi thường chơi trò đuổi bắt ở đó. Cứ lách mình qua những thân cây mà chạy zic zắc, cứ nép mình vào những thân cây mà núp thì khó bị phát hiện lắm bởi thân cọ lâu năm đã rất to, lại được bao bọc bởi nhiều lớp bẹ lá khô dày cứng. Khi thấm mệt rồi, thả mình nằm dài trên thảm cỏ dưới những tán cọ rợp bóng mà nhìn lên trời thật thú vị! Ánh sáng được lọc qua những tán lá trở thành một thứ sắc xanh tựa ngọc bích. Chính lúc ấy, chiếc lá cọ như đang tỏa ra loại ánh sáng xanh trong dễ làm say lòng người. Chao ôi! Mặt trời xanh của quê tôi đó!

Ngày nắng đã vậy, trong ngày mưa, hình ảnh lá cọ trở thành niềm an ủi của chúng tôi những lúc buồn thiu vì ẩm ướt. Đang chơi vui vẻ, chợt ào ào gió đến, lá cọ tán rộng nên bị gió quật lên đập xuống dữ dội. Ngồi núp dưới gốc cây mà nghe cái âm thanh mưa trút xuống lá đứa nào cũng sợ. Lá cọ khá cứng mà mưa rừng lại mạnh nên tiếng mưa đập xuống lá tạo thành thứ âm thanh rất đanh. Ngước lên vòm cây, nhìn những chiếc lá xoe tròn nghĩ đến hình ảnh mặt trời, lòng đứa nào cũng thấy ấm áp hơn rất nhiều.

Hình ảnh rừng cọ đã in sâu vào kí ức tuổi thơ tôi như thế. Nghĩ về quê hương, khi nào trong tôi cũng hiện lên hình ảnh những tán lá cọ xanh rờn - những mặt trời xanh yêu dấu của tôi.

Đề 142. Tả khu ruộng bậc thang.

Bài làm

Nhắc đến người nông dân Việt Nam là nhắc đến sự chăm chỉ, cần cù và đầy sáng tạo. Đặc biệt là đồng bào dân tộc vùng cao, họ phải khắc phục những khó khăn của đất đai, thời tiết để trồng trọt, sinh sống. Hình ảnh khu ruộng bậc thang

vừa minh chứng cho những đức tính tốt đẹp trên của họ vừa là một hình ảnh đẹp của khung cảnh vùng cao.

Ruộng bậc thang được làm trên những quả núi, quả đồi. Địa hình vùng núi không bằng phẳng như đồng bằng nên đồng bào dân tộc đã nghĩ ra cách làm ruộng đầy sáng tạo này. Ngày qua ngày, tháng qua tháng, họ rất cần mẫn, vất vả đẽo phạt, san ủi sao cho từng phần đất ở sườn núi trở nên bằng phẳng cho việc trồng cấy. Phần mặt bằng này chạy từng vòng quanh thân đồi núi từ chân lên đến đỉnh.

Hình ảnh những ruộng bậc thang đẹp nhất vào mùa đổ nước cấy và mùa lúa chín.

Mùa nước đổ, từ trên cao nhìn xuống, nhìn ruộng bậc thang như bức tranh thủy mặc không lồ. Sau khi đã san ủi đất tạo ra mặt bằng cần thiết, người nông dân dẫn nước từ suối vào ruộng. Màu nước trắng đục đan xen với màu đất đỏ, đen. Những bậc ruộng ngoằn nghoèo chạy vòng theo thân núi. Nhìn cả khu đồi núi trập trùng với những sắc màu đan xen một cách kì lạ như vậy thật ấn tượng!

Mùa lúa chín, ruộng bậc thang lại trải rộng một màu vàng đầy mơ mộng. Khi ấy, cả một vùng lúa nương đã chín vàng rực, những hạt thóc mẩy chắc vàng giòn, những lá lúa vàng xọng. Những ngọn núi đồi kề nhau tất cả đều dậy lên một màu vàng trù phú. Đặc biệt, những dải ruộng uốn lượn theo triền núi như những đợt sóng tràn trề. Đó là hình ảnh báo hiệu cho những ngày sung túc, đủ đầy.

Từ xưa đến nay, hình ảnh các khu ruộng bậc thang vẫn luôn là một hình ảnh đẹp ở các vùng cao khiến ta cùng các nhà nhiếp ảnh say mê và tốn nhiều phim ảnh. Có thể tự hào mà nói rằng mỗi vẻ đẹp của ruộng bậc thang là những tuyệt tác do người nông dân vùng cao tạo ra. Những cảnh này không chỉ là danh thắng của quê hương, thu hút ta tới chiêm ngưỡng, mà nó còn là những bồ thóc không bao giờ vơi của đồng bào các dân tộc.

Đề 143. Tả một cánh rừng.

Bài làm

Mùa hè năm ngoái quả thực là một mùa hè mang lại cho em nhiều ý nghĩa với chuyến hành trình về Cúc Phương. Một cuộc gặp gỡ thú vị với một cánh rừng nguyên sinh ít ỏi còn lưu giữ được của Việt Nam.

Có lẽ ấn tượng đầu tiên chính là một cánh rừng xanh như một viên ngọc bích dưới nền trời xanh thăm! Từ cổng vào tới khu nhà sàn nghỉ dưỡng khoảng hai mươi cây số. Thu xếp xong tư trang, chúng em được chia nhóm và được giao thời gian biểu cho các hoạt động khám phá ở đây. Mỗi nhóm nhỏ cùng nhau lựa chọn khu vực yêu thích và khởi hành chuyến hành trình.

Đây là một cánh rừng khá đặc trưng của khí hậu nhiệt đới nước ta, cây dây leo mọc chằng chịt qua các thân cây gỗ lớn, chúng quấn lấy thân cây chủ mà vươn lên. Có những bụi dây leo không biết đã sống nhờ như vậy từ bao giờ, chỉ biết chúng đan vào nhau tới mức khó mà nhận ra đâu là tán lá cây chủ, đâu là của cây sống gửi!

Cây gỗ ở đây đều là các cây lá rộng, tán lá lớn, chúng phân thành từng tầng khác nhau vì mỗi loài cây thích nghi với lượng ánh sáng khác nhau. Có những cây hướng sáng, chúng vươn lên thật cao, bỏ lại chút tia nắng yếu ớt lọt xuống phía dưới cho những loài ưa râm hơn. Cứ như thế chúng cùng tồn tại.

Dưới tán rừng khá nguyên sơ này, thỉnh thoảng cũng có thể bắt gặp vài chú sóc dạn người, vài chú cáo với ánh mắt đầy vẻ đề phòng. Những chú sóc nhỏ nhanh nhẹn tìm kiếm trên mặt đất những hạt quả, hai chân trước đưa lên rất khéo léo như hai cánh tay đỡ lấy những phần thức ăn đưa lên miệng ăn ngon lành. Các chú cáo trông có vẻ như đang tìm kiếm bạn bè để trút một nỗi niềm gì đó! Có những khu được chỉ dẫn là có rắn, gà rừng hay chim chóc.... Chúng em cứ thả sức lang thang tìm kiếm và thưởng thức không khí trong lành, yên tĩnh tách xa những nơi dân cư sinh sống.

Cuối ngày ai cũng mỏi nhừ bắp chân vì vốn không quen đi bộ xa và leo dốc như thế nhưng ai cũng vui và không ngớt kể cho nhau nghe những điều thú vị trong một ngày khám phá.

Một chuyến đi chưa đủ để cho chúng em cảm nhận hết sinh thái của những khu rừng Việt Nam nhưng có một điều chắc chắn rằng chúng em đã gắn bó với rừng hơn và cảm nhận được nhịp thở của rừng.

Đề 144. Tả một ngọn núi.

Bài làm

Một ngày đầu năm cùng gia đình hành hương về Đền Sóc cầu cho một năm mới gặp nhiều may mắn, bình an em mới có dịp tận mắt cảm nhận vẻ đẹp của ngọn núi nơi ngôi đền ẩn mình, núi Sóc.

Một chuyến hành hương cũng không hẳn là chính xác bởi hành trình chỉ khoảng ba mươi phút chạy xe. Ngọn núi không mang vẻ đồ sộ của Hoàng Liên Sơn, không làm người ta choáng ngợp nhưng có một vẻ trầm mặc lạ thường.

Cảm nhận đầu tiên chính là cảm giác về một chốn linh thiêng với màu xanh ngọc bích. Cả ngọn núi được bao phủ bởi hàng ngàn cây thông, vươn lên thẳng tắp, lá cây vươn thẳng lên bầu trời đầy kiêu hãnh, mỗi chiếc lá nhỏ như dang ra đỡ lấy những tia nắng tinh khôi tỏa xuống từ mặt trời.

Sườn núi thoai thoải mà cũng khiến bao người hành hương về chốn Phật phải nhọc công. Bước dưới những tán thông cảm giác lòng mình nhẹ bỗng, tâm mình tĩnh lại, và nhẹ nhàng thưởng thức chút gió nhè nhẹ của nơi này.

Quả đúng là nơi gặp gỡ của trời và đất, dáng núi trông như một chiếc oản khổng lồ dâng lên các bậc thần linh. Nơi đây, theo truyền thuyết chính là nơi Thánh Gióng cùng ngựa thần bay trở về trời sau khi giúp người dân đánh tan giặc Ân, mang lại thái bình cho nhân dân.

Mỗi ngọn núi con sông chính là một nét điểm xuyết tô điểm cho non sông đất nước Việt Nam, chúng gắn bó với người dân như Mẹ như Cha, như Anh như Chị, như những người bạn tâm giao để mỗi người ra đi vẫn luôn mang trong tim mình một hình ảnh rất đỗi thân thương mà vô cùng thiêng liêng.

Đề 145. Hãy miêu tả con đường em yêu thích.

Bài làm

Một buổi sáng tuyệt vời bắt đầu, tôi sắp gặp lại con đường nhộn nhịp, thân quen từ nhà đến trường. Đó là người bạn cố tri của tôi. Tôi cảm thấy gắn bó với nó biết bao.

Con đường dài, phẳng, uốn lượn mềm mại như dải lụa hồng. Dưới con mắt của tôi, dải lụa ấy rất đẹp, tựa vừa rơi ra từ tay nàng tiên nào đó. Vâng, nó là con đường thân quen của tôi.

Dải lụa đó dường như nổi bật hơn trên nền trời xanh ngắt. Dưới ánh nắng trong trẻo, ấm áp ban mai, nó lấp lánh, lấp lánh hòa cùng với những cơn gió hiu hiu, ngắm nó ta thấy thật thanh thản. Thiên nhiên, cuộc sống thật tuyệt diệu!

Đan giữa những ngôi nhà cao tầng hiện đại là những mái nhà nhỏ bé, dáng vẻ cổ kính. Chúng hòa vào với nhau, mang theo từng vẻ đẹp của riêng mình, chắt lọc, tạo nên cái đẹp vừa hiện đại, vừa cổ xưa.

Bao quanh con đường là hàng cây đã có tuổi. Tối mùa hè lững thững đi dạo, bạn sẽ cảm nhận được mùi thơm ngan ngát và vị ngọt ngào của hoa sữa. Thỉnh thoảng, mấy chú chim rời tổ đùa vui ríu rít, cảnh vật yên ả, êm đềm làm sao!

Thật là không phải nếu quên mất cậu vỉa hè, người bạn sang trọng của tôi. Cậu ta mặc bộ vét phẳng phiu, màu đỏ tía của gạch. Vào mùa thu và đông, "quý ông" lại còn điểm mấy vệt vàng úa của lá. Vì vậy, cậu ta hãnh diện về bộ đồ của mình lắm.

Đáng cảm phục nhất có lẽ là lòng đường. Ngày ngày phải chịu một lượng xe cộ khổng lồ mà vẫn hiên ngang không hề suy suyển. Hiếm khi lắm mới phải nhờ vả mấy bác xe lu đến "tân trang" cho mình.

Trên đường tôi đến trường còn một ngôi nhà thờ cổ. Ở đó, lúc thì vang lên những bản thánh ca, lúc thì cất lên tiếng chuông ngân nga, thánh thót thật vui tai. Mỗi lần như vậy, tôi thích thú lắm.

Dù sau này, khi tôi lớn lên, đường sá sẽ hiện đại hơn. Nhưng tôi vẫn mong con đường yêu dấu vẫn còn nguyên vẻ đẹp giản dị của nó.

Đề 146. Con đường đến trường đã trở nên quen thuộc. Em hãy tả lại con đường đó.

Bài làm

Con đường từ nhà em tới trường không xa lắm. Đã bao năm đi lại trên con đường này em không biết từ bao giờ nó đã trở thành người bạn thân thiết.

Nhìn từ xa, con đường như một dải lụa mềm mại nổi bật giữa tấm thảm màu xanh khổng lồ của cánh đồng lúa. Con đường tới trường chạy thẳng, có những ngã rẽ đi vào các thôn. Đường tới trường là con đường đất. Nó khoác trên mình chiếc áo màu nâu, trầm tĩnh và hiền lành. Mặt đường có những chỗ lồi lõm, bà tôi bảo

đó là vết thương của thời gian in dấu. Bà tôi thỉnh thoảng cũng nói thơ văn lắm. Và mặc dù chẳng hiểu vết thương thời gian là gì nhưng tôi vẫn chăm chú lắng nghe từng lời nói của bà.

Đi trên con đường đất này thấy bàn chân mát rượi. Vào những ngày mưa, đường trơn như đổ mỡ. Lúc đi, những ngón chân phải bám chặt cho khỏi ngã. Hai bên đường, hàng cây bạch đàn cao vút, lá xanh rì đu đưa trong gió. Những buổi đi học, chúng tôi thường chạy xuống vệ đường, đi dưới tán cây và trên đám cỏ xanh mềm xen lẫn vài bông hoa dại bé nhỏ. Lác đác bên đường người ta trồng những luống rau. Những bông hoa cải màu vàng làm cho con đường thêm rực rỡ. Vừa đi chúng tôi vừa ngắm cánh đồng thẳng cánh cò bay. Gió từ ngoài thổi vào làm dịu đi cái oi ả trưa hè. Bên cạnh con đường có một cái hồ khá rộng. Chiều chiều đi học về, học trò chúng tôi hay xuống đó nghịch nước, hái hoa sen, hoa súng, nô đùa ầm ĩ.

Con đường từ nhà tới trường vào lúc tan tầm thật ồn ào, náo nhiệt, có bao người đi lại. Học trò đi học về, từng tốp, từng tốp một vừa đi vừa chuyện trò rôm rả. Chúng nói chuyện với nhau về bài giảng của cô giáo hôm nay, về thầy hiệu trưởng, về bác bảo vệ hay cô lao công... bao nhiêu là thứ chuyện. Chúng chạy tung tăng trên đường. Có đứa còn bỏ cặp trên lưng, lội xuống hồ hái sen. Có cậu học trò đi trên vệ cỏ trơn, tự dưng ngã oạch. Chúng bạn quay ra trêu đùa khiến cậu xấu hổ chạy mất. Giờ này người lớn cũng đi làm về. Người đi xe đạp, người đi bộ...hối hả. Các bác nông dân sau một ngày vất vả, vội vàng quang gánh ra về lo cơm tối. Dưới đồng, lác đác vài người đang làm cỏ. Mấy chú trâu, chú bò thảnh thơi gặm cỏ ngon lành. Trong khi mọi người đang về với tổ ấm của mình thì những chú đánh tôm, đánh tép mới bắt đầu công việc. Trên tay chú lỉnh kỉnh bao đồ, chuẩn bị sẵn sàng cho một chuyến đi may mắn.

Con đường tới trường thật đẹp và thơ mộng. Nó đã gắn bó với tôi suốt thời gian dài. Tôi thích nhất con đường lúc tan tầm. Đó là khoảng thời gian sôi động nhất. Lúc ấy, tôi lại lặng yên ngắm nhìn mọi thứ, cảnh vật thanh bình và con người thuần hậu. Nhìn con đường đi học, tôi nhớ về câu nói của một nhà văn, trên đời này làm gì có đường, người ta đi lại nhiều thì thành đường mà thôi. Vì thế mà tôi cũng chẳng biết con đường này đã bao nhiêu tuổi nữa...

Đề 147: Em đã từng chứng kiến cảnh bão lũ ở quê mình hoặc xem cảnh đó trên truyền hình, hãy viết bài văn miêu tả trận bão lũ khủng khiếp đó.

Bài làm

Từng ngày, từng ngày, đồng bào miền Trung đang phải gánh chịu hậu quả do bão lũ gây ra. Trận lũ năm hai nghìn là một trong những trận lũ có sức công phá mạnh mẽ nhất trong thập kỷ qua.

Bầu trời tối sầm, mưa không ngớt, xung quanh toàn một màn nước trắng xóa. Đó là cảnh tượng của những nơi trận lũ đến.

Tất cả những gì ở nơi đây bao trùm một thứ gì đó đơn điệu mà ẩn chứa bao nguy hiểm cùng với màn trắng của nước là màu xanh của ngọn cây, những cây cổ thụ dám đương đầu với dòng nước lũ và những mái ngói nhấp nhô - nơi duy nhất

chứa tất cả tình cảm của nhân dân khắp mọi miền hướng về miền Trung thân yêu. Màu áo xanh của bộ đội, của thanh niên tình nguyện; màu áo vàng của các chiến sĩ công an ngày đêm gắn bó với bà con vùng lũ. Nhân dân lấy lại tinh thần và sức lực, dũng cảm vượt qua những tháng ngày gian khổ. Trên những mái nhà ẩm ướt, khói đã bốc lên và nhờ những gói mì và hạt gạo ít ỏi đó mà đôi môi con trẻ trở lại hồng hào. Những chiếc bè đỗ dập dềnh chờ đợi một điều kỳ diệu.

Trận lũ đã đi qua nhưng nó để lại bao cảnh thương tâm. Người nông dân "bán mặt cho đất, bán lưng cho trời", không quản ngại "một nắng hai sương" giờ lại tay trắng. Nhà cửa, ruộng vườn, trâu bò đều trôi theo dòng nước lũ. Chỉ mới tháng trước ở đây còn là một khu dân cư đông đúc mà bây giờ đã là bãi đất bằng. Không chỉ có thế, trận lũ còn cướp đi bao sinh mạng người vô tội. Bao gia đình lâm vào cảnh "tan đàn sẻ nghé": đứa trẻ mất đỏ hoe gọi cha, người vợ mất chồng, người mẹ mất con. Tôi có thể nhìn rõ gương mặt bạo tàn và nụ cười nham hiểm của Thủy Tinh độc ác. Hắn cười trên nỗi đau khổ của người khác, tiếng cười nghe thật ghê rợn. Những hòm ủng hộ đồng bào lũ lụt ngày ngày vẫn được ăn no để làm vơi đi phần nào đau khổ của người dân nhưng có một điều chắc chắn rằng: nỗi khổ mất đi một người thân là không gì bù đắp được.

Cơn lũ dữ rồi cũng qua đi. Cuộc sống của người dân dần trở lại nhịp thường ngày nhưng nỗi lo âu, phấp phỏng thì vẫn còn đó. Còn tôi, tôi nghĩ rằng trí thông minh do tạo hóa ban cho con người, vậy chúng ta sẽ dùng nó để chế ngự thiên nhiên. Tuy nhiên, vẫn còn một câu hỏi mà tôi chưa trả lời được: "Đến khi nào nhân dân ta mới không phải chịu hậu quả của nước lũ, đến khi nào trận lũ như năm 2000 mới không tái diễn?".

Đề 148: Em hãy tả lại quang cảnh một phiên chợ nơi em ở.

Bài làm

Các bạn đã đi chợ phiên bao giờ chưa? Tôi đã được đi một lần khi còn nhỏ nhưng cho đến bây giờ hình ảnh của phiên chợ ấy vẫn còn đọng mãi trong tôi với những dòng ký ức ngọt ngào về miền quê thơ ấu thanh bình và yên ả.

Đó là một ngày mùa thu dịu dàng. Bầu trời rất xanh và trong với những dải mây hồng đang lững thững dạo chơi. Đàn chim nhạn là đám mây trắng mỏng lướt qua mọi vật. Bà tôi đã dậy từ lúc nào. Khi tôi rửa mặt thì bà đang lui cui nhóm bếp lửa đun nước. Sáng nay, tôi sẽ cùng bà đi chợ phiên. Tôi vô cùng háo hức.

Bà cháu tôi bắt đầu đi khi sương vẫn bảng lảng. Bà tôi đội chiếc thúng tre trên đầu, bên trong là mấy bó rau vườn nhà. Từ nhà ra chợ đi một lát là đến. Bà tôi ngồi bán rau ngay đầu chợ còn tôi vào trong xem. Khu chợ này nhỏ thôi, nhưng có rất nhiều gian hàng. Mái chợ được lợp bằng những tấm cọ. Dãy hàng đầu tiên chỉ có bốn gian. Gian thứ nhất bán bánh mì. Những chiếc bánh mì dài, nóng hổi. Vài em bé vừa chỉ tay vào gian bánh vừa vùng vằng đòi mẹ mua. Gian thứ hai bán bánh rán, loại bánh rán mật chỉ bé bằng ba ngón tay chập lại nhưng bọn trẻ chúng tôi mê vô cùng. Cho đến bây giờ, tôi vẫn còn cảm thấy vị ngọt ngào của mật đường, vị dẻo

Bà cháu tôi bắt đầu đi khi sương vẫn bảng lảng. Bà tôi đội chiếc thúng tre trên đầu, bên trong là mấy bó rau vườn nhà. Từ nhà ra chợ đi một lát là đến. Bà tôi ngồi bán rau ngay đầu chợ còn tôi vào trong xem. Khu chợ này nhỏ thôi, nhưng có rất nhiều gian hàng. Mái chợ được lợp bằng những tấm cọ. Dãy hàng đầu tiên chỉ có bốn gian. Gian thứ nhất bán bánh mì. Những chiếc bánh mì dài, nóng hổi. Vài em bé vừa chỉ tay vào gian bánh vừa vùng vằng đòi mẹ mua. Gian thứ hai bán bánh rán, loại bánh rán mật chỉ bé bằng ba ngón tay chập lại nhưng bọn trẻ chúng tôi mê vô cùng. Cho đến bây giờ, tôi vẫn còn cảm thấy vị ngọt ngào của mật đường, vị dẻo thơm của bột nếp và vị bùi của đỗ xanh. Và có một loại bánh không thể không nói đến: bánh hú tai mèo. Miếng bánh dẻo thơm làm từ bột gạo, một thứ bánh quen thuộc mà sao lần nào ăn tôi cũng thấy nó ngon lạ kỳ. Hai đầu bánh nhọn như tai mèo nên có tên gọi là bán hú tai mèo. Và gian thứ tư: gian này không bán bánh mà bán cốm. Cái hương lúa dịu dàng hoà quyện trong hương lá sen thơm mát ấy đã níu bước chân tôi lại bên gánh cốm. Bác hàng cốm tuy đang bận gói cốm cho khách nhưng vẫn ngẩng lên tươi cười với tôi:

- Mua cốm đi cháu! Cốm đầu thu đấy!

Thấy tôi cứ đứng tần ngần không nói, bác bán cốm cười:

- Không có tiền chứ gì? Cứ lấy đi, bác với bà mày là hàng xóm với nhau cả, có gì đâu!

Rồi bác dúi vào tay tôi một gói cốm nho nhỏ. Tôi cảm ơn bác bán cốm tốt bụng và đi tiếp. Cốm ngon quá! Vui thì ăn càng ngon. Tôi nhúm vài hạt một lên ăn, cái miếng cốm ấy bây giờ tôi vẫn nhớ. Vừa đi tôi vừa nghĩ: Hay thật! Đúng như bà mình nói "hàng xóm tối lửa tắt đèn có nhau ".

Chợ bây giờ đã đông hơn. Người người ra vào tấp nập. Những tiếng mời mua, mặc cả, những tiếng cười đùa, hỏi thăm vang lên ồn ã. Tôi bước sang dãy bán thịt, cá. Đây là dãy đông nhất. Người người quây kín lại, chẳng còn lối đi. Tôi lách qua một cách khó nhọc, lại bị chen kín nên chỉ nhìn thấy những chú cá béo tròn, nào rô, nào trắm đang lượn đi lượn lại trong chậu, vài chú cố sức trườn ra ngoài rơi "bẹp" xuống đất, giãy đành đạch trước khi được đưa trở lại chậu; những tảng thịt lợn, thịt bò hồng tươi, săn chắc, nhìn rất ngon lành, những chú gà, mụ vịt đang cãi nhau "quác, quác", "cạc, cạc" ầm ĩ. Rồi những tiếng tranh mua miếng thịt ngon, tiếng mặc cả. Tất cả tạo nên một bản hoà tấu sống động.

Dãy thứ tư bán hoa quả và rau. Những trái dưa vàng, dưa hấu tròn như những chú heo con. Những trái thanh long đỏ hồng và tròn căng. Những trái cam tròn trịa, mập mạp, nhìn đã ứa nước miếng. Lại thêm cô bán hàng xởi lởi nên chẳng ai mặc cả làm gì. Rồi còn có bao nhiêu rau: rau cải, rau muống, xà lách, mùi, húng đủ loại. Những mớ rau tươi, non, xanh mơn mởn vẫn còn long lanh sương đêm. Những ngọn rau phất phơ trước cơn gió buổi sớm như mời gọi. Chợt tôi nghe tiếng gọi:

- Trang ơi!

Ồ! Bà tôi đã vào đây tự lúc nào, mấy mớ rau đã hết. Giờ đây, trong thúng là thịt, trứng, bánh và đậu phụ. Bà tôi nói:

- Bà thấy cháu từ ngoài kia , gọi mãi mà cháu không nghe thấy. Cháu đi nhanh thế!

Tôi được bà khen đi nhanh, cười tít cả mắt mà không để ý trán bà lấm tấm mồ hôi.

Mặt trời đã lên cao, chợ đã vãn. Dòng người đổ ra đường, chảy mãi trong không gian bao la. Tôi với bà cũng hoà vào dòng chảy ấy. Ra cổng, tôi lại thấy thêm một thứ mà lúc nãy vào tôi không để ý. Dưới gốc cây đa, một bà già tóc bạc phơ, miệng móm mém nhai trầu đang ngồi bên một tấm bạt bày vài gói kẹo lạc, kẹo bi, những cái bánh vừng, kẹo hồ lô..., những thứ bánh kẹo rẻ tiền nhưng là cả một mơ ước với chúng tôi thuở ấy. Bây giờ thì chẳng còn những cụ già tóc bạc ngồi bên gánh hàng đơn sơ như vậy nữa.

Tôi đã xa quê lâu rồi và cũng chẳng còn có dịp trở lại phiên chợ năm xưa nữa. Cho dù tôi về quê thì quê hương cũng đã đổi thay. Sẽ chẳng có một chuyến tàu nào đưa tôi về được với miền quê và phiên chợ ấu thơ. Nhưng mãi mãi hình ảnh về phiên chợ ấy sẽ là ký ức đẹp trong tôi. Dàn đồng ca của bầy chim trên cao đang hót sao mà tha thiết quá!

Đề 149. Tả một phiên chợ vùng cao.

Bài làm

Sa Pa! Nhắc đến tên thôi đã bao người mơ tưởng về một mảnh đất êm đềm, mát mẻ nơi Tây Bắc của Tổ quốc. Sa Pa mùa xuân đẹp lắm! Bao nhiêu vẻ đẹp, sự trù phú của Sa Pa được thể hiện hết trong phiên chợ mùa xuân.

Mùa xuân, Sa Pa vẫn còn hơi lạnh. Cây cối xanh mướt một màu nõn nà, tràn đầy sức sống. Trên đường đến chợ, hai bên rực rỡ những sắc đào đỏ thắm, trắng muốt những sắc hoa mơ hoa mận. Những loại hoa này của Sa Pa đã nổi tiếng từ lâu lắm, được tận mắt nhìn mới thấy hết vẻ đẹp của nó. Thân cây rất lớn, mọc tự nhiên bên đường, cành cây nâu mốc và quềnh quàng như cánh tay người già. Cái già nua của gỗ càng làm tôn lên vẻ trẻ trung, tươi tắn của những cánh hoa thắm mịn, trắng bông mơ màng trong sương sớm.

Chợ Sa Pa cũng giống như nhiều chợ vùng cao khác, thường họp theo phiên mỗi tháng vài ba lần. Chợ là dịp để người dân quanh vùng mang hàng hóa đến trao đổi, mua bán. Và hơn thế là để gặp gỡ, giao duyên. Đến với chợ Sa Pa có người dân của các dân tộc Mông, Dao Đỏ, Thổ, Khơ Mú,... và rất nhiều người Kinh đến buôn bán, tham quan, mua đồ lưu niệm.

Mới sáng sớm, trên những đỉnh đèo, đỉnh dốc chon von đã thấp thoáng những bộ váy Mèo sặc sỡ: bà con dân tộc ở xa nên phải dậy từ sớm trèo đèo, lội suối, đi cả ngày đường, có khi mấy ngày mới đến nơi. Họ đến chợ bằng ngựa, xe máy, ô tô hoặc bằng chính đôi chân của mình. Những con ngựa nòi thấp nhưng dai sức và rất khỏe, nó thồ trên mình các loại hàng hóa, ở những đoạn đường bằng nó còn chở cả chủ nhân nữa.

Đến chợ, người bán hàng dỡ hàng rồi bày ra hàng hóa của mình: măng, dầu, muối, cá khô, vải, giấy... từ dưới xuôi mang đến, từ các địa phương khác mang về. Trong những gian hàng được xây cất thành từng ngăn như dưới xuôi là các loại hàng hóa của những người chuyên buôn bán lớn. Dọc hai bên đường đi quanh chợ là hàng của bà con bán hàng nhỏ lẻ, thường là bà con dân tộc. Những cây măng,

những xấp vải, những cuộn chỉ màu được đặt trong gùi, trong giần.... Những bà những mẹ cười vui vẻ chào mời khách mua hàng. Làn da họ sạm đen, nhăn nheo càng làm tôn lên nụ cười thuần hậu, chất phác. Trên đầu họ đội những chiếc khăn tự dệt nhiều màu sắc. Nhất là những chiếc áo, chiếc váy được thêu dệt rất cầu kì.

Khách đến mua hàng phần nhiều là khách du lịch người Kinh, những con người của miền xuôi, của đồng bằng, của thành phố. Họ đi giày thể thao, mặc quần bò, áo ấm và nhìn cảnh tượng xung quanh với đôi mắt tò mò, háo hức vô cùng. Những xấp quần áo và vải thổ cẩm hấp dẫn những vị khách này hơn cả. Vải thổ cẩm được dệt từ những đôi tay khéo léo của người phụ nữ dân tộc, có thêu những hoa văn tỉ mỉ hình vuông, hình con vật, hình bông hoa,... rất tinh tế, sinh động. Một mặt hàng nữa khiến khách đến chợ háo hức vô cùng đó là món thắng cố của đồng bào dân tộc! Đó là món ăn "đặc sản" của mảnh đất vùng cao này, món ăn là sự hòa trộn của nhiều loại nội tạng ngựa. Mỗi gian hàng có một nồi thắng cố lớn đang nghi ngút bốc khói. Khách đến ăn, ngồi xuống chiếu xếp tròn chân, chờ chủ hàng đặt bát thắng cố trước mặt,... Chợ Sa Pa có bao thứ hàng hấp dẫn lòng người như thế!

Đứng từ trên cao nhìn xuống, cảnh chợ thật tấp nập, đông vui. Người mua, người bán nhộn nhịp, náo nức. Những tiếng cười trong trẻo, hiền lành, phóng khoáng cứ đan xen nhau mà vang lên. Bất chợt, mé bãi đất trống cuối chợ cất lên tiếng khèn, tiếng hát réo rắt, thiết tha. Thì ra ở đó các chàng trai cô gái đang thổi khèn, thi hát, thi ném còn. Các cô gái khéo chọn cho mình những bộ váy áo sặc sỡ vô cùng nổi bật. Chị búi tóc, chị vấn khăn, đeo hoa tai - những chiếc vòng bạc to tròn rất bắt mắt, đeo vòng kiềng, mặc váy, chân quấn xà cạp,... Váy xòe của các chị được thêu xen các họa tiết màu đỏ, màu xanh,... Các chị Dao Đỏ trên trang phục còn có những quả cầu màu đỏ tươi rất nổi bật giữa nền đen chủ đạo của trang phục. Các chị người Mông thì lại có thêm chiếc ô xinh làm duyên. Cô gái nào cùng khéo khoe ra cái khéo léo, tinh tế của mình. Nụ cười trên môi rạng rỡ, các chị còn có đôi mắt sắc như dao cau thật đáng yêu! Các anh thì mặc trang phục tối màu, đơn giản hơn. Nhưng với các chàng trai ở đây, điều quan trọng nhất là thể hiện được cái tài thổi khèn của mình. Anh nào cũng cầm một chiếc khèn nứa, vừa thổi khèn vừa co chân nhảy lò cò quanh cô gái mình thích.

Cảnh chợ Sa Pa đã để lại trong em những ấn tượng rất đẹp về một miền quê có phong cảnh tươi đẹp, trù phú mà con người thì rất đỗi chăm chỉ, cần cù, đáng yêu, đáng mến.

Đề 150. Em hãy miêu tả quang cảnh tưng bừng nơi em ở vào một ngày đầu xuân mới.

Bài làm

Ngày Tết Nguyên Đán cổ truyền của dân tộc ta đã tới cùng với mùa xuân mang sức sống cho muôn loài. Ngày mùng một Tết, mọi vật đều như được nhân lên sức sống và niềm vui. Quang cảnh nơi em ở cũng tưng bừng, nhộn nhịp hoà vào không khí đón Tết của mọi miền.

Không khí ngày đầu xuân thật dễ chịu. Bầu trời trong xanh, cao vời vợi. Trong không khí khắp nơi lan toả mùi hương hoa ngào ngạt và những loài hoa thi nhau

phó sắc. Cả xóm em cũng tưng bừng trong không khí vui vẻ đó. Từng ngôi nhà với mái ngói đỏ tươi như được cởi bỏ cái áo cũ kỹ của những năm trước mà khoác trên mình chiếc áo đẹp của năm mới. Những cây ăn quả to cao, hay lắc lư cái đầu, ngày thường rất trầm tư thì hôm nay vui vẻ, luôn nở nụ cười giỡn đùa cùng nàng tiên mùa xuân vậy. Những cây hồng nhung trong vườn cũng rộn ràng khoe sắc. Cánh hồng mịn màng, đỏ thắm đầy vẻ kiêu hãnh và như rất biết ơn nàng tiên mùa xuân đã làm cho nó đẹp hơn. Con đường làng được khoác bộ áo mới sạch sẽ, mát mẻ. Ở trên cao ngang hai bên đường có chăng khẩu hiệu: "Chúc mừng năm mới".

Trong mỗi gia đình, ai nấy đều tất bật chuẩn bị bữa cơm đầu năm cúng tổ tiên. Thế rồi, mọi người quây quần bên mâm cơm ấm cúng với những lời chúc tốt đẹp. Gia đình em cũng vậy, cả nhà sum họp bên nhau hạnh phúc. Mọi người cười nói vui vẻ chúc nhau một năm mới có nhiều niềm vui, hạnh phúc và mọi điều may mắn. Tiếng cười vang khắp xóm, tràn ngập niềm yêu thương. Rồi mọi người diện những bộ quần áo đẹp nhất để đi chúc Tết. Bác Tiếp là người sang xông đất nhà em. Bác chúc gia đình em năm mới sức khoẻ, làm ăn thuận lợi. Mấy đứa cháu bác dẫn theo ríu rít vui mừng vì được tiền mừng tuổi, chốc chốc chúng lại mang ra đếm. Những người trong xóm đã bắt đầu đi chúc Tết lẫn nhau, mong một năm mới "an khang - thịnh vượng"!

Ngày đầu xuân mới Kỷ Sửu 2009 đã diễn ra trong xóm em thật ấm cúng và vui vẻ. Em mong rằng mọi người sẽ sống chan hoà với nhau để cuộc sống mỗi ngày thêm tươi đẹp.

151. Tả cảnh giao thừa ở bên Hồ Gươm.

Bài làm

Giao thừa năm nay, năm 2009, theo lệ thường, em được bố mẹ cho đi đón giao thừa ở Hồ Gươm - viên ngọc giữa lòng thành phố.

Từ sớm, Hồ Gươm đã được trang hoàng vô cùng lộng lẫy. Từ khắp mọi nẻo đường dẫn đến hồ đều treo các băng đỏ với nội dung chào năm mới, các hộp đèn, đèn nháy.... Các cửa hàng quanh hồ cũng thắp đèn rực rỡ. Các hàng cây ven hồ cũng được khoác tấm áo muôn sắc bởi các sắc đèn tỏa sáng: xanh, đỏ, vàng, cam,... Tất cả tạo thành một quầng sáng huyền ảo quanh hồ. Khi màn đêm buông xuống, sương lãng đãng bao phủ, cả không gian Hồ Gươm hiện lên rực rỡ, lung linh, đến ngỡ ngàng. Tháp Rùa lộng lẫy trong những sắc màu của đèn điện nhưng vẫn thật tao nhã. Nó nằm giữa hồ, giữa bồng bềnh sương đêm như trong mơ. Không gian mặt nước từ bờ đến Tháp Rùa xa xôi mà gần gũi đến lạ! Xa xa về hướng bắc, rực rỡ mà trang nghiêm hiện lên một quầng ánh sáng kì ảo. Đó là đảo Ngọc với đình Trấn Ba và đền Ngọc Sơn. Như vành trăng khuyết kì lạ xuất hiện đêm ba mươi Tết là là dáng vẻ đỏ thắm rực rỡ đến lay động của cầu Thê Húc. Càng gần thời khắc giao thừa, sương càng xuống nhiều rồi chuyển dần sang mưa phùn. Nhưng chính vì vậy mà cả không gian Hồ Gươm càng trở nên huyền ảo như mơ mà thực.

Trên bờ hồ, tấp nập người dân Thủ đô đến đón giao thừa. Các con đường quanh hồ đã không còn đường đi cho bất kì loại phương tiện nào. Người đông như đi trảy hội. Vai chen vai, tay nắm tay. Ai ai cũng ủ mình thật ấm trong những chiếc áo khoác dày mà vẫn xuýt xoa vì lạnh. Dầu thế, chẳng ai muốn về trước thời khắc thiêng liêng, trọng đại của năm mới.

Đã gần đến 0 giờ, tất thảy mọi người đi đón giao thừa đều ngước mắt lên bầu trời đêm Hà Nội chờ đợi. Họ đang trông ngóng những bông pháo hoa bung nở. Mưa xuân lất phất, chấm những bụi nước lên gương mặt người Hà Nội. Chỉ còn mười giây nữa. Không ai bảo ai, tất cả nhẩm ngược từ mười về không. "Năm, bốn, ba, hai, một... không!". Một tiếng "Đoàng!" rất gọn nổ tan và loạt pháo hoa bay vút lên chói sáng bầu trời Hồ Gươm. Những sắc màu bung nở rực rỡ, huy hoàng. Tiếng pháo lộp độp nổ trong tiếng xuýt xoa "Đẹp quá! Đẹp quá!" của mọi người. Nhất là với những quả pháo đẹp, mọi người lại đồng loạt vỗ tay... Những giây phút ấy, mặt Hồ Gươm như rung rinh lay động, mặt nước, Tháp Rùa, đền Ngọc Sơn cứ thoắt ẩn, thoắt hiện, thoắt rõ ràng, thoắt mờ ảo như cõi Tiên cảnh nào.

Suốt mười lăm phút, dường như không ai để ý điều gì dưới mặt đất, tất cả đều ngước lên trời cao ngắm pháo hoa, cầu mong những điều tốt lành nhất cho năm mới. Ai ai cũng say sưa mê mải. Bởi thế, khi loạt pháo cuối cùng dừng lại, ai cùng xuýt xoa, tiếc rẻ. Mọi người lục tục ra về mà vẫn không thôi bình luận về pháo hoa.

Đêm giao thừa Hồ Gươm đã khép lại, ấn tượng không phai nhòa trong em là hình ảnh huy hoàng của những loạt pháo hoa rực rỡ. Thời khắc quan trọng ấy, em đã cầu chúc cho gia đình mình được mạnh khỏe, hạnh phúc.

Đề 152. Tả đêm giao thừa ở một vùng quê.

Bài làm

Cánh hoa đào tươi thắm hé nở là dấu hiệu báo mùa xuân về. Xuân về cũng là thời điểm giao mùa kì diệu với khoảnh khắc giao thừa đặc biệt không thể nào quên. Giao thừa đã trở thành thời điểm được mong đợi nhất ở quê tôi...

Không khí ngày ba mươi thật khẩn trương và náo nức trong tiết trời giá lạnh. Ngay từ chiều, nhà nhà đã chuẩn bị xong cho lễ đón giao thừa. Nào bánh chưng xanh, nào mai, nào quất được trang hoàng lộng lẫy, trên tường còn dán những câu đối đỏ. Đến ngày này, những ai đi đâu dù xa đến mấy cũng đã trở về quây quần, tụ họp. Bữa cơm tất niên càng gắn kết mọi người lại với nhau. Mọi người trò chuyện như để ôn lại những gì đã qua và đang đón chào những gì sắp đến, tươi mới hơn. Xong bữa cơm, ai cũng nhộn nhịp với công việc đón giao thừa. Người lớn trang trí lại nhà cửa, bắt đầu sắp mâm lễ, những mâm lễ truyền thống thể hiện niềm khao khát, ước mong. Trẻ con chạy đùa vui nhộn, háo hức xem bắn pháo hoa. Chúng í ới gọi nhau hẹn cùng đón giao thừa. Ngoài đường, người và xe đi lại thưa thớt dần. Những ngọn đèn trong các ngõ xóm được thắp sáng. Mưa bụi bắt đầu rơi rơi nhẹ nhàng, thấm ướt trên cây lá. Không gian đất trời dần đi vào yên tĩnh, dường như nghe được từng hơi thở, từng nhịp đập của thời gian đang chuyển mình. Khoảnh khắc giao mùa sắp tới...

Chuông đồng hồ đánh đúng mười hai tiếng. Tất cả mọi người cùng hô vang. Từ các thôn xóm, đồng loạt pháo hoa nổ rầm trời, sáng rực lên như ban ngày. Đây là giây phút đẹp và rực rỡ nhất. Chị em tôi chạy ra công xem. Những chùm ánh sáng bay lên trời như mang theo mọi điều ước nguyện của con người bay cao. Tiếng pháo như đánh thức mọi vật, chuyển mình sang mùa xuân. Đất trời trong khoảnh khắc kì diệu ấy mang lại cho con người cảm giác hạnh phúc ngập tràn. Mọi người nhìn nhau im lặng, nhắm mắt lại để không khí mùa xuân tràn đầy trong lòng, để hoà mình với không gian giao mùa. Trên bàn thờ tổ tiên, những nén nhang đã được thắp lên. Đó là lúc con người thầm nhớ và cảm ơn cội nguồn của mình. Sau những giây phút thiêng liêng ấy, người ta rộn ràng rủ nhau đi hái cành lộc hay cùng nhau đi chơi. Ngoài đường nhộn nhịp hẳn lên. Nhất là thanh niên, nô nức đi chơi xuân. Họ gặp nhau chúc nhau những điều may mắn nhất. Có người xông nhà sớm, hy vọng niềm vui sẽ đến suốt trong năm. Âm nhạc nổi lên khắp nơi, những bài hát mùa xuân thay cho lời chúc của con người gửi đến thiên nhiên...

Đêm giao thừa dần trôi vào yên tĩnh. Ngoài trời, mưa xuân vẫn nhẹ bay. Mọi người trong gia đình cùng bên nhau suốt đêm, cùng thưởng thức những điều kì diệu trong đêm đầu tiên của năm mới. Thế là, mùa xuân đã về thật rồi.

Giao thừa là khoảng khắc giao mùa của thiên nhiên nhưng cũng là khoảnh khắc giao mùa của con người, của lòng người. Giao thừa quê tôi thật giản dị nhưng vô cùng ấm áp. Ở đây tôi cảm nhận được tất cả, thiên nhiên và tình người.

Đề 153. Em hãy tả lại một tiết học Văn.

Bài làm

Hằng ngày em được học nhiều tiết học hay và lý thú. Nhưng tiết học Văn của ngày thứ năm vừa qua đã để lại cho em nhiều điều thích thú hơn cả.

Hôm ấy là một ngày đẹp trời. Chúng em đang ngồi tranh luận với nhau về những bài học cũ, tiếng trống vào lớp vang lên. Các bạn nhanh chóng mở sách chuẩn bị cho bài học mới, cô giáo bước vào lớp với nụ tươi tắn trên môi. Sau khi ổn định tổ chức lớp, cô hỏi: "Các em đã chuẩn bị bài chưa"? Cả lớp đồng thanh đáp: "Thưa cô rồi ạ!" Cô kiểm tra bài cũ, bạn nào cũng trả lời trôi chảy và đạt điểm cao. Cô rất hài lòng, khen cả lớp có tinh thần học tập. Rồi cô nhắc chúng em mở sách học bài mới, lời giới thiệu vào bài mới của cô được bắt đầu thậ ấn tượng: "Các em ạ, trong mỗi chúng ta ai cũng có một quê hương. Nơi ấy chính là nơi sinh ra và nuôi lớn tâm hồn mỗi con người. Để tìm được tình yêu thương đất nước được bắt nguồn từ đâu, từ những gì chúng ta sẽ được tìm hiểu trong bài "Lòng yêu nước". Cả lớp tôi như trầm xuống và nuốt lấy từng lời cô giảng. Trên nền bảng đen, từng dòng phấn trắng dần dần hiện ra. Sau phần giới thiệu tác giả, tác phẩm, cô hướng dẫn cách đọc và đọc mẫu. Giọng cô đọc nhẹ nhàng, đầm ấm và truyền cảm. Cô gọi bạn Lan đọc bài. Bạn đọc to rõ ràng. Sang phần phân tích tác phẩm, mọi người trở nên linh hoạt hơn. Những cánh tay xinh xắn giơ lên đều tăm tắp trước những câu hỏi của cô. Bạn nào cũng muốn được cô giáo gọi. Tất cả dường như ai cũng bị cuốn hút vào giờ học. Không ai còn lơ đãng và đều quên đi cái không gian âm thanh ngoài

cửa lớp, tưởng như chim ngừng hót, cây lá ngừng rung. Mọi vật đều im nghe lời cô giảng. Em được cô giáo gọi. Do chuẩn bị bài tốt nên em đã trả lời đúng. "Lòng yêu nước được bắt nguồn từ việc yêu những thứ tầm thường nhất, quen thuộc nhất: yêu nhà, yêu quê hương tức là yêu đất nước của mình, yêu người thân". Cô khen em có nhiều tiến bộ. Em sung sướng vô cùng và đã tự hứa với lòng mình sẽ cố gắng nhiều hơn. Qua lời cô giảng, trên khuôn mặt các bạn ai đều có niềm vui tự hào và lòng yêu đất nước. Dường như tất cả đều muốn vươn lên trong học tập. Giờ học diễn ra say sưa sôi nổi. Tiếng trống báo hiệu hết giờ. Giọng cô vẫn vang vọng trong đầu.

Bài học đã kết thúc nhưng lời cô còn in đậm trong tâm trí em. Em mong sao lớp em có được nhiều giờ học hay như thế.

Đề 154. Lựa chọn một cảnh của sân trường trong giờ ra chơi để viết thành một đoạn văn miêu tả.

Bài làm

Tùng...tùng...tùng...Ba hồi trống giòn giã vang lên. Giờ ra chơi đã đến. Học sinh ở các cửa lớp ùa ra như bầy ong vỡ tổ. Những chú ong xinh xắn hiếu động chạy toả ra khắp sân trường, đến những địa điểm quen thuộc. Các nhóm chia nhau ra từng tốp, chơi những trò chơi thường ngày. Con trai đá cầu, chơi cờ hay đá bóng...; nhóm con gái nhảy dây hay trốn tìm....Có nhóm bạn ngồi dưới gốc cây phượng vĩ thủ thỉ với nhau cười khúc khích. Đông vui nhất là góc sân trường, nơi khoảng đất trống khá rộng có các bạn nam chơi bắn bi. Trên mặt đất có rất nhiều lỗ nhỏ đã được đào trước theo các vị trí đã định. Phải mất một buổi ra chơi các cậu học trò mới làm xong công việc đó. Những hòn bi ve nằm ngoan ngoãn. Chúng vốn đẹp, giờ dưới ánh nắng mặt trời lại càng thêm long lanh. Vâng lệnh những "cậu chủ nhỏ", những viên bi lăn nhẹ nhàng, từ từ rồi rơi vào những cái lỗ nhỏ và nông. Nhìn các bạn nam chơi bắn bi thật điệu nghệ. Mỗi khi bắn, mắt nheo nheo lại giống hệt chú bộ đội ngắm bắn mục tiêu, tay trái chống đất, tay phải đặt nhẹ vào viên bi và bắn nó đến đích. Lúc đó, không khí cũng căng thẳng, hồi hộp không kém như trong hội thi thể thao. Những viên bi lăn, va chạm vào nhau lách cách nghe thấy vui tai. Có cậu học trò bắn thành công, nhảy đứng lên cười thích chí. Các bạn không chơi đứng bên cạnh vừa xem vừa cổ vũ nhiệt tình....Cuộc chơi đang đến hồi gay cấn thì ba hồi trống lại vang lên. Các cậu học trò nhanh tay cho bi vào túi rồi vội vàng chạy ù vào lớp...

Đề 155. Viết đoạn văn tả cảnh tập thể dục giữa giờ ra chơi của trường em.

Bài làm

Từ các ô cửa, các bạn ùa ra như một đàn chim sổ lồng. Trước đó, sân trường thật yên tĩnh nhưng giờ đây đã trở nên ồn ào náo nhiệt. Chúng em đang chơi, bỗng nhạc thể dục vang lên báo hiệu giờ thể dục bắt đầu. Tất cả nhanh nhẹn tìm vị trí của lớp mình để xếp hàng. Chẳng mấy chốc các hàng đã thẳng tắp như sợi chỉ căng. Theo tiếng nhạc, động tác cổ đã được bắt đầu. Đầu các bạn cứ cúi xuống, ngẩng lên, quay bên này, quay bên nọ như những con đông tây nam bắc. Động tác

tay trông thật thuần thục và điêu luyện. Những cánh tay cứ đưa lên hạ xuống như một rừng búp măng đang đón lấy ánh sáng Mặt Trời. Nhìn kia, các bạn đang tập động tác lườn trông thật tuyệt. Thân hình lắc lư uyển chuyển như những rừng hoa đang đung đưa theo gió. Lần lượt các động tác bốn, năm được kết thúc trong tiếng hô "Khoẻ!" vang dội khắp sân trường.

Đề 156. Em hãy tả lại sân trường trong giờ ra chơi.

Bài làm

Hàng ngày, cứ sau mỗi tiết học, chúng em lại có một giờ ra chơi thật bổ ích.

Bầu trời trong xanh, gió mát. Những đám mây trắng như trôi lơ lửng trên bầu trời. Mặt Trời chiếu những tia nắng vàng trải khắp sân trường. Chúng em đang học, một hồi trống vang lên báo hiệu giờ ra chơi đã đến. Từ các lớp, học sinh ùa ra sân trường như một bầy ong vỡ tổ. Sân trường đang vắng vẻ bỗng trở nên chập hẹp, ồn ào, nhộn nhịp. Chúng em chia ra từng nhóm nhỏ và các trò chơi bắt đầu diễn ra. Ở gần gốc cây bàng là tốp các bạn nữ đang chơi nhảy dây. Chiếc dây quật xuống đất kêu đen đét, chân các bạn nhảy thoăn thoắt, ai cũng muốn phần thắng về đội mình nên ra sức nhảy. Còn chỗ kia có gì mà đông thế nhỉ? Thì ra là các bạn nam đang chơi kéo co. Ai nấy bám chặt vào dây thừng, ghì chân xuống đất, lấy hết sức lực của mình để kéo phần dây về bên đội mình. Các bạn cổ động viên nhiệt tình nhất đang cổ vũ ầm ĩ, vỗ tay kêu lớn: "Cố lên! Cố lên...". Những tiếng reo hò như tiếp thêm sức mạnh cho các bạn nam. Bỗng các cổ động viên reo lên "Hoan hô ! Lớp 6G thắng rồi". Những tiếng vỗ tay bôm bốp vang lên, mấy bạn đội thắng ôm nhau sung sướng. Còn ở góc sân là hai bạn Dũng và Ly lớp em đang chơi đá cầu. Quả cầu được các bạn đá lên đá xuống tưởng như không bao giờ rời. Ở trên hành lang, mấy nhóm bạn gái chừng như đang thảo luận cái gì đó. Chắc các bạn đang thảo luận bài toán khó mà cô giáo mới cho chăng? Ồ chỗ kia có gì mà các bạn xem thế nhỉ? Ra là hai bạn nam đang chơi cờ vua. Một bạn nói: "chiếu tướng này", bạn kia đang ngơ ngác thì các bạn xung quanh đã reo lên "Nam thắng rồi! Hoan hô!". Tất cả đang say sưa nô đùa thoả thích, bỗng một hồi trống vang lên báo hiệu giờ ra chơi đã hết.

Chúng em vào lớp. Đầu óc thoải mái khiến cho việc tiếp thu bài học càng nhanh hơn. Những giờ ra chơi bổ ích đã giúp chúng em hào hứng hơn rất nhiều trong học tập.

Đề 157. Tả bến tàu, bến xe.

Bài làm

Vậy là những ngày chị họ em được ở Hà Nội chơi đã hết. Hôm chị trở về nhà ở Lào Cai, em đã được mẹ cho phép đến bến xe Mĩ Đình tiễn chị. Đó là lần đầu tiên em được đến bến xe này. Cảnh bến xe đã để lại cho em nhiều ấn tượng.

Bến xe Mĩ Đình nằm bên đường Phạm Hùng, đó là nơi đi về của rất nhiều tuyến xe bus của Hà Nội, đặc biệt là những tuyến xe khách từ Hà Nội đi các tỉnh phía Bắc.

Từ trên cao nhìn xuống, bến xe Mĩ Đình thật nổi bật. Nhấp nhô quanh đó là những khu đô thị, những tòa nhà vài chục tầng, những ngôi nhà hai ba tầng,... tất cả chen chúc nhau để có chỗ đứng. Riêng bến xe lại có một không gian thoáng rộng. Trừ tòa nhà là nơi làm việc của các cô bác cán bộ quản lí bến xe và là nơi chờ xe của khách thì phần còn lại của bến chỉ là nơi đậu của những chiếc xe ô tô. Bởi thế, giữa trùng trùng lớp lớp nhà cửa, cao ốc, bến xe giống như một lòng chảo rộng rãi thoáng đãng. Những chiếc ô tô lúc này trông giống y những chú bọ rùa. Mỗi chú một màu sắc thật vui mắt: màu xanh, màu đỏ, màu vàng,... Chú thì đứng im; chú thì chậm chạp bò trên mặt sân, ra đến đường lại bất thần chạy ào đi. Những chiếc xe máy, những vị khách, những người chạy xe ôm thì nhỏ xíu, chẳng khác nào các chú kiến mất râu; chú chạy loăng quăng tìm bạn, chú đứng tần ngần nhìn mọi việc xung quanh,... Cảnh tượng thật vui mắt!

Đến gần rồi vào hẳn bến xe mới thấy hết không khí nơi người đến, người đi này. Bến có có hai cổng vì lượng xe, lượng khách khá nhiều. Từ xa nhìn lại, cổng bến xe bao giờ cùng đông đúc, tấp nập. Đó không phải do khách mà do những chú lái xe ôm, những hàng nước dựng tạm. Đứng ở cổng cổng chính nhìn vào sân là tòa nhà quản lí rất lớn. Trên mái có một dòng chữ rất to màu đỏ: "Bến xe Mĩ Đình". Bên trái là chốt bảo vệ cổng và dãy nhà gửi xe máy, xe đạp rất dài. Bên phải và đằng sau tòa nhà kia là phần sân đậu xe, không gian chiếm diện tích chủ yếu của bến. Từng hàng, từng hàng xe đứng sát nhau đến mức khoảng cách giữa chúng chỉ đủ để một người lớn đi qua được. Liền sau dãy nhà gửi xe là cổng thứ hai của bến. Toàn bộ bến xe được bao bọc bởi những vách tường bê tông thấp có nối những thanh sắt cao lên.

Mỗi chiếc xe ở đây lại có một dáng vẻ. Những chiếc xe bus chạy trong Hà Nội thì lớn và đẹp hơn cả. Chúng được sơn đồng bộ màu đỏ - vàng - trắng, khá sạch sẽ, gọn gàng. Những chiếc xe khách chạy đường dài nhìn vất vả hơn. Chúng nhỏ hơn xe bus, được sơn những màu khác nhau mà phần đa đã phôi pha chuyển sang sắc xỉn: xanh, đỏ, vàng, cam,... Vì chạy đường xa, trải nhiều mưa nắng nên xe nào xe nấy còn vương những vết bùn đất bắn lên tận kính. Thân xe chi chít những số điện thoại, những lời mời chào, những điểm dừng của xe,... Trên nóc xe còn được chằng thêm những thứ hàng khách gửi: những bao tải, thùng các tông,...

Trong sân bao giờ cũng nhộn nhịp người đi lại. Người khoác đeo cặp, khoác ba lô,... - đó là những anh chị học sinh, sinh viên chờ đi xe bus; người xách va li , vác bao tải, đeo ba lô to căng - đó là những người đang chuẩn bị về quê ở tỉnh xa hoặc vừa mới xuống Hà Nội. Gương mặt ai cũng lo lắng, căng thẳng thậm chí mệt mỏi vì tìm xe, vì lo cho chặng đường sắp tới. Giữa trưa hè, mồ hôi họ vã ra, nhỏ từng giọt xuống áo. Bến xe ồn ã những tiếng còi xe inh ỏi, mùi xăng xe, hơi nóng,... không gian ngột ngạt vô cùng. Hễ có một chiếc xe khách nào vào bến, các chú chở xe ôm lại chạy ào đến hỏi han, mời mọc mọi người đi xe. Và bất kì một người nào mang vác đồ đạc trên người cũng được rất nhiều chú "lơ xe" đi theo hỏi cặn kẽ: đi đâu? đi Tuyên Quang / Lào Cai / Thái Nguyên,... không? Người được

hỏi cứ lắc đầu quầy quậy ra chiều không tin tưởng. Vậy là ngoài tiếng còi xe, động cơ xe, ở đây còn rộn rạo, eo sèo những tiếng mời chào khách. Thỉnh thoảng, lại có tiếng loa của ban quản lí bến xe đọc tên các xe và tuyến đường, đồng thời nhắc nhở hành khách đề phòng kẻ gian trộm cắp hành lí, tiền bạc,...

Rời bến xe Mĩ Đình, em thầm mong những chuyến đi về của hành khách hàng ngày được thượng lộ bình an.

ĐỀ VĂN TÍCH HỢP

Đề 158. Trong văn bản *Vượt thác* của Võ Quảng có xuất hiện rất nhiều hình ảnh so sánh, ẩn dụ. Em thích hình ảnh nào nhất? Viết đoạn văn giải thích rõ lí do em thích hình ảnh ấy.

Bài làm

Trong văn bản *Vượt thác* của Võ Quảng có xuất hiện rất nhiều hình ảnh so sánh, ẩn dụ. Độc đáo nhất có thể nhắc đến hình ảnh những hàng cây cổ thụ: *"Dọc sông, những chòm cổ thụ dáng mãnh liệt đứng trầm ngâm lặng nhìn xuống nước", "Dọc sườn núi, những cây to mọc giữa những bụi lúp xúp nom xa như những cụ già vung tay hô đám con cháu tiến về phía trước"*. Trong câu đầu tiên, tác giả sử dụng biện pháp nhân hoá hình ảnh chòm cổ thụ "dáng mãnh liệt đứng trầm ngâm lặng nhìn xuống nước" - nhà văn chuyển nghĩa theo biện pháp ẩn dụ - nhờ đó, vừa thể hiện được dáng vẻ cổ kính, trang nghiêm, to lớn của hàng cây vừa thể hiện hàm ý: thiên nhiên như cùng có tâm trạng lo lắng trước thử thách mà những người trên thuyền sắp phải đương đầu. Trong câu thứ hai, nhà văn đã sử dụng biện pháp so sánh. Hình ảnh những cây to mọc giữa những bụi lúp xúp như những cụ già vung tay hô đám con cháu - việc chuyển nghĩa được thực hiện theo cơ chế hoán dụ. Trong hình ảnh thứ hai này, thiên nhiên như cũng phấn khích trước niềm vui chinh phục và chiến thắng những thử thách cam go để tiến về phía trước.

Đề 159. Trong đoạn thơ sau có sử dụng phép tu từ gì? Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về giá trị của phép tu từ ấy?

"Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay."

(*Quê hương* - Đỗ Trung Quân)

Bài làm

Quê hương với mỗi người thật giản dị, thân thương. Yêu quê là yêu con đường đến trường, yêu những mái nhà tranh, yêu cánh đồng lúa chín...Nhà văn E-ren-bua đã từng nói: suối chảy vào sông, sông chảy ra biển, tình yêu tổ quốc bắt nguồn từ lòng yêu với những thứ thân thuộc quanh mình. Tình yêu đất nước bao giờ cũng bắt nguồn từ tình yêu quê chân thành, giản dị như thế. Có những so sánh hình ảnh quê hương thật gần gũi. Nhà thơ Đỗ Trung Quân chắc hẳn yêu quê lắm mới có những hình ảnh so sánh đẹp và dễ đi vào lòng người đến thế. Đọc câu thơ nhiều người ngỡ ngàng khi nhận ra, quê hương sao gần quá. Nó ở trong tuổi thơ, trong câu chuyện bà kể, trong lời hát mẹ ru, trong trái cây dịu mát. Quê hương là chùm khế ngọt, quê hương là con đường đi học. Còn gì gần gũi hơn thế với mỗi người dân đất Việt. Quê hương là vô hình, khó định nghĩa và khó có thể gợi ra được cụ thể, rõ ràng. Thế nhưng nhà thơ đã đưa ra cho ta một định nghĩa thật giản dị, biến

cái vô hình thành hữu hình. Quê hương có thể nhìn thấy, có thể cầm nắm, có thể thưởng thức được mỗi ngày. Với chùm khế ngọt con người cảm nhận quê hương đầy đủ nhất bằng mọi giác quan. Tuổi thơ ai cũng trải qua những năm tháng tới trường. Con đường đi học đã trở thành người bạn tri kỉ. Hình ảnh "rợp bướm vàng bay" gợi nên cho ta những gì thân thương và trong sáng nhất của tuổi học trò. Quê hương là thế đó. Nhắm mắt lại ta như thấy quê hương đã ở đó rồi, ở ngay bên trong trái tim mỗi con người...

Đề 160. Viết một đoạn văn khoảng 5 - 7 câu tả một người bạn cùng lớp với em, trong đó có sử dụng 1 từ mượn và 1 cụm danh từ. Gạch chân dưới từ mượn và cụm danh từ đú.

Bài làm

Nhung là <u>một người bạn thân của tôi</u>, phải nói như thế vì tôi không có nhiều bạn và bạn ấy cũng vậy. Nhung hầu như chỉ chơi thân với tôi bởi có lẽ tôi là người chịu được cái tính ít nói của cô, còn cô bạn ấy thì nhất quyết là người duy nhất chịu được cái tính nói liên hồi của tôi. Thật thú vị là tôi và Nhung không chỉ khác nhau về tính cách mà còn khác nhau cả về hình dáng bên ngoài. Trái với cái vẻ còm nhom như xác ve của tôi là một thân hình béo tròn, đầy đặn trông rất dễ thương của Nhung. Nhung có đôi mắt to và nâu, một màu nâu hạt dẻ xinh đẹp, khuôn mặt tròn trắng trẻo thường hồng lên mỗi khi bị tôi trêu chọc. Cặp lông mày sâu róm khi tức giận lại nhăn lên trông thật ngộ. Đặc biệt, bạn hay mỉm cười khi nghe tôi nói chuyện nên tôi chưa bao giờ có cảm giác mình đang <u>độc thoại</u> cả.

Đề 161. Viết đoạn văn (từ 4 đến 6 câu), trong đó có sử dụng một *số từ*, một *chỉ từ*, giải thích vì sao truyện *Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng* thuộc thể loại truyện ngụ ngôn.

Bài làm

Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng là một truyện ngụ ngôn. Mượn chuyện về <u>năm</u> bộ phận trên cơ thể con người để nói bóng gió, kín đáo chuyện con người, câu chuyện <u>này</u> nhằm khuyên nhủ, răn dạy con người một bài học trong cuộc sống. Chân, Tay, Tai, Mắt cho rằng lão Miệng chỉ là kẻ ăn bám còn mình là người phải chịu vất vả cực nhọc làm việc. Nhưng cuối cùng họ đã hiểu ra rằng mỗi bộ phận có một chức năng riêng, cần biết phối hợp đoàn kết với nhau để giúp nhau khỏe mạnh. Truyện nhắc nhở con người rằng trong cuộc sống mỗi người có một vị trí, nhiệm vụ khác nhau không nên ganh tị nhau; mỗi người cần làm tốt công việc của mình để tạo nên sự giàu mạnh cho xã hội.

Đề 162. Viết đoạn văn về tác dụng của biện pháp tu từ trong hai câu thơ sau:

Ngoài thềm rơi cái lá đa
Tiếng rơi rất mỏng như là rơi nghiêng.

(Trần Đăng Khoa)

Bài làm

Ngoài thềm rơi cái lá đa
Tiếng rơi rất mỏng như là rơi nghiêng.

(Trần Đăng Khoa)

Trong hai câu thơ trên, nhà thơ Trần Đăng Khoa đã sử dụng rất thành công biện pháp tu từ ẩn dụ chuyển đổi cảm giác. "Tiếng rơi" của lá vốn được cảm nhận bằng thính giác nhưng nhà thơ đã cảm nhận bằng xúc giác "rất mỏng" và hơn nữa là bằng thị giác "rơi nghiêng". Bằng cách sử dụng biện pháp tu từ ấy, nhà thơ đã khiến người đọc như được chạm tay, như được nhìn thấy hình ảnh chiếc lá đa rơi nhẹ bên thềm. Câu thơ vì vậy mà trở nên tinh tế, sinh động vô cùng.

Đề 163. Viết đoạn văn về tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu thơ sau:

Bóng Bác cao lồng lộng
Ấm hơn ngọn lửa hồng

(Minh Huệ)

Bài làm

Bóng Bác cao lồng lộng
Ấm hơn ngọn lửa hồng

(Minh Huệ)

Trong câu thơ trên, nhà thơ Minh Huệ đã sử dụng biện pháp so sánh không ngang bằng rất thành công. Bóng Bác Hồ được so sánh với "ngọn lửa hồng". Và kết quả của phép so sánh thật thú vị: "Bóng Bác cao lồng lộng" - "ấm hơn" - "ngọn lửa hồng". Nhờ phép so sánh đó, người đọc cảm nhận được tình yêu thương của Bác dành cho những người chiến sĩ, những người dân công thật ấm áp, vĩ đại biết nhường nào. Tình cảm bao la ấy như đang bao trùm lên, động viên nhân dân trong những ngày tháng chiến đấu gian nan, vất vả.

Đề 164. Viết một đoạn văn từ 4 đến 6 câu sử dụng phép tu từ nhân hóa.

Bài làm

Ngay từ đầu năm học, mẹ đã mua cho em đầy đủ các đồ dùng học tập: sách, vở, bút, thước, com-pa,... Mẹ cũng căn dặn em phải biết sắp xếp, lau chùi chúng cho gọn gàng, sạch sẽ. Nghe lời mẹ, sau khi dùng xong món đồ nào em lại đặt chúng ngay ngắn vào vị trí: sách vở để lên giá; bút, thước,... để vào hộp. Em cũng không hề viết, vẽ linh tinh lên bìa sách vở hay bàn ghế. Những đồ dùng học tập của

em lúc nào sạch sẽ, gọn gàng; chúng nằm ngay ngắn trong vị trí của mình như thì thầm khẽ nói với em: "Cảm ơn cậu chú nhỏ!".

* Đoạn văn trên sử dụng phép tu từ nhân hóa.

Đề 165. Viết đoạn văn nêu tác dụng của phép nhân hoá trong bài thơ *Mưa* của Trần Đăng Khoa.

Bài làm

Trong bài thơ *Mưa* của Trần Đăng Khoa, phép nhân hóa được sử dụng rất rộng rãi. Ông trời mặc áo, mía múa gươm, kiến hành quân, cỏ gà rung tai nghe, bụi tre tần ngần gỡ tóc, hàng bưởi bế lũ con đầu tròn trọc lóc, sấm ghé xuống sân khanh khách cười, cây dừa sử dụng tay bơi, ngọn mùng tơi nhảy múa... Phép nhân hóa này làm cho cả thế giới cây cỏ, thiên nhiên hoạt động sinh động, đa dạng như thế giới con người. Thiên nhiên như đang vào trận chiến: ông trời mặc áo giống đen, mía múa gươm, kiến hành quân nhưng lại vẫn có những hoạt động bình dị khác như gỡ tóc, bơi, nhảy múa, bế con... Phép nhân hóa được sử dụng thành công là nhờ sự quan sát tinh tế của tác giả, kết hợp với sự liên tưởng độc đáo. Phép nhân hóa được sử dụng nhiều lần nhưng không có sự trùng lặp.

Đề 166. Cho đoạn thơ:

"Chú bé loắt choắt
Cái xắc xinh xinh
Cái chân thoăn thoắt
Cái đầu nghênh nghênh
Ca lô đội lệch
Mồm huýt sáo vang
Như con chim chích
Nhảy trên đường vàng"

("Lượm" - Tố Hữu)

Phân tích tác dụng của phép so sánh trong đoạn thơ trên và dụng ý nghệ thuật của việc lặp lại những câu thơ trên ở cuối bài thơ.

Bài làm

"Chú bé loắt choắt
Cái xắc xinh xinh
Cái chân thoăn thoắt
Cái đầu nghênh nghênh
Ca lô đội lệch
Mồm huýt sáo vang
Như con chim chích
Nhảy trên đường vàng"

("Lượm" - Tố Hữu)

Trong đoạn thơ trên, nhà thơ Tố Hữu đã sử dụng rất tinh tế biện pháp so sánh.

Chú bé Lượm, một chú bé "loắt choắt" với "cái xắc xinh xinh", "cái chân thoăn thoắt", "cái đầu nghênh nghênh", "ca lô đội lệch", "mồm huýt sáo vang", khiến tác giả liên tưởng đến hình ảnh "con Chim Chích nhảy trên đường vàng". Chim Chích là loài chim gần gũi với hình ảnh những làng quê Việt Nam. Chim Chích nhỏ nhưng nhanh nhẹn, rất đáng yêu. So sánh hình ảnh chú bé Lượm với hình ảnh con chim chích, nhà thơ đã gợi lên dáng vẻ nhỏ nhắn, hoạt bát, tinh nghịch của chú. Không chỉ vậy, đó còn là "con Chim Chích nhảy trên đường vàng". Hình ảnh "đường vàng" gợi đến hình ảnh con đường đầy nắng vàng mà chú bé Lượm đang tung tăng tiến bước. "Con đường vàng" ấy cũng chính là con đường vinh quang của cách mạng mà Lượm đang dũng cảm bước đi.

Hình ảnh chú bé Lượm trong những câu thơ trên đã được lặp lại ở cuối bài thơ, đó giống như những dòng hồi ức, những dòng tưởng niệm về người đồng chí nhỏ của tác giả. Hình ảnh chú bé hồn nhiên, đáng yêu ngân vang mãi trong những dòng thơ cuối bài như một lời nhắn nhủ: Lượm sẽ còn sống mãi trong trái tim mỗi chúng ta...

Đề 167. Viết một đoạn văn ngắn (từ 5 đến 7 câu) giải thích diễn biến tâm trạng của người anh khi đứng trước bức tranh em gái vẽ mình: Thoạt tiên là sự ngỡ ngàng, rồi đến hãnh diện, sau đó là xấu hổ.

Bài làm

Khi đứng trước bức tranh "Anh trai tôi" của Kiều Phương, thoạt tiên người anh ngỡ ngàng, rồi đến hãnh diện và sau đó là sự xấu hổ. Trước hết, người anh ngỡ ngàng vì không thể tin được chú bé ngồi trong bức tranh kia là mình. Sau sự ngỡ ngàng ban đầu ấy, người anh thấy hãnh diện, hãnh diện vì mình là chủ đề chính của bức tranh đoạt giải nhất trong cuộc thi vẽ quốc tế. Ngỡ ngàng, hãnh diện rồi cuối cùng là cảm giác xấu hổ. Người anh nhận ra mình không được đẹp, hoàn hảo như những gì em gái đã thể hiện. Đặc biệt, người anh xấu hổ khi thấy mình không xứng đáng với tình cảm trong sáng của Kiều Phương. Chính cảm giác xấu hổ ấy giúp ta phát hiện ra phần đẹp nhất trong tâm hồn của người anh.

Đề 168. Gươm thần là một "nhân vật" vô cùng quan trọng trong truyền thuyết *Sự tích Hồ Gươm*. Hãy nêu những cảm nhận của em về "nhân vật" này.

Bài làm

Truyền thuyết *Sự tích Hồ Gươm* đã thể hiện niềm tự hào vô bờ về lòng yêu nước, yêu hoà bình của dân tộc Việt Nam ta. Góp phần khẳng định truyền thống quý báu đó của dân tộc là "nhân vật" gươm thần trong tác phẩm.

Gươm thần nguyên là của Đức Long Quân. Ngài đã cho nghĩa quân mượn vì muốn nghĩa quân đánh thắng giặc. Long Quân là một trong những nhân vật thần kì do nhân dân sáng tạo ra. Bằng chi tiết Long Quân cho nghĩa quân Lê Lợi mượn gươm thần, tác

giả dân gian đã chứng tỏ rằng cuộc khởi nghĩa của nghĩa quân Lam Sơn hợp chính nghĩa, lòng trời, được nhân dân hết lòng ủng hộ. Khi đó, gươm thần trở thành hiện thân cho sự đồng thuận của thần và người đối với sự nghiệp đánh dẹp giặc Minh của nghĩa quân Lam Sơn (trên thân gươm còn nổi lên hai chữ "Thuận Thiên").

Cách thức gươm thần đến với Lê Lợi cũng rất đặc biệt. Vị chủ tướng của nghĩa quân Lam Sơn không trực tiếp nhận gươm. Người đánh cá Lê Thận sau ba lần quăng lưới vất vả mới nhận được lưỡi gươm dưới nước. Có thể nói, chi tiết này hàm ý nhắn nhủ: kháng chiến muốn thắng lợi phải biết kiên trì, nhẫn nại. Lê Lợi nhận được chuôi gươm trên rừng, đem khớp với lưỡi gươm nhận được ở vùng biển của Thận thì "vừa như in". Điều đó chứng tỏ sức mạnh của gươm thần thực chất là sức mạnh đoàn kết, thống nhất nguyện vọng, ý chí chống giặc ngoại xâm của toàn dân tộc, từ miền xuôi cho đến miền ngược, từ đồng bằng cho đến miền rừng núi. Hai chữ "Thuận Thiên" (hợp lòng trời) trên lưỡi gươm thần nhấn mạnh tính chất chính nghĩa, hợp lòng người, lòng trời của nghĩa quân Lam Sơn.

Đến với Lê Lợi và nghĩa quân Lam Sơn, gươm thần đã phát huy sức mạnh thần kì của mình. Từ khi có gươm thần, nhuệ khí của nghĩa quân ngày một tăng cao. Sức mạnh của gươm thần làm cho quân Minh bạt vía. Từ bị động và nhiều lần thua trận, nghĩa quân chủ động đi tìm giặc đánh và đã chiến thắng giòn giã, đuổi hẳn quân Minh về nước.

Đất nước đã thanh bình, Long Quân cho Rùa Vàng lên đòi lại gươm. Khi ấy Lê Lợi đang dạo chơi trên hồ Tả Vọng, Rùa Vàng nhô lên, lưỡi gươm đeo bên mình Lê Lợi động đậy. Rùa Vàng nói: "Xin bệ hạ hoàn gươm lại cho Long Quân". Vua rút gươm nâng về phía Rùa Vàng, Rùa Vàng ngậm lấy và lặn xuống nước.

Là một "nhân vật" đặc biệt trong truyền thuyết nổi tiếng của văn học nước nhà song gươm thần thực sự mang những ý nghĩa sâu sắc, thấm thía.

Đề 169. Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về hình ảnh dượng Hương Thư "giống như một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ"(văn bản "Vượt thác" - Võ Quảng).

Bài làm

Trong văn bản *"Vượt thác"* của Võ Quảng, hình ảnh dượng Hương Thư "giống như một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ" là một hình ảnh so sánh đầy sức gợi. Hình ảnh ấy khiến ta liên tưởng tới những hình ảnh huyền thoại anh hùng xưa với tầm vóc và sức mạnh phi thường của những Đam San, Xinh Nhã bằng xương, bằng thịt đang hiển hiện trước mắt. So sánh như vậy, tác giả nhằm khắc hoạ nổi bật và tôn vinh sức mạnh của con người trong công cuộc chế ngự thiên nhiên. Lớp lớp những thế hệ trên mảnh đất này đã lao công khổ tứ với sự nghiệp chinh phục thiên nhiên hoang dã để giành phần sống cho mình. Và hôm nay, không phải chỉ một mình dượng Hương Thư, không phải một mình người dân chài nào trên mảnh đất này đang đơn độc chống chọi với thác dữ mà là oai linh của hàng trăm người anh hùng đang tụ hội cùng hậu thế vượt qua thử thách. Không chỉ vậy, cách so sánh này còn đối lập mạnh mẽ với một hình ảnh "dượng Hương Thư ở nhà, nói năng nhỏ

nhẻ, tính nết nhu mì, ai gọi cũng vâng vâng dạ dạ". Qua đó, tác giả khẳng định một phẩm chất đáng quí của người lao động: khiêm tốn, nhu mì đến nhút nhát trong cuộc đời thường, nhưng lại dũng mãnh, nhanh nhẹn, quyết liệt trong công việc, trong khó khăn, thử thách.

Đề 170. Viết bài văn ngắn nêu cảm nhận của em về hình ảnh con người trong bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa.

Bài làm

Bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa là bài thơ tả cảnh độc đáo. Xuyên suốt tác phẩm là hình ảnh vạn vật đất trời bị biến đổi bởi cơn mưa rào bất chợt. Và nổi bật trên cái phông nền nghiêng ngả vì mưa của bài thơ, hình ảnh con người hiện lên thật đẹp.

Hình ảnh con người trong bài thơ được thể hiện qua hình ảnh "Bố em đi cày về" xuất hiện ở phía cuối bài thơ:

Bố em đi cày về
Đội sấm
Đội chớp
Đội cả trời mưa

"Bố em" chỉ là một người nông dân bỗng nhiên trở nên lớn lao khác thường. Ông "Đội sấm", "đội chớp", "đội cả trời mưa". Ba ý thơ được tách riêng thành ba dòng, điệp từ "đội" được lặp lại ba lần, điều đó vừa thể hiện cái dữ dội của trời mưa vừa bộc lộ tư thế hiên ngang của người cha. Ông đi cày về, trên vai còn vác chiếc cày, bàn tay còn dắt con trâu; hình ảnh ấy bước ra từ cái dữ dội, ì ầm đáng sợ của cơn mưa rào. Đó là hình ảnh người nông dân có tầm vóc lớn lao, tư thế vững vàng, hiên ngang như một vị thần đội trời đạp đất có sức mạnh có thể sánh với thiên nhiên. Trong con mắt nhìn của một em bé chín tuổi, người cha đi cày quả là hình ảnh của một tráng sĩ có vẻ đẹp lớn lao, kỳ vĩ.

Người bố trong bài thơ "Mưa" còn là đại diện cho hình ảnh con người trước sự dữ dội, khắc nghiệt của thiên nhiên. Cơn mưa ập xuống, tất cả vạn vật biến đổi, mía nghiêng ngả, kiến rời tổ, mối vỡ tổ,... Chỉ duy con người vẫn vững vàng với công việc khai thác, chinh phục tự nhiên, bắt tự nhiên phải phục vụ mình (đi cày).

Hình ảnh con người trong bài thơ thật kiêu hãnh!

Đề 171. Viết một đoạn văn trình bày cảm nhận của em về vùng Cà Mau qua bài *Sông nước Cà Mau* đã học.

Bài làm

Trong văn bản *Sông nước Cà Mau*, dưới ngòi bút tài tình của nhà văn Đoàn Giỏi, cả vùng sông nước Cà Mau hiện lên thật sinh động. Cảnh vật biến hoá, màu sắc biến hoá: màu xanh lá mạ, màu xanh rêu, màu xanh chai lọ,... Những dòng sông, kênh, rạch, rừng đước và cả khu chợ Năm Căn nữa hiện lên vừa hùng vĩ, hoang sơ, vừa dạt dào sức sống, cảnh xa lạ mà vẫn gợi bao yêu mến, nhớ thương.

mộc mạc, màu tre tươi mà nhũn nhặn.Thế mới biết tre cũng thật khiêm tốn, nhún nhường như chí khí bất khuất của con người Việt Nam vậy. Từ thuở sơ khai, dưới bóng tre xanh, những người dân cày Việt Nam vỡ đất khai hoang, dựng nhà, cày cấy; dưới bóng tre xanh, nhân dân ta xây dựng và giữ gìn nền văn hoá lâu đời... "giang chẻ lạt, buộc mềm, khít chặt như những mối tình quê thuở ban đầu thường nỉ non dưới bóng tre, bóng nứa". Cứ thế, tre trở thành một người bạn thân thiết không thể thiếu của nông dân Việt Nam trong cuộc sống hàng ngày và trong lao động. Những em bé với những que chuyền đánh chắt bằng tre", những cụ già bên chiếc chiếu tre... tất cả các hình ảnh đó đã trở nên quen thuộc, "tre với người, sống có nhau, chết có nhau, chung thuỷ" vô cùng. Đến khi người phải đánh giặc bảo vệ quê hương, tre lại trở thành người bạn chiến đấu của con người. Buổi đầu kháng chiến, tre là tất cả, tre là vũ khí. Người lính chỉ cần một chiếc gậy tầm vông trong tay cũng dám xông pha vào giữa đám quân thù. Tre như tiếp thêm lòng dũng cảm cho người, giúp người dựng nên "thành đồng Tổ quốc..."

Mai đây, trên đất nước ta, sắt thép có nhiều hơn tre nứa thì tre vẫn là người bạn chung thủy, sắt son.

Đề 174. Em hãy chỉ ra những chi tiết đặc biệt trong truyền thuyết *Thánh Gióng*. Viết đoạn văn nêu ý nghĩa của những chi tiết này.

Bài làm

Các chi tiết đặc biệt trong truyền thuyết *Thánh Gióng* thể hiện rất nhiều ý nghĩa. Thứ nhất, tiếng nói đầu tiên của Gióng là tiếng nói đòi đi đánh giặc. Chi tiết này chứng tỏ nhân dân ta luôn có ý thức chống giặc ngoại xâm. Khi có giặc, từ người già đến trẻ con đều sẵn sàng đánh giặc cứu nước. Đây là một chi tiết thần kì: chưa hề biết nói, biết cười, ngay lần nói đầu tiên, chú bé đã nói rất rõ ràng về một việc hệ trọng của đất nước. Tiếp đến, Gióng đòi ngựa sắt, roi sắt, áo giáp sắt để đánh giặc. Gióng không đòi đồ chơi như những đứa trẻ khác mà đòi vũ khí, những vật dụng để đánh giặc. Đây cũng là một chi tiết thần kì. Gióng sinh ra đã là một anh hùng và điều quan tâm duy nhất của vị anh hùng đó là đánh giặc. Chi tiết bà con làng xóm vui lòng góp gạo nuôi cậu bé cũng là một chi tiết đặc biệt. Gióng là đứa con của nhân dân, được nhân dân nuôi nấng. Sức mạnh của Gióng là sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của tinh thần đồng sức, đồng lòng. Bên cạnh đó, Gióng lớn nhanh như thổi, vươn vai thành tráng sĩ. Đây cũng là chi tiết thể hiện sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của dân tộc. Khi hoà bình là những người lao động rất bình thường, nhưng khi chiến tranh xảy ra, sự đoàn kết đã hoá thành sức mạnh phi thường, vùi chôn quân giặc. Lúc xung trận, khi roi sắt gãy, Gióng nhổ tre bên đường đánh giặc. Chi tiết này khẳng định rằng: gậy sắt là vũ khí của người anh hùng nhưng khi cần thì cả cỏ cây cũng biến thành vũ khí. Điều đó thể hiện sự linh hoạt, sáng tạo trong chiến đấu của nhân dân ta. Trong nhiều cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, cha ông ta đã dùng đến cả gậy tầm vông, giáo mác, cày, cuốc,... để đối chọi với súng ống, xe tăng của giặc. Và cuối cùng Gióng đánh giặc xong, cởi áo giáp sắt để lại và bay thẳng lên trời.

mộc mạc, màu tre tươi mà nhũn nhặn.Thế mới biết tre cũng thật khiêm tốn, nhún nhường như chí khí bất khuất của con người Việt Nam vậy. Từ thuở sơ khai, dưới bóng tre xanh, những người dân cày Việt Nam vỡ đất khai hoang, dựng nhà, cày cấy; dưới bóng tre xanh, nhân dân ta xây dựng và giữ gìn nền văn hoá lâu đời... "giang chẻ lạt, buộc mềm, khít chặt như những mối tình quê thuở ban đầu thường ni non dưới bóng tre, bóng nứa". Cứ thế, tre trở thành một người bạn thân thiết không thể thiếu của nông dân Việt Nam trong cuộc sống hàng ngày và trong lao động. Những em bé với những que chuyền đánh chắt bằng tre", những cụ già bên chiếc chiếu tre... tất cả các hình ảnh đó đã trở nên quen thuộc, "tre với người, sống có nhau, chết có nhau, chung thuỷ" vô cùng. Đến khi người phải đánh giặc bảo vệ quê hương, tre lại trở thành người bạn chiến đấu của con người. Buổi đầu kháng chiến, tre là tất cả, tre là vũ khí. Người lính chỉ cần một chiếc gậy tầm vông trong tay cũng dám xông pha vào giữa đám quân thù. Tre như tiếp thêm lòng dũng cảm cho người, giúp người dựng nên "thành đồng Tổ quốc..."

Mai đây, trên đất nước ta, sắt thép có nhiều hơn tre nứa thì tre vẫn là người bạn chung thủy, sắt son.

Đề 174. Em hãy chỉ ra những chi tiết đặc biệt trong truyền thuyết *Thánh Gióng*. Viết đoạn văn nêu ý nghĩa của những chi tiết này.

Bài làm

Các chi tiết đặc biệt trong truyền thuyết *Thánh Gióng* thể hiện rất nhiều ý nghĩa. Thứ nhất, tiếng nói đầu tiên của Gióng là tiếng nói đòi đi đánh giặc. Chi tiết này chứng tỏ nhân dân ta luôn có ý thức chống giặc ngoại xâm. Khi có giặc, từ người già đến trẻ con đều sẵn sàng đánh giặc cứu nước. Đây là một chi tiết thần kì: chưa hề biết nói, biết cười, ngay lần nói đầu tiên, chú bé đã nói rất rõ ràng về một việc hệ trọng của đất nước. Tiếp đến, Gióng đòi ngựa sắt, roi sắt, áo giáp sắt để đánh giặc. Gióng không đòi đồ chơi như những đứa trẻ khác mà đòi vũ khí, những vật dụng để đánh giặc. Đây cũng là một chi tiết thần kì. Gióng sinh ra đã là một anh hùng và điều quan tâm duy nhất của vị anh hùng đó là đánh giặc. Chi tiết bà con làng xóm vui lòng góp gạo nuôi cậu bé cũng là một chi tiết đặc biệt. Gióng là đứa con của nhân dân, được nhân dân nuôi nấng. Sức mạnh của Gióng là sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của tinh thần đồng sức, đồng lòng. Bên cạnh đó, Gióng lớn nhanh như thổi, vươn vai thành tráng sĩ. Đây cũng là chi tiết thể hiện sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của dân tộc. Khi hoà bình là những người lao động rất bình thường, nhưng khi chiến tranh xảy ra, sự đoàn kết đã hoá thành sức mạnh phi thường, vùi chôn quân giặc. Lúc xung trận, khi roi sắt gãy, Gióng nhổ tre bên đường đánh giặc. Chi tiết này khẳng định rằng: gậy sắt là vũ khí của người anh hùng nhưng khi cần thì cả cỏ cây cũng biến thành vũ khí. Điều đó thể hiện sự linh hoạt, sáng tạo trong chiến đấu của nhân dân ta. Trong nhiều cuộc kháng chiến chống ngoại xâm, cha ông ta đã dùng đến cả gậy tầm vông, giáo mác, cày, cuốc,... để đối chọi với súng ống, xe tăng của giặc. Và cuối cùng Gióng đánh giặc xong, cởi áo giáp sắt để lại và bay thẳng lên trời.

Đề 175. Em hãy viết đoạn văn nêu ý nghĩa của hình tượng *Thánh Gióng* trong truyền thuyết cùng tên của người Việt Nam, đồng thời cho biết sự thật lịch sử được phản ánh trong tác phẩm là gì?

Bài làm

Trong truyền thuyết *Thánh Gióng*, Thánh Gióng là hình tượng tiêu biểu của người anh hùng chống giặc ngoại xâm. Chàng được sinh ra từ một người mẹ nông dân nghèo, điều này chứng tỏ Gióng sinh ra từ nhân dân, do nhân dân nuôi dưỡng. Gióng đã chiến đấu bằng tất cả tinh thần yêu nước, lòng căm thù giặc của nhân dân. Sức mạnh của Gióng không chỉ tượng trưng cho sức mạnh của tinh thần đoàn kết toàn dân, đó còn là sức mạnh của sự kết hợp giữa con người và thiên nhiên, bằng cả vũ khí thô sơ (tre) và hiện đại (roi sắt). Từ truyền thống đánh giặc cứu nước, nhân dân ta đã thần thánh hoá những vị anh hùng trở thành những nhân vật huyền thoại, tượng trưng cho lòng yêu nước, sức mạnh quật khởi. Bên cạnh giá trị biểu tượng, tác phẩm cũng có một số sự thật lịch sử. Thời kì lịch sử được phản ánh trong tác phẩm là thời đại Hùng Vương. Trên cơ sở một nền kinh tế nông nghiệp trồng lúa nước đã khá phát triển, người dân Văn Lang đã tạo nên cả một nền văn minh rực rỡ, đồng thời cũng luôn luôn phải chống giặc ngoại xâm phương Bắc để bảo vệ đất nước. Bên cạnh việc cấy trồng lúa nước, nhân dân thời bấy giờ đã có ý thức chế tạo vũ khí chống giặc từ chất liệu kim loại (bằng sắt). Truyền thuyết cũng phản ánh: trong công cuộc chống ngoại xâm, từ xa xưa, chúng ta đã có truyền thống huy động sức mạnh của cả cộng đồng, dùng tất cả các phương tiện để đánh giặc.

Đề 176. Trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*, thế giới nhân vật trong tác phẩm như tạo thành một xã hội loài người thu nhỏ. Nhân vật Chuột Cống đại diện cho tầng lớp, giai cấp nào trong xã hội xưa? Em có nhận xét gì về nhân vật này? Viết đoạn văn nêu rõ ý kiến của em.

Bài làm

Trong làng chuột (truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*), Chuột Cống được xếp vào bậc trưởng thượng, ngồi ngất ngưởng chiếu trên. Nhân vật này đại diện cho những kẻ chức sắc trong làng xã ngày xưa như lí trưởng, chánh tổng. Chương trình nghị sự bàn chuyện đeo nhạc cho mèo do ông Cống khởi xướng và trình bày. Họ hàng nhà chuột cứ nghĩ đó là một cao kiến có thể cứu cả dòng tộc khỏi nỗi sợ hãi tồn tại bấy lâu nay. Nhưng thật không ngờ, đến ngày phân công người đi đeo nhạc cho mèo, ông Cống mới lộ rõ bộ mặt hèn nhát của mình. Cống tự cho mình là bậc trưởng thượng trong làng nên cái việc nhỏ nhoi kia chẳng xứng chút nào với cái danh hiệu cao quý mà *ta đây* hiện có (một cách trốn tránh trách nhiệm rất gian ngoan của những kẻ có quyền thế). Thế là cuối cùng, trách nhiệm nặng nề lại đặt lên đôi vai của những kẻ cùng đinh. Từ đó, có thể thấy chuột Cống là kẻ huyênh hoang, kẻ cả; rất gian ngoan và xảo trá nhưng vô cùng hèn nhát.

Đề 177. Viết đoạn văn chỉ ra những nét riêng về nghệ thuật miêu tả trong hai văn bản *Sông nước Cà Mau* và *Vượt thác*.

Bài làm

Hai bài *Sông nước Cà Mau* và *Vượt thác* tuy đều miêu tả cảnh sông nước nhưng phong cảnh thiên nhiên ở mỗi bài lại có những nét riêng và nghệ thuật miêu tả của mỗi nhà văn cũng vậy. Cảnh *Sông nước Cà Mau* có vẻ đẹp rộng lớn, hùng vĩ, gợi về sức sống đầy hoang dã. Cảnh sông ngòi chằng chịt và cảnh chợ nổi Năm Căn tấp nập, trù phú cũng là những nét riêng về phong cảnh trong tác phẩm này. Những trang văn *Sông nước Cà Mau* cho thấy bút pháp miêu tả đặc sắc của nhà văn Đoàn Giỏi. Cảnh vật, con người và cuộc sống biến ảo không ngừng. Nó hiện lên vừa cụ thể lại vừa bao quát dưới ngòi bút của nhà văn. *Vượt thác* lại tập trung miêu tả vẻ đẹp hùng dũng của người lao động trên nền cảnh thiên nhiên hoành tráng và hùng vĩ. Giọng văn trong sáng, tươi đẹp, lúc thì mạnh mẽ hào hùng, lúc thì hồn nhiên, thơ mộng.

Đề 178. Viết đoạn văn phân tích ý nghĩa những vật dụng mà Mã Lương (truyện *Cây bút thần*) đã vẽ cho mọi người.

Bài làm

Mã Lương vẽ giỏi vì em không những có tài năng mà còn rất ham mê học vẽ. Vì có tài lại ham mê học tập như vậy nên Mã Lương đã được tiên ông tặng cho cây bút thần có thể giúp em vẽ được những mọi vật sống động như ý muốn. Tuy nhiên, chỉ Mã Lương mới sử dụng được cây bút đó, điều đó cho thấy nghệ thuật chân chính chỉ có được trong tay những người tài năng, đức độ. Với những người nghèo, Mã Lương không vẽ những của cải sẵn có để hưởng thụ. Em vẽ cho họ cái cày, cái cuốc, cái thùng - những vật dụng sinh hoạt và phương tiện lao động để sản xuất ra của cải vật chất. Việc làm của Mã Lương rất có ý nghĩa vì nó giúp cho con người đỡ vất vả nhưng không vì thế mà coi thường giá trị lao động. Với những kẻ tham lam, độc ác, hoặc là Mã Lương kiên quyết cự tuyệt (như đối với tên địa chủ) hoặc là em chế giễu (vẽ con cóc, con gà trụi lông cho vua). Cuối cùng em dùng cây bút thần để kết liễu bọn chúng. Mã Lương được các vị thần linh tặng cây bút thần cũng có nghĩa là được trao sứ mệnh giúp đỡ dân nghèo, trừ diệt những kẻ tàn ác, tham lam.

Đề 179. Em hãy nêu định nghĩa truyện cổ tích? Qua đó, em hãy làm rõ thể loại của tác phẩm Sọ Dừa.

Bài làm

Truyện cổ tích là một loại truyện dân gian phản ánh cuộc sống hằng ngày của nhân dân ta. Trong truyện có một số kiểu nhân vật chính: nhân vật bất hạnh (người mồ côi, con riêng, người em út, người có hình dạng xấu xí,...), nhân vật có tài năng kì lạ, nhân vật thông minh, nhân vật ngốc nghếch, nhân vật là động vật (các con vật biết nói năng, có hoạt động và tính cách như con người,...). Trong truyện cổ tích

thường có những yếu tố hoang đường, kì ảo, đóng vai trò cán cân công lí, thể hiện khát vọng công bằng, mơ ước và niềm tin của nhân dân về sự chiến thắng của cái thiện đối với cái ác, cái tốt với cái xấu.

Sọ Dừa là một câu chuyện cổ tích nổi tiếng của dân tộc ta.

Truyện kể về Sọ Dừa, nhân vật ngay từ khi ra đời đã mang lốt xấu xí. Chính sự ra đời khác thường ấy bao hàm khả năng mở ra những tình huống khác thường để phát triển cốt truyện.

Tác phẩm có nhiều yếu tố kì lạ, hoang đường. Đầu tiên là sự ra đời của Sọ Dừa. Mẹ Sọ Dừa uống nước mưa ở cái sọ dừa bên gốc cây to, khi về nhà thì mang thai. Sọ Dừa khi sinh ra không chân không tay, tròn như một quả dừa. Tuy hình dạng khác thường nhưng Sọ Dừa biết nói như người. Lớn lên vẫn không khác lúc nhỏ, "cứ lăn lông lốc trong nhà".

Không chỉ vậy, Sọ Dừa còn là một chàng trai tài giỏi. Chàng chăn bò rất giỏi, thổi sáo rất hay và rất tự tin (xin mẹ đi chăn bò, giục mẹ hỏi con gái phú ông làm vợ và lo đủ sính lễ theo điều kiện phú ông đặt ra). Chàng còn thi đỗ Trạng nguyên, có tài dự đoán tương lai chính xác: khi đi sứ, đưa cho vợ một hòn đá lửa, một con dao và hai quả trứng gà, dặn vợ phải luôn giắt trong người.

Đọc truyện cổ tích *Sọ Dừa*, có thể thấy mối quan hệ giữa hình dạng bên ngoài và phẩm chất bên trong của nhân vật. Về hình thức bề ngoài, Sọ Dừa dị dạng (tròn như sọ dừa) đối lập với phẩm chất bên trong (thông minh, tài giỏi). Sự đối lập giữa hình dạng bên ngoài và phẩm chất bên trong của nhân vật này khẳng định giá trị bản chất và chân chính của con người, đồng thời thể hiện ước mơ mãnh liệt về sự đổi đời của người xưa.

Bên cạnh đó, tác phẩm còn thể hiện ước mơ ngàn đời của nhân dân ta về ước mơ hạnh phúc và khát vọng công lí. Cô Út xinh đẹp con gái phú ông đồng ý lấy chàng Sọ Dừa dị dạng. Có điều này vì cô nhận biết được thực chất vẻ đẹp bên trong của Sọ Dừa "không phải người phàm trần". Thậm chí, trước khi biết rõ về Sọ Dừa, cô đã là một người đáng mến. Khác với hai cô chị "ác nghiệt, kiêu kì, thường hắt hủi Sọ Dừa; cô Út "hiền lành, tính hay thương người, đối đãi với Sọ Dừa rất tử tế" ngay cả khi Sọ Dừa mới đến ở chăn bò và còn mang lốt xấu xí. Cô Út là người thông minh, biết lo xa và xử trí kịp thời trước tình huống hiểm nguy để thoát nạn (đâm chết cá, khoét bụng cá chui ra, cọ đá vào nhau bật lửa, nướng cá sống ăn qua ngày, chờ có thuyền đi qua thì gọi vào cứu). Có thể nói, nhân vật cô Út là con người biết dùng tình thương, tình yêu con người để đi đến hạnh phúc, nên xứng đáng được hưởng hạnh phúc. Cùng với sự khẳng định tài năng đặc biệt của nhân vật Sọ Dừa, sự tô đậm những phẩm chất tốt đẹp của nhân vật cô Út chính là dụng ý của tác giả dân gian, nhằm thể hiện ranh giới giữa cái tốt và cái xấu rõ nét hơn.

Sọ Dừa có hình dạng xấu xí nhưng cuối cùng đã được trút bỏ lốt, cùng cô Út hưởng hạnh phúc, còn hai cô chị phải bỏ nhà trốn đi. Qua kết cục này, người lao động xưa thể hiện những mơ ước về sự đổi đời: Sọ Dừa từ thân phận thấp kém, xuất thân trong một gia đình đi ở, dị hình xấu xí... trở thành người đẹp đẽ, có tình thương và thông minh tài giỏi, được hưởng hạnh phúc. Đồng thời, đó cũng là mơ ước về sự công bằng: người thông minh, tài giỏi thì được hưởng hạnh phúc, kẻ

tham lam, độc ác thì bị trừng trị đích đáng.

Truyện cổ tích *Sọ Dừa* đề cao, ca ngợi vẻ đẹp bên trong của con người. Từ đó, truyện nêu một bài học kinh nghiệm khi đánh giá con người: phải xem xét toàn diện, không chỉ dừng lại ở biểu hiện bề ngoài. Đó là ý nghĩa nhân bản, thể hiện đạo lý truyền thống của nhân dân. Truyện còn đề cao lòng nhân ái: "Thương người như thể thương thân". Chính lòng nhân ái sẽ đem lại hạnh phúc cho con người. Tác phẩm còn đồng thời khẳng định niềm tin vào sự chiến thắng cuối cùng của sự công bằng đối với những bất công, khẳng định sự chiến thắng của tình yêu chân chính đối với sự tham lam, độc ác.

Đề 180. Nêu suy nghĩ của em về chú ếch trong truyện ngụ ngôn *Ếch ngồi đáy giếng*. Từ câu chuyện này em rút ra bài học gì?

Bài làm

Truyện ngụ ngôn *Ếch ngồi đáy giếng* mang đến cho người đọc nhiều suy nghĩ về nhân vật ếch và giúp ta có được những bài học bổ ích.

Chú ếch trong câu chuyện nghĩ bầu trời chỉ bé như một cái vung vì nó sống ở đáy giếng đã lâu ngày, xưa nay chưa từng ra khỏi miệng giếng. Các con vật sống cùng với ếch dưới đáy giếng như nhái, cua, ốc đều bé nhỏ. Nó chỉ cần cất tiếng kêu ộp ộp cũng đủ làm cho chúng hoảng sợ. Vì chưa từng gặp kẻ nào mạnh hơn mình nên ếch mới nghĩ nó là một vị chúa tể. Đó là một suy nghĩ sai lầm, song điều này rất dễ hiểu: ếch đã bao giờ bước ra khỏi cái miệng giếng đó đâu, nên nó không biết thế giới ngoài kia còn bao điều to lớn là phải!

Nhưng không chỉ thiếu hiểu biết, chủ quan và kiêu ngạo, ếch còn là một kẻ không thức thời. Lần đầu tiên rời khỏi cái giếng nhà mình, đáng ra nó phải khiêm nhường học hỏi về thế giới mới. Nhưng không. Nó nghĩ cái nơi mới mẻ này cũng như cái giếng cạn của nó, vậy nên đi lại nghênh ngang kêu ồm ộp, nhâng nháo nhìn trời và không thèm để ý gì đến xung quanh. Việc ếch bị trâu đi qua giẫm bẹp cũng là điều dễ hiểu. Đó là hậu quả tất yếu của thói chủ quan, kiêu ngạo như khi còn ở trong đáy giếng. Giá ếch chịu khó để ý xung quanh thì đã không xảy ra tai hoạ. Nhưng tiếc thay, nó đã không biết thân biết phận như vậy thì nếu không bị trâu giẫm, nó cũng sẽ gặp phải một tai hoạ khác.

Câu chuyện về chú ếch ngốc nghếch đã mang lại cho người đọc nhiều bài học có ích trong cuộc sống. Một môi trường nhỏ bé, hạn hẹp, không có sự giao lưu sẽ làm hạn chế tầm hiểu biết về thế giới xung quanh. Khi sống lâu trong một môi trường khép kín, sự hiểu biết của người ta sẽ trở nên nông cạn, hạn hẹp, từ đó dễ nảy sinh tâm lí chủ quan, kiêu ngạo. Bởi vậy, chúng ta phải biết mở rộng các mối quan hệ bạn bè, thầy cô; biết "đi một ngày đàng" để "học một sàng khôn". Bên cạnh đó, sự kiêu ngạo, chủ quan rất dễ khiến cho ta phải trả giá đắt, có khi mất mạng như chú ếch kia. Vì vậy, dù sống ở trong môi trường nào cũng không nên bó hẹp suy nghĩ, phải chú ý học hỏi để mở rộng tầm hiểu biết. Và khi thay đổi môi trường sống hoặc lĩnh vực nghề nghiệp quen thuộc phải thận trọng, khiêm tốn tìm hiểu để thích nghi; tránh chủ quan, kiêu ngạo, suy nghĩ nông cạn, hạn hẹp.

Đề 181. Em có suy nghĩ gì về việc chọn người nối ngôi của vua Hùng (truyền thuyết *Bánh chưng, bánh giầy*)?

Bài làm

Bánh chưng, bánh giầy là truyền thuyết nổi tiếng trong văn học Việt Nam. Việc lựa chọn người nối ngôi của nhà vua trong tác phẩm gợi cho ta nhiều suy nghĩ.

"Tổ tiên ta từ khi dựng nước, đã truyền được sáu đời" - lời nói của Vua Hùng xác định thời gian xảy ra câu chuyện. Vua Hùng chọn người nối ngôi trong hoàn cảnh đất nước thanh bình và nhà vua đã già. Ý định của vua trong việc chọn người nối ngôi tức phải nối được chí của vua, không nhất thiết là con trưởng. Chính vì thế, nhà vua dùng hình thức thử tài để chọn: nhân lễ Tiên vương, ai làm vừa ý vua sẽ được truyền ngôi.

Trong số các người con của vua, chỉ có Lang Liêu được thần giúp đỡ, vì mẹ chàng trước kia bị vua cha ghẻ lạnh, ốm rồi chết. So với anh em, chàng là người thiệt thòi nhất. Mặt khác, tuy là con vua, nhưng "từ khi lớn lên, ra ở riêng" chàng "chỉ chăm lo việc đồng áng, trồng lúa, trồng khoai" - sống cuộc sống như dân thường. Đồng thời, chàng là người hiểu được ý thần: "Trong trời đất, không gì quý bằng hạt gạo"; đồng thời chàng có trí sáng tạo để thực hiện được ý đó: lấy gạo làm bánh để lễ Tiên vương.

Trong bao nhiêu cao lương mĩ vị, nem công chả phượng, vua Hùng lại chỉ chọn hai thứ bánh của Lang Liêu. Vua Hùng đã cảm nhận được những ý nghĩa sâu xa của hai thứ bánh ấy: chúng thể hiện công sức lao động chăm chỉ, cần cù và thể hiện sự quý trọng nghề nông, quý trọng sản phẩm do con người làm ra. Hai thứ bánh đó còn thể hiện những ý tưởng sáng tạo: bánh tròn tượng hình Trời, bánh vuông tượng hình Đất, với cách thức gói "các thứ thịt mỡ, đậu xanh, lá dong là tượng cầm thú, cây cỏ muôn loài" và "lá bọc ngoài, mĩ vị để trong" thể hiện mối quan hệ khăng khít giữa con người với thiên nhiên trong lối sống và trong nhận thức truyền thống của người Việt Nam; đồng thời thể hiện truyền thống đoàn kết, gắn bó và tinh thần đùm bọc nhau giữa những người dân đất Việt vốn là anh em sinh từ một bọc trứng Lạc Long - Âu Cơ.

Việc vua Hùng chọn Lang Liêu nối ngôi chứng tỏ vua trọng người vừa có tài có đức vừa có lòng hiếu thảo; đồng thời qua đó cũng đề cao lao động và phẩm chất sáng tạo trong lao động của nhân dân.

Truyền thuyết *Bánh chưng, bánh giầy* có nhiều ý nghĩa sâu sắc. Trong đó nổi bật nhất là thông qua việc giải thích nguồn gốc sự vật (bánh chưng, bánh giầy - hai thứ bánh tiêu biểu cho truyền thống văn hoá ẩm thực của người Việt Nam trong dịp tết cổ truyền Việt Nam), truyện đề cao trí thông minh và lòng hiếu thảo của người lao động, đề cao nghề nông. Qua cách vua Hùng lựa chọn người nối ngôi là Lang Liêu, truyện còn đề cao ý thức tôn kính tổ tiên, xây dựng phong tục tập quán trên cơ sở coi trọng những giá trị sáng tạo thiêng liêng của nhân dân, ca ngợi truyền thống đạo lí cao đẹp của dân tộc Việt Nam.

Đề 82. Trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* của Pus-kin, có bao nhiêu lần ông lão ra biển gọi cá vàng? Sự biến đổi của biển trong mỗi lần đó như thế nao? Em hãy cho biết ý nghĩa của việc lặp lại chi tiết này và sự biến đổi của hình ảnh biển cả trong những lần đó?

Bài làm

Trong truyện "Ông lão đánh cá và con cá vàng" của Pus-kin, có đến năm lần ông lão ra biển gọi cá vàng. Đây là một biện pháp lặp lại có chủ ý của truyện cổ tích. Năm lần ông ra biển với năm tâm trạng khác nhau, từ bối rối, ngượng ngùng cho đến hoảng sợ. Thái độ của cá vàng và biểu hiện của biển cả cũng thay đổi, tăng dần theo lòng tham của mụ vợ. Cách kể chuyện như vậy khiến cho câu chuyện không hề đơn điệu mà trái lại, ngày càng khiến cho bạn đọc cảm thấy hấp dẫn, hứng thú. Đặc điểm tính cách của các nhân vật, đặc biệt là nhân vật mụ vợ ông lão, ngày càng được tô đậm, nổi bật hơn lên.

Năm lần ra biển, cảnh biển thay đổi theo những đòi hỏi của mụ vợ ông lão: lần thứ nhất, mụ đòi cái máng mới: *Biển gợn sóng êm ả;* lần thứ hai, mụ đòi cái nhà rộng: *Biển xanh đã nổi sóng;* lần thứ ba, mụ đòi làm nhất phẩm phu nhân: *Biển xanh nổi sóng dữ dội;* lần thứ tư, mụ đòi làm nữ hoàng: *Biển nổi sóng mù mịt;* lần thứ năm, mụ vợ đòi làm Long Vương: *Một cơn dông tố kinh khủng kéo đến, mặt biển nổi sóng ầm ầm.*

Những "phản ứng" của biển tăng dần theo những đòi hỏi ngày càng quá quắt của mụ vợ ông lão. "Nhân vật" *biển* tuy không trực tiếp tham gia vào cốt truyện nhưng đã thể hiện rất rõ thái độ của tác giả (và cũng là của nhân dân) trước thói tham lam vô hạn độ của con người - cụ thể ở đây là của mụ vợ ông lão.

Đề 183. Trong truyện ngụ ngôn *Treo biển*, em có suy nghĩ gì về lời góp ý của những người qua đường? Em rút ra bài học gì từ câu chuyện này?

Bài làm

Tiếng cười trong câu chuyện *Treo biển* bất chợt vỡ oà khi người đọc đọc đến chi tiết: người chủ cửa hàng cất nốt chữ "Cá". Vậy thực chất những lời góp ý về nội dung tấm biển là gì?

Trước hết, ta cần thấy rằng, nội dung tấm biển nhà hàng đã treo ban đầu "Ở đây có bán cá tươi" bao gồm bốn yếu tố cơ bản: "ở đây" - chỉ địa điểm bán hàng; "có bán" - chỉ hoạt động kinh doanh của nhà hàng; "cá" - chỉ mặt hàng đang kinh doanh; "tươi" - chỉ chất lượng, chủng loại mặt hàng, phân biệt với chủng loại khác (cá khô chẳng hạn). Như vậy, tuy nội dung tấm biển hơi dài nhưng khá đầy đủ và hoàn toàn có thể sử dụng được!

Nhưng rồi cũng lần lượt có bốn người góp ý về tấm biển.

Người thứ nhất bình phẩm chữ "tươi": *Nhà này xưa nay quen bán cá ươn?* Ý kiến này không thoả đáng bởi như trên đã phân tích, chữ *tươi* ở đây ngoài ý nghĩa chỉ phẩm chất (tươi) còn có ý nghĩa chỉ chủng loại (không phải cá khô). Hơn thế, chữ "tươi" còn nhằm khẳng định chất lượng của mặt hàng (không phải ươn) nên

tăm tăng sức hấp dẫn của mặt hàng là cá. Bởi thế, chữ *tươi* là cần thiết.

Người thứ hai bình phẩm hai chữ "ở đây": *Chẳng lẽ ra hàng hoa mua cá*. Ý kiến này thoạt nghe có vẻ có lí. Tuy nhiên, trong "nghệ thuật quảng cáo", hai chữ "ở đây" không thừa. Chúng có ý nghĩa tác động, tạo sự chú ý cho khách hàng. Chẳng hạn: *A! Đây rồi! Đồ dùng học tập mình cần!*

Người thứ ba thì bàn về hai chữ "có bán". Có ý kiến cho rằng ý kiến này đúng một nửa (để chữ *bán*, bỏ chữ *có*). Chữ *bán* đúng là rất cần thiết, nó chỉ tính chất kinh doanh (*bán* chứ không *mua*). Không có chữ *bán*, e rằng khách hàng không biết nơi này bán cá (mời khách hãy đến mua) hay là mua cá (mang cá đến để bán). Tuy nhiên, cũng như hai chữ "ở đây", chữ *có* cũng không thừa. Nó có ý nghĩa khẳng định, nhấn mạnh hoạt động kinh doanh của nhà hàng. Nếu bỏ chữ *có*, tấm biển vẫn đủ ý nhưng sức tác động trong quảng cáo sẽ nhẹ đi rất nhiều. Ta hãy thử đọc lên và so sánh *ở đây bán cá* và *ở đây có bán cá*.

Người cuối cùng bàn về chữ "cá". Ý kiến này vô lí nhất. Ai bán bất cứ mặt hàng gì, bằng cách này hay cách khác, cũng đều phải quảng cáo cho mặt hàng của mình. Không quảng cáo, ai biết nhà hàng có bán không mà đến mua, dù cá vẫn cứ bày ra đấy. Rất có thể đây cũng là cách chơi khăm của người láng giềng. Thấy anh hàng xóm ai bảo cũng nghe, không cần suy xét phải trái, anh ta bèn đưa ra lời góp ý phi lí nhất trong số các lời góp ý của mọi người. Thế mà anh chủ cửa hàng vẫn cứ nghe theo.

Như vậy, cả bốn yếu tố trong tấm biển, ở mức độ này hay mức độ khác đều cần thiết, thậm chí có những yếu tố không thể lược bỏ đi được (*bán, cá, tươi*). Tiếng cười bật ra vì nhà hàng treo biển mà không hiểu ý nghĩa công việc mình đã làm, chỉ nghe người ta nói mà không cần suy xét, răm rắp làm theo, rốt cuộc là lãng phí tiền của, công sức mà không được việc gì, lại còn bị mọi người cười chê.

Treo biển thuộc loại truyện cười nhằm phê phán những cái xấu, cái đáng cười ngay trong quần chúng nhân dân. Truyện cho ta bài học bổ ích: khi làm việc gì cũng phải suy nghĩ trước sau. Cũng có thể lắng nghe góp ý của người khác nhưng phải cân trọng suy xét đúng sai, phải có chủ kiến khi làm việc kẻo phí công vô ích mà lại mang tiếng "*Đẽo cày giữa đường*", bị thiên hạ cười chê mà vẫn không mang lại kết quả việc làm như mong muốn.

Đề 184. Em hãy phân tích cách "xem voi" của năm ông thầy bói (truyện ngụ ngôn *Thầy bói xem voi*). Sai lầm của các thầy ở đây là gì? Từ đó, em hãy rút ra cho mình những bài học cần thiết.

Bài làm

Truyện ngụ ngôn *Thầy bói xem voi* kể về việc "xem voi" của năm ông thầy bói. Các thầy rủ nhau chung tiền biếu người quản voi để xem con voi có hình thù thế nào. Mỗi ông xem một bộ phận, cuối cùng cãi nhau, không ông nào chịu ông nào: ông sờ vòi bảo voi sun sun như con đỉa; ông sờ ngà bảo voi giống cái đòn càn; ông sờ tai bảo nó giống cái quạt thóc; ông sờ chân bảo voi sừng sững như cái cột đình; ông cuối cùng sờ đuôi, bảo voi tun tủn như cái chổi sể cùn. Cãi nhau vì không thể

phân thắng bại, năm ông đánh nhau toác đầu, chảy máu. Cách "xem voi" ấy thật kì quặc và mắc những sai lầm khá cơ bản. Từ câu chuyện này, ta có thể rút ra cho mình những bài học hữu ích.

Vì là thầy bói mù nên các thầy không thể "*xem* voi" tận mắt mà chỉ có thể "*sờ*" bằng tay. Con người có năm giác quan, các thầy đã bị khiếm khuyết giác quan quan trọng nhất trong việc "xem", ấy là thị giác. Cuối cùng, các thầy chỉ vận dụng có một giác quan để làm việc đó: xúc giác. Vậy là các thầy "xem" voi bằng tay! Thêm nữa, con voi lại quá to nên tất cả những điều đó tất yếu dẫn đến việc mỗi thầy chỉ *sờ* được một bộ phận của nó, nhận biết không được toàn diện về đối tượng. Vậy nên, cùng xem một con voi mà ý các thầy không giống nhau. Thái độ của các thầy ở đây không phải là tự tin mà chủ quan đến cực đoan: ai cũng cho là mình đúng nhất, người sau phản bác ý kiến của người trước để khẳng định ý của mình, không ai chịu ai, cho nên từ bàn tán các thầy chuyển sang xô xát, dẫn đến kết cục là đánh nhau toác đầu, chảy máu.

Rõ ràng, sai lầm của các thầy bói là ở chỗ: đáng lẽ phải xem cả con voi thì mỗi thầy lại chỉ *sờ* được một bộ phận của voi và bảo rằng đó là con voi. Vòi, chân, tai, ngà, đuôi đúng là của con voi thật, nhưng mới chỉ là những bộ phận riêng lẻ, chưa phải là cả con voi.

Và điều quan trọng hơn nữa, nếu các thầy chịu khó lắng nghe ý kiến của nhau, hội quán tượng, kết hợp với việc miêu tả, nhận thức của mỗi người, các thầy sẽ biết con voi là như thế nào!

Câu chuyện ngụ ngôn của người xưa đã giúp người đọc rút ra những bài học bổ ích trong cuộc sống. Khi xem xét một sự vật (hoặc sự việc) cần kết hợp nhận thức của các giác quan (tai nghe, mắt thấy...). Nhưng nếu không có điều kiện xem xét bằng đầy đủ các giác quan thì phải xem xét một cách toàn diện, không lấy cái bộ phận, đơn lẻ thay cho cái toàn thể. Đặc biệt, không nên chủ quan trong việc xem xét, đánh giá sự vật, sự việc mà cần phải biết lắng nghe ý kiến của người khác, vừa nghe vừa kết hợp với phân tích, đánh giá, tổng hợp của riêng mình.

Đề 185. Phân tích nhân vật mụ vợ trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* của Pus-kin.

Bài làm

Ông lão đánh cá và con cá vàng của Pus-kin là một truyện cổ tích nổi tiếng của nước Nga và của thế giới. Đọc truyện, người đọc thấy yêu mến cá vàng, thương xót ông lão và vô cùng bất bình, căm giận mụ vợ. Có thể nói, nhân vật mụ vợ xứng đáng với sự chê trách của người đọc bởi mụ là một người tham lam và bội bạc.

Mụ ta trước hết là người hết sức tham lam. Chồng mụ vì thương xót cá vàng nên đã rộng lượng tha cho cá. Cảm tấm lòng ông lão, cá ban cho ông những điều ước. Như vậy là mụ vợ hoàn toàn không có công lao gì với cá. Mặc dù vậy, mụ đã liên tục đưa ra đòi hỏi, từ những đòi hỏi về vật chất ít giá trị: cái máng lợn, cái nhà; cho đến những đòi hỏi lớn về cả của cải và danh vọng: lâu đài, nhất phẩm phu nhân. Không thoả mãn với của cải và danh vọng, mụ đòi hỏi đến quyền lực tối cao:

nữ hoàng. Lòng tham của mụ đi đến tột cùng khi mụ đòi được làm Long Vương, bắt cả cá vàng hầu hạ bên cạnh. Đó là một đòi hỏi quá đáng, vượt qua mọi giới hạn có thể chấp nhận trong đạo lí làm người.

Không chỉ tham lam, mụ vợ ông lão còn hết sức bội bạc. Với cá vàng, là "người dưng", mụ xử sự như vậy là đã vô cùng quá đáng. Vậy mà ngay cả với ông lão, người vừa là chồng vừa là ân nhân, mụ cũng đối xử không ra gì. Cùng với lòng tham vô độ, sự bội bạc của mụ càng ngày càng tăng. Khi ông lão trở về mà không đòi hỏi điều gì ở cá vàng, mụ mắng chồng là "đồ ngốc". Khi ông chỉ xin cái máng theo yêu cầu của mụ, mụ quát to, chửi chồng là "đồ ngu". Lần tiếp theo, mụ "mắng như tát nước vào mặt" chồng. Rồi lần tiếp, mụ "nổi trận lôi đình, tát vào mặt ông lão"; được làm nữ hoàng, mụ đuổi thẳng ông lão ra ngoài. Và lần cuối, sau khi đã được làm "nhất phẩm phu nhân", mụ "nổi cơn thịnh nộ, sai người đi bắt ông lão đền" để ông đi tìm cá vàng, bắt nó phải chiều theo ý thích ngông cuồng của mụ.

Rõ ràng, lòng tham của mụ vợ càng tăng thì tình nghĩa vợ chồng càng suy giảm. Khi lòng tham lên đến đỉnh điểm, thậm chí mụ vợ còn muốn gạt hẳn ông lão ra ngoài để cá vàng trực tiếp hầu hạ mụ.

Kết cục, mụ đã bị cá vàng trừng trị vì cả hai tội tham lam và bội bạc, trong đó lòng tham đã làm mụ mù quáng, mất hết lương tri. Tuy nhiên, ở đây, tội bội bạc có ý nghĩa quyết định khiến lòng tham trở nên vô hạn độ và dẫn đến sự trừng trị đích đáng của cá vàng với mụ vợ.

Nhân vật mụ vợ ông lão đánh cá là hiện thân của sự tham lam và bội bạc tột cùng. Những kẻ như mụ phải trở lại cảnh máng lợn sứt, nhà tranh vách đất và bộ quần áo rách nát dường như vẫn còn chưa thoả đáng. Dẫu sao, kết thúc của tác phẩm đã giáng lên một lời nhắc nhở và cảnh tỉnh những ai còn đang mang trong mình những ước mơ ngông cuồng về tiền tài, danh vọng mà quên đi tình nghĩa con người.

Đề 186. Em hãy phân tích buổi họp của họ hàng nhà chuột nhằm tránh sự truy bắt của loài mèo trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*.

Bài làm

Trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*, buổi họp của họ hàng nhà chuột nhằm tránh sự truy bắt của loài mèo là buổi họp giàu ý nghĩa biểu trưng.

Tham gia buổi họp ấy có đầy đủ các tầng lớp trong họ hàng nhà Chuột. Có thể coi đó như một xã hội thu nhỏ. Ông Chuột Cống "rung rinh béo tốt" là bậc bề trên, có chút chữ nghĩa, kẻ cả, cậy thế cậy quyền, chỉ đòi "ăn trên ngồi trốc". Anh Chuột Nhắt láu lỉnh, khôn ngoan, khéo trốn tránh công việc tương ứng với loại chức sắc nhỏ "dở ông dở thằng". Riêng anh Chuột Chù thật thà, chất phác thuộc hàng ngũ những người "thấp cổ bé họng", thường bị bọn chức sắc bắt nạt.

Lúc đầu, sáng kiến "đeo nhạc cho mèo" do ông Cống đưa ra được cả làng chuột đồng thanh ưng thuận nên cuộc họp diễn ra trong không khí rất sôi nổi. Có thể nói, Chuột Cống đã thể hiện rõ vai trò của một người có quyền, có chức, nắm giữ việc quyết định những sự kiện hệ trọng trong làng. Nhưng khi bàn đến việc cử người thực hiện cái sáng kiến "tuyệt diệu" ấy thì kì lạ thay, ai cũng chối đây đẩy, tìm đủ mọi lí do

đẻ trốn việc và đùn đẩy cái việc chết người ấy cho kẻ khác. Ông Cống đùn sang anh Nhất, anh Nhất láu lỉnh lại đẩy sang cho Chuột Chù. Rốt cuộc chuột Chù, vì không chối vào đâu được nữa mà cũng không biết đẩy cho ai, nên đành phải nhận.

Sự đối lập giữa hai cảnh tượng trên chứng tỏ làng chuột đa phần là những kẻ "khi vui thì vỗ tay vào", chỉ biết nói suông, khi cần bàn đến việc cụ thể, liên quan đến tính mạng của cá nhân thì "cháy nhà mới ra mặt chuột". Từ ông Cống đến anh Nhất, lộ nguyên hình là những kẻ chỉ biết chỉ tay sai khiến, đùn đẩy công việc cho người khác.

Trong cuộc họp của làng chuột (và cũng là của làng xã trước đây), người có quyền xướng việc và sai khiến người khác là những vị có vai vế hàng đầu như ông Cống, người tự cho mình cái quyền không phải làm những việc nặng nhọc, nguy hiểm là những vị chức sắc *dở dở ương ương* như anh Nhất. Còn những người cùng đinh, ở dưới cùng trong bậc thang phân cấp xã hội như anh Chù thì phải gánh vác những công việc nặng nhọc, những kế hoạch nhiều khi rất viển vông do các vị chức sắc xướng lên.

Đề 187. Em hãy phân tích tình huống gây cười trong truyện cười *Lợn cưới, áo mới*.

Bài làm

Khoe khoang của cải là một thói xấu đôi khi khiến người khoe tự đẩy mình vào tình thế lố bịch, bị người đời cười chê. Những người khoe của thường là những kẻ hợm hĩnh, coi của cải là trên hết, có chút gì mới cũng khoe ra để chứng tỏ là mình hơn người. Truyện cười *Lợn cưới, áo mới* khiến ta thấm thía hơn ý nghĩa đó. Tình huống gây cười trong câu chuyện này thật giàu ý nghĩa.

Truyện kể về anh chàng hay khoe của vừa may được chiếc áo mới, đứng hóng ở cửa đợi được người ta khen. Đứng mãi từ sáng đến chiều mà vẫn chẳng ăn thua, đang đầy thất vọng thì có người chạy qua, thế là không bỏ lỡ dịp may - cũng chẳng cần biết người đó hỏi gì - liền vội khoe ngay: "Từ lúc tôi mặc chiếc áo mới này...". "Chiếc áo mới" ở đây là một thông tin thừa. Người hỏi đang cần biết thông tin về con lợn, chứ đâu cần biết chiếc áo anh đang mặc là mới hay cũ và anh mặc nó từ bao giờ!

Anh đi tìm lợn khoe của trong tình huống nhà sắp có đám cưới mà lợn lại sổng mất. Lẽ ra trong câu hỏi của anh phải có những thông tin mà người được hỏi cần biết về con lợn (con lợn to hay nhỏ, màu lông ra sao, gầy béo thế nào...), anh lại hỏi về con lợn *cưới*. Thông tin này là thừa với người được hỏi (Ai cần biết con lợn ấy anh để làm gì?).

Tình tiết gây cười bật ra ngay trong câu hỏi của anh đi tìm lợn. Mục đích của anh là hỏi để người ta giúp anh tìm con lợn. Thay vì cung cấp những thông tin cần thiết về con lợn, anh lại nhằm vào một mục đích khác: khoe nhà giàu, cỗ cưới to (Ngày xưa, đám cưới mà mổ cả một con lợn hẳn là to lắm). Anh được hỏi cũng chẳng vừa, lẽ ra chỉ cần thông báo điều mà người hỏi muốn biết (không nhìn thấy con lợn), anh lại cũng tranh thủ khoe luôn chiếc áo mới của mình.

Như thế gọi là "kẻ cắp bà già gặp nhau". Anh khoe của lại gặp đúng cái anh

vừa phản ánh một trình độ hiểu biết nhất định ở giai đoạn lịch sử sơ khai, vừa là kết quả của óc tưởng tượng phi thường của người Lạc Việt.

Truyện *Con Rồng, cháu Tiên* tuy có những yếu tố tưởng tượng, kì ảo nhưng về cơ bản đã giải thích, suy tôn nguồn gốc của đất nước ta. Đồng thời truyện cũng thể hiện niềm tự hào dân tộc, ý nguyện đoàn kết, thống nhất từ xa xưa của cộng đồng người Việt: dù ở bất cứ đâu, đồng bằng hay miền núi, trong Nam hay ngoài Bắc, người Việt Nam đều là con cháu các vua Hùng, có chung dòng dõi *Con Rồng, cháu Tiên*, vì thế phải biết thương yêu, đùm bọc lẫn nhau.

ĐƠN TỪ

Đề 189. Em bị ốm nên không đến lớp được. Em viết đơn gửi cô giáo chủ nhiệm xin phép được nghỉ học.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

..., ngày.....tháng.....năm.....

ĐƠN XIN PHÉP NGHỈ HỌC

Kính gửi: Cô giáo chủ nhiệm lớp..., Trường THCS...

Em tên là: Nguyễn Ngọc Thiện

Học sinh lớp: 6C

Hôm qua, trên đường đi học về, em bị ngã xe đạp và bị thương ở chân, bố mẹ đã đưa em vào bệnh viện. Hiện tại em chưa thể đi lại được. Vì vậy, hôm nay, em không thể đến trường. Em viết đơn này xin cô cho phép em nghỉ học, khi nào khỏi em sẽ tiếp tục đi học.

Em hứa sẽ chép bài và học bài đầy đủ.

Em xin chân thành cảm ơn cô!

Học sinh

(Kí tên)

Nguyễn Ngọc Thiện

Đề 190. Em hãy viết đơn xin được cấp thẻ đọc sách trong thư viện của trường hoặc xã (phường).

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày..... tháng..... năm.....

ĐƠN XIN CẤP THẺ ĐỌC SÁCH

Kính gửi: Ban Quản lí Thư viện, Trường Trung học cơ sở Tam Hiệp, Thanh Trì, Hà Nội

Em tên là: Nguyễn Văn Tùng

Học sinh lớp: 7B - Trường THCS Tam Hiệp

Hôm nay em viết đơn này xin trình bày một việc như sau:

Để phục vụ cho việc học tập trên lớp cũng như nâng cao trình độ học vấn của mình, ngoài việc đọc sách giáo khoa em muốn tìm đọc thêm một số sách tham khảo khác. Vì vậy, em viết đơn này kính mong Ban Quản lí Thư viện Trường THCS Tam Hiệp cấp cho em thẻ đọc sách tại thư viện của nhà trường.

Kính mong Ban Quản lí Thư viện chấp nhận nguyện vọng của em.

Em hứa sẽ thực hiện đúng nội quy của thư viện.

Em xin chân thành cảm ơn!

Học sinh

Tùng

Nguyễn Văn Tùng

Đề 191. Em có nguyện vọng gia nhập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, hãy viết đơn gửi Ban Chấp hành Đoàn trường.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày.....tháng.....năm.....

ĐƠN XIN GIA NHẬP

ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH

Kính gửi: Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

Trường THCS Thị Trấn Văn Điển, huyện Thanh Trì, Hà Nội.

Em tên là: Nguyễn Thu Hoa

Sinh ngày: 17 - 5 - 1996

Học sinh lớp: 8A - Trường THCS Thị trấn Văn Điển.

Em đã được kết nạp vào Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh từ năm lớp 4.

Trong những năm qua, em đã không ngừng nỗ lực, phấn đấu để hoàn thành tốt những nhiệm vụ mà Đội giao cho, để xứng đáng Đội viên gương mẫu, là con ngoan, trò giỏi, cháu ngoan Bác Hồ.

Sau khi nghiên cứu kĩ điều lệ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, em thấy Đoàn là một tổ chức tốt, có những hoạt động phong phú và thiết thực, phù hợp với nguyện vọng của bản thân. Xét thấy mình đã có đủ tiêu chuẩn và năng lực trở thành Đoàn viên nên em viết đơn này tha thiết mong được gia nhập vào hàng ngũ vinh quang của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

Kính mong Ban Chấp hành Đoàn trường xem xét và chấp nhận nguyện vọng của em.

Em xin hứa sẽ thực hiện đầy đủ nhiệm vụ của người Đoàn viên.

Em xin chân thành cảm ơn!

Học sinh

(Kí tên)

Nguyễn Thu Hoa

Đề 192. Do hoàn cảnh gia đình gặp khó khăn, em viết đơn gửi Ban Giám hiệu nhà trường xin được miễn giảm học phí.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày...tháng...năm

ĐƠN XIN MIỄN GIẢM HỌC PHÍ

Kính gửi: Thầy Hiệu trưởng Trường THCS Tô Hiệu, quận Hoàng Mai, Hà Nội.

Đồng kính gửi: Cô giáo chủ nhiệm lớp 6B

Em tên là: Nguyễn Thị An

Học sinh lớp 6 B Trường THCS Tô Hiệu, quận Hoàng Mai, Hà Nội.

Em viết đơn này xin trình bày một việc như sau:

Gia đình em hiện nay gặp rất nhiều khó khăn về kinh tế. Bố em là thương binh hạng 2/ 4, vết thương thường xuyên bị tái phát; mẹ em đang ốm nặng phải nằm bệnh viện; em còn hai em nhỏ đang đi học.

Vì vậy, em viết đơn xin nhà trường cho em được miễn học phí trong năm học này.

Em cam đoan những điều trên là đúng sự thật, nếu có gì sai em xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Em xin chân thành cảm ơn thầy cô.

Học sinh

An

Nguyễn Thị An

Đề 193. Gia đình em chuyển đến nơi ở mới cách xa ngôi trường em đang học. Hãy viết một lá đơn gửi đến Ban giám hiệu trường em để được chuyển trường.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày...tháng...năm

ĐƠN XIN CHUYỂN TRƯỜNG

Kính gửi: Ban Giám hiệu Trường THCS Mai Hoàng, quận Thanh Xuân, Hà Nội.

Em tên là: Nguyễn Thị Mai Anh

Học sinh lớp 6 D, Trường THCS Mai Hoàng, quận Thanh Xuân, Hà Nội.

Em viết đơn này xin trình bày một việc như sau:

Hiện nay, gia đình em đang sinh sống tại quận Thanh Xuân, Hà Nội, rất thuận tiện cho em đến trường. Nhưng vào năm học mới, vì một số lí do, gia đình em sẽ chuyển tới nơi ở mới tại huyện Đông Anh, cách xa nơi em đang sống.

Vì vậy, em viết đơn kính mong Ban Giám hiệu nhà trường tạo điều kiện cho em được chuyển trường về Trường THCS Ngọc Khê, Đông Anh, để thuận lợi cho việc học tập.

Em xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu nhà trường và các thầy cô giáo.

Học sinh

Mai Anh

Nguyễn Thị Mai Anh

Đề 194. Em hãy viết đơn xin tham gia đội văn nghệ của Liên đội trường.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN XIN THAM GIA ĐỘI VĂN NGHỆ

Kính gửi: Ban Chấp hành Liên đội Trường THCS Phan Đình Giót

Tên tôi là Nguyễn Thu Trang, đội viên chi đội 6C

Qua thông báo của Ban Chấp hành Liên đội, tôi được biết, đội văn nghệ của Liên đội đang tuyển thành viên. Tôi xét thấy bản thân có năng khiếu về âm nhạc và múa. Tôi đã tham gia nhiều chương trình văn nghệ tại Trường Tiểu học Đống Đa. Bên cạnh đó, tôi cũng rất mong muốn được đóng góp công sức của mình vào sự phát triển của các hoạt động Đội trong nhà trường. Bởi vậy, tôi làm đơn này, mong Ban chấp hành Liên đội xét duyệt cho tôi tham gia đội văn nghệ của Liên đội.

Nếu được tham gia đội văn nghệ của Liên đội, tôi xin hứa sẽ chấp hành tốt nội quy của tập thể.

Tôi xin chân thành cảm ơn.

Lào Cai, ngày... tháng... năm...

Người viết đơn

(kí tên)

Nguyễn Thu Trang

Đề 195. Gia đình em chuyển đến nơi ở mới, em muốn được học tiếp lớp 6 ở trường nơi mới đến. Hãy viết một lá đơn gửi đến Ban Giám hiệu của ngôi trường mới.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN XIN NHẬP HỌC

Kính gửi: Ban Giám hiệu Trường Trung học cơ sở Phương Đông

Tên em là Nguyễn Văn Hùng

Sinh ngày 13 tháng 08 năm 1998

Nguyên quán: xã A huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình

Em đang học lớp 6 tại trường THCS Mai Thúc Loan (xã A huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình). Nay, gia đình em chuyển đến xã B, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình. Việc tiếp tục theo học tại trường THCS Mai Thúc Loan của em gặp nhiều khó khăn. Vì vậy, em làm đơn này, xin Ban giám hiệu nhà trường cho phép em được tiếp tục theo học tại quý trường.

Nếu được nhận vào trường, em xin hứa sẽ chấp hành nội quy của trường và nỗ lực học tập.

Kính mong nhận được sự giúp đỡ của các thầy cô!

Em xin chân thành cảm ơn!

Thái Bình, ngày... tháng... năm...

Người viết đơn

(kí tên)

Nguyễn Văn Hùng

Đề 196. Em có nhu cầu được bồi dưỡng thêm môn Văn và Anh. Hãy viết đơn xin được học hai lớp học bồi dưỡng ấy.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN XIN HỌC LỚP BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC

môn Ngữ văn và môn Anh văn

Kính gửi: Ban Giám hiệu Trường Trung học cơ sở Vĩnh Ngọc

Tên em là Hoàng Thu Thảo, học sinh lớp 6C Trường THCS Vĩnh Ngọc

Em được biết, hiện tại, nhà trường đang mở lớp học bồi dưỡng một số môn học trong đó có hai môn Ngữ văn và Anh văn cho học sinh khối 6. Em tự thấy bản thân có nhu cầu học bồi dưỡng hai môn này để củng cố và nâng cao kiến thức. Vì vậy, em làm đơn này, xin Ban giám hiệu nhà trường cho em theo học hai lớp bồi dưỡng môn Ngữ văn và Anh văn.

Em xin hứa sẽ chấp hành nội quy của lớp học và nỗ lực học tập.

Em xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày... tháng... năm...

Người viết đơn

(kí tên)

Hoàng Thu Thảo

Đề 197. Vào dịp hè, em có nguyện vọng được học lớp Võ thuật của Cung thiếu nhi quận (huyện). Hãy viết đơn xin nhập học lớp học ấy.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN XIN HỌC LỚP VÕ THUẬT

Kính gửi: Ban Giám đốc Nhà văn hoá huyện Bảo Yên

Tên em là Nguyễn Minh Đức, học sinh lớp 6A Trường THCS Bảo Yên

Em được biết, trong dịp hè này, Nhà văn hoá có mở lớp học Võ thuật. Với mong muốn được rèn luyện sức khoẻ và tính nhẫn nại, kiên trì, em làm đơn này xin Ban Giám đốc cho phép em được tham gia lớp học Võ thuật.

Nếu được nhận, em xin hứa sẽ chấp hành nội quy của lớp học và nỗ lực rèn luyện.

Em xin chân thành cảm ơn!

Lào Cai, ngày... tháng... năm...

Người viết đơn

(kí tên)

Nguyễn Minh Đức

Đề 198. Gần nhà em có một hồ nước, gần đây một số người hay đổ phế thải xây dựng xuống hồ. Em hãy giúp bác tổ trưởng tổ dân phố viết đơn đề nghị Ủy ban Nhân dân phường ngăn chặn việc làm thiếu ý thức này.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hải Dương, ngày.....tháng.....năm.....

ĐƠN ĐỀ NGHỊ

Kính gửi: Ủy ban Nhân dân phường Lê Đại Hành, thị xã Hải Dương.

Tôi tên là: Nguyễn Văn Thiện, tổ trưởng tổ dân cư số 4, phường Lê Đại Hành, thị xã Hải Dương.

Hiện cư trú tại số nhà 28, tổ 4 phường Lê Đại Hành.

Thay mặt bà con trong tổ dân cư số 4, tôi viết đơn này, trình bày sự việc như sau:

Hồ Ngân Sơn thuộc địa phận tổ dân cư chúng tôi là một hồ nước sạch đẹp của thị xã. Song gần đây, vào khoảng 22 - 23 giờ đêm, lại có mấy người thường xuyên chở phế thải xây dựng bằng xe thồ lén đổ xuống hồ. Đây là việc làm thiếu ý thức, gây bất bình trong bà con. Chúng tôi đề nghị Ủy ban Nhân dân phường có biện pháp ngăn chặn việc làm này.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn!

Người làm đơn

Thiện

Nguyễn Văn Thiện

Đề 199. Bà Mai hàng xúm của em bị ốm phải nằm viện mà không có bảo hiểm y tế, bà lại già yếu, không nơi nương tựa. Em hãy viết giúp bà lá đơn xin miễn giảm viện phí.

Bài làm

Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày...tháng...năm

ĐƠN XIN MIỄN GIẢM VIỆN PHÍ

Kính gửi: Bạn Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai, Hà Nội.

Tôi tên là: Nguyễn Thị Mai

Sinh ngày 27 tháng 8 năm 1930.

Hiện cư trú tại thôn Bảo Lâm, xã Bảo Sơn, huyện Yên Sơn, tỉnh Yên Bái.

Tôi viết đơn này xin trình bày một việc như sau:

Tôi mắc bệnh hẹp van tim, được Bệnh viện Đa khoa tỉnh Yên Bái giới thiệu về điều trị tại Khoa Tim mạch Bệnh viện Bạch Mai từ ngày 03 tháng 6 năm 2009. Hiện nay tôi gặp rất nhiều khó khăn về kinh tế vì tôi không có con cái, lại không có lương hưu. Nhà nước tạo điều kiện cho tôi mua bảo hiểm y tế dành cho người nghèo song hiện tôi chưa có thẻ vì chưa làm xong thủ tục, mà việc điều trị bệnh hiện nay lại cần chi phí quá lớn đối với tôi.

Vì vậy, tôi viết đơn xin Bạn Giám đốc Bệnh viện cho tôi được giảm một phần viện phí trong đợt điều trị này.

Tôi xin cam đoan những điều trên là đúng sự thật, nếu có gì sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Tôi xin chân thành cảm ơn.

Người làm đơn

Mai

Nguyễn Thị Mai

MỤC LỤC

Lời nói đầu 3

VĂN KỂ CHUYỆN

Đề 1. Em hãy kể tóm tắt truyện *Con Rồng, cháu Tiên*. 5
Đề 2. Em hãy kể tóm tắt truyền thuyết *Bánh chưng, bánh giầy*. 5
Đề 3. Em hãy kể tóm tắt truyện *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh*. 5
Đề 4. Hãy kể tóm tắt truyện *Thánh Gióng*. 6
Đề 5. Hãy kể tóm tắt truyện *Sự tích Hồ Gươm*. 6
Đề 6. Em hãy kể tóm tắt truyện cổ tích *Thạch Sanh*. 7
Đề 7. Em hãy tóm tắt truyện cổ tích *Em bé thông minh*. 7
Đề 8. Hãy kể tóm tắt truyện cổ tích *Sọ Dừa*. 8
Đề 9. Kể tóm tắt câu chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*. 8
Đề 10. Hãy kể tóm tắt câu chuyện *Cây bút thần*. 9
Đề 11. Kể lại câu chuyện để giải thích vì sao người Việt Nam tự xưng là Con Rồng, cháu Tiên. 10
Đề 12. Trong vai Lạc Long Quân, kể lại truyền thuyết *Con rồng, cháu Tiên*. 11
Đề 13. Trong vai Âu Cơ, hãy kể lại câu chuyện *Con Rồng, cháu Tiên*. 12
Đề 14. Trong vai Lang Liêu, em hãy kể lại câu chuyện *Bánh chưng, bánh giầy*. 14
Đề 15. Hãy kể lại câu chuyện *Bánh chưng, bánh giầy* theo trí tưởng tượng của em. 14
Đề 16. Trong vai sứ giả, hãy kể lại câu chuyện *Thánh Gióng*. 15
Đề 17. Trong vai người mẹ, hãy kể lại câu chuyện *Thánh Gióng*. 18
Đề 18. "Ta là Thánh Gióng, người con của làng Gióng và cũng là người anh hùng có công dẹp giặc Ân đem lại thái bình cho đất nước dưới thời Hùng Vương thứ sáu...". Dựa vào truyền thuyết *Thánh Gióng*, em hãy kể tiếp câu chuyện trên. 19
Đề 19. Trẻ em vẫn mơ ước vươn vai một cái là trở thành tráng sĩ như Thánh Gióng. Em hãy tưởng tượng mình mơ thấy Thánh Gióng và hỏi Ngài bí quyết, xem Ngài khuyên em như thế nào. 20
Đề 20. Trong vai Thuỷ Tinh, em hãy kể lại truyền thuyết *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh*. 22
Đề 21. Kể lại truyện *Sơn Tinh, Thuỷ Tinh* bằng lời của vua Hùng. 23
Đề 22. Em hãy đóng vai Rùa Vàng để kể lại truyện truyền thuyết *Sự tích hồ Gươm*. 24
Đề 23. Em chuẩn bị múc nước để tưới cho cây trong vườn thì thấy một chú bọ hung mắc nạn. Em thương tình cứu giúp rồi có một cuộc trò chuyện thú vị với chú bọ hung.
Hãy đóng vai chú bọ hung ấy để kể lại truyện *Thạch Sanh*. 26
Đề 24. Thay ngôi kể để bộc lộ tâm tình của một nhân vật truyện cổ tích mà em yêu thích. 27
Đề 25. Kể lại một truyện cổ tích *Sọ Dừa* bằng lời của Sọ Dừa. 28
Đề 26. Em hãy đóng vai cô út để kể lại câu chuyện *Sọ Dừa*. 31
Đề 27. Hãy tưởng tượng và kể lại truyện cổ tích *Sọ Dừa* theo một kết thúc mới. 33
Đề 28. Đóng vai cá vàng trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* để kể lại câu chuyện ấy. 34
Đề 29. Trong vai mụ vợ, hãy kể lại chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*. 35
Đề 30. Em hãy tưởng tượng một kết thúc khác cho câu chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*. 37
Đề 31. Viết tiếp phần kết chuyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng*. 38

Đề 32. Kể lại câu chuyện *Cây bút thần* theo lời kể của em. 39
Đề 33. Tưởng tượng một đoạn kết mới cho một truyện cổ tích nào đó. 41
Đề 34. Em hãy hóa thân vào một trong bốn nhân vật : Chân, Tay, Tai hoặc Mắt, Miệng để kể lại câu chuyện *Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng*. Em rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy? 42
Đề 35. Đóng vai người khách qua đường để kể lại truyện *Treo biển* và cho biết suy nghĩ của em đối với mỗi lần chủ cửa hiệu thay biển. Em rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy? 44
Đề 36. Tưởng tượng và kể lại cuộc gặp gỡ với người bán cá trong truyện ngụ ngôn *Treo biển*, khuyên ông ta treo lại tấm biển lên 45
Đề 37. Kể lại câu chuyện *Ếch ngồi đáy giếng* và cho biết em đã rút ra bài học gì từ câu chuyện ấy, em sẽ vận dụng những bài học đó vào cuộc sống như thế nào? 46
Đề 38. "Mẹ ạ! Con vừa đi chơi với anh Chuột Nhắt và Chuột Cống thì bị bác Mèo đuổi theo. Nhưng lạ lắm cơ mẹ ạ! Bác ta chỉ rượt theo hai anh kia, còn con, bác ta hình như không nhìn thấy mà còn có vẻ sợ nữa kia. Vì thế mà con mới chạy thoát đấy. Tại sao vậy mẹ nhỉ".
Em hãy thay lời Chuột Chù mẹ để giải thích cho chú Chuột Chù con bằng cách kể lại câu chuyện *Đeo nhạc cho mèo*. 47
Đề 39. Nhập vai chú voi trong câu chuyện *Thấy bói xem voi* để kể lại câu chuyện ấy. Em rút ra được bài học gì từ câu chuyện này? 48
Đề 40. Đóng vai người hàng xóm của anh chàng có *Lợn cưới, áo mới* để kể lại câu chuyện thú vị này. Em rút ra được bài học gì cho bản thân mình? 49
Đề 41. Đóng vai thầy Mạnh Tử lúc còn bé để kể lại câu chuyện *Mẹ hiền dạy con*. 50
Đề 42. Thay lời nhân vật Phrăng (văn bản *Buổi học cuối cùng* của A.Đô-đê) kể lại buổi học cuối cùng. 51
Đề 43. Em hãy kể lại tình huống gay cấn bộc lộ phẩm chất của Thái y lệnh trong truyện *Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng* và nhận xét về hành động của ông trong tình huống đó. 52
Đề 44. Khi đã già, Dế Mèn thường kể lại cho các cháu của mình nghe về những cuộc phiêu lưu trước đây và giúp các cháu rút ra những bài học bổ ích. Hôm nay, Dế Mèn kể về Dế Choắt. Em hãy thay lời Dế Mèn để kể lại kỉ niệm về chú Dế Choắt bất hạnh. 53
Đề 45. Viết đoạn văn ngắn tự giới thiệu về bản thân. 55
Đề 46. Viết đoạn văn ngắn kể về gia đình mình 55
Đề 47. Em hãy kể lại chuyện gia đình em vào một tối thứ bảy 56
Đề 48. Kể về một người thân của em (ông bà, bố mẹ, anh chị,...). 56
Đề 49. Kể về một thầy giáo mà em quý mến. 57
Đề 50. Kể về một cô giáo mà em quý mến. 58
Đề 51. Kể về thầy cô giáo của em (người quan tâm, lo lắng và động viên em học tập) 59
Đề 52. Em đã được học rất nhiều thầy cô giáo và có những kỷ niệm sâu sắc, em hãy kể lại một trong những kỉ niệm đó. 62
Đề 53. Viết đoạn văn ngắn giới thiệu về một người bạn. 62
Đề 54. Kể về một người bạn thân. 63
Đề 55: Kể về một tấm gương tốt trong học tập hay trong việc giúp đỡ bạn bè mà em biết. 64
Đề 56. Kể chuyện về một người bạn tốt. 65
Đề 57. Nhân dịp cùng bố mẹ đi thăm quan (hoặc du lịch), em đã được làm quen với một người bạn mới. Dù cuộc gặp gỡ thật ngắn ngủi nhưng tình bạn ấy vẫn là một kỷ niệm khó phai. Hãy kể lại. 66
Đề 58. Kể về ngày sinh nhật của em. 67

Đề 59. Kể câu chuyện lần đầu tiên em được đi chơi xa. 69
Đề 60. Hãy kể lại một lần em làm việc tốt. 71
Đề 61. Kể về một kỉ niệm đẹp hồi ấu thơ. 72
Đề 62. Kể về một lần em nghịch dại. 72
Đề 63: Kể về một chuyện làm em ân hận. 73
Đề 64. Kể lại một kỷ niệm mà em nhớ mãi trong quãng đời học trò đã qua. 74
Đề 65. Kể về một lần em mắc lỗi (bỏ học, nói dối, không làm bài,...). 75
Đề 66. Kể lại một câu chuyện làm em cảm động. 77
Đề 67. Kể về một lần đi chợ quê. 78
Đề 68. Kể về một chuyến thăm quê. 79
Đề 69. Kể về những đổi mới ở quê em (có điện, có đường, có trường mới, cây trồng,...). 81
Đề 70. Viết bài đoạn ngắn kể lại những suy nghĩ của người anh trong truyện *Bức tranh của em gái tôi* (Tạ Duy Anh) từ khi đứng trước bức tranh được giải nhất của em gái. 82
Đề 71. Em hãy đọc bài thơ dưới đây:
"Mặt trời nấp bụi tre
.....
(*Chú bò tìm bạn* - Phạm Hổ)
Dựa vào bài thơ trên, em hãy tưởng tượng và kể lại câu chuyện "Chú bò tìm bạn". 83
Đề 72. Mượn lời một đồ vật hay con vật gần gũi với em để kể chuyện tình cảm giữa em và đồ vật hay con vật đó. 84
Đề 73. Trong nhà em có ba phương tiện giao thông: xe đạp, xe máy và ô tô. Chúng cãi nhau, so bì hơn thua kịch liệt. Hãy tưởng tượng em nghe thấy cuộc cãi nhau đó và sẽ dàn xếp như thế nào. 85
Đề 74. Cho các nhân vật sau: Chim Chích, Hoa Sen, Mặt Trời. Hãy tưởng tượng ra và viết một câu chuyện về các nhân vật đó. 87
Đề 75. Do một lỗi lầm nào đó mà em bị phạt phải biến thành một con cá vàng trong thời hạn 3 ngày. Trong 3 ngày đó, em đã gặp những điều thú vị và nguy hiểm gì? Tại sao em mong trở lại thành người? 89
Đề 76. Do một lỗi lầm, em bị phạt buộc phải biến thành một con chuột trong thời hạn ba ngày. Trong ba ngày, em đã gặp những điều thú vị và rắc rối gì? Vì sao em mong chóng hết hạn để trở lại làm người? 90
Đề 77: Do một lỗi lầm mà em bị buộc phải biến thành con gà trống trong một thời gian. Hãy kể về khoảng thời gian đó. 92
Đề 78: Hãy tưởng tượng và kể lại cuộc trò chuyện tâm sự giữa các đồ dùng học tập. 93
Đề 79. Hãy tưởng tượng cuộc đọ sức của Sơn Tinh và Thuỷ Tinh trong điều kiện ngày nay với máy xúc, máy ủi, xi măng cốt thép, máy bay trực thăng, điện thoại di động,... 94
Đề 80. Em hãy kể lại lời tâm sự của cây bàng non bị lũ trẻ bẻ cành lá. 95
Đề 81. Tưởng tượng một cuộc thi sắc đẹp của các loài hoa và trong vai một loài hoa, em hãy kể lại cuộc thi đó. 96
Đề 82. Dựa vào bài thơ *Sa bẫy*, em hãy kể lại kế hoạch của bé Mây. 98
Sa bẫy
Bé Mây rủ mèo con
.....
(*Dắt mùa thu qua phố*, Nguyễn Hoàng Sơn)
Đề 83. Tưởng tượng và kể lại cuộc gặp gỡ với nhân vật Tấm trong truyện *Tấm Cám*. 99
Đề 84: Một lần em mơ gặp một ông Bụt. Hãy kể lại cuộc gặp gỡ đó. 101

VĂN MIÊU TẢ

Đề 85. Em hãy viết bài văn tả người thân yêu và gần gũi nhất với mình (ông, bà, cha, mẹ, anh, chị...) 102

Đề 86. Viết đoạn văn tả người anh trai thân yêu của em. 103

Đề 87: Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha trong khi em ốm 103

Đề 88. Khuôn mặt mẹ luôn hiện lên trong tâm trí em. Em hãy viết đoạn văn tả lại gương mặt ấy 105

Đề 89. Em hãy tả lại một người nào đó tuỳ theo ý thích của bản thân mình. 105

Đề 90. Viết bài văn ngắn miêu tả một em bé khoảng 4 đến 5 tuổi. 106

Đề 91. Viết đoạn văn miêu tả một cụ già. 107

Đề 92. Viết bài văn ngắn miêu tả hình ảnh cô giáo trong giờ dạy Văn. 107

Đề 93. Em hãy miêu tả hình ảnh của một cô giáo (hoặc thầy giáo) trong ngày đầu tiên đón em vào lớp trong năm học lớp một. 108

Đề 94: Tả cô giáo đang say sưa giảng bài. 109

Đề 95: Tả một bác lao công đang làm việc. 110

Đề 96. Bạn thân của em có ước mơ trở thành chiến sĩ công an. Em hãy tưởng tượng và tả lại hình ảnh của bạn em trong bộ cảnh phục. 112

Đề 97. Tả một chú bộ đội về thăm nhà. 112

Đề 98. Em đó từng được chứng kiến một chú công an đang làm nhiệm vụ. Hãy tả lại hình ảnh đó. 114

Đề 99: Em đã từng gặp ông Tiên trong những truyện cổ dân gian, hãy miêu tả lại hình ảnh ông tiên theo trí tưởng tượng của mình. 115

Đề 100. Dựa vào bài *Vượt thác* (trích *Quê nội* của Võ Quảng) hãy viết một đoạn văn tả dượng Hương Thư đưa thuyền vượt qua thác dữ. 116

Đề 101. Dựa vào văn bản *Bức tranh của em gái tôi*, hãy miêu tả lại hình ảnh người em gái theo trí tưởng tượng của em. 117

Đề 102. Em hãy tưởng tượng và tả lại chân dung của Lượm (*Lượm*, Tố Hữu). 118

Đề 103. Thầy giáo Ha-men (văn bản *Buổi học cuối cùng* của An-phông-xơ Đô-đê) trong buổi học cuối cùng có gì khác so với thường ngày? Hãy tả lại hình ảnh thầy giáo Ha-men trong buổi học ấy. 118

Đề 104. Từ một số truyện cổ đã học và đã đọc, hãy viết đoạn văn miêu tả hình ảnh người dũng sĩ theo trí tưởng tượng của mình. 119

Đề 105. Tả cây mai vào dịp Tết đến xuân về 119

Đề 106: Tả cây đào dịp Tết đến Xuân về. 120

Đề 107: Hãy viết bài văn miêu tả cây phượng vĩ vào một ngày hè 121

Đề 108. Viết đoạn văn ngắn miêu tả căn nhà hoặc căn phòng em đang ở. 122

Đề 109. Tả ngôi trường Trung học cơ sở, nơi em đang theo học. 122

Đề 110. Đã lâu rồi em không về thăm trường cũ. Trường đã thay đổi nhưng vẫn giữ được những hình ảnh gắn bó với tuổi thơ của em. Em hãy tả lại ngôi trường thân thương ấy 123

Đề 111. Tả một viện bảo tàng em từng đến thăm. 124

Đề 112. Tả lại một cảnh đẹp mà em có dịp quan sát. 125

Đề 113: Tả một cánh đồng lúa đang thì con gái. 126

Đề 114. Tả cánh đồng lúa đang mùa gặt. 127

Đề 115. Tả cơn mưa mùa xuân. 128

Đề 116. Dựa vào bài *Mưa* của Trần Đăng Khoa, hãy tả lại trận mưa rào mà em có dịp quan sát. 129
Đề 117. Tả cảnh đầm sen mùa hạ. 130
Đề 118. Tả một vườn cây ăn trái 131
Đề 119. Tả một vườn rau. 131
Đề 120. Từ bài văn *Lao xao* của Duy Khán, em hãy tả lại khu vườn vào một buổi sáng đẹp trời. 132
Đề 121. Tả một dòng sông. 133
Đề 122. Tả lại một cảnh biển mà em có dịp quan sát. 134
Đề 123. Dựa vào văn bản *Động Phong Nha*, em hãy tưởng tượng và miêu tả lại kì quan này. 135
Đề 124. Tả cảnh Hồ Gươm. 136
Đề 125. Tả phong cảnh Đền Hùng. 137
Đề 126. Tả lăng Bác Hồ. 138
Đề 127. Tả một đêm trăng đẹp. 139
Đề 128. Viết đoạn văn miêu tả hình ảnh bầu trời quê hương em vào buổi sáng. 140
Đề 129. Viết đoạn văn tả cảnh hoàng hôn trên quê em. 141
Đề 130. Viết bài văn ngắn miêu tả hình ảnh những hàng cây của quê hương em vào buổi sáng sớm... 141
Đề 131. Viết đoạn văn miêu tả hình ảnh những ngôi nhà của quê hương em vào buổi sáng. 142
Đề 132. Tả lại quang cảnh phố em khi cơn dông bất ngờ ập đến. 142
Đề 133. Viết một đoạn văn miêu tả cảnh mùa đông. 143
Đề 134. Em hãy viết thư cho một người bạn ở miền xa, tả lại khu phố hay thôn xóm, bản làng nơi mình ở vào một ngày mùa đông giá lạnh. 143
Đề 135. Em hãy viết thư cho bạn và miêu tả quang cảnh nơi em ở vào một ngày mùa thu. 144
Đề 136. Viết đoạn văn ngắn tả cảnh nơi em sống. 145
Đề 137. Tả cảnh khu phố (xóm làng) em. 146
Đề 138. Viết đoạn văn ngắn tả hình ảnh Mặt Trời mọc trên quê hương em. 146
Đề 139. Em hãy tả một hình ảnh thiên nhiên mà em yêu thích (gió, nắng, mưa,...). 147
Đề 140. Em hãy đọc đoạn thơ dưới đây, trích từ bài thơ *Bè xuôi sông La*: 148

"... Bè ta xuôi sông La

.....

Thử tưởng tượng em đang được ngồi trên thuyền giữa dòng sông La tấp nập đông vui ấy. Hãy tả lại cảnh tượng đó.

Đề 141. Em hãy đọc bài thơ sau: 149

Mặt trời xanh của tôi

.....

Hãy tưởng tượng em đang được ở một vùng trung du có rừng cọ tươi xanh như trong bài thơ. Hãy tả lại rừng cọ ấy.

Đề 142. Tả khu ruộng bậc thang 150
Đề 143. Tả một cánh rừng. 151
Đề 144. Tả một ngọn núi 152
Đề 145. Hãy miêu tả con đường em yêu thích. 152
Đề 146. Con đường đến trường đã trở nên quen thuộc. Em hãy tả lại con đường đó. 153

Đề 147. Em đã từng chứng kiến cảnh bão lũ ở quê mình hoặc xem cảnh đó trên truyền hình, hãy viết bài văn miêu tả trận bão lũ khủng khiếp đó 154
Đề 148. Em hãy tả lại quang cảnh một phiên chợ nơi em ở 155
Đề 149. Tả một phiên chợ vùng cao 157
Đề 150. Em hãy miêu tả quang cảnh tưng bừng nơi em ở vào một ngày đầu xuân mới. 158
Đề 151. Tả cảnh giao thừa ở bên Hồ Gươm 159
Đề 152. Tả đêm giao thừa ở một vùng quê 160
Đề 153. Em hãy tả lại một tiết học Văn 161
Đề 154. Lựa chọn một cảnh của sân trường trong giờ ra chơi để viết thành một đoạn văn miêu tả. 162
Đề 155. Viết đoạn văn tả cảnh tập thể dục giữa giờ ra chơi của trường em 162
Đề 156. Em hãy tả lại sân trường trong giờ ra chơi 163
Đề 157. Tả bến tàu, bến xe 163

ĐỀ VĂN TÍCH HỢP

Đề 158. Trong văn bản *Vượt thác* của Võ Quảng có xuất hiện rất nhiều hình ảnh so sánh, ẩn dụ. Em thích hình ảnh nào nhất? Viết đoạn văn giải thích rõ lí do em thích hình ảnh ấy 165
Đề 159. Trong đoạn thơ sau có sử dụng phép tu từ gì? Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về giá trị của phép tu từ ấy? 165

"Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay.

Đề 160. Viết một đoạn văn khoảng 5 - 7 câu tả một người bạn cùng lớp với em, trong đó có sử dụng 1 từ mượn và 1 cụm danh từ. Gạch chân dưới từ mượn và cụm danh từ đó. 166
Đề 161. Viết đoạn văn (từ 4 đến 6 câu), trong đó có sử dụng một *số từ*, một *chỉ từ*, giải thích vì sao truyện *Chân, Tay, Tai, Mắt, Miệng* thuộc thể loại truyện ngụ ngôn. 166
Đề 162. Viết đoạn văn về tác dụng của biện pháp tu từ trong hai câu thơ sau: 167

Ngoài thềm rơi cái lá đa
Tiếng rơi rất mỏng như là rơi nghiêng.

Đề 163. Viết đoạn văn về tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu thơ sau: 167

Bóng Bác cao lồng lộng
Ấm hơn ngọn lửa hồng

Đề 164. Viết một đoạn văn từ 4 đến 6 câu sử dụng phép tu từ nhân hóa. 167
Đề 165. Viết đoạn văn nêu tác dụng của phép nhân hoá trong bài thơ *Mưa* của Trần Đăng Khoa. 168
Đề 166. Cho đoạn thơ: 168

"Chú bé loắt choắt

.....

Phân tích tác dụng của phép so sánh trong đoạn thơ trên và dụng ý nghệ thuật của việc lặp lại những câu thơ trên ở cuối bài thơ.

Đề 167. Viết một đoạn văn ngắn (từ 5 đến 7 câu) giải thích diễn biến tâm trạng của người anh khi đứng trước bức tranh em gái vẽ mình: Thoạt tiên là sự ngỡ ngàng, rồi đến hãnh diện, sau đó là xấu hổ. ... 169

Đề 168. Gươm thần là một "nhân vật" vô cùng quan trọng trong truyền thuyết *Sự tích Hồ Gươm*. Hãy nêu những cảm nhận của em về "nhân vật" này..... 169
Đề 169. Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về hình ảnh dượng Hương Thư "giống như một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ"(văn bản "Vượt thác" - Võ Quảng)..... 170
Đề 170. Viết bài văn ngắn nêu cảm nhận của em về hình ảnh con người trong bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa. 171
Đề 171. Viết một đoạn văn trình bày cảm nhận của em về vùng Cà Mau qua bài *Sông nước Cà Mau* đã học.. 171
Đề 172. Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về đoạn thơ sau: 172

Đêm nay Bác ngồi đó
Đêm nay Bác không ngủ
.....

Đề 173. Dựa vào văn bản *Cây tre Việt Nam* của Thép Mới, em viết một bài văn ngắn trình bày những cảm nghĩ về cây tre Việt Nam. 172
Đề 174. Em hãy chỉ ra những chi tiết đặc biệt trong truyền thuyết *Thánh Gióng*. Viết đoạn văn nêu ý nghĩa của những chi tiết này..... 173
Đề 175. Em hãy viết đoạn văn nêu ý nghĩa của hình tượng *Thánh Gióng* trong truyền thuyết cùng tên của người Việt Nam, đồng thời cho biết sự thật lịch sử được phản ánh trong tác phẩm là gì?..... 174
Đề 176. Trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*, thế giới nhân vật trong tác phẩm như tạo thành một xã hội loài người thu nhỏ. Nhân vật Chuột Cống đại diện cho tầng lớp, giai cấp nào trong xã hội xưa? Em có nhận xét gì về nhân vật này? Viết đoạn văn nêu rõ ý kiến của em. 174
Đề 177. Viết đoạn văn chỉ ra những nét riêng về nghệ thuật miêu tả trong hai văn bản *Sông nước Cà Mau* và *Vượt thác*..... *175*
Đề 178. Viết đoạn văn phân tích ý nghĩa những vật dụng mà Mã Lương (truyện *Cây bút thần*) đã vẽ cho mọi người. *175*
Đề 179. Em hãy nêu định nghĩa truyện cổ tích? Qua đó, em hãy làm rõ thể loại của tác phẩm Sọ Dừa..... *175*
Đề 180. Nêu suy nghĩ của em về chú ếch trong truyện ngụ ngôn *Ếch ngồi đáy giếng*. Từ câu chuyện này em rút ra bài học gì? 177
Đề 181. Em có suy nghĩ gì về việc chọn người nối ngôi của vua Hùng (truyền thuyết *Bánh chưng, bánh giầy*)? 178
Đề 82. Trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* của Pus-kin, có bao nhiêu lần ông lão ra biển gọi cá vàng? Sự biến đổi của biển trong mỗi lần đó như thế nao? Em hãy cho biết ý nghĩa của việc lặp lại chi tiết này và sự biến đổi của hình ảnh biển cả trong những lần đó? 179
Đề 183. Trong truyện ngụ ngôn *Treo biển*, em có suy nghĩ gì về lời góp ý của những người qua đường? Em rút ra bài học gì từ câu chuyện này? 179
Đề 184. Em hãy phân tích cách "xem voi" của năm ông thầy bói (truyện ngụ ngôn *Thầy bói xem voi*). Sai lầm của các thầy ở đây là gì? Từ đó, em hãy rút ra cho mình những bài học cần thiết..... 180
Đề 185. Phân tích nhân vật mụ vợ trong truyện *Ông lão đánh cá và con cá vàng* của Pus-kin. 181
Đề 186. Em hãy phân tích buổi họp của họ hàng nhà chuột nhằm tránh sự truy bắt của loài mèo trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*. 182
Đề 187. Em hãy phân tích tình huống gây cười trong truyện cười *Lợn cưới, áo mới*..... *183*
Đề 188. Các chi tiết tưởng tượng, kì ảo có vai trò rất quan trọng trong các truyền thuyết. Em hãy làm rõ điều đó qua tác phẩm *Con Rồng, cháu Tiên*..... *184*

Đề 189. Em bị ốm nên không đến lớp được. Em viết đơn gửi cô giáo chủ nhiệm xin phép được nghỉ học. 185

Đề 190. Em hãy viết đơn xin được cấp thẻ đọc sách trong thư viện của trường hoặc xã (phường)..... 186

Đề 191. Em có nguyện vọng gia nhập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, hãy viết đơn gửi Ban Chấp hành Đoàn trường 186

Đề 192. Do hoàn cảnh gia đình gặp khó khăn, em viết đơn gửi Ban Giám hiệu nhà trường xin được miễn giảm học phí. 187

Đề 193. Gia đình em chuyển đến nơi ở mới cách xa ngôi trường em đang học. Hãy viết một lá đơn gửi đến Ban giám hiệu trường em để được chuyển trường. 188

Đề 194. Em hãy viết đơn xin tham gia đội văn nghệ của Liên đội trường. 188

Đề 195. Gia đình em chuyển đến nơi ở mới, em muốn được học tiếp lớp 6 ở trường nơi mới đến. Hãy viết một lá đơn gửi đến Ban Giám hiệu của ngôi trường mới. 189

Đề 196. Em có nhu cầu được bồi dưỡng thêm môn Văn và Anh. Hãy viết đơn xin được học hai lớp học bồi dưỡng ấy. 189

Đề 197. Vào dịp hè, em có nguyện vọng được học lớp Võ thuật của Cung thiếu nhi quận (huyện). Hãy viết đơn xin nhập học lớp học ấy. 190

Đề 198. Gần nhà em có một hồ nước, gần đây một số người hay đổ phế thải xây dựng xuống hồ. Em hãy giúp bác tổ trưởng tổ dân phố viết đơn đề nghị Ủy ban Nhân dân phường ngăn chặn việc làm thiếu ý thức này. 190

Đề 199. Bà Mai hàng xóm của em bị ốm phải nằm viện mà không có bảo hiểm y tế, bà lại già yếu, không nơi nương tựa. Em hãy viết giúp bà là đơn xin miễn giảm viện phí. 191

199 BÀI VÀ ĐOẠN VĂN HAY LỚP 6

LÊ ANH XUÂN – NGUYỄN THÚY HỒNG

NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN – VŨ THỊ HỒNG LÊ – BÙI THÙY LINH – NGÔ THỊ THANH

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

16 Hàng Chuối – Hai Bà Trưng – Hà Nội

Điện thoại: (04) 39714896: (04) 39724770; Fax: (04) 39714899

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc: PHÙNG QUỐC BẢO

Tổng biên tập: PHẠM THỊ TRÂM

Chịu trách nhiệm nội dung

Biên tập: TUYẾT HẠNH

Trình bày bìa: QUỐC VIỆT

Đối tác liên kết xuất bản:

CÔNG TY SÁCH – THIẾT BỊ GIÁO DỤC ĐỨC TRÍ

Mã số: 2L - 245 ĐH2009

In 2.000 cuốn, khổ 16 x 24cm tại Trung tâm Mỹ thuật ứng dụng

Số xuất bản: 253-2009/CXB/06-41/ĐHQGHN, ngày 25/03/2009

Quyết định xuất bản số: 245 LK-XH/XB

In xong và nộp lưu chiểu Quý III năm 2009.